

Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

Osmileté všeobecné studium

OSMILETÉ VŠEOBECNÉ STUDIUM

(zpracováno podle RVP ZV a RVP G)

1.2 Vzdělávací program: osmiletý

1.3 Studijní forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

1.4 Předkladatel

Název školy: Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace

Adresa: Na Hrádku 20, 666 01 Tišnov

IČO: 494 59 881

Rezortní identifikátor školy: 600014070

IZO: 102 191 565

Ředitel školy:

PhDr. Barbora Holubová (od 1.8.2018)

e-mail: holubova@gym-tisnov.cz

Koordinátor pro tvorbu ŠVP: PhDr. Barbora Holubová
e-mail: holubova@gym-tisnov.cz

Další kontakty: telefon: 549 410 402
web: www.gym-tisnov.cz

1.5 Zřizovatel

Název: Jihomoravský kraj

Adresa: Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno

Kontakty: Odbor školství Krajského úřadu Jihomoravského kraje
telefon: 541 651 111
fax: 54165 3501
e-mail: NESPESNY.HYNEK@kr-jihomoravsky.cz

Č. j.: GT 0426/2022

1.6 Platnost dokumentu od 1. 9. 2022

PhDr. Barbora Holubová, ředitelka školy

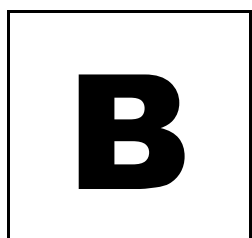
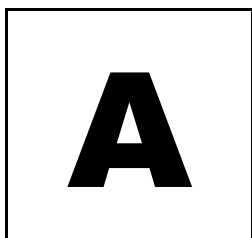

OBSAH

A	1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
	1.1 Velikost školy.....	6
	1.2 Vybavení školy.....	6
	1.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
	1.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	7
	1.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	7
B	2 CHARAKTERISTIKA ŠVP	9
	2.1 Zaměření školy.....	9
	2.2 Profil absolventa.....	10
	2.3 Organizace přijímacího řízení	11
	2.4 Organizace maturitní zkoušky.....	11
	Společnou část MZ připravuje CERMAT.....	12
	2.5 Výchovné a vzdělávací cíle.....	12
	2.5.1 Cíle ŠVP směřované k žákům.....	12
	2.5.2 Cíle ŠVP směřované k učitelům.....	14
	2.6 Výchovné a vzdělávací strategie	15
	Při nízkém počtu zájemců o vybrané aktivity (jedná se zejména o sportovní kurzy, exkurze, výchovné koncerty apod.) ředitel školy stanoví náhradní plnění pro neúčastnící se studenty.	18
	2.7 Podmínky pro zabezpečení výuky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ...	18
	2.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných (IVP je žákům schválen (o schválení IVP rozhoduje ředitel školy) dle pravidel, jež jsou stanovena ve Školském zákoně a v příslušných platných vyhláškách MŠMT, přičemž jsou respektována doporučení školského poradenského zařízení.	20
	2.9 Začlenění průřezových témat (1. - 4. ročník).....	23
	2.10 Začlenění průřezových témat (5. - 8. ročník).....	27
	3 UČEBNÍ PLÁN	33
	4 UČEBNÍ OSNOVY	35
	4.1 Český jazyk a literatura	37
	4.2 Anglický jazyk	64
	4.3 Další cizí jazyk	78
	(Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk)	78
	4.4 Matematika.....	102

4.5 Fyzika	114
4.6 Chemie	130
4.7 Biologie	139
4.8 Zeměpis	153
4.9 Dějepis.....	171
4.10 Občanská výchova,.....	188
Základy společenských věd.....	188
4.11	205
Informatika	205
Informatika a výpočetní technika	205
4.12 Výtvarná výchova	215
4.13 Hudební výchova.....	227
4.14 Tělesná výchova	241
4.15 Integrované vzdělávací obory	262
5 Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy	267
5 PRAVIDLA HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	268
5.1 Pravidla hodnocení žáků	268
5.2 Autoevaluace školy	272

1 Charakteristika školy

2 Charakteristika ŠVP

1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Velikost školy

- Škola má 16 tříd, jednu třídu s osmiletým studijním programem a dvě paralelní třídy se čtyřletým studijním programem.
- 4 třídy nižšího stupně osmiletého studia jsou kmenově umístěny ve druhém patře budovy v ulici Riegrova 2.
- 4 třídy vyššího stupně osmiletého studia a 8 tříd čtyřletého studia jsou kmenově umístěny ve dvou budovách v ulici Na Hrádku 20.

1.2 Vybavení školy

- Budovy v ulici Na Hrádku jsou spojeny nadzemním krytým mostem a je v nich celkem 25 učeben. Kromě kmenových tříd jsou zde odborné učebny biologie, laboratoř pro výuku biologie, učebna chemie, učebna chemie, laboratoř a přípravná pro chemii, učebna fyziky, učebna dějepis-zeměpis, dvě učebny Informatiky a IVT, dvě jazykové učebny, ateliér pro výuku výtvarné výchovy, vybudovaný v prostorách půdy. „V suterénu hlavní školní budovy je umístěna kuchyň s jídelnou, ve vedlejší budově jsou šatny s uzamykatelnými skříňkami, posilovna a obchod. K této budově přiléhá venkovní sportovní areál. Škola není vybavena tělocvičnou. Pro výuku tělesné výchovy v zimních měsících jsou využívány prostory v sokolovně a ve sportovní hale, které sousedí se školou.
- Část budovy v ulici Riegrova si gymnázium pronajímá od města Tišnova. Ve druhém patře budovy jsou umístěny kmenové učebny nižšího stupně osmiletého studia, odborné učebny fyziky (třída je vybavena interaktivní tabulí), chemie a moderně vybavená učebna hudební výchovy. K budově přiléhá hřiště s umělým povrchem jehož majitelem je město Tišnov.
- Studenti nižších tříd osmiletého studia absolvují většinu výuky v budově v ulici Riegrova, na některou výuku (zejména na hodiny informatiky a praktické chemie) se přemísťují do budovy v ulici Na Hrádku.
- Odborné učebny ve všech budovách jsou vybaveny didaktickou technikou, v laboratoři pro výuku biologie, v učebně hudební výchovy a v učebně dějepis-zeměpis je navíc k dispozici dataprojektor s počítačem. V učebně dějepis-zeměpis je umístěna interaktivní tabule. Dataprojektory je vybavena většina kmenových tříd.
- Zásady bezpečného provozu školy jsou rozpracovány podrobně ve Školním řádu, žáci jsou pravidelně se zásadami BOZ seznamováni. Některá témata BOZ jsou začleněna do osnov vybraných předmětů.

1.3 Charakteristika pedagogického sboru

- Pedagogický sbor tvoří okolo 44 učitelů, někteří z nich pracují na částečný úvazek. Všichni učitelé, kteří jsou zaměstnáni v trvalém pracovním poměru, jsou aprobovaní.
- Na škole působí rodilý mluvčí AJ
- Někteří učitelé se podílí na práci v rámci krajských struktur (kabinety SYPO), někteří se podílí na organizaci vyšších kol olympiád a soutěží

1.4 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Školní projekty:

- adaptační pobyty pro žáky prvního ročníku a Primy
- mezipředmětový soutěžní projekt Kvarty pro Tercii
- divadelní přehlídka na NG (1x za 2 roky)
- kurz první pomoci pro žáky 4. ročníku NG a 2. (6.) ročníku
- spolupráce s partnerskou školou v Seredi (spojené s možností česko-slovenských výměnných pobytů)
- projekty z oblasti tématu "Moderní dějiny" na NG (prima: "Generační vazby", sekunda: "Region v kontextu moderních dějin", kvarta: "Momenty a mezníky - významná data" (mezipředmětové vztahy - D, Ov, ČJL)

Školní projekty organizované jinými subjekty

- RECYKLOHRANÍ (ekologická výchova zaměřená na třídění odpadů)
- Projekty spolupráce v rámci řešení podnikavosti, kariérového poradenství a prevence sociálně patologických jevů

Účast na projektech ESF

- Partnerství ve vzdělávání (projekt na zvýšení informovanosti žáků o možnostech studia ve spolupráci s MU Brno)
- Zkvalitnění výuky s využitím ICT
- Modernizace přírodovědných učeben a laboratoří
- Využívání možností aktuálně vypsanych dotačních programů v rámci Šablon pro SŠ a VOŠ a Erasma/Erasma +

Charitativní akce, do kterých se škola každoročně aktivně zapojuje

- „Bílá pastelka“ (výukové programy pro nevidomé); Červená stužka (prevence AIDS); „Srdíčkový den“ (pomoc vážně nemocným, postiženým a opuštěným dětem v ČR); „Květinový den“ (prevence nádorových onemocnění); Sbírka pro Nadaci kostní dřeně

1.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

- Rodiče a zákonní zástupci žáků spolupracují s vedením školy prostřednictvím pravidelných schůzek SRP (Sdružení rodičů a přátel gymnázia Tišnov), kde získávají informace a mohou ovlivnit dění ve škole.
- Zákonní zástupci i žáci mají přístup do systému Edookit.
- Při škole je zřízena Školská rada (§ 167 a § 168 zákona č. 561/2004 Sb.), která má 9 členů.
- V rámci prevence rizikového chování (všechny druhy závislosti, šikana) vyvíjí na škole činnost ŠPP, gymnázium spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou, s dalšími poradenskými pracovišti, se sociální pracovníci při Městském úřadu Tišnov a se Zdravotním ústavem Brno. Každoročně na počátku školního roku se uskutečňují adaptační pobyty žáků prvních ročníků a primy.
- Na škole působí Školní poradenské pracoviště (MO, VP, KP, KoPo, Školní psycholog)

- Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace je Klinikou školou PřF MU, je Fakultní školou Farmaceutické fakulty UK Praha
- Škola se podílí na zajišťování studentských praxí pro studenty MU Brno
- Škola spolupracuje s Jihomoravským centrem pro mezinárodní mobilitu JCMM, se společností ČEZ, a.s.
- Ve škole pracuje studentský parlament.
- Veřejnost je o dění ve škole informována prostřednictvím webových stránek a informační tabule.
- Veřejnost je informována o průběhu uplynulého školního roku prostřednictvím ročenky, která obsahuje údaje o škole a studentech, články mapující nejdůležitější události, ukázky studentských literárních a výtvarných prací, přehledy akcí, které škola pořádala či se jich účastnila a fotografie. K dispozici je také výroční zpráva, která je dostupná na webových stránkách školy.

2 CHARAKTERISTIKA ŠVP

2.1 Zaměření školy

Škola nabízí studium ve dvou vzdělávacích programech, jejichž hlavní rysy jsou:

- účelné rozložení základního učiva do nižších ročníků studia
- velká možnost profilace studia podle zájmů a zaměření studenta
- rozumné zastoupení všech forem výuky

Škola umožní všem studentům získat dostatečné všeobecné znalosti a dovednosti ve všech všeobecně vzdělávacích předmětech a hluboké odborné znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech.

Během celého studia je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a budoucí úspěšnost u maturitní zkoušky a při studiu na vysoké škole.

Charakteristika ŠVP Osmileté všeobecné studium

- ŠVP je zpracován podle RVP ZV (nižší stupeň gymnázia) a RVP G (vyšší stupeň gymnázia) a vyhovuje všem jejich požadavkům.
- V nižších ročnících vyššího stupně gymnázia je vzdělávací obsah ze všech vzdělávacích oblastí RVP ZV rovnoměrně rozložen do vyučovacích předmětů a tím je vypracován základ pro pozdější profilaci studia. Postupně je žákům dána možnost profilovat své studium podle svých studijních zájmů formou volitelných předmětů.
- V posledním ročníku studia převažuje výuka volitelných předmětů nad předměty povinnými.
- Během studia je kladen důraz na souvislosti a mezioborové vztahy.
- Během studia je kladen důraz na výuku cizích jazyků.
- Prvním cizím jazykem je jazyk anglický. Od 7.ročníku je žákům, dle jejich zájmu a možností školy, umožněna příprava na složení zkoušky FCE a CAE v rámci povinně volitelného předmětu. Do tohoto kurzu jsou zájemci přijímáni na základě testu.
- Další cizí jazyk si žák volí ve 2.ročníku pro studium od třetího ročníku z aktuální nabídky (F, N, R). Výuka jazyka je zahájena pouze při dostatečném počtu zájemců, změna v průběhu studia není možná.
- Je zachována klasická nabídka samostatných předmětů (bez integrace), v jejichž rámci je kladen velký důraz na mezipředmětové vztahy.

ŠVP Osmileté všeobecné studium dále žákům poskytuje:

- větší motivaci ke studiu díky možnosti pracovat s žáky v mladším věku
- trvalejší a hlubší pracovní návyky
- možnost rozvoje logického a analytického myšlení
- lepší znalost cizích jazyků díky dlouhodobější práci s žáky stejné úrovně

- ŠVP si klade za úkol pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, ke kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

2.2 Profil absolventa

Profil absolventa ŠVP Osmileté všeobecné studium

Žáci během studia získají návyky a dovednosti potřebné pro další profesní orientaci – práce s více zdroji informací, týmová práce, schopnost prezentace výsledků, schopnost diskuse.

Žáci jsou po absolvování čtvrtého ročníku (posledního ročníku povinné školní docházky):

- vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech,
- vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP ZV ve všech vzdělávacích oblastech.

Absolventi:

- jsou vybaveni znalostmi, které odpovídají všem požadavkům RVP G ve všech vzdělávacích oblastech,
- jsou vybaveni znalostmi, které převyšují požadavky RVP G v oblastech, které si zvolí formou volitelných předmětů během studia. Jsou tak připraveni ke studiu na VŠ dle svého výběru,
- jsou připraveni ke studiu v široké škále zvolených oborů a jsou motivováni k celoživotnímu vzdělávání,
- ke svému vzdělávání využívají nabytých vědomostí, dovedností a postojů a jsou schopni posoudit své duševní a fyzické možnosti,
- jsou si vědomi nutnosti neustálého rozvoje získaných kompetencí,
- si uvědomují nezbytnost překonávání obtíží a usilují o zvládnutí požadavků pro realizaci úkolů,
- jsou schopni sebereflexe a adekvátně reagují na hodnocení svých výsledků ze strany jiných lidí, jsou ochotni přijmout radu i kritiku,
- myšlenky vyjadřují srozumitelně a souvisle, účastní se aktivně diskusí a formulují a obhajují své názory a postoje,
- zpracují souvislé texty na běžná i odborná témata, volí vhodně jejich obsah i formu a dodržují jazyková a stylistická pravidla,
- ovládají základy práce s informační technikou a dokáží jejím prostřednictvím vyhledávat požadované informace, analyzovat a využívat je.
- Díky bohatým možnostem profilace formou volitelných předmětů je žákům umožněna kvalitní příprava na jakýkoli typ vysoké školy.
- Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni jsou znalosti absolventů zařazeny do souvislostí mezi jednotlivými vzdělávacími oblastmi.
- Díky účelné provázanosti studijních programů na nižším a vyšším stupni a pestré škále výchovných a vzdělávacích strategií mají návyky a dovednosti absolventů trvalý charakter.

- Žáci se orientují v digitálním prostředí a jsou vedeni k bezpečnému, sebejistému, ke kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování se do společnosti a občanského života.

Na internetových stránkách www.gym-tisnov.cz jsou aktuální informace.

2.3 Organizace přijímacího řízení

- Přijímací řízení se řídí aktuální příslušnou vyhláškou MŠMT.
- Uchazeči o studium, u kterých byla diagnostikována některá specifická porucha učení (dyslexie, dysgrafie atd.) či studenti se zvláštními potřebami vyplývajícími z jejich zdravotního stavu mají průběh přijímacích zkoušek upraven.
- Přesné aktuální informace o požadavcích a kritériích přijetí jsou sděleny před konáním přijímacích zkoušek.

2.4 Organizace maturitní zkoušky

- Organizace maturitní zkoušky se řídí příslušnou vyhláškou MŠMT a aktuální platnou legislativou (Školský zákon 2020 (č. 561/2004 Sb v aktuálním znění)
- Ve **společné - státní** části maturitní zkoušky mohou žáci skládat všechny zkoušky vypsane MŠMT
- Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze zkoušky z českého jazyka a literatury a, pokud si žák ve společné části maturitní zkoušky zvolil cizí jazyk, ze zkoušky z tohoto cizího jazyka, a z dalších 2 nebo 3 povinných zkoušek. Počet dalších povinných zkoušek pro daný obor vzdělání stanoví rámcový vzdělávací program.
- Pokud žák maturuje ve státní části z ČJL, koná v rámci školní MZ PP a ÚZ. Stejně tak tomu je v případě státní MZ z cizího jazyka.
- Pokud si žáci **nezvolí cizí jazyk** v rámci společné části, **musí** si alespoň jeden cizí jazyk zvolit v rámci **školní – profilové** části.
- Struktura profilové i státní MZ je dána platnou legislativou. V **profilové části** si kromě legislativou daných zkoušek mohou žáci volit z následujících předmětů a forem zkoušky:

A, N, F, R, It	písemná práce a ústní zkouška
ZSV, D, FY, CH, B, Z, L	ústní zkouška
IVT, PG	ústní + obhajoba maturitní práce
M, DG	písemná zkouška

- Pravidla hodnocení MZ jsou stanovena platnou legislativou.
- Žák může dále v rámci profilové části maturitní zkoušky konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky. Žák může volit nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy. Zvolené nepovinné zkoušky se uvedou v přihlášce k MZ.

Společnou část MZ připravuje CERMAT.

2.5 Výchovné a vzdělávací cíle

2.5.1 Cíle ŠVP směřované k žákům

Cíl	Co představuje v životě školy a žáka a ve výuce
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.	- Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost. - Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, digitální zdroje, exkurze. - Propojení informací se skutečným životem. - Samostatnost, organizace vlastní činnosti. - Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost. - Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu. - Poznávání vlastních možností. - Prezentace vlastních výsledků. - Tvořivost (práce na projektech). - Účast na organizaci vzdělávání. - Práce v motivujícím prostředí. - Práce s přiměřeným učivem. - Hodnocení formou zpětné vazby za využití prvků formativního hodnocení. - Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí. Zařazování prvků formativního hodnocení s cílem podpořit využití zpětné vazby a motivovat žáky. - Výuka bez situací nerovnosti a ponížení. - Stanovení dílčích cílů. - Zařazování metod, které podporují zvědavost. - Využívání kladného hodnocení. - Dobré výsledky podporují motivaci. - Osobní příklad.
2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.	- Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě. - Uplatňování mezipředmětových vztahů. - Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů. - Koordinace frontálního vyučování a aktivizujících metod. - Praktická cvičení. - Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce. - Rozvíjení schopnosti logického uvažování. - Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací. - Podpora netradičních způsobů řešení. - Zařazování výuky pomocí digitálních technologií. V případě potřeby na základě pokynů ze strany školy využívání distanční výuky za pomoci dig. tech..

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.	- Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.). - Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů). - Základ pro hledání a objevování problémů. - Základ spolupráce a společného prožívání. - Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným. - Práce v týmu.
4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.	- Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce. - Atmosféra demokracie a přátelství. - Kooperativní učení, spolupráce ve výuce. - Osobní odpovědnost za výsledky společné práce. - Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy. - Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.
5. Přípravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.	- Samostatnost v rozhodování a schopnost nést důsledky za svá rozhodnutí. - Odlisování demokracie a svobody od anarchie. - Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání. - Prosazování vlastních zájmů vhodnou formou. - Rozvíjení schopnosti argumentace. - Zvládání orientace ve školním řádu a práce s ním.
6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.	- Chápání bohatství a složitosti citového života, rozvíjení citové otevřenosti vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí. - Rozvoj schopnosti orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích. - Řešení vlastních citových vztahů s pomocí dospělých. - Rozvoj schopnosti otevřeně a kultivovaně projevovat své city. - Vedení k vytváření ohleduplného a citlivého vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám. - Vedení k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání.
7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví	- Čistota prostředí školy. - Vhodné hygienické zázemí. - Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě. - Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová). - Zdravý stravovací a pitný režim. - Kompenzační a hygienické přestávky v učení. - Škola bez kouře a drog. - Důsledná prevence šikany a násilí. - Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání. - Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení.

8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.	- Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti. - Učení se otevřenosti vůči spolužákům. - Učení se vyjadřování solidarity s druhými. - Rozvíjení kritického postoje k negativním projevům ve škole i společnosti. - Integrace žáků vyžadujících speciální péči. - Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech. - Rozvíjení schopnosti empatie. - Porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur. - Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z odlišných kulturních prostředí. - Rozvíjení ohleduplnosti vůči starým a nemocným lidem.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	- Vedení žáků k uplatňování sebehodnocení. - Vedení žáků k aktivnímu zájmu o využívání informačních a poradenských činností v oblasti profesní orientace. - Vedení žáků k osvojování si základních pracovních dovedností a návyků.
10. Vést žáky k tomu, aby se orientovali v digitálním prostředí	- vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života

2.5.2 Cíle ŠVP směřované k učitelům

1. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.	- Vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků. - Vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žakovu seberealizaci a sebedůvěru. - Poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti. - Dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí. - Rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem. - Volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků. - Vytvářet u žáků logické a kritické myšlení. - Učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám. - Rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu. - Utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí. - Vést žáky k vlastní organizaci učení. - Poskytovat zpětnou vazbu žákům, využívat prvky formativního hodnocení
2. Je třeba, aby si učitelé osvojili dovednosti spojené s používáním různých vyučovacích strategií činnostního učení a uplatňovali je	- Využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím. - Využívat vhodné pomůcky pro individuální

v praxi.	činnosti žáků. - Organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě. - Hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny. - Organizovat práci žáků ve skupinách.
3. Je třeba, aby si učitelé osvojili odpovídající vyučovací metody a formy činnostního učení a uplatňovali je v praxi.	- Podporovat u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi. - Využívat objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů). - Využívat sebekontrolu a sebehodnocení žáků.
4. Je třeba, aby učitelé chápali souvislosti mezi všemi moderními a tradičními vyučovacími formami a strategiemi. Je třeba, aby si učitelé průběžně rozšiřovali své znalosti a dovednosti v souvislosti s využíváním možností digitálních technologií	- Zařazování výuky pomocí digitálních technologií. V případě potřeby na základě pokynů ze strany školy využívání distanční výuky za pomoci dig. tech..

2.6 Výchovné a vzdělávací strategie

- Ve výuce jsou ve vhodném poměru zastoupeny jak klasické metody výuky (monologické: výklad, vysvětlování, dialogické: rozhovor, diskuse, metody písemných prací, metody práce s textovým materiálem), tak metody moderní. Jde zejména o:
 - podporu výuky pomocí didaktické techniky,
 - využití moderních digitálních technologií ve výuce,
 - semináře a diskuse,
 - samostatné a týmové projekty,
 - dlouhodobou samostatnou práci,
 - prezentaci a obhajobu výsledků (i v cizím jazyce),
 - praktickou výuku (exkurze, projekty)
- Ve výuce je kladen důraz na vlastní zodpovědnost studentů za své vzdělání a výsledky svého studia.
- Učební plán a osnovy předmětů jsou sestaveny s důrazem na vztahy a souvislosti mezi předměty.
- Učební plán je sestaven jako variabilní. Žáci tak mají možnost díky široké nabídce volitelných předmětů na vyšším stupni gymnázia studovat obory podle svého profesního zájmu.
- Škola nabízí další aktivity pro volný čas studentů formou nepovinných předmětů.
- Škola soustředěně rozvíjí všechny klíčové kompetence žáků. Následující tabulka podává ucelený přehled hlavních aktivit, které jsou součástí výuky. Jsou zařazovány variabilně v souvislosti s technickými a organizačními možnostmi. Při jejich výběru je současně brán zřetel na převažující zaměření a zájmy konkrétního třídního kolektivu.

Nižší stupeň gymnázia

<i>Frontální výuka</i> - je běžně používanou strategií, - je zařazena v každém ročníku studia.	kompetence k učení
<i>Pamětní učení, zvládnutí faktů</i>	kompetence k učení

- je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí. Tyto znalosti je třeba následně zpracovat a využít v praxi.	kompetence digitální
Laboratorní práce - jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika, - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů.	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní kompetence digitální
Adaptační pobyt pro žáky prvního ročníku - probíhá na začátku studia, zpravidla v září, - jeho hlavním cílem je vytvoření třídního kolektivu a seznámení žáků mezi sebou a s vyučujícími.	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Lyžařský výcvikový kurz pro žáky druhého ročníku - délka trvání je 6 – 7 dní.	kompetence občanské kompetence komunikativní
Letní sportovní kurz pro žáky 4. ročníku probíhá zpravidla v květnu nebo červnu.	kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní
Mezipředmětová spolupráce realizovaná v rámci projektu	kompetence k řešení problémů kompetence digitální kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k učení
Kvarta učí tercii - žáci 4. ročníku organizačně i obsahově připraví soutěž pro žáky 3. ročníku na téma, které si sami zvolí a kterým propojí všechny předměty.	kompetence k řešení problémů kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k učení kompetence digitální
Exkurze - probíhají během studia v rámci jednotlivých předmětů dle aktuálního plánu práce - během studia na NG je realizována exkurze zaměřená na problematiku holocaustu, dějin II. světové války	kompetence k učení kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní
Dramatická výchova - nejméně jedenkrát za 1. – 4. rok studia žáci nacvičí divadelní představení, které předvedou v předvánočním týdnu veřejnosti, - je určena pro žáky prvního až čtvrtého ročníku, - jde o doplnění výuky Českého jazyka a literatury a Občanské výchovy .	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence digitální
Předmětové soutěže - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích.	kompetence k učení kompetence k řešení problémů
Sportovní soutěže - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol,	kompetence sociální a personální

- každoročně je pořádán sportovní den v rámci Dne dětí.	
<u>Prvky metody CLIL</u> - v některých předmětech jsou zařazeny do výuky na NG i VG prvky metody CLIL - prvky metody CLIL jsou realizovány v angličtině	kompetence k učení kompetence sociální a personální kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní
<u>Ostatní akce</u> - charitativní činnost (Bílá pastelka, Srdíčkový den, Květinový den), - pěvecký sbor - kurz první pomoci pro žáky 6. ročníku - Spolupráce s partnerskou školou v Seredi na Slovensku v rámci spolupráce probíhají výměnné pobyty zájemců z řad žáků a sportovní soutěže během vzájemných návštěv partnerských škol, rozvíjejí se kontakty mezi žáky i učiteli partnerských škol	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence digitální

Vyšší stupeň gymnázia

<u>Frontální výuka</u> - je běžně používanou strategií - je zařazena v každém ročníku studia	kompetence k učení
<u>Pamětní učení, zvládnutí faktů</u> - je běžně používanou strategií, žáci jsou vedeni k poznání, že k pochopení učiva je třeba dostatečné množství znalostí. Tyto znalosti je třeba následně zpracovat a využít v praxi.	kompetence k učení kompetence digitální
<u>Laboratorní práce</u> - jsou zařazovány průběžně v předmětech Biologie, Chemie a Fyzika, - žáci pracují samostatně nebo ve skupinkách podle povahy prováděných experimentů.	kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů kompetence pracovní kompetence digitální
<u>Lyžařský výcvikový kurz pro žáky pátého ročníku</u>	kompetence občanské kompetence komunikativní
<u>„Sebepoznání a práce s informacemi pro kariéru“ workshop pro žáky 6. ročníku</u>	kompetence k učení
<u>Letní sportovní kurz pro žáky sedmého ročníku</u> - žáci si volí z aktuálně nabízených zaměření sportovních kurzů (zpravidla vodácký a sportovně-turistický), - probíhá zpravidla v červnu, - délka trvání je 5 dní.	kompetence občanské kompetence komunikativní
<u>Zahraniční zájezdy</u> - škola pořádá ve spolupráci s cestovní kanceláří - zájezdy jsou určeny převážně pro zájemce z řad žáků pátého až osmého ročníku, účast na nich je dobrovolná	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů

- jsou realizovány po dohodě vyučujících jednotlivých jazyků a dle aktuální situace včetně situace bezpečnostní	kompetence digitální kompetence k podnikavosti
Seminární práce povinné pro žáky 7. ročníku – žáci si volí téma a postupují při vypracování seminární práce dle písemných propozic (jejich součástí je i popis hodnocení seminární práce).	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence digitální kompetence komunikativní kompetence k řešení problémů
Závěrečné maturitní práce - žáci osmého ročníku, kteří maturují z IVT nebo programování, samostatně zpracovávají práci na zvolené téma do maturitního předmětu, pro který je povinné zpracování maturitní práce, - témata jsou zadávána zpravidla v březnu ve třetím ročníku, - hodnoceno je zpracování a obhajoba práce.	kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní kompetence digitální

Exkurze - pro doplnění výuky jsou pořádány exkurze, - exkurze probíhají v předem známých termínech – rozvrh exkurzí je stanoven zpravidla na začátku školního roku, - náplň je stanovena podle aktuální nabídky.	kompetence k učení kompetence k podnikavosti
Mediální výchova - učitelé a žáci připravují projekt - je určen pro žáky pátého až sedmého ročníku, - jde o doplnění výuky Č a ZSV.	kompetence sociální a personální kompetence občanské kompetence digitální
<u>Prvky metody CLIL</u> - v některých předmětech jsou zařazeny do výuky na NG i VG prvky metody CLIL - prvky metody CLIL jsou realizovány v angličtině	kompetence k učení kompetence sociální a personální kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní kompetence digitální
Předmětové soutěže - je podporována účast žáků ve všech předmětových soutěžích.	kompetence k učení kompetence k řešení problémů kompetence komunikativní kompetence k podnikavosti kompetence digitální
Sportovní soutěže - škola se pravidelně zúčastňuje sportovních soutěží škol	kompetence sociální a personální

Při nízkém počtu zájemců o vybrané aktivity (jedná se zejména o sportovní kurzy, exkurze, výchovné koncerty apod.) ředitel školy stanoví náhradní plnění pro neúčastnící se studenty.

2.7 Podmínky pro zabezpečení výuky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření, jež jsou poskytována nad rámec individuálních pedagogických a organizačních opatření spojených se vzděláváním ostatních žáků (vyhláška č. 27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných) a při dodržování dalších podmínek.
- Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb, při zjišťování míry podpůrných opatření a posuzování možností žáků při jejich vzdělávání poskytují pomoc školská poradenská zařízení zařazená do rejstříku škol a školských zařízení a odborní pracovníci školního poradenského pracoviště. To vše probíhá ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků a s jejich souhlasem.
- Škola spolupracuje s Pedagogicko – psychologickou poradnou a aktivně se podílí na prevenci sociálně patologických jevů. Škola má zpracovány dokumenty, potřebné k zajištění školní poradenské a preventivní (v oblasti patologických jevů) činnosti, např. Program poradenských služeb na Gymnáziu Tišnov, do nějž je začleněn Minimální preventivní program (oba dokumenty se každoročně aktualizují).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se ŠVP:

- PLPP a IVP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. Před jejich zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a IVP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- Práce na sestavení PLPP a IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení PPP nebo SPC. PLPP a IVP jsou sestaveny nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení PPP nebo SPC. Součástí PLPP a IVP je termín vyhodnocení naplňování PLPP a IVP a může zde být uveden i termín průběžného hodnocení PLPP a IVP, je-li to účelné. PLPP a IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. PLPP a IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a po získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy a správci matriky, který je zaznamená do školní matriky.

Specifikace podmínek vzdělávání žáků speciálními vzdělávacími potřebami (ŠVP):

- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka;
- využívat podle možností všech podpůrných opatření při vzdělávání žáků;
- uplatňovat při organizaci činností princip diferenciací individualizace při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- umožnit ze závažných zdravotních důvodů uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu neb oz provádění určitých činností;

- zohlednit druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání;
- odstraňovat architektonické bariéry a iniciovat provedení potřebných změn, případně úpravy školního prostředí;
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupracovat s odborníky z jiných resortů (zejména při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů);
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek;
- podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na zkvalitnění jejich práce s žáky se ŠVP;

Další podmínky pro vzdělávání žáků se ŠVP:

- výstupy vzdělávacích oborů lze upravit pouze v souladu s platnou legislativou a s RVP G,
- umožnit v odůvodněných případech osobní asistenci v souladu s legislativou

Další specifikace podmínek vzdělávání žáků ŠPV:

- zabezpečit specifické materiály a pomůcky;
- používat výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků a různé způsoby organizace výuky;
- plánovat výuku tak, aby vycházela ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí;
- vytvářet příznivé společenské klima a věnovat zvýšenou pozornost vztahům mezi žáky;
- zaměřit se na pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu;
- navázat kontakt a rozvíjet spolupráci s rodinami uvedených žáků
- práce s žáky s OMJ se řídí aktuálně platnou legislativou a aktuálními metodickými doporučeními

2.8 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných (IVP je žákům schválen (o schválení IVP rozhoduje ředitel školy) dle pravidel, jež jsou stanovena ve Školském zákoně a v příslušných platných vyhláškách MŠMT, přičemž jsou respektována doporučení školského poradenského zařízení.

- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod., mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.
- Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některé z předmětových soutěží mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou studia podle individuálního vzdělávacího plánu.
- O studium podle individuálního vzdělávacího plánu mají možnost požádat všichni žáci. Škola rozlišuje tři typy individuálních vzdělávacích plánů:

1) Termínované zkoušení. Žák je přezkušován (jakoukoli formou) po předchozí domluvě s vyučujícím. Obvykle mají tito studenti dohodnut den v týdnu, kdy mohou být z daného předmětu přezkušováni. Žák navštěvuje vyučování v plném rozsahu, je mu umožňována účast na soustředěních.

Tento vzdělávací plán je udělován zpravidla žákům, kteří dosahují výborných výsledků v předmětových soutěžích (Matematická olympiáda atd.), věnují se výkonnostně sportu, hře na hudební nástroj či jiné, časově náročné aktivitě a dosahují v ní výborných výsledků.

2) Úlevy z výuky. Kromě termínovaného zkoušení je žákovi povolena absence v přesně stanovených vyučovacích hodinách. Žák uzavírá klasifikaci v řádném termínu, v předmětech s vyšší absencí skládá, kromě běžných povinností, doplňující zkoušku před komisí.

Tento vzdělávací plán je zpravidla udělován vrcholovým sportovcům (může však jít i o žáky, kteří se věnují jiným aktivitám na vrcholové úrovni), kterým rozvrh tréninků či příprav koliduje s rozvrhem školní výuky.

3) Samostatné studium. Žák dochází do školy podle individuálního rozvrhu, termíny zkoušek a uzavírání klasifikace jsou dohodnuty na individuální termíny.

Tento vzdělávací plán je udělován výjimečně, např. reprezentantům ČR v některé sportovní disciplíně, jejichž sezóna jim neumožňuje pravidelnou návštěvu školy.

- Na udělení individuálního vzdělávacího plánu nemají žáci nárok a může jim být odebrán. Stane se tak v případě, že nedodržují povinnosti (zejména termíny uzavírání klasifikace, docházku do výuky apod.), které jsou jim uloženy. Podmínkou udělení individuálního plánu jsou také dobré studijní výsledky.
- Studium podle IVP může být umožněno i žákům, kteří se nemohou zúčastňovat výuky ze zdravotních důvodů (např. následkem vážného úrazu). Všechny žádosti se posuzují individuálně.

Pravidla a průběhu tvorby, realizace a vyhodnocení IVP mimořádně nadaného žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. Při sestavování IVP spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb..

- Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení PPP nebo SPC. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení PPP nebo SPC. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných

opatření podle IVP řediteli školy a správci matriky, který je zaznamená do školní matriky.

2.9 Začlenění průřezových témat (1. - 4. ročník)

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích předmětů. Následující tabulka podává celkové shrnutí. Je zde přehledně uvedeno zařazení témat do jednotlivých ročníků. Témata jsou dále zpracována do tabulky osnov, kde jsou buď přiřazena ke konkrétnímu učivu, nebo prolínají učivem celého ročníku.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Osobnostní rozvoj					
Rozvoj schopností poznávání	Z,D,FY,A,ČJL, M,HV	D,HV,ČJL,M	OV,N, M,R,F,A,INF, ČJL	F,A,INF, ČJL, M,N,R Z	
Sebepoznání a sebepojetí	A,B,TV,M,	A,HV,ČJL,B,M	R,F,A,ČJL,B,TV ,N,OV, M	N,R,F,A,HV, ČJL,M	
Seberegulace a sebeorganizace	Z,TV,M, ČJL, D	D,HV,M,TV	R,F,HV,TV,M, N,OV	N,R,F, ČJL,TV,A,M	
Psychohygiena	TV, HV, INF	TV, HV	OV,HV,INF, ČJL, TV	ČJL,TV, HV	
Kreativita	D,A,ČJL,M, VV, TV, HV	D,A,ČJL,TV, M, VV,HV,	A,HV,ČJL, M,VV, N, R,F,	N, R,F, HV,ČJL,M,VV	
Sociální rozvoj					
Poznávání lidí	ČJL,M,HV	OV,ČJL,M	OV,HV,M ČJL,Z	INF,ČJL,M,Z	
Mezilidské vztahy	Z,D,A,OV,M, INF	OV,Z,D,A,ČJL, M	N, R,F,Z,A,INF, ČJL,M	TV,ČJL,M,Z,H V,N,R,F,INF	
Komunikace	Z,D,A,OV,ČJL, M,HV,VV, INF	Z,D,A,OV,ČJL, M,CH,VV,HV, TV	R,F,Z,A,INF, ČJL,M,CH,VV, OV,N	R,F,A,INF,ČJL, M,CH,Z,VV,N	
Kooperace a kompetice	D,OV,ČJL,M	D,M,CH	ČJL,TV,M,CH, R,F,N	HV,ČJL,M,CH, N,R,F	

Morální rozvoj					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Z,D,FY,ČJL,M, TV, INF	D,HV,OV,ČJL, M	N, R,F,INF,ČJL,M	N R,F,A,ČJL,M, OV	
Hodnoty, postoje, praktická etika	Z,D, TV	OV,D,ČJL,TV	ČJL,OV,TV	HV,ČJL,OV, TV	

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Občanská společnost a škola	OV,ČJL,TV,H V	ČJL,OV	OV	ČJL,Z,TV,OV	
Občan, občanská společnost a stát	Z,D,OV	OV,Z,D,TV, ČJL	Z,D,HV,ČJL	ČJL,Z,OV	
Formy participace občanů v politickém životě	Z,D	Z,D	OV,ČJL,D,Z	HV, ČJL,Z	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	OV,Z	OV,Z	OV,Z,D	OV,Z,D	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	

Evropa a svět nás zajímá	Z,D,ČJL	D,HV,ČJL	N, R,F,FY,A,ČJL, Z	R,F,Z,FY,A,HV, ČJL,OV,N	
Objevujeme Evropu a svět	Z,D,OV,Č, HV	D,HV,ČJL	Z,FY,HV,INF	OV,FY,INF,ČJL, A	
Jsme Evropané	Z,OV,ČJL,HV	Z,D,HV,ČJL, OV	D,HV,Č,OV	OV,Z,D,ČJL,A	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Kulturní difference	D,Z,VV,HV	Z,D,HV,VV, ČJL	ČJL,Z,D,VV	ČJL,VV	
Lidské vztahy	Z,D,A,ČJL,HV	D,A,OV,ČJL	R,F,A,HV,ČJL, D,N	N, R, F ,A,ČJL,TV	
Etnický původ	D	OV,D,OV,ČJL	Z,HV,B,ČJL	ČJL	
Multikulturalita	D,VV	D,ČJL,Z,VV	A,HV,N,ČJL, VV, R,F,Z,	D,A,HV,ČJL, R,N,F,VV	
Princip sociálního smíru a solidarity			OV,Z,ČJL	HV,ČJL,D	

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

	Ročník	Poznámka
--	--------	----------

	1.	2.	3.	4.	
Ekosystémy	Z,B	Z,FY,B	FY,B	ČJL,B,Z	
Základní podmínky života	Z,D,FY,ČJL,B	D,FY,B,ČJL	FY,Č,B	FY,HV, ČJL,B	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z,D,OV,ČJL,B, HV	D,FY,ČJL,B,C H,Z	Z,FY,HV,B,CH	OV,FY,CH,Z,	
Vztah člověka k prostředí	Z,ČJL,B,TV, HV	Z,FY,ČJL,B	Z,FY,ČJL,B	Z,FY,HV,B, ČJL	

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

	Ročník				Poznámka
	1.	2.	3.	4.	
Tematické okruhy RECEPTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	D,FY,Z,HV	D,FY,ČJL,M	FY,INF,ČJL, TV	FY,INF, ČJL,M	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	FY,ČJL	ČJL	FY,HV,TV	FY,HV,A	
Stavba mediálních sdělení	ČJL	ČJL	HV,ČJL	ČJL	
Vnímání autora mediálních sdělení	HV	HV	INF,ČJL	INF,ČJL,A	
Fungování a vliv médií ve společnosti	Z	OV	ČJL,FY	HV,A,FY,ČJL	
Tematické okruhy PRODUKTIVNÍCH ČINNOSTÍ					
Tvorba mediálního sdělení	ČJL,HV	ČJL	HV,ČJL,Z	Z,ČJL,M	

Práce v realizačním týmu	FY			Z,HV, ČJL,TV	Adaptační pobyty
--------------------------	----	--	--	--------------	------------------

2.10 Začlenění průřezových témat (5. - 8. ročník)

Všechny tematické okruhy všech průřezových témat jsou začleněny jako součást povinných vzdělávacích předmětů. Následující tabulka podává celkové shrnutí. Je zde přehledně uvedeno zařazení témat do jednotlivých ročníků. Témata jsou dále zpracovávána do tabulky osnov, kde jsou buď přiřazena ke konkrétnímu učivu, nebo prolínají učivem celého ročníku. Praktická realizace Osobnostní a sociální výchovy (OSV) prolíná všemi ročníky a reaguje na konkrétní situaci ve škole, případně na aktuální dění ve společnosti. Mediální výchova (MV) se prakticky realizuje při ročníkových, meziročníkových a celoškolských projektech, při adaptačních pobytech, při práci redakce školního časopisu. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) prolíná zejména předměty Z, ZSV, D, A, F, R. N a je zahrnuta do projektů, na jejichž tvorbě se žáci podílejí.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	D,ZSV,FY,IVT,M,TV,VV,N,R,F,B,Z,HV	A,N,R,F,D,IVT,IP,M,VV,ČJL,B,ZSV,HV,TV	A,N,F,R,ZSV,M,TV,B	A,ČJL,N,F,R,D,TV,ZSV,M	
Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	N,F,R,ZSV,M,FY,IVT,Z,A,ČJL,CH,VV,HV,TV	N,F,R,HV,M,Z,IP,TV,CH,D,VV	A,ČJL,N,F,R,ZSV,M,TV	N,F,R,M,TV,D	
Sociální komunikace	ČJL,N,R,F,ZSV,CH,M,HV,D,TV	ČJL,N,R,F,ZSV,CH,M,TV	A,ČJL,N,R,F,M	ČJL,N,R,F,M,D,A	
Morálka vředního dne	N,R,F,D,ZSV	A,N,R,F,ZSV,D,IP,ČJL	ČJL,N,R,F,ZSV	N,R,F,ZSV,ČJL,A,D	
Spolupráce a soutěž	N,R,F,ZSV,CH,M,VV,TV	N,R,F,CH,M,IP,VV,A,TV,HV	N,F,R,M,TV,ZSV,	A,N,F,R,M,ČJL	

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Globalizační a rozvojové procesy		Z,ZSV,	D, ČJL,ZSV	ČJL,ZSV,D	
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Z	Z,ZSV	ČJL,D,A, ZSV	ČJL,D	
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z	ZSV,IP	N,R,F,A	D,ZSV	
Žijeme v Evropě	ČJL,N,R,F,HV,VV, FY,D,IVT	D,ZSV, V,ČJL,N,R,F, HV	A,ČJL,N,R,F,Z, ZSV	A, N,R,F,ZSV,D	
Vzdělávání v Evropě a ve světě	N,R,F, VV,A	N,R,F, Z,VV	A,N,F,R	A,N,R,F	

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ČJL,N,R,F, D, VV, HV	ČJL,N,R,F,D,Z,VV	N,R,F,ZSV, ČJL,D	N,R,F, ČJL,D,ZSV	
Psychosociální aspekty interkulturality	A,N,R,F,ZSV, VV	A,N,R,F,Z,VV,D,ZSV,TV	A,N,R,F, ČJL,D,ZSV	A,ČJL,N,R,F,D	
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	A,ČJL,N,R,F,VV	ČJL,N,R,F,HV,VV	N,R,F, ZSV	R,F,N,TV	

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

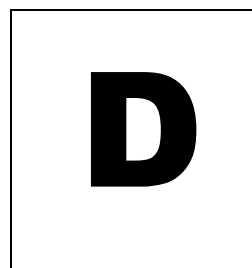
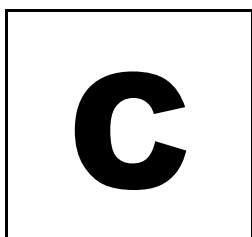
	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Problematika vztahů organismů a prostředí	B,CH,TV	B	B,A,FY,CH	ZSV	
Člověk a životní prostředí	B, D,CH,Z,VV,A,FY	B,N,R,F,D,FY, CH, V,ZSV,TV	N,R,F,D,ZSV,FY,CH	N,R,F,ZSV,	
Životní prostředí regionu a České republiky		B, FY, ZSV	B, FY,Z		

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MV)

	Ročník				Poznámka
	5.	6.	7.	8.	
Média a mediální produkce, Uživatelé	ZSV,HV,M,A,IVT	HV,IVT,IP	A,ČJL,ZSV	A,ČJL	
Mediální produkty a jejich významy	N,R,F,ZSV,FY,HV,M,VV,A	A,IP,VV,HV,R,N,F	A, ČJL,N,R,F,TV	ČJL,R,N,F,M	
Účinky mediální produkce a vliv médií	ZSV,HV,TV,VV,M,FY	ČJL,R,F,N,D,ZSV,HV,A,FY,Z,M, VV	A,ČJL,R,F,N,D,ZSV,M,FY	A,ČJL,F,N,R,ZSV,D,M	
Role médií v moderních dějinách		R,F, N, ZSV	A, R,F, N,D	ČJL, D,R,N,F	

|

3 Učební plán

4 Učební osnovy - klíč

3 UČEBNÍ PLÁN

	nižší stupeň					vyšší stupeň				
	I.	II.	III.	IV.	celk.	V.	VI.	VII.	VIII.	celk.
Český jazyk a literatura	5/1	5/1	4/2	4/2	18	4/2	4/2	3/1	4/2	15
Anglický jazyk	4/4	4/4	4/4	3/3	15	4/4	3/3	3/3	3/3	13
Další cizí jazyk ¹⁾	-	-	3/3	3/3	6	3/3	3/3	3/3	3/3	12
Občanská výchova ⁶⁾	1	1	1(0,5)	1(0,5)	4	-	-	-	-	-
Základy společenských věd ⁷⁾	-	-	-	-	-	1	1	2	2	6
Dějepis	2	2	2	2	8	2	2	2	2	8
Zeměpis ⁵⁾	2	1	2	2	7	2	2	2	-	6
Matematika	5/1	4/1	4/1	5/2	18	4/2	4/2	3/1	3/2	14
Fyzika ^{2) 10)}	2	2/1	2/1(0,5)	2/1(0,5)	8	3/1	3/1	2	-	8
Chemie ^{3) 5) 10)}	-	2/1	2/1(0,5)	2/1(0,5)	6	3/1	3/1	2	-	8
Biologie ^{4) 5) 10)}	2	2	2	2	8	2	3	3	-	8
Hudební výchova ⁹⁾	1/1	1/1	1/1	1/1	4					
Výtvarná výchova ⁹⁾	2	2/2	1/1	1/1	6	2/2	2/2	-	-	4
Informatika	1/1	1/1	1/1	1/1	4	2/2	2/2	-	-	4
Tělesná výchova ⁸⁾	3/3	3/3	2/2	2/2	10	2/2	2/2	2/2	2/2	8
Volit. předmět pro NG	-					-	-	-	-	-
1. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	2/2	3/3	5
2. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	2/2	3/3	5
3. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	2/2	3/3	5
4. volitelný předmět pro VG	-	-	-	-	-	-	-	-	3/3	3
CELKEM	30/11	30/14	31/18	31/17	122	34/19	34/18	33/16	31/24	132

Poznámky:

Třída se dělí na skupiny v tolika hodinách týdně, kolik je uvedeno za znakem /.

- 1) Další cizí jazyk – německý, francouzský a ruský.
- 2) Součástí výuky ve 3. a 4. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou. Údaj v závorce zobrazuje časovou dotaci věnovanou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- 3) Součástí výuky ve 3. a 4. ročníku je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Práce s laboratorní technikou. Údaj v závorce zobrazuje časovou dotaci věnovanou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- 4) Součástí vzdělávacího obsahu je část obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 5) Součástí vzdělávacího obsahu je obsah předmětu Geologie.
- 6) Součástí vzdělávacího obsahu ve 3. a 4. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce – tematický okruh Svět práce. Údaj v závorce zobrazuje časovou dotaci věnovanou vzdělávací oblasti Člověk a svět práce.
- 7) Součástí vzdělávacího obsahu v 8. ročníku je obsah oblasti Člověk a svět práce.
- 8) Součástí vzdělávacího obsahu je část vzdělávacího obsahu oblasti Člověk a zdraví.
- 9) 1. a 2. ročník – 1 hodina týdně Hudební výchova – půlená, 1. ročník - 2 hodiny týdně Výtvarná výchova - nepůlená, 2. ročník – 2 hodiny týdně Výtvarná výchova – půlená, 3. a 4. ročník – 1 hodina týdně Hudební výchova, 1 hodina týdně Výtvarná výchova, 5. a 6. ročník – volitelně buď Hudební výchova nebo Výtvarná výchova.

Volitelné předměty pro vyšší stupeň (osnovy viz příloha k ŠVP)

třetí ročník - tři předměty z nabídky:

čtvrtý ročník - čtyři předměty z nabídky:

AK	Anglická konverzace
BIC	Cvičení z biologie
BS	Biologický seminář
DG	Deskriptivní geometrie
DS	Dějepisný seminář
ES	Ekonomický seminář
FCE	Anglická konverzace – příprava k FCE
FK	Francouzská konverzace
FSM	Fyzikální seminář pro mediky
FST	Fyzikální seminář pro techniky
FYC	Cvičení z fyziky
CHS	Chemický seminář
IT	Italský jazyk
IVT	Informatika a výpočetní technika
KINF	Kancelářská informatika
LA	Latina
LS	Literární seminář
MS	Matematický seminář
NK	Německá konverzace
PG	Programování
POS	Politologický seminář
PRS	Právní seminář
PS	Psychologický seminář
RK	Ruská konverzace
SO	Somatologie
SVS	Společenskovední seminář
ZLT	Základy laboratorní techniky
ZS	Zeměpisný seminář
VVS	Výtvarný seminář
HS	Hudební seminář

Nepovinné předměty pro vyšší i nižší stupeň (osnovy viz příloha k ŠVP)

NAB	Náboženství
SZN	Sborový zpěv

4 UČEBNÍ OSNOVY

Klíč

Učební osnovy jsou zpracovány formou tabulek. Tabulky jsou rozčleněny do tří sloupců. První obsahuje výstupy, kterých by měl žák během studia dosáhnout, druhý obsahuje učivo, které by mělo být v daném ročníku probráno, třetí obsahuje průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty a poznámky. Třetí sloupec se bude v průběhu práce se ŠVP upravovat v závislosti na praktických zkušenostech, kterých bude postupně dosahováno. Třetí sloupec rovněž obsahuje odkazy na vazby a souvislosti mezi předměty. Stejným způsobem bude upravováno zařazení Integrovaných vzdělávacích oborů do výuky.

Použité zkratky:

Předměty:

A	Anglický jazyk
B	Biologie
ČJL	Český jazyk a literatura
D	Dějepis
F	Francouzský jazyk
FY	Fyzika
HV	Hudební výchova
CH	Chemie
IVT	Informatika a výpočetní technika
INF	Informatika
M	Matematika
N	Německý jazyk
R	Ruský jazyk
TV	Tělesná výchova
VV	Výtvarná výchova
Z	Zeměpis
OV	Občanská výchova
ZSV	Základy společenských věd
CJ 2	Další cizí jazyk
IP	Integrace předmětu

Průřezová témata:

EV	Environmentální výchova
MKV	Multikulturní výchova
MV	Mediální výchova
OSV	Osobnostní a sociální výchova
VDO	Výchova demokratického občana
VMEGS	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
IP	Integrovaný předmět

Začlenění mezipředmětových vztahů (5. - 8. ročník)

Při řešení složité problematiky jsme postupovali následujícím způsobem. V učebních osnovách jednotlivých předmětů nalezneme zapsané mezipředmětové vztahy, které jsou na základě diskuse propracovány a promyšleně propojují dva a více předmětů, což je i zřejmé ze zápisu v osnovách. Tyto mezipředmětové vztahy mohou propojovat učivo souběžných ročníků. Pokud jsou mezipředmětové vztahy realizovány napříč různými ročníky, je k záznamu mezipředmětových vztahů připojena poznámka o ročnících, kterých se mezipředmětové vztahy týkají.

Kromě toho jednotlivé předměty často využívají navíc v průběhu studia i dílčí informace, poznatky, dovednosti, které jsou s žáky probírány v rámci jiných oborů.

Některé předměty vzhledem ke svému specifickému charakteru jsou využívány ve všech předmětech a tvoří tak zvláštní skupinu mezipředmětových vztahů. K těmto předmětům patří ČJL, AJ, CJ 2, Informatika.

4.1 Český jazyk a literatura

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	5	5	4	4	4	4	3	4

- Vyučovací předmět Český jazyk a literatura zahrnuje celý vzdělávací obsah oboru Český jazyk a literatura z RVP ZV a RVP G a důraz je kladen i na průřezové téma Mediální výchova.
- Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale je rozložen do tří složek: Komunikace a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova, ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek prolíná.
- Žáci si mohou vybrat volitelný předmět Literární seminář (7. i 8. ročník).
- Výuka předmětu Český jazyk a literatura je založena na rozmanitých metodách práce především na výkladu, práci s textem, diskusi, vyhledávání a ověřování informací, tvorbě psaných nebo mluvených žákovských příspěvků k vybraným tématům, procvičování a aplikaci získaných vědomostí a dovedností. Učitelé procvičování dílem využívají k získání podkladů pro klasifikaci, přičemž kladou důraz na pozitivní hodnocení, dílem pro upevnění a zautomatizování učiva. Vzdělávací obsah předmětu je dále naplňován zhlédnutím alespoň jednoho divadelního a filmového představení, vlastní dramatizací divadelního představení, ale i řadou kulturně poznávacích exkurzí. K dalším fakultativním aktivitám patří účast v soutěžích (Olympiáda z českého jazyka, literární soutěže, recitační soutěž aj.) a projektech.
- V průběhu studia 1.– 4. ročníku žáci nastudují dramatické představení, s nímž veřejně vystoupí. Uplatní tak:
 - kultivovaný mluvený a pohybový projev
 - znalost základních divadelních druhů
 - herecké dovednosti
 - práci s literární postavou– charakter, motivaci, vztahy
 - sociální komunikační dovednosti
 - komunikaci s divákem – prezentaci, sebereflexi
- Do předmětu jsou integrovány tematické okruhy všech průřezových témat. Osobnostní a sociální výchova (OSV), Výchova demokratického občana (VDO), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS), Multikulturní výchova (MKV), Enviromentální výchova (EV), Mediální výchova (MV) RVP ZV a RVP G.

Hodnocení žáků zahrnuje různé formy zkoušení a prověřování učiva - ústní zkoušení, písemné práce a didaktické testy, reprodukci textů a také průběžné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

Kompetence k učení

- Učitel zadává žákům různé formy samostatné práce a samostudium některých témat, která žáci samostatně zpracovávají v ručně psané i elektronické podobě formou referátů, výpisků apod.
- Učitel vede žáky k práci s jazykovými příručkami, slovníky a online zdroji.
- Učitel zadáváním domácích prací, formulací otázek a problémů vede žáky k tomu, aby si získané informace doplňovali, ověřovali a porovnávali s různými zdroji informací.
- Učitel zprostředkovává žákům formou návštěvy školní i městské knihovny práci s knihovnickými katalogy, orientaci v nich a vyhledávání potřebných bibliografických informací.

Kompetence k řešení problémů

- Učitel využívá individuálních schopností žáků a vede je k samostatnému řešení problémů a jazykových úloh.
- Učitel vede žáky k diskusi, v nichž žák srozumitelně formuluje vlastní názor na literární či divadelní dílo, na autora apod.
- Žákům jsou předkládány texty, se kterými pracují a interpretují je, tzn.: aplikují jazykové a slohové poznatky při řešení cvičení i ve vlastním ústním a písemném vyjadřování.
- Při upevňování poznatků žák navrhuje řešení jazykového či slohového cvičení.
- Na vybraných úkolech žáci rozvíjejí své tvůrčí schopnosti a fantazii a nacházejí vhodné způsoby vyjádření.

Kompetence komunikativní

- Žáci čtou beletrii, vidí divadelní, filmové nebo výtvarné vyjádření (ilustrace, fotografie), k tomu formulují svá stanoviska, vyhledávají a čtou odborné texty a analyzují je jako zdroj informací, posuzují publicistické texty – hledají klady a zápory daného textu, posuzují a uvádějí vlastní argumenty a případně vyvracejí jiná tvrzení, která mají nepravdivý nebo manipulativní charakter.
- Při interpretaci literárního díla, diskusi o aktuálním společenském problému, při stylistickém cvičení a podobných činnostech se žák učí věcně diskutovat, naslouchá druhým a respektuje jiný názor, formuluje a obhájí vlastní, argumentuje, klade otázky směřující k podstatě věci, reaguje na dotazy druhých.
- Žáci prezentují výsledky své práce, přednášejí referáty, formulují obvyklé útvary v běžných situacích (prosba, omluva, telefonický rozhovor, dopis) a při úředním styku (žádost, životopis) a přitom využívají poznatky o jazyce a slohu ke kultivovanému, mluvnicky i věcně správnému ústnímu i písemnému vyjadřování.
- Učitel žákům vysvětlí a zdůrazní, že u písemné komunikace je důležitá i formální stránka: při písemných pracích žáci zvládají grafickou úpravu.

Kompetence občanské

- Žák je uváděn do různých jazykových situací, v nichž musí obstát – formuluje jasně své myšlenky, soudy, požadavky, a tak prokazuje pozitivní vztah k mateřskému jazyku a k jeho kultivovanému užívání.
- Četbou literatury, návštěvou divadelních a filmových představení si ujasňuje svůj vlastní pohled na svět, hodnotí chování a charakter postav, sociálních skupin, chápe společenskou situaci, obohacuje svůj duchovní život.
- Učitel žákovi pomáhá zprostředkovávat tvorbu autorů různých národů a kultur – žák si vytváří svůj pohled na multikulturní svět.
- Při slohovém vyučování jsou zadávána témata, jejichž prostřednictvím se žák vyjadřuje na základě vlastních zkušeností k problémům mezilidských vztahů, problémům politickým, kulturním, ekologickým aj.

Kompetence digitální

- Žák využívá ke své práci dle jejího charakteru a formy běžná digitální zařízení a sám rozhoduje, kterou technologii pro jakou činnost či řešený problém použít.
- Učitel vede žáky s využívání různých informačních zdrojů a ke kritickému posouzení jejich obsahu.
- Žák vhodně využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
Žák - správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	Druhy slov - klasifikace slovních druhů Podstatná jména - druhy podstatných jmen - procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů - skloňování vlastních jmen osobních a místních Přídavná jména - druhy přídavných jmen - skloňování - stupňování Zájmena - druhy zájmen - skloňování zájmen Číslovky - druhy číslovek - užívání a skloňování Slovesa	OSV Rozvoj schopností poznávání Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občan, občanská společnost a škola VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy EV Základní podmínky života MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Mezipředmětové vztahy Z - zeměpisné názvy, místopis, regionální zeměpis D – jména historických osobností Z - klasifikace jazyků
- aplikuje základní zásady výstavby věty - rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické	Základní větné členy - shoda přísudku s podmětem - shoda přísudku s několikanásobným podmětem Rozvíjející větné členy - předmět - příslovečné určení - přívlastek Věta jednoduchá a souvětí Přímá řeč	
v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický	Slovtvorný základ, přípona, předpona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-, předložky s/se, z/ze, i/ly po obojetných souhláskách	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
• samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk	Hláskosloví Spisovná výslovnost Slovní přízvuk Zvuková stránka věty	
• rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu • seznamuje se s jazykovou normou	Jazyk a jeho útvary Jazykověda její složky Jazykové příručky	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
• prakticky užívá předtištěné formuláře • dokáže podat a utřídit základní informace • dokáže vytvořit elektronický dokument (word, PPT)	Tiskopisy • poštovní poukázky • podací lístky	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení • vyhledává klíčová slova v textu pokouší se formulovat hlavní myšlenku textu • učí se spolupráci a komunikaci při vytváření textů	Jednoduché komunikační žánry • vzkaz • inzerát • objednávka • zpráva, oznámení, reklama • SMS zpráva	Kreativita Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Jsme Evropané MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • odliší spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	Dopis • dopis osobní • dopis úřední	Mezipředmětové vztahy OV – názvy institucí OV – komunikace (OV - 3.ročník)
• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru mluvčího • využívá svých dosavadních poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	Popis a jeho funkce • popis budovy • popis postavy • popis krajiny • popis pracovního postupu	IP – svět práce, IP – výchova ke zdraví – vztahy a pravidla soužití Projekt Generační vazby (moderní dějiny)
• zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného	Výtah a výpisek	Výběr některých zpracovávaných textů souvisí s podporou výuky moderních dějin

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
textu - výstižně a přehledně zpracovává text - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu i ve formátu PPT prezentace		
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - v mluveném projevu užívá verbálních i nonverbálních prostředků řeči - učí se správnému písemnému projevu a tvořivé práci s textem	Vypravování	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Literatura umělecká a věcná Ústní lidová slovesnost Literatura hodnotná a konzumní	OSV Kreativita Rozvoj schopností poznávání Komunikace Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola VMEGS Objevujeme Evropu a svět MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mezipředmětové vztahy D – nejstarší české dějiny HV – lidové popěvky, umělci reprezentující vlast HV – slovo a hudba VV – ilustrátoři dětských knih A, CJ2 – cizojazyčný literatura, překlady
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Poezie, próza, drama Žánry lyrické, epické, dramatické - pohádka - bajka - báje, mýtus - balada - romance - pověst	
- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - vybrané texty dramatizuje nebo zpracuje formou uměleckého přednesu	Struktura a jazyk literárního díla - dobrodružné příběhy - humoristická literatura - komiks a jeho použití v literatuře Mediální výchova	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
2. ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Slovo a jeho význam - slovo, věcný význam slov; sousloví a rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma - odborné názvy - Slova citově zabarvená - archaismy, historismy, neologismy	OSV Rozvoj schopností poznávání Poznávání lidí Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občan, občanská společnost a škola VMEGS Jsme Evropané MKV Lidské vztahy EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy TV – tělověda
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími příručkami. - samostatně pracuje s Internetovou jazykovou příručkou. - rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov - správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Slovní zásoba a tvoření slov slovní zásoba a způsoby jejího obohacování	
- správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický	Tvarosloví - ohebné a neohebné slovní druhy - odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla - skloňování a užívání vztažných zájmen - slovesný rod činný a trpný	
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích - rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při dané komunikační situaci	Skladba - stavba větná - věty dvojčlenné a jednočlenné - větné ekvivalenty - přístavek - větné členy - druhy vedlejších vět - souvětí podřadné	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický - Využívá Internetové jazykové příručky	Pravopis - psaní velkých písmen ve jménech vlastních - procvičování pravopisu	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dorozumívá se kultivovaně, výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev	Popis - popis uměleckých děl - popis statický/dynamický	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Jsme Evropané MKV Lidské vztahy Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Stavba mediálního sdělení Tvorba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Mezipředmětové vztahy OV – názvy společenských institucí OV – umělecké dílo ve společenském kontextu, umělecké slohy IP – svět práce
- učí se sebehodnocení - dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - dorozumívá se kultivovaně, výstižně - odlišuje spisovný a nespisovný projev	Charakteristika charakteristika vlastní, kamaráda	
- dodržuje pravidla mezivětného navazování - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení - užívá rozmanitých jazykových prostředků, které vyvolávají citovou působivost	Líčení	
- zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - výstižně a přehledně zpracovává text - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu - Ovládá základní práci s grafy a tabulkami v Microsoft Word a Microsoft Excel	Práce s textem - výtah - výtah - zařazení textu s tematikou moderních dějin - práce s grafy a tabulkami	
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace s ohledem na účel textu	Administrativní a publicistické útvary - žádost - motivační dopis	
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - Ke strukturovanému životopisu využívá formátování v Microsoft word	Životopis - životopis sozvislý/strukturovaný	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	Vypravování	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - vybrané texty dramatizuje nebo zpracuje formou uměleckého přednesu - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	- Odras vývoje 20. a 21. století - práce s textem Vybrané žánry prózy povídka novela román prvky fantasy a sci-fi literatury žánry literatury faktu Poezie Základní žánry a básnické prostředky nonsens Starověká literatura Středověká literatura	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Renesance a humanismus Baroko a klasicismus Mediální výchova	MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Základní podmínky života MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Mezipředmětové vztahy D – antická řecká a římská literatura –přenést do Literární výchovy ve 2.ročníku (D-1.roč.) D – historický román jako informační zdroj (D -1. ročník) Z - zeměpis Evropy Z – historické hranice států OV – člověk a společnost VV – odraz vývoje poznání v uměleckých dílech D – dějiny středověku D – české kroniky a legendy D – vrcholné fáze českého středověkého písemnictví v době Karla IV. a husitství D – knihtisk a šíření vzdělanosti
3. ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech	Nauka o slovní zásobě - slovní zásoba její obohacování a tvoření slov - slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebezpojetí Mezilidské vztahy VDO Občan, občanská společnost a stát –Chvála české řeči VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Kulturní difference
- v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích - využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů	Tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých - skloňování cizích vlastních jmen - slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá - tvoření slovesných tvarů z kmene přítomného a minulého - přehled slovesných vzorů a výcvik v užívání spisovných tvarů - využití různých slovesných tvarů	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- zná základní pravopisné zásady a při psaní je uplatňuje - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - využívá internetové jazykové příručky	Pravopis - pravopis y/i - předpony, předložky - skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy A, CJ 2 – slovesný vid CJ 2, A – překlady cizojazyčných textů Z – zeměpisné názvy, zeměpis Evropy, zeměpis obyvatelstva – rozdělení podle jazyků
- správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, věty jednočlenné a dvojčlenné, větné ekvivalenty a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Skladba - zápor - vsuvka - čárka ve větě jednoduché - druhy vět podle postoje mluvčího - významový poměr mezi jednotlivými složkami v několikanásobném větném členu - větné členy v přístavkovém vztahu - souvětí podřadné - souřadně spojené věty vedlejší - souvětí souřadné - významový poměr mezi větami hlavními	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - využívá internetové jazykové příručky - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje jednotlivé jazykovědné disciplíny	Obecné výklady o českém jazyce - útvary českého jazyka a jazyková kultura - čeština jako jeden ze slovanských jazyků	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
- zachycuje nejdůležitější a nejzajímavější myšlenky daného textu - vytvoří osnovu, výpisky nebo výtah z přečteného textu - při práci s textem využívá nástroje wordu a PPT - ovládá základní práci s grafy a tabulkami v Microsoft Exel	Výtah výtah - zařazení textu s tematikou moderních dějin	OSV Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Jsme Evropané MKV
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic	Charakteristika charakteristika literárních postav	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- a osobních zájmů - využívá poznatky z krásné literatury a filmu - využívá znalosti z literární teorie - vybere z literárního díla vhodný citát, který výstižně charakterizuje literárního hrdinu		Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - výstižně a přehledně zpracovává text a samostatně připraví a s oporou o text přednese referát - uvádí zdroje, z nichž čerpá informace - seznamuje se s normou pro citování informací	Výklad	
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Líčení subjektivně zabarvený popis	
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - hodnotí aktuální společenské jevy - uplatňuje své názory a osobní postoje	Úvaha - úvahové postupy - uplatnění úvahy v různých stylech	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Hlavní vývojová období národní a světové literatury - křesťanství jako jeden z kořenů evropské kultury - národní obrození, osvícenství, romantismus - realismus a naturalismus - literatura přelomu 19. a 20. století - židovská kultura a holocaust - vliv literatury na život Mediální výchova	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- vybrané texty dramatizuje nebo zpracuje formou uměleckého přednesu - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích		Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Mezipředmětové vztahy D – dějiny novověku D – národní obrození HV – základní rysy uměleckých směrů, významní skladatelé
4. ročník JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
- správně třídí druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci - samostatně pracuje s PČP, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami; orientuje se v odborném slovníkovém textu - orientuje se v odborném slovníkovém textu	Slovní zásoba a význam slova - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, antonyma, homonyma - odborné názvy	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola VMEGS Objevujeme Evropu a svět MKV Lidské vztahy Multikulturalita MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Mezipředmětové vztahy
- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech - k danému slovesu doplní slovesa odvozená - rozliší a vytváří slova složená - nahradí vybraná slova přejatá českými ekvivalenty	Stavba slova a tvoření slov pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Tvarosloví - ohesbné a neohebné slovní druhy - přechodníky	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu - doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický		CH – terminologie (CH – 3. roč.) A, CJ 2 – slovosled, větné struktury Z – zeměpis Evropy, regionální zeměpis HV – péče o hlasové orgány, hlasová výchova Z – zeměpis Evropy, regionální zeměpis HV – staročeština v textech písní (HV- 4. ročník) D - Velkomoravská říše (D - 2. roč) Informatika - pravopis
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí - vyznačená slova ve větách určí jako větné členy - rozliší daný větný člen na několikanásobný a správně doplní interpunkční znaménka nebo spojku - v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích - z nabízených možností vybere grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (a obráceně)	Skladba - samostatný větný člen - elipsa - souvětí podřadné a souřadné - složitější souvětí - hlavní zásady českého slovosledu	
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický - vybere z nabízených vět tu, ve které není pravopisná chyba - najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb	Pravopis - pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební - vlastní jména	
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny, dalšími slovníky a příručkami a internetovou jazykovou příručkou - v písemném projevu zvládá podle svých možností pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a v méně složitých souvětích	Zvuková stránka jazyka - hláskosloví - spisovná výslovnost - zvuková stránka věty - psaní a výslovnost slov přejatých	
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - v ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení do spisovného jazyka - přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvarů národního jazyka - v textu rozlišuje základní znaky různých období vývoje češtiny	Obecné výklady o jazyce - jazyky slovanské - vývoj českého jazyka - útvary českého jazyka	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA		
využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	Kritické čtení Zpravodajství Reklama	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiiena

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji; po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu - vyhledá v textu klíčová slova - posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu - vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku - samostatně zpracuje výklad, samostatně nebo s oporou o text přednese referát - odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu - vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči - uplatňuje své názory a osobní postoje - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj a zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci - dokáže vytvořit dokument (Microsoft Word) a základní formátování textu - uvádí správně použité zdroje	Výklad Práce s texty odrážejícími problematiku dějin s akcentem na moderní dějiny	Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity Multikulturalita EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Stavba mediálního sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu Projekt: Momenty a mezníky - významná data (mezipředmětové vztahy s D, Ov)
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním mezivětného navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu	Popis - popis pracovního postupu - popis uměleckého díla - subjektivně zbarvený popis Charakteristika	
- vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke komunikačnímu záměru - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování; uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost - vystihuje osobní vztah k popisované skutečnosti - využívá své znalosti z literární teorie	Vypravování využití videa/animace	
uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného	Úvaha	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- navazování - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu - smysluplně a za podpory věcných argumentů se snaží dospět k obecnějšímu závěru; správně a přehledně rozvíjí myšlenku s ohledem na účel textu - samostatně zpracuje úvahu		
- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - napíše gramaticky, kompozičně a věcně správně vybrané slohové útvary - vhodně využívá neverbálních prostředků v proudu plynulé a zřetelné řeči - navazuje kontakt s posluchači	Proslov Diskuse Životopis	
- užívá jazykové prostředky uměleckého funkčního stylu - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu - najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných formulací vybere tu správnou - dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujme k ní kritický postoj	Fejeton Funkční styly	
- užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky - najde slovo nevhodně užitě v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné - posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci - využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Mluvený projev: kultivace projevu žáka Analýza jazykových prostředků - proslovy 20. a 21. století	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
•		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA		
- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře – zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů; znaky literárního směru popíše na vybrané ukázce - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu	Hlavní vývojová období národní a světové literatury - česká a světová literatura - srovnání - moderna – prokletí básníci, anarchisté - impresionismus - symbolismus a dekadence - literatura 20. století (avantgarda, futurismus, dadaismus, poetismus, surrealismus) - literatura 20. století - kritické čtení v kontextu moderních dějin Osobní četba	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Psychohygiena Poznávání lidí Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Ekosystémy MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Mezipředmětové vztahy D – dějiny 19., 20. století D - literární reflexe války jejími účastníky D – protifašistická literatura D – obraz moderního člověka a společnosti v literatuře
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele - uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Literární teorie a kritika	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- přiřadí dílo k literárnímu žánru - rozliší řeč spisovatele a řeč postav - správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo - doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu		
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - popíše film, který vznikl na základě literárního díla - zformuluje důvody, proč se mu přečtená kniha líbila - na základě návštěvy divadelního představení zformuluje dojmy ze zhlédnutého představení - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - vybrané texty dramatizuje nebo zpracuje formou uměleckého přednesu	Adaptace literárních děl – filmová a divadelní adaptace	
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo - vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích – na základě internetových zdrojů vypracuje zadaný úkol - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Připravený písemný a ústní projev Kritické čtení	
tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vlastní tvorba	

5. ročník JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
- vysvětlí pojem jazyk a řeč - objasní vztah myšlení a jazyka - charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka - objasní vztah češtiny a slovanských jazyků - používá základní jazykovědné termíny	Obecné výklady o jazyce - jazyk a myšlení - jazyk v systému informací - znaky a znakové systémy (kódy) užívané	MKV – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (jazykové zvláštnosti různých etnik v dnešním multijazykovém a multikulturním světě) VMEGS – žijeme v Evropě (Indoevropské kořeny)

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- v komunikaci - struktura jazyka - jazyk mluvený a psaný - příbuzenství jazyků, slovanské jazyky - vývoj a současný stav češtiny - čeština jako národní jazyk - jazykověda - základní termíny	evropských jazyků) OSV – Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému (rozvoj logického myšlení)
prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	Grafická stránka jazyka - vznik písma a jeho druhy, latinka - pravopis a jeho kodifikace - pravopis – složitější jevy českého pravopisu	VMEGS – Žijeme v Evropě Metody a formy Práce s textem, jazykové analýzy Mluvnická cvičení Mezipředmětové vztahy Z – zeměpis obyvatelstva – rozdělení podle jazyků Z – regionální geografie Evropy Z – jazyky regionu (Z - 7. ročník) Z – jazykové rodiny, rozšíření jazyků (Z – 6. roč.) IVT - pravopis
KOMUNIKACE A SLOH		
- žák rozlišuje horizontální a vertikální členění textu - používá normy grafické úpravy textu - rozliší jednotlivé funkční styly - zohledňuje subjektivní i objektivní slohotvorné činitele - využívá vhodné stylově zabarvené jazykové prostředky - účelně volí slohové postupy a útvary	Komunikace a text - text a jeho vlastnosti, komunikační strategie - kompozice a členění textu Sloh - slohovtní činitel - rozvrstvení jazykových prostředků - slohové postupy a útvary - postup vyprávěcí - postup informační	VMEGS – Žijeme v Evropě Mezipředmětové vztahy: ZSV – komunikace, efektivní komunikace, komunikační model, komunikační strategie VV - vyprávění (VV- 6. roč.)
- vyhledává informační zdroje a ověřuje jejich platnost v praxi - při práci využívá osnovu, výtah a výpisky - učí se pracovat s citací	Práce s informacemi a textem - získávání a využívání informací - zdroje informací - osnova, výtah, výpisky, citace - práce s informacemi v kontextu moderních dějin a současného vývoje	OSV Sociální komunikace MKV Vztak k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
- rozliší umělecký text od neuměleckého - objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem a popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu - na konkrétních případech popíše specifické prostředky básnického jazyka, vnímá a určí (vrstvu jazykovou, tematickou i kompoziční) - rozpozná typy promluv a posoudí jejich funkci v konkrétním textu rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) - určí strukturu literárního díla při rozboru přečtených děl různých autorů ze světové i české literatury, výběr děl je konkretizován pro každý ročník a školní rok	Základy literární vědy - literární teorie, literární historie, literární kritika, poetika, literatura a její funkce - jazykové, kompoziční a tématické prostředky výstavby literárního díla - tropy, figury, rytmus, rým, zvukové prostředky použít, monolog, dialog, typy kompozice, motiv, téma - učivo z jazykové komunikace-přímá a nepřímá řeč, nevlastní přímá a polopřímá řeč	Mezipředmětové vztahy: HV – libreto (HV- 1. ročník) HV – literární žánry VV – literární formy D – historický román jako informační zdroj D – starověk, antika, Velkomoravská říše, dějiny středověku, doba lucemburská, husitství D – antická řecká a římská literatura D – české kroniky a legendy (D – 2.,6. ročník) D – vrcholné fáze českého písemnictví v době Karla IV. a husitství (D- 2.,6. ročník) ZSV – filozofické směry starověké filozofie, světová náboženství ZSV – antická literatura (ZSV – 6. ročník) HV, VV – umění a architektura od starověku po vrcholnou gotiku VV – poezie
- vysvětlí odlišnosti v chápání literární tvorby ve starověku, středověku i novověku a dnes - charakterizuje základní období literárního vývoje ve světě a u nás - rozezná základní žánry a uvede jejich příklady - objasní vztahy současné literatury k literárním památkám minulosti prolíná všemi ročníky	Starověká literatura, středověká literatura - periodizace literatury, vývoj kontextu světové a české literatury do konce 15.století, tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností daného období - vývoj literárních druhů a žánrů	MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů (odlišný obraz světa) VMEGS - žijeme v Evropě (autoři, žánry a díla domácí a světové literatury, kultury a umění)
6. ročník		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
- objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie - na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti - vhodně využívá zvukové prostředky řeči	Zvuková stránka jazyka - charakteristika oboru - fonetický přepis - třídění českých hlásek - zvukové prostředky - spisovná výslovnost a příručky	Mezipředmětové vztahy: HV– hlasová výchova, péče o hlasové orgány HV – fonetika IVT - pravopis Z – jazyky regionu
- prokáže v samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu - volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu - ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu - ovládá rozvrstvení slovní zásoby, používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné; vysvětlí změny ve slovní zásobě	Grafická stránka jazyka - slovní druhy - mluvnické kategorie jmen a sloves Nauka o slovní zásobě a tvoření slov - pojmenování - slovní zásoba - tvoření slov Všestranné jazykové rozbor	OSV – sociální komunikace (komunikace vnímající, respektující, tvořivá) VMEGS – žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů Metody a formy – práce se slovníkem
KOMUNIKACE A SLOH		
- zařazuje texty do jednotlivých funkčních stylů - rozlišuje mezi slohovými postupy, respektuje slohové útvary	Komunikace a text Sloh - slohové postupy a útvary - postup popisný - prostředkovací funkční styl - administrativní funkční styl	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Mezipředmětové vztahy: VV – popis uměleckého díla a fotografie, kompozice a plány obrazu VV – popis
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
Charakterizuje a rozliší uvedené umělecké směry, najde jejich rysy v konkrétním díle	Renesance a humanismus, baroko, klasicismus a osvícenství, preromantismus v české a světové literatuře Renesance, humanismus	MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality VMEGS – žijeme v Evropě MV -Účinky mediální produkce a vliv médií

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	• baroko • klasicismus, osvícenství • preromantismus • významní představitelé světové literatury období romantismu • vývoj literárních druhů a žánrů	Mezipředmětové vztahy: ZSV – filosofické směry novověku (ZSV – 8. roč.) D – knihtisk a šíření vzdělanosti D – české kroniky a legendy D – věk revolucí, doba národního obrození (D – 7. roč.) HV – sběratelská činnost a lidová píseň HV – národní obrození VV, HV – umělecké směry od renesance po romantismus
• vysvětlí specifickou vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové • objasní vztahy současné literatury k literárním dílům minulosti	Národní obrození • periodizace české literatury v NO • pojmy: RKZ, slovanská vzájemnost, ústní lidová slovesnost, ohlasová poezie • Dobrovský, Jungmann • Mácha, Erben, Tyl	VMEGS – žijeme v Evropě
• na konkrétních dílech popíše specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • rozliší a specifikuje jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy) a zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře		Metody a formy – referáty, diskuse o vlastní četbě, práce s informačními zdroji, návštěva filmových a divadelních představení, následný rozbor, podle zájmu žáků může být zařazena exkurze do Prahy
7.ročník JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- rozlišuje východisko a jádro výpovědi - pracuje s aktuálním členěním vět a zachovává náležitý pořádek slov ve větě - využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědi a k odlišení záměru mluvčího - dobře rozlišuje strukturu souvětí a vhodně ji využívá při rozlišení mluveného a psaného projevu - používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti a přehlednosti textu	Syntax - valence a základová větná struktura - jazykový projev a výpověď - věta a výpověď - větná stavba - větné členy - věta jednoduchá a souvětí - jazykový rozbor	VMEGS – žijeme v Evropě (Indoevropské kořeny evropských jazyků) OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému (rozvoj logického myšlení) MV – média a mediální produkce, uživatelé (rozvoj komunikačních schopností) MV – Účinky mediální produkce a vliv médií Metody a formy Práce s textem, jazykové analýzy Mluvnická cvičení
- prokáže v samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu - chápe vztahy mezi slovy - vysvětlí význam frazeologických spojení, dovede je vhodně použít	Nauka o slovní zásobě - významové vztahy mezi slovy - frazeologie	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Morálka všedního dne
KOMUNIKACE A SLOH		
- rozlišuje slohové postupy, útvary i funkční styly - seznámí se s věcnou i formální stránkou psaní odborných textů - vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických žánrů, vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky - používá stylizační i jazykovou korekturu u uvedeného textu - pracuje s vertikálním i horizontálním členěním - efektivně a samostatně používá různé informační zdroje	Sloh - slohové postupy a útvary - postup výkladový - postup úvahový - odborný funkční styl - publicistický funkční styl Práce s informacemi a textem - poznámky, výčty, bibliografické údaje a odkazy - interpunkce - automatická kontrola pravopisu	VMEGS – globalizační a rozvojové procesy (globální komunikační technologie) OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne (společenská angažovanost ve veřejném prostoru) MV – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich význam, uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality (tolerance a multikulturalita) Metody a formy práce s tiskem

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		podle možností návštěva výukového programu zaměřeného na publicistiku nebo exkurze do studia TV nebo rozhlasu exkurze do MZK Mezipředmětové vztahy: ZSV – média a jejich funkce (ZSV – 6. roč.)
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
- vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury, - charakterizuje jednotlivé moderní umělecké směry a jejich hlavní znaky, které aplikuje při interpretaci konkrétních uměleckých děl - uvede hlavní představitele jednotlivých směrů a charakterizuje jejich přínos pro vývoj literatury - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl	Literatura 2.poloviny 19. Století - realismus v české i světové literatuře - tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností světové i české literatury - Němcová, Havlíček. - moderní umělecké směry poslední třetiny 19. a počátku 20.století	VMEGS- žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě (společná inspirace evropského moderního umění) OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne (mezilidské vztahy v literatuře) MKV – psychosociální aspekty interkulturality (africké a orientální motivy v evropském umění) Metody a formy práce s textem a jeho interpretace referát s následnou diskuzí filmová ukázka s analýzou umělecký poslech Mezipředmětové vztahy ZSV – filosofické směry 19. století (ZSV – 8. ročník) HV, VV – moderní umění 20. století (HV, VV – 6. roč.)
- vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové a české literatury - definuje jednotlivé moderní umělecké směry a jejich základní znaky, které aplikuje při interpretaci konkrétních uměleckých děl - zná hlavní představitele jednotlivých uměleckých směrů - samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl - dokáže interpretovat jednotlivá literární díla, určit umělecké prostředky textu, specifickou jednotlivých útvarů českého jazyka a jeho užití v uměleckém textu	Meziválečná světová literatura - umělecké směry 20. a 30.let: avantgardní poezie, realistický román a moderní experimentální próza - národní literatury a jejich hlavní představitelé - praktická práce - rozbor a analýza vybraných děl literatury 20. století	VMEGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky (válka jako globální problém) OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace, morálka všedního dne (hodnoty a postoje v odlidštěném světě, společenské postoje, morální vlastnosti) MV- účinky mediální produkce a vliv médií Mezipředmětové vztahy ZSV – ideologie (ZSV – 2. roč.) D – dějiny 1.poloviny 20. století, I. světová válka ZSV – filosofie 20. století (ZSV – 8. roč.)

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
8. ročník JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE		
- využívá aktuálního větného členění výpovědi, sleduje odchylky od pravidelné větné stavby, zaznamenává nesoulad v pořádku slov - bezpečně zvládá zákonitosti českého pravopisu i interpunkce - systematizace a procvičení získaných jazykových poznatků	Syntax - nepravidelnosti ve větné stavbě Grafická stránka jazyka - procvičování pravopisu Všestranné jazykové rozbory	Metody a formy práce s informačními zdroji a slovníky
KOMUNIKACE A SLOH		
- rozliší a vhodně volí výrazové prostředky podle jejich funkce, slohotvorného rozvrstvení, daného kontextu, účinku na adresáta - kombinuje a využívá prostředky různých funkčních stylů - rozvrhne a realizuje strukturu literárního díla, vrstvu tematickou, kompoziční a jazykovou - využívá specifické prostředky básnického jazyka a rozvíjí svůj individuální styl - vhodně v textu volí a využívá typy promluv	Sloh - jazykové prostředky v uměleckém díle - umělecký styl a jeho postavení mezi ostatními funkčními styly - řečnický styl Celkové opakování	OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální problémy multikulturality, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV – člověk a životní prostředí MV – Média a mediální produkce
LITERÁRNÍ KOMUNIKACE		
- vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové - zdůvodní přínos české literatury k posílení svobody a demokracie v Evropě a v boji proti fašismu - interpretuje jednotlivá literární díla, určí umělecké prostředky textu, specifičnost jednotlivých útvarů českého jazyka a jeho užití v uměleckém textu - formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo, interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl	Meziválečná česká literatura a drama - periodizace české meziválečné literatury - směry a proudy, různé literární skupiny v české meziválečné literatuře - velké osobnosti české literatur (Hašek, K.Čapek, Vančura), jejich přínos literatuře, poetika - ostatní autoři dle výběru učitele ze školního seznamu četby k MZ	VMEGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky (válka jako globální problém) OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne, sociální komunikace (hodnoty a postoje v odlidštěném světě, společenské postoje, praktická morálka) MV – mediální produkty a jejich významy, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách Mezipředmětové vztahy: D - literární reflexe války jejími účastníky

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		D – protifašistická literatura D – obraz moderního člověka a společnosti v literatuře ZSV – prolínání filozofie a literatury ZSV – problém morálky v literárním díle
• charakterizuje literární směry a jejich významné představitele ve světové literatuře • rozpozná v konkrétním lit. díle znaky uměleckého směru • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo, interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování liter. děl	Vývoj světové literatury ve 2.polovině 20.století • reakce na druhou světovou válku v literatuře • nové směry v literatuře a dramatu, jejich vztah k filozofii a dalším uměleckým oborům, jejich hlavní představitelé • významné osobnosti světové literatury – aktualizace a konkretizace pro každý školní rok a třídu • vývoj literatury 20. století v souvislosti s historickými fakty	HV,VV– vývoj a nové umělecké směry 2.poloviny 20.století HV, VV - vliv a zobrazení událostí 2.světové války a šoa v umění (HV, VV - 6. roč.)
• vysvětlí specifickosti vývoje české literatury a ozřejmí její postavení v kontextu světové literatury, najde vzájemné inspirace, odlišnosti, a vysvětlí je • charakterizuje jednotlivé etapy vývoje české literatury, užívá termíny • rozpozná a popíše základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Vývoj české literatury 2. poloviny 20.století • periodizace, témata a formy, nové literární směry, vliv kontextu světové literatury a domácí situace • přínos výrazných autorských osobností – je konkretizováno pro každý školní rok a třídu • témata spojená s 2 .světovou válkou a šoa • schematismus 50. let • rozvoj literatury a divadla v 60. letech • oficiální, exilová a samizdatová literatura	VMEGS – globalizační a vývojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky (společné rysy v literární tvorbě světové i české) • téma války a obrany základních lidských práv v literatuře 2.poloviny 20.století • evropské kulturní kořeny a sdílené hodnoty • zobrazení současných globálních problémů v moderní literatuře • čeští autoři a jejich přínos světové kultuře Metody a formy -možnost (spojení s předmětovou komisí dějepisu)realizovat návštěvu Terezína, Osvětimi, besedu s pamětníky historických událostí

4.2 Anglický jazyk

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	4	4	4	3	4	3	3	3

Vyučovací předmět Anglický jazyk realizuje obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk RVP ZV a Cizí jazyk 1RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP G, Environmentální výchova RVP ZV a RVP G, Mediální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny.

Pro výuku je k dispozici jazyková učebna vybavená didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Anglická konverzace (3. ročník; 7. a 8. ročník), který je zaměřen na tematické okruhy a rovněž na historii, geografii, politiku a kulturu. V té skupině anglické konverzace, do které se vykonávají přijímací testy, jsou během 7. a 8. ročníku žáci připravováni ke složení mezinárodních zkoušek FCE (Cambridge First) a CAE (Cambridge Advanced).

Předmět je koncipován tak, aby žáka připravil na zvládnutí maturitní zkoušky (didaktický test z jazyka, poslechový subtest, četba a ústní zkouška). Proto je výuka v jednotlivých ročnících zaměřena na trénink jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů jsme vycházeli z Evropského referenčního rámce (SERF) a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně – jak je stanoveno v RVP ZV a G. Žák musí na konci studia dosáhnout úrovně nejméně B1.

Náplň učiva obsahuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury.

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy včetně poslechů a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Z předmětu anglický jazyk lze skládat maturitní zkoušku (ve státní nebo profilové části maturity).

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

- Učitel sleduje celkový rozvoj žáka v jazyce komplexními testovými metodami, prostřednictvím psaní esejů i jiných slohových útvarů (kompetence k učení).
- Učitel vede žáky k četbě v AJ – časopisy, ukázky z beletrie, adaptovaná beletrie, beletrie a k diskusi o četbě (kompetence k učení, kompetence komunikativní). K této četbě

používá žakovské časopisy a využívá žakovskou knihovnu anglického jazyka, případně internetové zdroje (kompetence digitální).

- Učitel zadává žákům tvořivé úkoly, začíná od jednoduchých projektů (na NG přímo součást materiálu jazykových učebnic) a postupuje ke komplexnějším projektům na VG (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k učení, kompetence digitální).
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, internetem a médií (kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů).
- Žák se seznamuje s novými technologiemi a aplikacemi, je veden k průběžnému používání digitálních zařízení, vyhledávání a posuzování dat a informací a jejich používání ve výuce nebo přípravě projektů – digitální kompetence.

Mezipředmětové vztahy – A:

Vzhledem k specifické podstatě předmětu A jsou využívány uvědoměle možnosti mezipředmětových vztahů průběžně. Obecně je při probírání fonetického a morfologického učiva vždy využito znalostí, dovedností a zkušeností, které průběžně žáci nabyli při výuce předmětu ČJL. Stejně tak jsou využita témata z oblasti slohu a stylistiky. Také probírání tzv. reálií prolíná při výuce celým studiem A a proto většina uvedených mezipředmětových vztahů se vztahuje na učivo ve všech ročnících studia.

Začlenění A do skupiny jazyků - ČJL (prima G8, 1. ročník G4)

Fonetická specifika A - ČJL (především prima G8, 1. ročník G4, následně všechny roč.)

Morfologické učivo - ČJL

Vedení rozhovoru, slohové útvary - ČJL

Autoři, literatura AJ - ČJL

Reálie – historie -ZSV

Reálie – politický systém zem - ZSV

Reálie – zeměpis - Z

Reálie – architektura, města - VV

Reálie – kultura, osobnosti -VV, HV, D

Ochrana životního prostředí, příroda - B

Internacionalizmy - ČJL, CJ2

Digitální kompetence, informatika- získávání, vyhledávání, kritické posouzení a sdílení dat s digitálním obsahem za použití různých formátů

Zdravý způsob života, sport, stravování - OV na NG , ZSV, Školní metodik prevence

VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY	
1. ročník			
Poslech s porozuměním - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Zvuková a grafická podoba jazyka Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Slovní zásoba; Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem a encyklopediemi, využití digitálních technologií. Tematické okruhy Volný čas, rodina, škola, běžná komunikace, volný čas, zájmy, zážitky, povolání, sport Slohové útvary Profil na web, zpráva, jednoduchý průzkum, popis děje, popis obrázku nebo fotografie, jednoduché vypravování, stručný životopis, krátký blog Mluvnické kategorie Přítomný čas prostý a průběhový, jejich použití a srovnání, frekvenční příslovce, minulý čas prostý a průběhový, jejich použití a srovnání, stupňování přídavných jmen, způsobová slovesa, vyjadřování budoucnosti,	OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita MKV Lidské vztahy Mezipředmětové vztahy: ČJL – cizojazyčná literatura a překlady Informatika – odborná terminologie v počítačovém světě, výslovnost, český překlad odborných termínů Informatika – komunikace na internetu v různých jazycích Náměty - role plays (jednoduché situace) - dialogy, monology - skupinová práce - domácí úkoly - didaktické hry Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s internetem - práce s časopisem určeným k výuce - projekty - Využívání běžně používaných digitálních zařízení, aplikací a služeb	
Mluvení - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - Zvládá společenskou konverzaci Čtení s porozuměním - Pracuje se slovníkem - Čte jednoduché texty - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu) - Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - Reaguje na jednoduché písemné sdělení - Používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl dělení a porozumění			

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché věty a zprávy, používá správné tvary probíraných gramatických jevů	první typ podmínkové věty	
2. ročník		
Poslech s porozuměním - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	Jazykové prostředky Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita MKV Lidské vztahy EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody
Mluvení - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popisuje osoby, místa a věci ze svého každodenního života - Zvládá společenskou konverzaci	Slovní zásoba; Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, využití digitálních technologií	Náměty - role plays (komunikační situace) - dialogy, monology - skupinová práce - domácí úkoly - didaktické hry
Čtení s porozuměním - Běžně pracuje se slovníkem; orientuje se ve zkratkách a symbolech - Čte přiměřeně dlouhé texty - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu) - Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Tematické okruhy Hudba, hudební nástroje, pocity, nemoci, zranění, volný čas, móda, nakupování, smysly, zážitky, příroda, dobrodružství, životní prostředí, životní styl, sociální problémy, jídlo.	Doplňkové aktivity - Četba časopisu - Získávání a vyhledávání dat a informací s digitálním obsahem - Rozhovory - Skupinová práce - Krátké scénky - Projekt na jednoduché téma
Psaní - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - Reaguje na jednoduché písemné sdělení - Používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje	Slohové útvary Recenze, email, vypravování, krátký průzkum, doporučení, popis aktivity, recenze produktu,	Mluvnické kategorie Vyjadřování budoucnosti, přídavná jména odvozená z podstatných, předpřítomný čas, minulé časy prostý a průběhový a jejich srovnání, srovnání předpřítomného času a minulého, dovětky, vyjádření množství

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
elementární chyby, které nenarušují smysl dělení a porozumění Sestaví gramaticky a formálně správně věty a zprávy a jednoduchý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů		
3. ročník		
Poslech s porozuměním - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat - Rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky	Zvuková a grafická podoba jazyka Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. Slovní zásoba Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, využití digitálních technologií Tematické okruhy Budoucnost, životní styl, škola, profese, osobní vlastnosti, vlastní názory, filmy, knihy, vzpomínky, příběhy, rozhodování, osobní rozvoj	OSV Sebepoznání a sebepojetí Rozvoj schopností poznávání Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody
Čtení s porozuměním - Běžně pracuje se slovníkem; orientuje se ve zkratkách a symbolech - Čte delší texty, které obsahují slovní zásobu používanou v každodenním životě - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu) - Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - Odvodí si význam nových slov z kontextu	Slohovité útvary Dopis, esej s vyjádřením názoru, esej s diskuzí, recenze na film nebo knihu, příspěvek do blogu, zpráva z krátkého průzkumu názorů Mluvnické kategorie První typ podmínkové věty, vyjadřování budoucnosti, způsobová slovesa, druhý typ podmínkové věty, trpný rod, předminulý čas, srovnání a použití minulých časů	Náměty - role plays - dialogy, monology - skupinová práce - domácí úkoly - didaktické hry Doplňkové aktivity - Práce se slovníky - Četba časopisu - Četba zjednodušené beletrie - Využívání digitálních technologií - Rozhovory - Krátké scénky
Mluvení 10) Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích 11) Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech 12) Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života 13) Aktivně používá slovní zásobu týkajících se probíraných tematických okruhů 14) Vede rozhovor na známé téma 15) Adekvátně reaguje v komunikačních situacích		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Psaní - Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - Reaguje na jednoduché písemné sdělení - Používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru, učitel toleruje elementární chyby, které nenarušují smysl dělení a porozumění - Sestaví gramaticky a formálně správně věty a zprávy a jednoduchý text, používá správné tvary probíraných gramatických jevů		- Skupinová práce - Projekt na jednoduché téma IP – Výchova ke zdraví – režim dne
4. ročník		
Poslech s porozuměním - Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat - Rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky	Zvuková a grafická podoba jazyka Rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby.	Průřezová témata MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti
Čtení s porozuměním - Aktivně pracuje se slovníkem - Čte delší texty - Přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo - V textu vyhledá požadovanou informaci a dále s ní pracuje - Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech (odpovědi na otázky, posoudí pravdivost výroků, seřadí a přiřadí obrázky podle obsahu textu) - Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - Odvodí si význam nových slov z kontextu	Slovní zásoba Rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem, využití digitálních technologií Tematické okruhy Peníze, trh, obchod, nakupování, pocity, emoce, nálada, zdraví, objevy, vynálezy, vesmír, typy osobností, města, stavby, život ve městě a na venkově Slohové útvary	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Komunikace Řešení problémů a rozhodovací schopnosti MKV Lidské vztahy Multikulturalita
Mluvení		Náměty

VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Mluvení - Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech - Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - Aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - Vede rozhovor na známé téma - Adekvátně reaguje v komunikačních situacích - Vyžádá si jednoduchou informaci	Recenze produktu, příspěvek do internetového fóra, omluva, popis a porovnání obrázků nebo fotografií, esej s vyjádřením názoru, esej s diskuzí, leták, formální dopis Mluvnické kategorie Členy, vyjádření budoucnosti, způsobová slovesa, vazby s infinitivy a gerundii, podmínkové věty, zájmena, vyjádření množství, trpný rod, souslednost časová	- role plays - dialogy, monology - skupinová práce - domácí úkoly - didaktické hry Doplňkové aktivity - Práce se slovníky - Četba časopisu - Četba zjednodušené beletrie - Využívání digitálních technologií - Rozhovory - Krátké scénky - Skupinová práce - Domácí úkoly - Projekt na jednoduché téma IP – Člověk a svět práce – profese, vzdělávání, zaměstnání	
5. ročník			
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - chápe hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - chápe hlavní smysl textu v učebnici - chápe hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků	Jazykové prostředky Fonetika - zvuková stránka věty, výslovnost nepřízvučných slabik - homonyma - rytmus a intonace Gramatické kategorie - podstatná jména - základní zásady při užívání členu - počitatelnost - přídavná jména a míra vlastnosti - slovesné časy (přítomný, minulý, perfect) - základy užití modálních sloves - otázka a zápor	Průřezová témata OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy EV Člověk a životní prostředí MKV Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty - za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - orientuje se v textu z učebnice - přečte adaptované dílo z angloamerické literatury - rozumí textu a hlavní myšlence z vybraného textu, který je analyzován v kontextu historického vývoje 20. a 21. století	- tázací dovětky - věta jednoduchá a pořádek slov - vyjadřování budoucnosti Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování - slovotvorba (specifické prefixy a sufixy; odvozování významů slov) - frázová slovesa - odvozování slov - idiomy a frazeologické obraty - složená slova - ustálená slovní spojení	Využití znalostí: IVT, ČJL, ZSV, FY Náměty - role plays - dialogy, monology - skupinová práce - domácí úkoly - didaktické hry
Mluvení - stručně vyjádří svůj názor (předem známé téma či jednodušší problematika) - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do jednoduché	Slohové útvary - vzkaz - email nebo dopis, formální i neformální - blog - jednoduchá úvaha Tematické okruhy - rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - škola - místo, kde žiji - volný čas - životní styl (jídlo, tradice, svátky) - kultura (literatura, film, televize) - anglicky mluvící země	Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s časopisem určeným k výuce - projekty - práce s internetem - čtení beletrie v angličtině (přiměřené jazykové náročnosti)
Psaní - sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - osvojí si základní rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování	Komunikační situace - pozdrav - představení se - rozloučení se - poděkování - adresa - blahopřání - omluva - žádost, prosba - odmítnutí - orientace v místě - jednoduchá diskuse (argumentace)	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
6. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - chápe hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - chápe hlavní smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - pro svou práci využívá dvojjazyčný i výkladový slovník	Jazykové prostředky Fonetika - rytmus a intonace - zvuková stránka věty - rozdíl mezi britskou a americkou výslovností Pravopis Gramatické kategorie - podstatná jména - základní zásady při užívání členu - počitatelnost, podstatná jména hromadná, látková - přídavná jména - slovesné časy - specifická užití modálních sloves - protiklad prostých a průběhových tvarů - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - složitě souvětí - kondicionály - přací, časové a přípustkové věty - trpný a činný rod - infinitivy - nepřímá řeč Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování - odvozování slov - slovo tvorbou - idiomy a frazeologické obraty - frázová slovesa - složená slova - ustálená slovní spojení Slohové útvary - email nebo dopis, formální i neformální - vyprávění - recenze - jednoduchá úvaha Tematické okruhy	Průřezová témata MV Účinky mediální produkce a vliv médií Mediální produkty a jejich významy OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Spolupráce a soutěž Morálka všedního dne MKV Psychosociální aspekty interkulturality VMEGS Vzdělávání v Evropě a ve světě Využití znalostí: EV, ČJL, ZSV Náměty - role plays - dialogy, monology - skupinová práce - domácí úkoly - didaktické hry Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s časopisem určeným k výuce - projekty - práce s internetem - čtení beletrie v angličtině (přiměřené jazykové náročnosti)
Čtení - čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - identifikuje strukturu jednoduchého textu - orientuje se v textu z učebnice - přečte text v časopise, vyhledá anebo odvodí neznámé výrazy - přečte adaptované dílo z angloamerické literatury (přiměřená náročnost) - rozumí textu a hlavní myšlence z vybraného textu, který je analyzován v kontextu historického vývoje 20. a 21. století		
Mluvení - vyjádří svůj názor (předem známé téma či téma, které ho zajímá) - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá i méně známá slovní zásoba - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do konverzace a udržuje ji		

VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
• dbá o gramatickou správnost • cítí jistá jazyková omezení, ale kompenzuje je (i s určitou pomocí)	• rodina a vztahy • lidé v mém okolí • místo, kde žiji • osobnosti, charakter, povahové rysy • kultura (rozšíření slovní zásoby v souladu s probíranými tématy) • volný čas • životní styl, zdraví a jeho ochrana • anglicky mluvící země • Česká republika – zajímavá místa • Česká republika vzhledem k Evropě • aktuální společenské problémy		
Psaní • sestaví souvislý, jednoduše členěný text týkající se známého tématu • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu • rozliší formální a neformální jazykové prostředky • popíše objekt • popíše zážitek, jednoduchou příhodu • seznámí se s jednoduššími formuláři a správně je vyplní	Komunikační situace • pozdrav a vhodné oslovení • představení se; navazování kontaktů • rozloučení se • poděkování; souhlas/zdvořilý nesouhlas • adresa • blahopřání • omluva • žádost, prosba • odmítnutí (různé formy) • orientace v místě • vyjádření názoru; argumenty „pro a proti“ • běžné situace při cestování		
7. ročník			
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu • chápe hlavní smysl autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska • chápe hlavní smysl autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • využívá různé typy slovníků	Jazykové prostředky Fonetika • zvuková stránka věty, výslovnost • nepřízvučných slabik • homonyma • rytmus a intonace Pravopis Gramatické kategorie • podstatná jména • specifická užití členu • počitatelnost (specifická užití) • přídavná jména a míra vlastnosti • slovesné časy (přítomný, minulý, předpřítomný, předminulý)	Průřezová témata OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a řešení problémů Sociální komunikace EV Problematika vztahu organismů a prostředí MV Mediální produkty a jejich významy Média a mediální produkce	
Čtení • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem			

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - postihne strukturu složitějšího textu - orientuje se v textu z učebnice - přečte adaptované dílo z angloamerické literatury (přiměřená náročnost) - k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků - rozumí textu a hlavní myšlence z vybraného textu, který je analyzován v kontextu historického vývoje 20. a 21. století Mluvení - stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci - zapojí se do jednoduché konverzace; aktivně ji udržuje - v případě potřeby prosadí svá stanoviska Psaní - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - kratších úseky logicky propojí pomocí vhodných prostředků - ovládne složitější spojovací výrazy - logicky strukturuje text - rozliší formální a neformální styl - podrobně popíše událost či zážitek - popíše své pocity - napíše úvahu na známé téma (příp. téma z okruhu jeho zájmů)	- protiklad prostých a průběhových tvarů - tázací dovětky (specifické užití) - otázka zjišťovací a doplňovací - otázka podmětová a předmětová - věta jednoduchá a pořádek slov - složitě souvětí, souslednost časů - podmínkové a časové věty - vyjadřování budoucnosti: specifické - záměr, spekulace, předpověď - slovesné konstrukce: gerundia - trpný a činný rod - infinitivy Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování - slovotvorba (specifické prefixy a sufixy; odvozování významů slov) - frázová slovesa - odvozování slov - idiomy a frazeologické obraty - složená slova - ustálená slovní spojení Slohové útvary - vyprávění - popis - dopis - úvaha Tematické okruhy - rodné město a jeho specifika - práce - životní styl, zdraví a jeho ochrana - životní prostředí - jazyky a národnosti - aktuální společenské problémy - média - kultura - anglicky mluvící země - Česká republika a Evropa - cestování - historie, politika	Účinky mediální produkce a vliv médií Role médií v moderních dějinách VMEGS Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Globální problémy, jejich příčiny a důsledky Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě Využití znalostí: ZSV, B, IVT, D Náměty - role plays - dialogy, monology - skupinová práce - domácí úkoly - didaktické hry Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s časopisem určeným k výuce - projekty - práce s internetem - čtení beletrie v angličtině (přiměřené jazykové náročnosti)

VÝSTUPY		UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY	
		Komunikační situace • pozdrav, představení a rozloučení • poděkování / zdvořilé odmítnutí • blahopřání v různých životních situacích • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba, stížnost • orientace v místě (specifické cíle) • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování		
8. ročník				
Porozumění a poslech • rozumí hlavním myšlenkám • delšího poslechu • rozumí smyslu autentické konverzace • rozlišuje různé mluvčí • postihne různé názory a stanoviska identifikuje citové zabarvení • rozumí textu v učebnici • rozumí smyslu autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) • chápe hlavní smysl textu, který obsahuje novou slovní zásobu • odvodí význam méně známých slov z kontextu • rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového • vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • využívá různé typy slovníků	Jazykové prostředky Fonetika • rytmus a intonace • zvuková stránka věty Pravopis Gramatické kategorie • podstatná jména • základní zásady při užívání členu • počitatelnost • přídavná jména a míra vlastnosti • jednoduché a složené slovesné časy • modální slovesa v minulosti • protiklad prostých a průběhových tvarů • otázka a zápor • různé typy otázek • věta jednoduchá a pořádek slov • složité souvětí, nepřímá řeč • kondicionály • přací, časové a přípustkové věty • slovesné konstrukce: gerundia • trpný a činný rod (specifická užití) • infinitivy Slovní zásoba • synonyma, antonyma • opisné vyjadřování • slovtvorba • idiomy • frázová slovesa	Průřezová témata EV Člověk a životní prostředí MV Účinky mediální produkce a vliv médií Média a mediální produkce VMEGS Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě MKV Psychosociální aspekty interkulturality OSV Morálka všedního dne Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Sociální komunikace Spolupráce a soutěž Využití znalostí: ZSV, IVT, FY Náměty • role plays • dialogy, monology • skupinová práce • domácí úkoly		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
slovníků - pro své studium využívá i cizojazyčnou informativní literaturu či média Mluvení - vyjádří i zdůvodní názor (známé i méně známé téma) - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v různých komunikačních situacích - vyžádá si potřebnou informaci - zapojí se do konverzace a udržuje ji /zahájí a vhodně ukončí konverzaci na předem známé i obtížnější téma - komunikuje s rodilým mluvčím - vhodně prosadí svá stanoviska Psaní - sestaví souvislý členěný text týkající se známého i méně známého tématu - logicky propojí kratší úseky textu - pro strukturování textu používá i složitější spojovací výrazy - rozdílí mezi formálním a neformálním stylem - chápe rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování - napíše úvahu (esej „pro a proti“/argumentativní esej) - napíše formální i neformální dopis - napíše strukturovaný životopis - napíše cizojazyčné resumé pro svoji závěrečnou maturitní práci	Tematické okruhy: závěrečné shrnutí a rozšíření slovní zásoby - rodina a vztahy; lidé; osobnosti; charaktery; povahové rysy - škola a vzdělání, budoucí studium - práce - životní styl, kultura - zdraví a jeho ochrana - životní prostředí - aktuální společenské problémy - média, internet, počítače - anglicky mluvící země - Evropa - Česká republika, rodná země a její specifika - cestování - historie, politika Komunikační situace: shrnutí - pozdrav, představení a rozloučení - poděkování / zdvořilé odmítnutí - blahopřání v různých životních situacích - omluva - vyjádření lítosti a porozumění - žádost, prosba, stížnost - orientace v místě (specifické cíle) - sdělení stanoviska - argumentace, přesvědčování - zjišťování názoru - zdůrazňování - telefonní rozhovor - pracovní (či studijní) pohovor - zvládnutí běžných situací při cestování	- didaktické hry Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s časopisem určeným k výuce - projekty - práce s internetem - čtení beletrie v angličtině (přiměřené jazykové náročnosti)

4.3 Další cizí jazyk (Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk)

Charakteristika předmětu

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	3	3	3	3	3	3

V předmětu Francouzský, Německý a Ruský jazyk se realizuje obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP ZV a RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech RVP ZV a RVP G, Environmentální výchova RVP ZV a RVP G, Mediální výchova RVP G a Multikulturní výchova RVP G.

Žák si volí z nabídky tří cizích jazyků (francouzský, německý, ruský) jeden pro studium od 3. ročníku.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny. Rozdělení je provedeno na začátku třetího ročníku.

Pro výuku jsou k dispozici v některých hodinách jazykové učebny vybavené didaktickou technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Konverzace v 2. cizím jazyce (7. a 8. ročník).

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení výstupů a jejich dílčích úrovních jsme vycházeli z evropského referenčního rámce a jednotlivých deskriptorů pro příslušné úrovně, jak je stanoveno v RVP ZV a RVP G. Vzdělávání v Další cizím jazyce dosahuje po absolvování 3. a 4. ročníku úroveň A1, po absolvování 5., 6., 7. a 8. ročníku směřuje obsahem k úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Náplň učiva zahrnuje tematické okruhy z historie, geografie, základů společenských věd, biologie, popř. z českého jazyka a literatury a z estetické výchovy.

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy včetně poslechů a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Z předmětu Další cizí jazyk lze skládat maturitní zkoušku. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové i ve státní části.

Průřezová témata a jejich okruhy

Vzhledem k specifickému charakteru předmětu CJ 2, ve kterém se během jednotlivých hodin při výuce i při domácí přípravě žáků prolíná učivo jazykové (fonetika, fonologie, morfologie, lexikologie) s probíráním reálií (reálie běžného dne, kulturní, historické a zeměpisné reálie), je složité a nepřesné přiřadit jednotlivé okruhy průřezových témat k jednotlivým obecně formulovaným částem učiva. Souvislost mezi probíraným učivem a okruhy průřezových témat vyplývá nejenom z obsahu probírané látky, ale též z metod, které učitel volí při práci s žáky. Z těchto důvodů jsou realizovány jednotlivé okruhy průřezových témat tímto způsobem:

3., 4. ročník (NG):

OSV: Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace, Kooperace a kompetice, Řešení

Charakteristika předmětu

problémů a rozhodovací dovednosti - v souvislosti s charakterem předmětu a s volenými učebními metodami prolíná celou výukou 3. a 4. ročníku

VMEGS: Evropa a svět nás zajímá - okruh je realizován při práci s reáliemi CJ 2 a při probírání jazykového učiva, které ukazuje zařazení, vývoj a ovlivňování jazykových kategorií v jednotlivých jazycích

MKV: Lidské vztahy, Multikulturalita - v souvislosti s charakterem předmětu a s volenými učebními metodami prolíná celou výukou 3. a 4. ročníku

5.,6.,7., 8. ročník (VG):

OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - v souvislosti s volenými učebními metodami prolíná celou výukou

OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - v souvislosti s volenými učebními metodami prolíná celou výukou

OSV: Sociální komunikace - v souvislosti s charakterem předmětu a s volenými učebními metodami prolíná celou výukou

OSV: Morálka všedního dne - v souvislosti s volenými učebními metodami prolíná celou výukou

OSV: Spolupráce a soutěž - v souvislosti s volenými učebními metodami prolíná celou výukou

VMEGS: Žijeme v Evropě - okruh je realizován při práci s reáliemi CJ 2 a při probírání jazykového učiva, které ukazuje zařazení, vývoj a ovlivňování jazykových kategorií v jednotlivých jazycích

VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - okruh je realizován při práci s reáliemi CJ 2

MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - okruh je realizován při práci s reáliemi CJ

MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - okruh je realizován při práci s reáliemi CJ 2

MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – okruh je realizován při práci s reáliemi CJ 2

EV: Člověk a životní prostředí - okruh je realizován při práci s reáliemi CJ 2

MV: Mediální produkty a jejich významy - okruh je realizován při práci s reáliemi CJ 2 a souvisí se zařazováním práce s texty (i s texty autentickými) a s prací s internetem

MV: Média a mediální produkce, Účinky mediální produkce, Role médií v moderních dějinách - okruhy jsou realizovány při práci s reáliemi CJ 2 od 6. ročníku a souvisí především se zařazováním práce s texty a s prací s internetem

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu CJ 2 využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu CJ 2 je kladen důraz na některé další metody: slovní metody - monologické i dialogické, komunikace ve skupině, aktivizační metody – např. situační učení v modelových situacích, dramatizace, partnerská výuka, didaktická hra. Dále je využívána práce s textem, práce s obrazem, je zařazována práce s digitálními technologiemi.

Charakteristika předmětu

- Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly, vede žáky k výběru a využívání vhodných způsobů a metod učení, k plánování učení, k vyhledávání, třídění, k systematizaci a ke kritickému posouzení informací, k pochopení podstaty problému a k jeho řešení – kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.
- Učitel vede žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit výstižně své myšlenky v logickém sledu a aby naslouchali s porozuměním promluvám jiných lidí. Učitel zadává žákům samostatné tvořivé úkoly v oblasti psaní jazykových prací (rozsah je dán věkem a jazykovou úrovní jednotlivých ročníků) – kompetence komunikativní. Výstup navazuje na produktivní řečové dovednosti („Psaní“) a rozpracovává postupy a slohové útvary, kterým by se měl žák v průběhu studia naučit.
- Učitel vede žáky k práci se slovníky, s internetem a médii – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel vede žáky k četbě v cizím jazyce, k diskusi – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Žák se seznamuje s novými technologiemi a aplikacemi, je veden k průběžnému používání digitálních zařízení, vyhledávání a posuzování dat a informací a jejich používání ve výuce nebo přípravě projektů – digitální kompetence.
- V běžných hodinách jsou dle konkrétního probíraného učiva a s ohledem k věku žáků využívány některé z výchovných a vzdělávacích strategií: frontální výuka, skupinové vyučování, dialogy, četba, poslech, reprodukce textu, hry, dramatizace.
- Další cizí jazyk je koncipován tak, aby vhodně navazoval na získané znalosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk.
- Žáci mají možnost účastnit se soutěží, zájezdů do zahraničí a příležitostných akcí – dle zájmu žáků a dle aktuálních možností a nabídky.

Mezipředmětové vztahy – CJ 2:

Vzhledem k specifické podstatě předmětu CJ 2 jsou využívány uvědoměle možnosti mezipředmětových vztahů průběžně. Obecně je při probírání fonetického a morfologického učiva vždy využito znalostí, dovedností a zkušeností, které průběžně žáci nabyli při výuce předmětu ČJL. Stejně tak jsou využita témata z oblasti slohu a stylistiky. Také probírání tzv. reálií prolíná při výuce celým studiem CJ2 a proto většina uvedených mezipředmětových vztahů se vztahuje na učivo ve všech ročnících studia. Zvláštní důraz je kladen na kontext literární a historický se zvláštním důrazem na tematiku moderních dějin.

Začlenění CJ 2 do skupiny jazyků - ČJL (tercie G8, 1. ročník G4)

Fonetická specifika CJ 2 - ČJL (především tercie G8, 1.ročník G4, následně všechny roč.)

Morfologické učivo - ČJL

Vedení rozhovoru, slohové útvary - ČJL

Autoři, literatura CJ 2 -ČJL

Reálie – historie -ZSV

Reálie – politický systém země - ZSV

Reálie – zeměpis -Ze

Reálie – architektura, města- VV

Reálie – kultura, osobnosti -VV, HV, D

Ochrana životního prostředí, příroda - B

Internacionalizmy - A

Tvorba prezentací – INF, IVT

Zdravý způsob života, sport, stravování - OV na NG , ZSV, Metodik prevence

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
---------	-------	--

FRANCOUZSKÝ JAZYK

3. ročník

Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům, otázkám a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností, a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat	Jazykové prostředky Fonetika - základní výslovnostní návyky - fonetická transkripce (pasivně) Pravopis - základní rozdíl mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie - podstatná jména a členy - slovesa 1. třídy, nepravidelná a zvrtná slovesa - přítomný čas - přídavná jména (rod, číslo, shoda, postavení) - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - číslovky základní - zájmena přivlastňovací, tážací, nesamostatná - předložky místa a času Slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích a probíraných tematických okruzích - práce se slovníkem Tematické okruhy - rodina - škola - místo, kde žije - národnosti - vzhled člověka - dny v týdnu	
Čtení s porozuměním - rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova - čte foneticky správně jednoduchý text - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci - využívá abecední slovník - průběžně používá digitální zařízení a aplikace	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebezpoznaní a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita Náměty - jeu de role - skupinová práce - domácí úkoly - projekt na jednoduché téma - jednoduchý slohový útvar Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s digitálními technologiemi - práce s počítačovými aplikacemi Mezipředmětové vztahy	
Mluvení - adekvátně reaguje na jednoduché pokyny - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, volného času a dalších probíraných tematických okruhů - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, přátel, volného času a dalších probíraných tematických okruhů - pokládá jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, přátel, volného času a dalších probíraných tematických okruhů		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Psaní - osvojí si základní aspekty písemné podoby jazyka - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduchý text týkající se jeho samotného, rodiny, přátel, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- určení času - zájmová činnost, volný čas - domácí zvířata - barvy - můj den - profese - základní informace o Francii Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - představení sebe i jiných	ČJL – cizojazyčná literatura a překlady Využití znalostí: AJ, ČJL, VV, HV, Z, D, Informatika IP – zdravý životní styl, režim dne
4. ročník		
Poslech s porozuměním - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se osvojovaných témat - reaguje na podněty z oblasti běžných komunikačních situací - pochozí smysl pomalé, jednoduché a pečlivě vyslovované konverzace - rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se výuky a adekvátně na ně reaguje	Jazykové prostředky Fonetika - složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis - složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie - podstatná jména a členy - pravidelná slovesa – 2. a 3. třída slovesná - nepravidelná slovesa - minulý čas složený - blízká budoucnost - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - zvrtná slovesa - modální slovesa - rozkazovací způsob Slovní zásoba - slovní zásoba v komunikačních situacích a probíraných tematických okruzích - práce se slovníkem Slohové útvary - jednoduchý dopis - jednoduchý popis Tematické okruhy - škola	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita Náměty - jeu de role - skupinová práce - domácí úkoly - dialog - didaktické hry - četba francouzského tisku - projekt na dané téma - práce s digitálními technologiemi - práce s počítačovými aplikacemi
Čtení s porozuměním - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu - v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, vyhledá informaci - odpoví na otázku související s textem - vyhledává, kriticky posuzuje a sdílí data a informace z internetu, používá digitální zařízení - ovládá digitální aplikace, průběžně používá online slovník		
Mluvení - tvoří a obměňuje jednoduché věty - dbá na správnou výslovnost i gramatickou správnost - odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností - zapojí se do jednoduchého rozhovoru, poskytne jednoduché požadované informace - sdělí jednoduchým způsobem základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Psaní - sestaví jednoduché sdělení týkající se osvojovaných tematických okruhů - napiše jednoduchý text o sobě, o své rodině a běžných každodenních situacích - napiše krátký dopis, pohled, stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - napiše jednoduchý popis týkající se jeho osoby, rodiny, školy či každodenních situací	- mé plány - měsíce, datum - roční období - počasí - cestování, dopravní prostředky - orientace ve městě - jednoduché reálie Francie Komunikační situace - domluvit si čas a místo schůzky - vyjádřit vlastní názor - zeptat se na cestu, stručně popsat cestu - omluva a reakce na ni - prosba, žádost - jednoduchý telefonický rozhovor	Doplňkové aktivity - práce se slovníky - vyhledávání informací na internetu Využití znalostí: A, ČJL, OV, VV, Z, D, B, Informatika IP – člověk a svět práce – vzdělávání, zaměstnání IP – zdravý životní styl
5. ročník		
Porozumění a poslech - běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí jednoduché a zřetelné promluvě - rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky Fonetika - základní druhy intonace - přízvuk - základní fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - přídavná jména a příslovce - jednoduché slovesné časy - futur simple - zájmenný předmět přímý a nepřímý - záporná zájmena a příslovce - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary - dopis - vypravování - popis Tematické okruhy - rodina, škola, bydlení - volný čas a zájmová činnost	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy Náměty - Jeu de role - Skupinová práce - Jazykové hry - práce s digitálními technologiemi - práce s počítačovými aplikacemi
Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci - vytvoří odpověď na otázku vztahující se k textu - vyhledá známé výrazy a fráze - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopisech		
Mluvení - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na známé téma		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích Psaní - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napíše krátký dopis - napíše krátké vypravování	- některé svátky a tradice - příroda Komunikační situace - pozdrav - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba, žádost - souhlas, nesouhlas - vyjádření názoru, jednoduchý argument	Doplňkové aktivity - Práce se slovníky - Vyhledávání informací na internetu - Četba článků o frankofonních zemích - Krátké projekty
6. ročník		
Porozumění a poslech - běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojazyčný slovník Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům - přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo - v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje - aktivně využívá dvojazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm	Jazykové prostředky Fonetika - složitější fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - přídavná jména a příslovce - stupňování - jednoduché slovesné časy - imparfait - vztažná zájmena - podmiňovací způsob - podmínkové věty - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Mluvení - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na známé téma - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích - vyžádá si jednoduchou informaci - zapojí se do konverzace	- zájmena ukazovací samostatná - řeč přímá, nepřímá Slovní zásoba Slohové útvary - dopis formální i neformální - vyprávění, reprodukce - popis Tematické okruhy - rodina, vztahy a výchova - škola a vzdělání - místo, kde žije - bydlení - volný čas a zájmová činnost - jídlo - oblékání - nákupy - některé svátky, tradice - příroda a životní prostředí - francouzsky mluvící země, základní geografické údaje - ČR vzhledem k Evropě Komunikační situace - pozdrav - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba, žádost - souhlas, nesouhlas - vyjádření názoru	- MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií - MV: Role médií v moderních dějinách Náměty - Jeu de role - Skupinová práce - Jazykové hry - Jednoduchá dramatizace - práce s digitálními technologiemi - práce s počítačovými aplikacemi Doplňkové aktivity - Práce s časopisy - Četba článků o frankofonních státech - Vyhledávání informací na internetu - Vlastní projekt na jednoduché téma - Práce se slovníky
7. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího textu - pochozí hlavní smysl autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí - postihne různé názory a stanoviska - pochozí smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl autentického materiálu (i při použití vizuální či slovníkové podpory)	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie - podstatná jména - základní zásady při užívání členu - přídavná jména a míra vlastnosti - stupňování přídavných jmen a příslovcí, i nepravidelné	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		rozdílů • MKV: Psychosociální aspekty interkulturality • MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí • EV: Člověk a životní prostředí • MV: Mediální produkty a jejich významy • MV: Účinky mediální produkce a vliv médií • MV: Role médií v moderních dějinách
• rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • při své práci využívá různé typy slovníků	• jednoduché slovesné časy • subjontif • gérondif • rod činný a trpný • člen dělivý • souslednost časů • zájmenná příslovce • slovesné konstrukce – participe présent • souslednost časová • infinitivní konstrukce	Náměty a doplňkové aktivity • Jeu de role • Skupinová práce • Četba článků v časopisech • Práce s různými slovníky • Vyhledávání informací na internetu • Vlastní projekty • práce s digitálními technologiemi • práce s počítačovými aplikacemi
Čtení • čte srozumitelně kratší či delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky • vyhledá v textu detailní informaci • orientuje se v textu z učebnice	Slovní zásoba • synonyma • antonyma Tematické okruhy • rodina a vztahy • lidé v mém okolí • osobnosti • škola • místo, kde žije • práce • volný čas • životní styl (jídlo, tradice, svátky) • tradice – porovnání s Českou republikou • frankofonní státy Komunikační situace • pozdrav • představení se • poděkování	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- adresa - blahopřání - omluva - prosba, žádost - odmítnutí - orientace v místě - vyjádření názoru, jednoduchý argument	
8. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslechu na známé téma - pochozí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - pochozí hlavní smysl textu v učebnici - pochozí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu (i při využití vizuální či slovníkové podpory) - rozumí instrukcím a pokynům týkajícím se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si základní zásady při práci s různými typy slovníků	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie - podstatná jména - zásady při užívání členu - přídavná jména a míra vlastnosti - jednoduché slovesné časy - složené slovesné časy - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - složitě souvětí - podmínkové a časové věty - vyjádření příčiny a důsledku - infinitivy	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií - MV: Role médií v moderních dějinách
Čtení - čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - postihne strukturu jednoduchého textu - orientuje se v textu z učebnice - k detailnější analýze textu využívá různé typy slovníků	Slovní zásoba - synonyma - antonyma - opisné vyjadřování - slovotvorba	
Mluvení - stručně vyjádří svůj názor (známé i méně známé téma) - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá informaci - zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji	Slohové postupy - vyprávění, popis, dopis, životopis Tematické okruhy - rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - škola - místo, kde žije	Náměty a doplňkové aktivity - Skupinová práce - Četba článků v novinách a časopisech - Četba literatury (lecture facile) - Vyhledávání informací na internetu - Práce s různými slovníky - Projekt na dané téma

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	• práce • volný čas • životní styl (jídlo, tradice, svátky) • frankofonní země • kultura a umění Komunikační situace • pozdrav • představení se • poděkování • adresa • blahopřání • omluva • vyjádření lítosti a porozumění • žádost, prosba • odmítnutí • orientace v místě • sdělení stanoviska • argumentace, přesvědčování • zjišťování názoru • jednoduchý telefonní rozhovor	• práce s digitálními technologiemi • práce s počítačovými aplikacemi

NĚMECKÝ JAZYK

3. ročník

Poslech s porozuměním • žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu • žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Jazykové prostředky • fonetika • abeceda • fonetická transkripce • zvuková podoba slova a její zvláštnosti Pravopis • základní rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie • podstatná jména a členy • jednoduché slovesné časy • číslovky • zájmena přivlastňovací a osobní • otázka a zápor • věta jednoduchá a pořádek slov • rozkaz	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita
Čtení s porozuměním • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • čte foneticky správně jednoduchý text • rozumí jednoduchým informačním nápisům • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých materiálů (i s využitím vizuální podpory) • využívá abecední slovník v učebnici		
Mluvení • adekvátně reaguje na jednoduché pokyny a věty		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- používá slovní zásobu z okruhů rodina, škola, místo, kde žije, volný čas a zájmová činnost - pracuje se slovníkem - průběžně používá digitální zařízení a aplikace - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času Psaní - osvojí si základní aspekty písemné podoby daného jazyka	Slovní zásoba Tematické okruhy: - rodina, svátky - škola - dny, hodiny, měsíce - přátelé - oblečení, vzhled - můj den - narozeniny, v restauraci - jídlo - volný čas a zájmová činnost, zvířata - jednoduché reálie německy mluvících zemí Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - představit sebe i jiné - jednoduchý rozhovor v restauraci - popřát k narozeninám - jednoduchý telefonický rozhovor	Náměty - skupinová práce - domácí úkoly - projekt na jednoduché téma - jednoduchý slohový útvar - práce s online výukovými materiály Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s internetem Využití znalostí: AJ, ČJL, VV, Z, D Mezipředmětové vztahy - ČJL – cizojazyčná literatura a překlady IP – člověk a svět práce – vzdělávání, zaměstnání IP – zdravý životní styl
4. ročník		
Poslech s porozuměním - žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - reaguje na podněty z oblasti běžných komunikativních situací - pochozí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace - rozumí jednoduchým instrukcím týkajícím se organizace výuky Čtení s porozuměním - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchému krátkému textu, zejména pokud má	Jazykové prostředky Fonetika - složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis - složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie - podstatná jména a členy - jednoduché slovesné časy (minulý čas) - vyjadřování budoucnosti - předložky - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - jednodušší souvětí - další číslovky a jejich použití Slohové útvary	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita Náměty skupinová práce

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- k dispozici vizuální oporu - v jednoduchém textu vyhledá informaci - odpoví na otázku související s textem - využívá abecední slovník v učebnici	- jednoduchý dopis - krátké vyprávění - popis Slovní zásoba Tematické okruhy - místo, kde žije, obec - domov - volný čas a zájmová činnost - příroda, zvířata, počasí - kalendářní rok (měsíce, dny, roční období) - tělo, sport, zdraví - oslava - nakupování, zboží - potraviny - cestování, dopravní prostředky - prázdniny, dovolená - orientace ve městě - jednoduché reálie německy mluvících zemí Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - žádost o pomoc, službu, informaci	- domácí úkoly - dialog - didaktické hry - zjednodušená četba - používání digitálních aplikací – digitální kompetence Doplňkové aktivity - práce se slovníky - vyhledávání informací na internetu Využití znalostí: A, ČJL, OV, VV, Z, D, M, B, Informatika dopravní výchova IP – výchova ke zdraví
5. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí základním informacím v rámci probíraných témat - dokáže abstrahovat informaci - aktivně využívá slovník	Jazykové prostředky Fonetika - výslovnost, přízvuk, intonace - nosovky, sykavky, německé „ch“ Gramatické kategorie - vybrané druhy vedlejších vět, slovosled - préteritum pomocných sloves - préteritum modálních sloves - příčestí minulé jednotlivých skupin sloves - deklinace adjektiv - stupňování adjektiv a adverbíí	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů
Čtení - čte foneticky správně známý text - umí vyhledat a zpracovat informace v textu - vyhledá známé výrazy a fráze - čte jednoduchý text v časopisu - orientuje se v textech v perfektu, préteritu		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Mluvení - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - účastní se rozhovoru na známé téma - popíše zdravotní potíže - popíše plány do budoucna - poradí a předá radu - odmítne názor	- zájmena tážací, ukazovací - werden + budoucí čas - slabá deklinace - zvrtná zájmena Slovní zásoba a tematické okruhy - cestování, dovolená, prázdniny - lidské tělo, nemoci, zdraví a živ. styl - práce, povolání - plány do budoucna	- MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy Náměty - skupinová práce - jazykové hry - domácí úkoly - práce s časopisy - práce s internetem - četba vybraných textů Doplňkové aktivity - projekt: připravit program zájezdu nebo prezentace vybrané lokality pro dovolenou
Psaní - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napiše krátký dopis/pohled	Komunikační situace - vyjádření názoru - odůvodnění - vyjádření emocí - nesouhlas	
6. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí zřetelné promluvě na známá témata - odvodí význam některých méně známých slov z kontextu - rozumí instrukcím a požadavkům	Jazykové prostředky Fonetika - výslovnost samohlásek, dvojhlásek - výslovnost některých souhlásek (v, f, w, ph) Gramatické kategorie - konjunktiv préterita a opisný tvar - závislý infinitiv - plusquamperfektum - některé věty vedlejší časové - přímá a nepřímá otázka - předložky s významem směru, místa - konjugace, deklinace - slovosled věty vedlejší	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií
Čtení - umí vyhledat a zpracovat informace uvedené v textu - připraví otázky k textu - odpovídá na otázky k přečtenému textu - samostatně reprodukuje obsah kratšího textu - aktivně využívá slovník	Slovní zásoba a tematické okruhy inzeráty	
Mluvení - vypráví, co se stalo v minulosti - popíše cestu, zeptá se na cestu - uvede životopisná a vybraná historická data v minulém čase - zeptá se na informace v turistickém informačním centru		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
podá základní informace o německy mluvících zemích	- životopis - německy mluvící země, ČR - předpověď počasí - generační problémy, životní styl - internet - vybraná města v německé jazykové oblasti Komunikační situace - vyjádření přání, emocí - žádost o pomoc, službu, informaci - souhlas, nesouhlas - omluva a reakce na ni - vyjádření názoru	- MV: Role médií v moderních dějinách Náměty - skupinová práce - jazykové hry - domácí úkoly - práce s časopisy - práce s internetem Doplňkové aktivity - práce se slovníky - prezentace reálií německy mluvících zemí/projekt
Psaní - uveče životopisné údaje/napiše životopis - napiše e-mail		
7. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu - postihne různé názory a stanoviska - reaguje na běžné komunikační situace	Jazykové prostředky Fonetika - vybrané souhlásky, samohlásky ö, ü Gramatické kategorie - vztažné věty - předložky se 2. a 3. pádem - účelové věty - anglicismy - trpný rod - vazby vybraných sloves - konjunktiv II - zájmenná příslovce Slovní zásoba a tematické okruhy - mezilidské vztahy - charakteristika, popis osoby - svátky a oslavy, zvyky - významné osobnosti literatury německy mluvících zemí - škola, studium - životní styl	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií - MV: Role médií v moderních dějinách Náměty - skupinová práce
Čtení - rychle se orientuje v kratších textech - pohotově vyhledá přesnou informaci a dále s ní pracuje - samostatně vypráví obsah textu - využívá dvojjazyčný slovník - přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo		
Mluvení - reaguje na inzerát, na pozvánku - hovoří o mezilidských vztazích - popíše svátky - vyjádří emotivní prožitky a představy - vyjádří přání, pocity - dokáže hovořit o významných osobnostech německé literatury		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Psaní - napiše žádost/úřední dopis - ovládá správný pořádek slov, interpunkci a psaní velkých písmen v korespondenci	- životní prostředí, ochrana životního prostředí Slohové útvary - dopis, vyprávění, popis Komunikační situace - vyjádření názoru - schopnost argumentace	- jazykové hry - domácí úkoly - práce s časopisy - práce s internetem Doplňkové aktivity - čtení vybraných textů z německé literatury
8. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí titulům a podstatě vybraných textů v tisku - rozlišuje různé mluvčí - rozezná konkrétní požadované informace či základní myšlenky vybraných autentických textů ve sdělovacích prostředcích a je schopen je reprodukovat	Jazykové prostředky Fonetika - akcent, výslovnost složených slov Gramatické kategorie - vazby sloves – rozšíření - zájmenná příslovce - opakování - deklinace podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen – rozšíření (bez členu, po wenige, viele, einige) a shrnutí - vedlejší věty a jejich krácení - shrnutí - trpný rod, participia - opakování - konjunktiv - opakování - větné členy – shrnutí Slovní zásoba a tematické okruhy - služby - moderní komunikační prostředky - další témata – kultura, sport, technika, zdraví, škola, hromadné sdělovací prostředky Komunikační situace - odmítnutí - argumentace - stížnost - žádost	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií - MV: Role médií v moderních dějinách Náměty - skupinová práce - jazykové hry - domácí úkoly - práce s časopisy - práce s internetem Doplňkové aktivity - práce s modelovými testy (např. Cermat)
Čtení - čte srozumitelně a plynule i delší texty - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informace - orientuje se ve struktuře textu		
Mluvení - popíše důležité životní události - diskutuje na téma soužití generací a stárnutí - orientuje se v nabídce obchodů a služeb - orientuje se v základních problémech ochrany životního prostředí - diskutuje o různých tématech života		
Psaní - osobní dopis - oficiální dopis/žádost/stížnost - e-mail		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
---------	-------	--

RUSKÝ JAZYK

3. ročník

Poslech s porozuměním - žák rozumí jednoduchým pokynům, otázkám a větám, které jsou pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních situací	Jazykové prostředky - fonetika, redukce hlásek, přízvuk - abeceda – psací i tiskací forma azbuky, pořadí - zvuková podoba slova a její zvláštnosti Pravopis - základ. rozdíly mezi psanou a mluvenou podobou slova Gramatické kategorie - podstatná jména - časování sloves v přítomném čase (1. a 2. časování) - minulý čas - budoucí čas - vybraná nepravidelná slovesa - číslovky (základní a řadové) - zájmena přivlastňovací a osobní - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov Slovní zásoba Tematické okruhy - rodina (věk, jméno) - škola - místo, kde žije - volný čas a zájmová činnost - dny, měsíce, datum, čas - jednoduché informace o realitách Ruska Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - vyjádření souhlasu a nesouhlasu	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita Náměty - skupinová práce - domácí úkoly - projekt na jednoduché téma - jednoduchý slohový útvar Doplňkové aktivity - práce se slovníky - práce s internetem Využití znalostí: A, ČJL, VV, Z, D, HV, Informatika Mezipředmětové vztahy - ČJL – cizojazyčná literatura a překlady
--	---	--

4. ročník

Poslech s porozuměním žák rozumí jednoduchým pokynům a větám, které jsou	Jazykové prostředky Fonetika	OSV Rozvoj schopností poznávání
--	--	--

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
pronášeny pomalu s pečlivou výslovností a reaguje na ně, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu - žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat - reaguje na podněty z oblasti běžných komunikativních situací - pochopí smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace - rozumí jednoduchým instrukcím týkajících se organizace výuky Čtení s porozuměním - čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduchý text obsahující známou slovní zásobu - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí jednoduchému krátkému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - v jednoduchém textu vyhledá informaci - odpoví na otázku související s textem - využívá abecední slovník v učebnici a online zdroje - vyhledává, kriticky posuzuje a sdílí data a informace z internetu, používá digitální zařízení Mluvení - tvoří a obměňuje jednoduché věty - dbá na gramatickou správnost - odpoví na otázku týkající se známých jevů a skutečností - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky - zapojí se do jednoduchého rozhovoru Psaní - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napiše krátký dopis, pohled, stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napiše jednoduchou pozvánku - napiše krátké vyprávění - vytvoří jednoduchý popis	- složitější hlásky a hláskové skupiny Pravopis - složitější pravopisné jevy Gramatické kategorie - podstatná jména - jednoduché slovesné časy - vyjadřování budoucnosti - předložky - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - jednodušší souvětí Slovní zásoba Slohové útvary - jednoduchý dopis - krátké vyprávění - popis Tematické okruhy - rodina - škola, povolání - místo, kde žije, obec - domov - tělo, zdraví - jídlo, nákupy, oblékání - svátky - cestování, dopravní prostředky - příroda, počasí, zvířata - kalendářní rok, vyjádření hodin - volný čas a zájmová činnost - jednoduché reálie Ruska Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - žádost o pomoc, službu, informaci	Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kreativita Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Lidské vztahy Multikulturalita Náměty - skupinová práce - domácí úkoly - dialog - didaktické hry - práce s mapou - práce s online výukovými materiály, digitálními aplikacemi Doplňkové aktivity - práce se slovníky - vyhledávání informací na internetu - práce s obrázky Využití znalostí: A, ČJL, OV, VV, Z, D, M, B, Informatika dopravní výchova IP – člověk a svět práce – vzdělávání, zaměstnání IP – zdravý životní styl

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Porozumění a poslech - běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí jednoduché a zřejmé promluvě - rozumí instrukcím a požadavkům týkajícím se organizace jazykové výuky - aktivně využívá dvojjazyčný slovník	Jazykové prostředky Fonetika - základní druhy intonace a jejich význam - přízvuk - základní fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy
Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - v jednoduchém textu vyhledá určitou informaci - vyhledá známé výrazy a fráze - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu - aktivně využívá dvojjazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise	Gramatické kategorie - podstatná jména - přídavná jména a příslovce - jednoduché slovesné časy - vyjadřování budoucnosti - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary - dopis - vyprávění – reprodukce - popis Tematické okruhy - rodina - škola - místo, kde žije - bydlení - volný čas a zájmová činnost - jídlo	Náměty: - práce s časopisy - četba článků o ruský mluvících zemích - práce s online výukovými materiály, digitálními aplikacemi
Mluvení - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na známé téma - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v jednoduchých komunikačních situacích		Doplňkové aktivity - využívání slovníků - vyhledávání informací na internetu
Psaní sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- okruhů - napíše krátký dopis - napíše krátké vyprávění - vytvoří jednoduchý popis	- oblékání - nákupy - některé svátky a tradice - příroda - cizí země Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - souhlas, nesouhlas - vyjádření názoru, jednoduchý argument	
6. ročník		
Porozumění a poslech - běžně rozumí známým výrazům a větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí zřetelné promluvě - odvodí význam méně známých slov z kontextu - abstrahuje určitou informaci z jednoduché a zřetelné promluvy - rozumí instrukcím a požadavkům týkajících se organizace jazykové výuky - aktivně užívá dvojazyčný slovník	Jazykové prostředky Fonetika - složitější fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - přídavná jména a příslovce - stupňování - jednoduché slovesné tvary - slovesné konstrukce - otázka a zápor - věta jednoduchá a pořádek slov - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy Slovní zásoba Slohové útvary - dopis formální a neformální - vyprávění - reprodukce - popis Tematické okruhy - rodina – vztahy, výchova - škola a vzdělání - místo, kde žije - bydlení	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií - MV: Role médií v moderních dějinách Náměty - skupinová práce - jazykové hry - domácí úkoly - jednoduchá dramatizace
Čtení - čte foneticky správně přiměřeně náročný text - rozumí obsahu textů v učebnici a jednoduchým autentickým materiálům (i s využitím vizuální podpory) - přečte i text týkající se tématu, které mu není předem známo - v textu vyhledá určitou informaci a dále s ní pracuje - aktivně využívá dvojazyčný slovník - čte jednoduchý text v časopise a orientuje se v něm		
Mluvení - vytvoří jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů - reprodukuje jednoduchý text - účastní se rozhovoru na známé téma - dbá na jazykovou správnost - adekvátně reaguje v komunikačních situacích		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- vyžádá si jednoduchou informaci - zapojí se do konverzace Psaní - sestaví jednoduché sdělení týkající se probíraných tematických okruhů - napíše krátký dopis - napíše krátké vyprávění - vytvoří jednoduchý popis	- volný čas a zájmová činnost - jídlo - oblékání - nákupy - některé svátky a tradice - příroda a životní prostředí - rusky mluvící země – základní geografické údaje Komunikační situace - pozdrav - rozloučení se - poděkování - omluva a reakce na ni - prosba a žádost - žádost o pomoc, službu, informaci - souhlas a nesouhlas - vyjádření názoru	- práce s online výukovými materiály, digitálními aplikacemi - práce s časopisy - čtení článků o rusky mluvících zemích Doplňkové aktivity - využívání slovníků - vyhledávání informací na internetu
7. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu - pochopí hlavní smysl autentické konverzace - rozlišuje různé mluvčí - postihne různé názory - pochopí smysl textu v učebnici - pochopí hlavní smysl autentického materiálu /i při využití vizuální či slovníkové podpory/ - rozumí pokynům a instrukcím týkajících se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - využívá různé typy slovníků Čtení - čte srozumitelně kratší či delší text - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - orientuje se v textu z učebnice Mluvení - stručně vyjádří svůj názor na předem známé téma či jednodušší problematiku - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text, v němž se vyskytuje známá slovní zásoba	Jazykové prostředky Fonetika - složitější fonetické jevy Pravopis - písemná správnost v psaném projevu ve známých výrazech Gramatické kategorie - podstatná jména - přídavná jména a příslovce - slovesné časy - stupňování - slovesné konstrukce - věta jednoduchá - základní předložkové vazby - jednoduché spojovací výrazy - slovesné vazby Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování Slohové útvary - dopis formální a neformální - vyprávění-reprodukce	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality - MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií - MV: Role médií v moderních dějinách Náměty

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- sestaví souvislé sdělení související s probíranými tématy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji Psaní - sestaví souvislý, jednoduchý text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - osvojí si rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky - osvojí si základní rozdíly mezi jazykovými prostředky popisu a vypravování	- popis Tematické okruhy - rodina a vztahy - lidé v mém okolí - osobnosti - škola - místo, kde žijeme - práce - volný čas - životní styl - rusky mluvící země - kultura a umění Komunikační situace - pozdrav - představení se - rozloučení se - poděkování - adresa - blahopřání - omluva - vyjádření lítosti a porozumění - žádost, prosba - odmítnutí - orientace v místě - vyjádření názoru, argument	- četba článků v časopisech - četba literatury - projekt - skupinová práce - jazykové hry - domácí úkoly Doplňkové aktivity - využívání slovníků - vyhledávání informací na internetu
8. ročník		
Porozumění a poslech - rozumí hlavním myšlenkám poslech na známé téma - pochopí hlavní smysl autentické konverzace, pomalu a zřetelně vyslovované - pochopí hlavní smysl jednoduššího autentického materiálu /i s využitím slovníku - rozumí pokynům a instrukcím týkající se organizace jazykového vyučování - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - osvojí si zásady práce s různými typy slovníků	Jazykové prostředky Fonetika Pravopis Gramatické kategorie - podstatná jména - přídavná jména - slovesné časy - otázka a zápor - věta jednoduchá - složitě souvětí - slovesné vazby - předložkové vazby	Průřezová témata - OSV: Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - OSV: Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů - OSV: Sociální komunikace - OSV: Morálka všedního dne - OSV: Spolupráce a soutěž - VMEGS: Žijeme v Evropě - VMEGS: Vzdělávání v Evropě a ve světě - MKV: Základní problémy sociokulturních rozdílů - MKV: Psychosociální aspekty interkulturality
Čtení		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či informace - vyhledá v textu hlavní myšlenky - vyhledá v textu detailní informaci - postihne strukturu jednoduchého textu - orientuje se v textu z učebnice - využívá různé typy slovníků k podrobnější analýze textu	Slovní zásoba - synonyma, antonyma - opisné vyjadřování - slovotvorba Slohové postupy - vyprávění - popis - dopis - životopis Tematické okruhy - rodina a vztahy - zdraví - koníčky - cestování - životní styl - režim dne - sport - práce a zaměstnání, věda a technika - nákupy, suvenýry - počasí, roční období, příroda	- MKV: Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí - EV: Člověk a životní prostředí - MV: Mediální produkty a jejich významy - MV: Účinky mediální produkce a vliv médií - MV: Role médií v moderních dějinách Náměty - skupinová práce - jazykové hry - domácí úkoly - jednoduchá dramatizace - práce s časopisy - četba článků o rusky mluvících zemích - práce s online výukovými materiály, digitálními aplikacemi Doplňkové aktivity - využívání slovníků, online materiálů - vyhledávání informací na internetu
Mluvení - stručně vyjádří svůj názor na známé i méně známé téma - reprodukuje přečtený či vyslechnutý text - sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy - adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích - v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci - zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji		
Psaní - sestaví souvislý členěný text týkající se známého tématu - spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu - užívá složitější spojovací výrazy - logicky strukturuje text - osvojí si rozdíl mezi formálním a neformálním stylem - podrobně popíše událost či zážitek - popíše své pocity - napiše životopis, jednoduchý příběh, popis		

4.4 Matematika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	5	4	4	5	4	4	3	3

Matematika realizuje obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace RVP ZV a RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G.

Mediální výchova je realizována v tématu Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení a Tvorba mediálního sdělení v kapitole Procenta a promile ve druhém ročníku a kapitole funkce ve čtvrtém ročníku. Osobnostní a sociální výchova ve všech tematických okruzích prolíná učivem všech ročníků.

Na předmět navazuje volitelný předmět Seminář z matematiky (7. a 8. ročník).

Matematika rozvíjí především logické myšlení, ale také paměť. Napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, vede ke srozumitelné a věcné argumentaci. Učí pamatovat si pouze nejpotřebnější informace a vše ostatní si odvodit. Velmi významným úkolem matematiky je rozvoj geometrické představivosti, jak v rovině, tak i v prostoru.

Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro vysokoškolské studium i pro běžný život, v pěstování schopnosti aplikace. Během studia je žákům na konkrétních příkladech ukazováno, že matematika nachází uplatnění ve všech oborech lidské činnosti, nejvíce však v informatice, fyzice, technice a ekonomii.

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

Matematickým vzděláváním významně přispíváme k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Matematika totiž názorně demonstruje přechod od konkrétního k abstraktnímu, vyžaduje tvůrčí přístup a různorodé metody práce, podporuje samostatnost i nutnost spolupráce při řešení problémů. Při hledání řešení problémů je totiž nutné vyjádřit své myšlenky a obhájit je a přitom sledovat i jiný myšlenkový postup, který vede ke stejnému cíli. V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

- Učitel klade důraz na aplikace, deduktivní a induktivní postupy, tím vede žáky k propojení mechanicky zvládnutých poznatků a postupů s postupy pro objevování nových cest a k odvozování a zdůvodňování nových vlastností – **kompetence k řešení problémů, kompetence k učení.**
- Učitel vede žáky k rozborům, hledání různých možností řešení, prezentacím vlastního postupu a výsledku své práce – **kompetence komunikativní.**
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.**
- Učitel klade důraz na správnost formulací, logickou strukturu a posloupnost argumentací, jak v písemném, tak ústním projevu, důraz na respekt k práci druhého – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.**
- Učitel svou důsledností motivuje žáky k zodpovědnému plnění uložených úkolů – **kompetence občanské.**

- Učitel kontroluje plnění úkolů a povinností – **kompetence pracovní.**
- Učitel vede žáky k vhodnému a efektivnímu používání pomůcek a kalkulaček – **kompetence pracovní.**
- Učitel vede žáky k využívání digitálních technologií, které napomáhají k efektivnímu řešení matematického problému, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce. K získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k tomu, aby volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. K využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků – **kompetence digitální**

-

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
- užívá pojmu přirozené číslo, počítá s přirozenými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při jednodušších výpočtech - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem - píše, čte zaokrouhluje čísla do milionu - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh - provádí jednoduché výpočty (zapisuje jednoduché vzorce a používá funkci součtu) v prostředí tabulkového procesoru - využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru	Přirozená čísla - číslo a číslice - přirozená čísla na číselné ose - sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině všech přirozených čísel - čtení a sestavení jednoduché tabulky – tabulkový kalkulátor	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Z – azimut, velikost úhlů Z – nadmořská výška Z – srovnání rozměru planet, jednotky vzdálenosti Informatika
- graficky znázorňuje množiny, podmnožiny, sjednocení a průnik - seznamuje se s množinovou symbolikou	Množiny prvek, množina, podmnožina, průnik množin, sjednocení množin, prázdná množina	
- užívá pojmy celé číslo, kladné, záporné, navzájem opačná čísla, počítá s celými čísly, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech - provádí jednoduché výpočty v prostředí tabulkového procesoru	Celá čísla - celá čísla na číselné ose, čísla navzájem opačná - sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině celých čísel - číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy	
- užívá pojem desetinné číslo, čte ho a zná jeho zápis - zaokrouhluje ho, provádí odhad výsledku, provádí početní operace v množině desetinných čísel, využívá je při jednodušších výpočtech	Desetinná čísla - desetinná čísla na číselné ose - sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině desetinných čísel, rozvinutý zápis - převádění jednotek - čtení a sestavení jednoduché tabulky – tabulkový kalkulátor	
- umí nadefinovat úhel jako množinu bodů, umí ho pojmenovat, sestavit, změřit, porovnat, přenést - rozeznává druhy úhlů podle velikosti - určuje velikost úhlů měřením i výpočtem - sestrojuje kolmici, rovnoběžku s danou přímkou - pozná dvojice úhlů a užívá jeho vlastnosti - čte a používá geometrické symbolické zápisy - kvalitně rýsuje	Úhel - bod, přímka, polopřímka, úsečka - úhel, jeho velikost, sestavení, přenášení, osa úhlu, druhy úhlů - vzájemná poloha dvou přímek - dvojice úhlů	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- využívá poznatků o dělitelnosti při řešení vhodných úloh - čte a používá symbolické zápisy týkající se dělitelnosti - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost - násobek, dělitel - dělitelnost součtu, rozdílu, součinu - kritéria dělitelnosti čísel 10, 5, 2, 4, 8, 9, 3 - prvočísla a čísla složená, rozklad složených čísel - největší společný dělitel, čísla soudělná a nesoudělná - nejmenší společný násobek	
- načrtne a sestrojí, rozpoznává a pojmenovává trojúhelník, užívá vlastnosti - užívá trojúhelníkovou nerovnost, symboliku - dovede použít věty o shodnosti trojúhelníků k argumentaci a při výpočtech - odhaduje a spočítá obvod a obsah trojúhelníku - čte a používá symbolické zápisy - zdůvodňuje a užívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů	Trojúhelníky - vnitřní, vnější úhly - střední příčky, výšky trojúhelníku - kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná - obvod a obsah trojúhelníku - shodnost trojúhelníku - konstrukce trojúhelníku - trojúhelník rovnoramenný a rovnostranný - pravidelné mnohoúhelníky	FY - těžiště
- načrtne a rysuje, charakterizuje a pojmenuje čtyřúhelníky - využívá jejich vlastnosti při řešení úloh - odhaduje a spočítá obvod čtyřúhelníku a obsah lichoběžníku a rovnoběžníku - čte a používá symbolické zápisy	Čtyřúhelníky konvexní čtyřúhelníky, lichoběžníky, rovnoběžníky, jejich obvod, obsah, sestrojení	
- rozpozná, umí sestrojit nebo načrtnout jednoduché geometrické útvary, dovede rozhodnout o jejich osově nebo středové souměrnosti - sestrojí obraz útvaru v osově a středové souměrnosti - symbolicky zapisuje shodnost útvarů, rozpozná, zda jde o shodnost přímkou či nepřímou - rozpoznává rovinné geometrické útvary a pracuje ve vhodné geometrické aplikaci	Souměrnosti - jednoduché geometrické útvary a jejich shodnost - shodnost přímá a nepřímá - osová souměrnost, středová souměrnost - samodružný bod, vzor a obraz	VV – souměrnost, asymetrie FY – osová souměrnost (Fy- 2. ročník) Informatika
- užívá pojem zlomek a smíšené číslo, ví co jsou převrácená čísla - užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly	Racionální čísla zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, rozšiřování a krácení zlomků	
2. ročník		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- užívá pojem zlomek a smíšené číslo, počítá s nimi, zná vlastnosti početních operací a využívá je při výpočtech, ví co jsou převrácená čísla - užívá pojem periodické číslo, umí ho zapsat a porovnat s jinými čísly - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá mat. aparát v oboru celých a racionálních čísel - pracuje se zlomky v tabulkovém procesoru	Racionální čísla - zlomky, smíšená čísla, periodická čísla, složené zlomky, racionální čísla na číselné ose - rozšiřování a krácení zlomků - sčítání, odčítání, násobení a dělení v množině racionálních čísel s výjimkou čísel periodických - tabulkový procesor, grafy, kruhové diagramy (část celku) - vyčítání informací z grafu, z obrázku a tabulek	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- vyjadřuje část celku v procentech nebo promile, řeší i aplikační úkoly s procenty a promile i pro případ, že procentová část je větší než celek - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - využívá digitálních technologií pro výpočty (kalkulačka, tabulkový procesor, ...)	Procenta a promile - procento, základ, procentová část, počet procent, úrok, promile - procenta ve sdělovacích prostředcích - výpočet procentové části, základu, počtu procent – vzorce v tabulkovém procesoru	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- vyjadřuje číslo ve zkráceném i rozvinutém tvaru pomocí mocnin deseti - spočítá hodnotu i složitějších číselných výrazů - používá Pythagorovu větu při výpočtu délky třetí strany pravoúhlého trojúhelníku - pomocí obrácené Pythagorovi věty rozhoduje o pravoúhlosti trojúhelníku - užívá posloupnost přirozených, celých, racionálních a reálných čísel - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - počítá číselné výrazy s mocninami a odmocninami - účelně užívá kalkulačku - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Číselné výrazy - pravidla pro počítání s číselnými výrazy - druhá a třetí mocnina a odmocnina, vyšší mocniny a počítání s nimi - Pythagorova věta - iracionální čísla, reálná čísla a číselná osa	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu - rozpozná mnohočlen, jeho členy, mnohočleny - sčítá, odčítá, násobí - dělí mnohočlen jednočlenem	Mnohočleny I - výrazy s proměnnými, hodnota výrazu - sčítání, odčítání, násobení mnohočlenů, dělení mnohočlenů jednočlenem	
odliší hranol od ostatních těles, dovede jej charakterizovat, načrtnout i narýsovat, umí narýsovat i načrtnout jeho síť, odhadnout a vypočítat jeho povrch i objem	Hranoly hranol, pravidelný n-boký hranol, kvádr, krychle, jejich zobrazení ve volném rovnoběžném promítání,	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se těles - rozpoznává tělesa a pracuje s jejich sítěmi ve vhodné geometrické aplikaci	jejich síť povrch a objem	
- rozliší rovnost a rovnici, řeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku - formuluje reálný problém pomocí rovnice a řeší ho tak - podle počtu řešení rozpozná lineární rovnici	Rovnice a nerovnice - rovnost, rovnice - ekvivalentní úpravy rovnic - počet řešení rovnice lineární rovnice - výpočet neznámé ze vzorce - slovní úlohy řešené rovnicemi	Fy – vyjádření neznámé ze vzorce (Fy – 3. ročník) Informatika
3. ročník		
- načrtne, rýsuje rozpozná kružnici a kruh a další útvary s ním spjaté, využívá jejich vlastnosti při řešení různých úloh - rozhoduje o vzájemné poloze přímky a kružnice nebo kruhu i o vzájemné poloze dvou kružnic či kruhů - provádí odhady i výpočty s požadovanou přesností, účelně využívá kalkulačku - spočítá délku kružnice i oblouku, obsah kruhu i jeho části charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Kružnice, kruhy - poloměr, průměr, tětíva - středový úhel - kruhová úseč, výseč, mezikruží - vzájemná poloha kružnice(kruhu) a přímky, vzájemná poloha dvou kružnic, kruhů - Thaletova kružnice i věta - délka kružnice i oblouku, obsah kruhu, kruhové výseče a mezikruží	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- odliší válec od ostatních těles, dovede ho charakterizovat, načrtnout, umí narysovat jeho síť, vypočítat i odhadnout jeho povrch i objem - určuje a charakterizuje tělesa, analyzuje jejich vlastnosti	Válce válec, jeho síť, povrch, objem	VV - tělesa
- vyjadřuje vztah mezi celkem a jeho částmi, poměrem a postupným poměrem, spočítá neznámý člen úměry - rozpozná přímou a nepřímou úměrnost, zachytí je v tabulce, vtažením i grafem - řeší trojčlenkou jednoduché úlohy - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítkem map a plánů - orientuje se v sloupkových i kruhových diagramech, vytváří je a čte z nich - používá tabulkový procesor: organizuje, zjišťuje a vybere data v	Úměrnosti - poměr, úměra, postupný poměr - přímá a nepřímá úměrnost, trojčlenka - měřítko - diagramy - měřítko mapy – vyhledávání na internetu mapy, satelitní snímky různých měřítek, vyhledané mapy, převedení do obrázku, úprava (Google Maps, Mapy.cz)	Z – měřítko mapy Informatika

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
tabulce – využívá digitálních pomůcek k řešení úloh		
- umocňuje jednočleny, dvojčleny umocňuje na druhou pomocí vzorců pro druhou mocninu součtu a rozdílu - rozkládá mnohočleny na součin pomocí vytýkání a vzorců pro druhé mocniny - určí hodnotu výrazu - matematizuje jednoduché reálné situace s užitím proměnných	Mnohočleny II počítání s mocninami, umocňování mnohočlenu, rozklady na součin pomocí vytýkání i jednoduchých vzorců	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- užívá pojem množina bodů s danou vlastností k charakteristice útvaru i při řešení úloh polohových i nepolohových - provádí rozbor konstrukční úlohy, zapisuje postup konstrukce, podle něj rýsuje rozezná počet řešení úlohy - zobrazuje útvar v daném posunutí	Konstrukční úlohy - množiny bodů s danou vlastností, polohové a nepolohové úlohy - posunutí	
4. ročník		
- řeší různými metodami soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými - formuluje reálné problémy pomocí rovnic a jejich soustav a řeší je - užívá logickou úvahu i kombinační úsudek při řešení úloh a problémů nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	Rovnice a jejich soustavy - rovnice s více neznámými - slovní úlohy o směsích, o pohybu i jiné řešené rovnicemi	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti FY – úlohy o pohybu (FY – 3. ročník) Široké užití v technických disciplínách
- vyjadřuje reálné situace pomocí funkčních vztahů, tabulek a grafů, řeší tak i slovní úlohy - používá funkci jako závislost závislé a nezávisle proměnné veličiny - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data, porovnává soubory dat - pracuje se statistickým souborem, jednotkou, znakem a četností - čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se funkcí - modeluje řešení geometrických úloh pomocí vhodného geometrického softwaru - provádí náčrtky funkcí ve vhodném grafickém programu - vytváří v tabulkovém procesoru datové tabulky a grafy	Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - závislosti veličin, přímá a nepřímá úměrnost - lineární funkce, konstantní funkce - grafické řešení problémů, spojnicové diagramy, základy statistiky četnost znaku, aritmetický průměr - tvorba tabulek a grafů v tabulkovém procesoru - diagramy a grafické řešení problému	MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Informatika – aritmetické a logické operace, matematická logika, funkce a jejich grafický průběh

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- rozpozná podobné útvary, rozhoduje o podobnosti trojúhelníků podle tří vět o podobnosti trojúhelníků, využívá jich při výpočtech - užívá podobnost při řešení slovních úloh - čte a používá běžné symbolické zápisy týkající se podobnosti	Podobnost - podobnost útvarů - věty o podobnosti - podobnost trojúhelníků - užití podobnosti	VV – návrh a realizace výtvarných děl
- orientuje se v prostoru, rozhoduje o vzájemné poloze přímek a rovin, rozvíjí svou prostorovou představivost - charakterizuje jehlan, kužel, komolý kužel, komolý jehlan, kouli - analyzuje a řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Tělesa - přímky a roviny v prostoru, kolmost přímek a rovin - vzdálenosti a odchylky - jehlany, kužely, komolé kužely, komolé jehlany, koule - logické a netradiční geometrické úlohy	
5. ročník		
- čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky - odhaduje výsledky numerických výpočtů efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor - provádí správně operace s množinami - vysvětlí vztahy mezi číselnými obory N, Z, Q, R - užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel - operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty - provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy	- Číslo, proměnná - Množiny, operace s množinami (podmnožina, sjednocení, průnik, rozdíl množin, doplněk množiny v množině, rovnost množin, Vennovy diagramy) - Přirozená čísla, dělitelnost (největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, soudělná a nesoudělná čísla, prvočísla, čísla složená) - Celá čísla - Racionální čísla, numerické výpočty - Reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota - Mocniny s přirozeným a celým exponentem - Druhá a třetí odmocnina	OSV Poznávaní a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž FY - Převody jednotek, numerické výpočty, vyjadřování neznámé ze vzorce
- užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty - vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět - zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	- Výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce, disjunkce, implikace, ekvivalence), tautologie, obměna implikace - Definice, věta - Důkaz – přímý, nepřímý	MV Účinky mediální produkce a vliv médií Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy
- upravuje efektivně výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu - rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců	- Mnohočleny, lomené výrazy - Definiční obor výrazu	
- řeší lineární rovnice a nerovnice - řeší kvadratické rovnice a nerovnice, aplikuje rozklad mnohočlenů na součinový tvar při řešení těchto rovnic a nerovnic - řeší soustavy rovnic a nerovnic - v jednodušších případech diskutuje řešitelnost a počet řešení	- Lineární rovnice a nerovnice - Kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu), kvadratické nerovnice - Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru - Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou	CH – trojčlenka Fy – soustavy rovnic

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy	- Rovnice s neznámou ve jmenovateli - Iracionální rovnice - Kvadratické rovnice s parametrem - Soustavy lineárních rovnic a nerovnic	
- správně používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary - využívá náčrt při řešení rovinného problému - řeší planimetrické problémy motivované praxí	- Dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné) - Trojúhelníky (rovnoramenné, rovnoramenné, pravoúhlé, střední příčka, těžnice, výška, shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty, Pythagorova věta) - Čtyřúhelníky (čtverec, obdélník, rovnoběžník, kosočtverec, lichoběžník) - Kružnice, kruh (sečna, tečna, tětiva kružnice, středový a obvodový úhel, Thaletova věta) - Obvody a obsahy rovinných útvarů	FY- těžiště Fy – obsah plochy
6. ročník		
- načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti - formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí - využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů - aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi - provádí operace s mocninami a odmocninami - řeší exponenciální, logaritmické a goniometrické rovnice a nerovnice	- Obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (monotónnost, parita, prostá funkce, omezenost funkce, periodičnost) - Lineární funkce, konstantní funkce, přímá úměrnost - Kvadratická funkce - Lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost - Mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem, odmocniny - Mocninné funkce, funkce s absolutní hodnotou - Inverzní funkce, exponenciální a logaritmické funkce, logaritmy, vlastnosti logaritmů, exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MV Účinky mediální produkce a vliv médií Fy –lineární a kvadratická funkce, goniometrická funkce, oblouková míra (Fy – 5. ročník)
- modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	- Oblouková míra a orientovaný úhel - Goniometrické funkce, vztahy mezi goniometrickými funkcemi - Goniometrické rovnice a nerovnice - Trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníka, sinová a kosinová věta	Fy – goniometrické funkce (Fy – 5 ročník) FY- kmitání a vlnění
- správně používá geometrické pojmy - zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě vlastností třídí útvary	- Množiny bodů dané vlastností, Thaletova kružnice, kružnice vepsaná a opsaná trojúhelníku - Konstrukční úlohy řešené pomocí bodů daných vlastností	VV – souměrnosti, asymetrie Z – měřítko mapy FY- hmotnost

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- využívá náčrt při řešení rovinného problému - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce na základě výpočtu - řeší planimetrické problémy motivované praxí - řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím shodných zobrazení a stejnolehlosti	- Zobrazení, geometrická zobrazení - Shodná zobrazení (osová a středová zobrazení, otáčení, posunutí) - Podobná zobrazení (stejnolehlost) - Konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení	
7. ročník		
- formuluje a zdůvodňuje vlastnosti posloupností - řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech - interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice - vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využívat při výpočtu limit - vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet NGŘ, pro NGŘ zná podmínku její konvergence a umí určit její součet	- Posloupnost – definice, určení posloupnosti (vzorcem pro n-tý člen, rekurentním vztahem) - Graf posloupnosti, vlastnosti posloupnosti - Aritmetická posloupnost - Geometrická posloupnost - Finanční matematika (jednoduché a složené úrokování) - Limita posloupnosti - Nekonečná geometrická řada a její součet	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž ZSV – ekonomická statistika a účetnictví
- vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce a v rovině - používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách	- Kartézská soustava souřadnic, vzdálenost dvou bodů, střed úsečky - Orientovaná úsečka, vektor, souřadnice vektoru, velikost vektoru - Operace s vektory – sečítání, násobení skalárem, skalární součin - Odchylka vektorů, rovnoběžnost a kolmost vektorů	FY - Vektory
- užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) - rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem - řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině	- Parametrické vyjádření přímky, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar - Polohové vztahy bodu a přímky, dvou přímek v rovině - Metrické vztahy (kolmost, vzdálenosti – bodu od přímky, dvou rovnoběžek, odchylky – dvou přímek) v rovině	
- zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary - určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky - využívá náčrt při řešení prostorového problému - v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii - zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol, jehlan, sestrojí a	- Vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin - Kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny - Volné rovnoběžné promítání, řez hranolu a jehlanu rovinou, průnik přímky s tělesem - Metrické vztahy (vzdálenost - dvou bodů, bodu od přímky v rovině i prostoru, bodu od roviny, dvou	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
zobrazí rovinný řez těles nebo jejich průnik s přímkou řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii	rovnoběžných přímek i rovin, odchylka- dvou přímek, přímkou a roviny, dvou rovin) Povrchy a objemy těles a jejich částí (hranol, jehlan, pravidelný čtyřstěn, válec, kužel, koule)	
8. ročník		
- využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření - z analytického vyjádření (středový, vrcholový, obecný tvar rovnice kuželosečky) určí základní údaje o kuželosečce - řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kv.r) - řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) - využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti, upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly - diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení - volí a využívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) - reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich	- Kružnice, elipsa, hyperbola, parabola - ohniskové definice kuželoseček, rovnice kuželoseček - Vzájemná poloha přímky a kuželosečky - Tečna kuželosečky - Kombinatorika - základní kombinatorická pravidla - variace, permutace bez i s opakováním, kombinace bez opakování - faktoriál, kombinační číslo, Pascalův trojúhelník, binomická věta - pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů - práce s daty – analýza a zpracování dat, statistický soubor a jeho charakteristiky (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, směrodatná odchylka, rozptyl)	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Sociální komunikace Spolupráce a soutěž MV Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií ZSV – výklad světa na základě číselných vztahů ZSV - ekonomie (ZSV – 7. ročník)
- užívá správně logické spojky a kvantifikátory - rozliší správný a nesprávný úsudek - vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení - vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět	- Výroky, kvantifikátory, logické spojky - Obměna implikace - Negace složených výroků - Úsudek - Důkaz – přímý, nepřímý, sporem	

4.5 Fyzika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	3	3	2	-

Obsahové vymezení předmětu vychází ze vzdělávacího oboru Fyzika vzdělávací oblasti Člověk a příroda v RVP ZV a integruje i část vzdělávací oblasti Člověk a svět práce - Práce s laboratorní technikou.

Cílem výuky vyučovacího předmětu je osvojení základních fyzikálních pojmů a zákonitostí, osvojení schopnosti soustavně a objektivně pozorovat, provést měření s vhodně zvolenými měřicími zařízeními včetně využití digitálních technologií, ve vhodné míře abstrahovat, formulovat hypotézu a vytvořit model. Předmět podporuje rozvíjení přirozené touhy člověka po poznání světa, ve kterém žijeme.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je realizován jako povinný předmět pro žáky 1. až 7. ročníku. Na povinný předmět navazuje volitelný předmět Cvičení z fyziky (7. ročník) a Seminář z fyziky (8. ročník).

Organizační vymezení předmětu

Výuka je vedena převážně v učebně fyziky, která umožňuje využívání digitálních technologií a připojení k internetu, a může být doplněna odbornými exkurzemi a přednáškami. Během studia se mohou studenti každoročně zúčastnit fyzikální a astronomické olympiády či týmových fyzikálních soutěží.

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

Kompetence k učení

Učitel

- zadává úkoly a referáty tak, aby žáci využívali různé druhy studijních materiálů (učebnice, časopisy, internet, sbírky příkladů) a získané informace dokázali roztrždit a kriticky zhodnotit
- zařazuje do výuky pozorování fyzikálních objektů, demonstrační a frontální pokusy a vyžaduje jejich vyhodnocení
- při řešení příkladů dbá na správný a přehledný zápis
- zařazuje motivační úlohy a reálné příklady z praxe
- ukazuje na souvislost fyziky s ostatními přírodními vědami

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- podněcuje žáky k odhadování výsledku a ke zhodnocení, zda dosažený výsledek je reálný
- vyžaduje fyzikální rozbor situace a zdůvodnění zvoleného postupu
- vede žáky k využívání učiva matematiky při řešení výpočtových úloh (úpravy vztahů, práce s mocninami, se zlomky)
- podporuje žáky v hledání různých cest k vyřešení problému

- učí žáky rozlišit fyzikální model od reality a posoudit, kdy lze využitím modelu danou situaci zjednodušit
- využívá chyb žáků k odstranění nesprávných postupů, posiluje vědomí žáka, že chyba je cenným zdrojem poučení

Kompetence komunikativní

Učitel

- dbá, aby žáci jasně a srozumitelně formulovali své myšlenky v ústním i písemném projevu
- podněcuje žáky, aby se nebáli zeptat a vyslovit svůj názor
- poukazováním na přibližnost vědeckého poznání a povinnost testovat a vyvracet vědecké hypotézy učí žáka chápat i diskusi jako příležitost spíše nalézt nedostatky ve vlastním úhlu pohledu než dokazovat svůj názor
- zadává úkoly, které vyžadují různé zdroje informací, využití tabulek a grafů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje do výuky práci ve dvojicích a malých skupinách
- v praktických cvičeních sleduje a hodnotí vzájemnou spolupráci žáků ve skupině
- vede žáky k hodnocení vlastních výkonů i výkonů ostatních žáků
- vyžaduje dodržování stanovených pravidel a zásad bezpečnosti práce

Kompetence občanské

Učitel

- důsledně kontroluje plnění uložených úkolů jako přirozenou součást života
- využívá domácí přípravu žáků ve vyučovacích hodinách
- kladným hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků
- orientačním zkoušením a testy ověřuje soustavnou přípravu žáků na výuku
- zadává referáty a projekty, týkající se aktuálního dění ve světě, ekologie a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel

- umožní žákovi pracovat s nejrůznějšími pomůckami a přístroji v rámci laboratorních prací a tím posiluje jeho zručnost
- dbá na dodržování vymezených pravidel při používání školních pomůcek a elektrických přístrojů
- při každé praktické činnosti žáků vyžaduje dodržování předepsaných postupů
- zadává a kontroluje dlouhodobější domácí práce jako přípravu žáka na soustavnou činnost
- podporuje žáky, aby stanovili vlastní postup práce, provedli kontrolu výsledků a výsledky sami zhodnotili
- nabízí žákům takové aktivity, které podporují schopnost samostatně o něčem rozhodovat, plánovat, připravovat a realizovat (příprava soutěžního projektu v kvartě pro žáky nižšího gymnázia...)

Kompetence digitální

Učitel

- umožní žákovi využívat nejrůznější digitální pomůcky a přístroje v rámci laboratorních prací
- umožní žákovi samostatnou volbu nejvhodnější technologie pro vyřešení zadaného úkolu a tím posiluje jeho schopnost využívat digitální techniku, aplikace a služby pro učení se a pro využití v životě školy i ve společnosti
- zadává úkoly, které umožňují žákovi získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- nabízí žákům aktivity, při kterých žák sám volí postupy, způsoby i prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- podporuje činnosti, které umožní žákovi vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků

- kontroluje, aby žák využíval digitální technologie k usnadnění práce, podporuje úkoly vedoucí k automatizaci rutinních činností, k zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků práce
- zadává úkoly umožňující žákovi seznamovat se s novými technologiemi, umožňuje žákovi kriticky hodnotit přínosy nových technologií i reflektovat rizika jejich využívání a tím podporuje schopnost žáka chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- vede žáka k uvědomování si a předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, předcházení situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních
- vede žáka k spolupráci, komunikaci i sdílení informací v digitálním prostředí a dodržování etických zásad a pravidel
-

Průřezová témata jsou povinnou součástí základního vzdělávání a umožňují propojení vzdělávacího předmětu Fyzika s ostatními vzdělávacími oblastmi. V těchto souvislostech je kladen důraz na propojení problematiky ochrany životního prostředí v kontextu historického vývoje se zvláštním důrazem na období 20. a 21. století.

Nedílnou součástí výuky Fyziky ve všech vzdělanostních tématech je zařazení průřezového tématu **OSV** – Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika.

VDO je zastoupena uplatňováním okruhu Občan, občanská společnost a stát.

Ve všech oblastech fyziky se uplatňuje i průřezové téma **VMEGS** prostřednictvím okruhu Objevujeme Evropu a svět a Evropa a svět nás zajímá při objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků s důrazem na potřebu a závažnost ochrany tohoto prostředí. Propojení tématu s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména samostatně získávat, vyhodnocovat a sdílet informace o zemích Evropy a světa. Tyto informace mají usnadňovat orientaci v nabídce vzdělávacích příležitostí, rozvíjení zájmů a navazování kontaktů pro získání dalších informací.

Průřezové téma **MKV** se uplatňuje díky okruhu Lidské vztahy, Multikulturalita a Princip sociálního smíru a solidarity. Propojení Multikulturní výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům zejména získávat, vyhodnocovat a sdílet informace jako východisko pro přemýšlení o naléhavých tématech a způsobech jejich řešení.

Průřezové téma **EV** se uplatňuje ve všech okruzích – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí a Vztah člověka k prostředí. Propojení Environmentální výchovy s digitálními technologiemi umožňuje žákům aktivně získávat a sdílet zásadní informace týkající se naléhavých otázek životního prostředí. To umožňuje jednak hlouběji poznávat a vyhodnocovat závažnost ekologických problémů, jednak zvyšovat zájem žáků, aby modelovali a prezentovali varianty jejich řešení, komunikovali o nich, a vyhodnocovat jejich možné dopady na úrovni lokální a globální.

Průřezové téma **MV** se uplatní v okruhu Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti. Studenti mohou využít i okruhu Tvorba mediálních sdělení a Práce v realizačním týmu při spolupráci se školním časopisem. Propojení Mediální výchovy s digitálními technologiemi zdůrazňuje témata a činnosti týkající se mediální komunikace, bezpečnosti komunikace a minimalizace rizik, potřebnosti vnímat naléhavost neustálého kritického vyhodnocování informací a mediálních sdělení. Pro plnohodnotné zapojení žáků do mediální komunikace je třeba vytvářet příležitosti a podmínky k tvorbě mediální produkce a k vědomému využívání různých výrazových prostředků a tvořivých realizačních postupů.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
- dokáže odlišit pojem látky a tělesa ve skupenství pevném, kapalném i plynném - popíše vzájemné silové působení těles - změří velikost působící síly - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - rozlišuje pojmy atom, molekula, prvek, sloučenina - chápe přímou úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	Stavba látek - látky a tělesa - silové působení těles - druhy sil - měření síly - skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difúze - gravitační pole a gravitační síla	<i>Praxe</i> – srážení par na povrchu chladných těles MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Z – gravitační působení Země a Měsíce Z – Sluneční soustava, gravitační síla Z – teplota, tlak, hustota, změny skupenství OV, TV – dopravní výchova CH – atomární struktura látek IP – práce s laboratorní technikou
- umí odlišit druhy elektrického náboje a silové působení mezi elektricky nabitými tělesy - vysvětlí silové působení elektricky nabitého tělesa na těleso s elektrickým nábojem na dálku	Elektrické vlastnosti látek - elektrická síla - elektrický náboj - elektrické pole	<i>Praxe</i> – setkání se zeledrovanými tělesy v praxi CH – elektronegativita, stavba atomu, soustava prvků IP – práce s laboratorní technikou
- dokáže popsat magnet a silové působení na jiné magnety a tělesa z feromagnetické látky - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnety	Magnetické vlastnosti látek - magnetická síla - magnetické pole	<i>Praxe</i> – užití magnetky v kompasu, rušení magnetky Z – orientace, zeměpisné a magnetické póly Země <i>Praxe</i> – využití dočasných zmagnetování těles v praxi (jeřáby v kovošrotech, zvonek) EV Základní podmínky života
- změří délku, objem pevného i kapalného tělesa, hmotnost a teplotu tělesa, čas - předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně teploty - porozumí systému značení fyzikálních veličin, umí převádět mezi jednotkami - změří vhodně zvolenými měřidly vybrané fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - využívá s porozuměním vztah mezi fyzikálními veličinami hustota, hmotnost a objem pro řešení praktických příkladů	Měření fyzikálních veličin - měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas - délková a objemová roztažnost těles	<i>Praxe</i> – využití měření různých veličin v praxi. délka – výběr vhodného měřidla, posuvné měřidlo s noniem plocha – starší jednotky ar a hektar objem – objemy různých nádob hmotnost – určení hmotnosti pevného a kapalného tělesa, rovníramenné váhy čas – měření na stopkách, metronom, druhy hodin teplota – délková a objemová roztažnost těles, druhy teploměry, měření na lékařském teploměru MV Práce v realizačním týmu OSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Rozvoj schopností poznávání D – historické osobnosti fyziky M - těžiště IP – práce s laboratorní technikou
- sestaví podle schématu elektrický obvod a analyzuje schéma reálného obvodu - rozumí veličinám elektrický proud a elektrické napětí, zná jejich jednotky - rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností - vysvětlí zahřívání vodiče a funkci pojistky a jističe	Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač - tepelné účinky elektrického proudu	D – historické osobnosti fyziky - Prokop Diviš – vedení proudu ve vzduchu <i>Bezpečnost práce</i> - zásady bezpečnosti práce s elektrickým proudem <i>Praxe</i> – funkce elektrické pojistky a jističe, zkrat v obvodu
- na jednoduchém pokusu vysvětlí vznik magnetického pole v okolí vodiče. - dokáže popsat magnetické pole v okolí cívky s elektrickým proudem - zná využití elektromagnetů v praxi	Magnetické pole elektrického proudu	<i>Praxe</i> - princip funkce galvanometru - princip funkce zvonku
- rozlišuje pojmy rozvětvený a nerozvětvený elektrický obvod - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Rozvětvený elektrický obvod	<i>Praxe</i> – výhody a nevýhody obou druhů obvodů
- zná základní pravidla pro používání elektrických spotřebičů a pro práci s elektrickým proudem - zná vybrané výstražné značky pro nebezpečí úrazu elektrickým proudem a ví jak se v její blízkosti chovat - ví jak se zachovat a poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem.	Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	<i>Bezpečnost práce</i> - zásady bezpečnosti práce s elektrickým proudem IP – práce s laboratorní technikou IP – Výchova ke zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (bezpečnost při práci, ochrana zdraví za mimořádných událostí)
2. ročník		
- má představu o pohybu a jeho relativnosti - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb těles - klid a pohyb tělesa - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý - veličiny rychlost, dráha, čas	<i>Praxe</i> – průměrná rychlost jízdy. Výpočty drah a dob pohybů. Práce s grafy pohybů – rychlosti, setkání,

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
umí pracovat s grafy pohybů		míjení, zastavení těles ...
- dokáže znázornit sílu orientovanou úsečkou - osvojí si algoritmus výpočtu gravitační síly - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici - orientuje se ve vzájemném působení těles a polí - chápe závislost na velikosti síly a hmotnosti tělesa - chápe závislost na velikosti síly a vzdálenosti od osy otáčení a - zná vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí - rozumí závislosti na drsnosti ploch a velikosti tlakové síly a ovlivňování třecí síly v praxi	Síly - znázornění síly - gravitační síla - skládání sil - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - Účinky síly a pohybové zákony - urychlující a brzdící účinky síly - otáčivý účinek síly – moment síly - deformační účinek – tlaková síla a tlak - třecí síla, smykové tření	<i>Praxe</i> - rozjíždění a brzdění vozidel - BESIP - brzdná dráha D – historické osobnosti fyziky (Galileo Galilei, Isaac Newton), historické aspekty vývoje 20. století TV – přetlačovaná (páka) <i>Praxe</i> - mnohostranné využití páky a kladek v praxi, váhy <i>Praxe</i> - pomoc při prolomení ledu - zvětšování a zmenšování třecí síly (ložiska, pneumatiky..) IP – práce s laboratorní technikou
- objasní účinky vnější tlakové síly na povrch kapaliny - využívá Pascalův zákon k objasnění principu a výpočtům veličin hydraulických zařízení - zná souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů - vysvětlí vznik vztlakové síly v kapalinách - vysvětlí příčiny vzniku atmosférického tlaku - umí popsat Torricelliho pokus jako způsob měření atmosférického tlaku - rozumí souvislosti atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - aplikuje platnost Archimédova zákona na plyny.	Mechanické vlastnosti kapalin a plynů - Přenos tlaku v kapalinách - Pascalův zákon - hydraulická zařízení - účinky gravitační síly na kapalinu - hydrostatická tlaková síla a hydrostatický tlak - Archimédův zákon - vztlaková síla - potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách - mechanické vlastnosti plynů - atmosférický tlak - Torricelliho pokus	<i>Praxe</i> – hydraulické zvedáky, lisy, brzdy <i>Praxe</i> – tlaková síla a tlak v různých hloubkách, spojené nádoby Z – hloubky moří, mořské příkopy <i>Praxe</i> – plování těles, plování lodí, ponorek, hustoměry CH – látka CH – vlastnosti tekutin CH - voda D – historické osobnosti fyziky (Archimédes) EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
dokáže popsat princip fungování otevřeného manometru	- změny atmosférického tlaku - vztlaková síla v plynech - tlak v uzavřené nádobě	Základní podmínky života Ekosystémy D – historické osobnosti fyziky (Evangelista Torricelli) Praxe – výškoměry, barometry a barografy, předpovědi počasí Praxe – lety balóny Praxe – manometry, hustilky, pití brčkem, kapátko
- vysvětlí vznik stínu a polostínu a popíše princip zatmění Slunce a Měsíce - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu při řešení jednoduchých problémů a úloh - u jednotlivých zobrazení dokáže rozlišit jeho základní charakteristiky - zná využití daných zobrazení v praxi - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se bude světlo lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami - pozoruje rozklad hranolem a popíše spojitě spektrum	Světelné jevy - Šíření světla - zdroje světla a šíření světla - fáze Měsíce - stín, zatmění Slunce a Měsíce - rychlost světla ve vakuu a různých prostředích - odraz světla - zákon odrazu - zrcadlo - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - lom světla - lom ke kolmici a od kolmice - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - optické vlastnosti oka - rozklad bílého světla hranolem	Praxe – zdroje světla a jejich užití D - historické osobnosti fyziky (Albert Einstein) MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Praxe – využití zákona odrazu TV – zákon odrazu ve sportu (hokej, biliár, míčové hry ...) M – osová souměrnost Praxe – rovinné zrcadlo – oblékání, hygiena, periskop Praxe – křižovatky, zubař, ohnisko zrcadla, teleskop Praxe – pozorování předmětů pod vodou, za sklem Praxe – fotoaparát, promítačka, lupa B – skladba oka, vady oka a jejich odstranění (čochy a brýle) – vznik duhy IP – práce s laboratorní technikou IP – Výchova ke zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (bezpečnost při práci)
3. ročník		
- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - rozliší veličinu práce a výkon	Práce, energie: - Mechanická práce - Výkon	VMEGS Objevujeme Evropu a svět Evropa a svět nás zajímá

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- Energie polohová a pohybová - Zákon zachování energie	EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí CH – chemické výpočty M – vyjádření neznámé ze vzorce (M – 2. ročník) M – úlohy o pohybu (M-4. ročník)
rozliší veličiny teplo a teplota	Termika: - vnitřní energie - teplo - tepelná výměna - šíření tepla - změny skupenství - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět M – vyjádření neznámé ze vzorce IP – práce s laboratorní technikou
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - změří stejnosměrný elektrický proud a napětí - rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností - stanoví, které spotřebiče v domácnosti mají největší odběr elektrické energie a navrhne způsob jejího šetření	Elektrické děje: - Elektrostatika - Elektrický náboj a jeho detekce - Přenos náboje - Elektrické pole - Vodič a izolant v elektrickém poli - Elektrické napětí - Elektrické obvody - Elektrický proud - Účinky proudu - Měření v obvodech - Elektrický odpor - Elektrická energie a výkon	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět EV Vztah člověka k prostředí Lidské aktivity a problémy životního prostředí Základní podmínky života Ekosystémy MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti M – vyjádření neznámé ze vzorce D – historické osobnosti Fy IP – práce s laboratorní technikou
rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje	Akustika:	EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - pochozí rozdíl mezi světlem a zvukem	- Vznik zvuku, jeho zdroje - Látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - Šíření zvuku v různých prostředích, rychlost zvuku - Odraz zvuku na překážce, ozvěna - Pohlcování zvuku - Tón	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí HV – zvuk a jeho vlastnosti B – lidské ucho D – historické osobnosti Fy
- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Práce s laboratorní technikou: - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce (Práce s laboratorní technikou) - učitel může zařadit laboratorní práce dle vlastního výběru podle dostupných pomůcek do všech témat IP – práce s laboratorní technikou IP – Výchova ke zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (bezpečnost při práci)
4. ročník		
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí magnetu a cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozlíší stejnosměrný proud od střídavého - vysvětlí způsoby výroby elektrické energie a jejich vliv na životní prostředí	Elektromagnetické jevy: - Otáčivý účinek magnetického pole na cívku s proudem - Stejnoseměrný elektromotor - Elektromagnetická indukce - Indukce elektrického napětí - Generátory - Střídavý proud - Vznik střídavého proudu - Časový průběh střídavého proudu a napětí - Kmitočet a efektivní hodnoty střídavého proudu - Výkon střídavého proudu - Transformátor - Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - Výroba a přenos elektrické energie	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Základní podmínky života MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality D – historické osobnosti Fy D – nové pojetí světa Z – energetický průmysl v republice IP – práce s laboratorní technikou
rozlíší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Elektrický proud v polovodičích: Vlastní a příměsové polovodiče	VMEGS Objevujeme Evropu a svět

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- Polovodičová dioda - Usměrňovač - Tranzistor	Evropa a svět nás zajímá EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí INF – součásti výpočetních zařízení
- využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Optika: - Světlo jako elektromagnetické vlnění - Vlnová délka a frekvence světla - Barva světla - Index lomu prostředí - Oko a jeho vady - Optické přístroje	
- popíše základní děje v jádru atomu - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Jaderná fyzika: - Děje v jádru atomu α, β, γ záření - poločas rozpadu - Štěpení jádra - Řetězová reakce - Jaderná energie - Jaderný reaktor - Jaderná elektrárna - Jaderné zbraně - Jaderná syntéza - Slučování jader - Termojaderný reaktor - Ochrana lidí před radioaktivním zářením - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Z – energetický průmysl v republice D – vývoj a použití jaderných zbraní za 2. světové války Fy – historické osobnosti Fy
- kvalitativně objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Vesmír: - Sluneční soustava - Hlavní složky Sluneční soustavy - Měsíce planet, měsíční fáze - Vysílání umělých těles do vesmíru	Z – stavba Sluneční soustavy
- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci	Práce s laboratorní technikou: - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Vzdělávací oblast – Člověk a svět práce (Práce s laboratorní technikou) - učitel může zařadit laboratorní práce dle vlastního výběru podle dostupných pomůcek do všech témat INF, CH – zpracování výsledků laboratorních cvičení, grafická prezentace fyzikálních jevů

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři		IP – práce s laboratorní technikou IP – Výchova ke zdraví – rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (bezpečnost při práci, ochrana zdraví za mimořádných událostí)
5. ročník		
- rozliší základní a odvozené veličiny a jednotky, převádí jednotky - měří vybrané fyzikální veličiny vhodnými metodami, zpracuje a vyhodnotí výsledky měření - rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh	Fyzikální veličiny a jejich měření: - soustava fyzikálních veličin a jednotek - Mezinárodní soustava jednotek (SI) - měření fyzikálních veličin - absolutní a relativní odchylka měření - skalární a vektorové veličiny - významní světoví, evropští a čeští fyzici	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému VMEGS žijeme v Evropě M – vektory, převody jednotek, goniometrické funkce M – převod jednotek, numerické výpočty, vyjadřování neznámé ze vzorce D – historické osobnosti Fy M – hmotnost (M - 6. ročník) IVT, CH – zpracování výsledků laboratorních cvičení grafická prezentace fyzikálních jevů
- využívá abstraktní představy hmotného bodu při řešení fyzikálních problémů - užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených/zpomalených	Pohyb těles: - kinematika pohybu - vztažná soustava - poloha a změna polohy tělesa - rychlost a zrychlení pohybu - pohyb přímočarý a pohyb po kružnici	M – soustavy rovnic, lineární a kvadratická funkce, goniometrické funkce, oblouková míra (M – 6., 7. ročník)
- určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici sil - využívá Newtonovy pohybové zákony k předvídání pohybu těles - rozlišuje inerciální a neinerciální vztažné soustavy a využívá je při popisu fyzikálních jevů - využívá zákony zachování některých důležitých fyzikálních veličin při řešení problémů a úloh	Pohyb těles a jejich vzájemné působení: - dynamika pohybu - hmotnost a síla - první, druhý a třetí pohybový zákon - inerciální a neinerciální soustava - dostředivá a setrvačná síla - hybnost tělesa - třecí síla, tření - zákony zachování hmotnosti, hybnosti a energie	Z – Sluneční soustava, gravitační síla
- rozumí souvislosti mezi prací a změnou energie a vědomě jí využívá při řešení problémů a úloh - aplikuje zákony zachování	Práce a energie: - práce, výkon - souvislost změny mechanické energie s prací	M – goniometrické funkce, vektory (M – 6., 7. ročník) Z – výroba elektrické energie z vodních elektráren EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu a ČR
- objasní silové působení gravitačního pole - rozliší gravitační a tíhovou sílu - vysvětlí s pomocí Newtonových zákonů pohyby v gravitačním poli	Gravitační pole: - Newtonův gravitační zákon - gravitační a tíhová síla - gravitační pole - pohyby těles v gravitačním a tíhovém poli	Z – Sluneční soustava, zeměpisná délka a šířka MV Účinky mediální produkce a vliv médií, Mediální produkty a jejich význam
- určí v konkrétních situacích síly a jejich momenty působící na těleso a určí výslednici momentů sil - umí rozlišit translační a rotační pohyb tuhého tělesa a popsat ho pomocí fyzikálních veličin	Mechanika tuhého tělesa: - tuhé těleso a jeho pohyby - moment síly, momentová věta - těžiště tělesa	M - těžiště
aplikuje zákony zachování na proudění ideální kapaliny	Kapaliny: rovnice kontinuity a Bernoulliho rovnice	M – obsah plochy
objasní souvislost mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou na základě kinetické teorie látek	Molekulová fyzika: - kinetická teorie látek - charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství - tlak a tlaková síla z pohledu molekulové fyziky	ZSV – filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty – diskrétní versus spojitá
- aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh - využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu	- termodynamická teplota - vnitřní energie a její změna - teplo - různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech - měrná tepelná kapacita - ideální plyn - jednoduché děje v ideálním plynu - první a druhý termodynamický zákon	CH– látkové množství Z – teplota, tlak, hustota, změny skupenství EV Člověk a životní prostředí, Problematika vztahů organismů a prostředí – toky energie mezi tělesy a vliv na prostředí
- analyzuje vznik a průběh procesu pružné deformace pevných těles - porovná zákonitosti teplotní roztažnosti pevných těles a kapalin a využívá je k řešení praktických problémů - vysvětlí jevy související s povrchovou silou a energií kapalin	Vlastnosti pevných a kapalných látek: - struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek - deformace pevného tělesa - normálové napětí a Hookův zákon - povrchové napětí kapaliny - kapilární jevy - součinitel teplotní roztažnosti pevných a kapalných látek	
- objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek - předvídá děje související se změnami stavu	Změny skupenství: fázové změny (tání, tuhnutí, var, vypařování, kapalnění, sublimace, desublimace)	Z – počasí, atmosféra M – grafy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
látek za pomoci fázového diagramu	- skupenské a měrné skupenské teplo - sytá pára, fázový diagram	
6. ročník		
- porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant a dokáže je opsat příslušnými veličinami - objasní s pomocí Coulombova zákona děje v elektrickém poli	Elektrický náboj a elektrické pole - elektrický náboj a jeho zachování - Coulombův zákon - intenzita a potenciál elektrického pole, elektrické napětí - kapacita vodiče, kondenzátor	D – historické osobnosti Fy
- rozlišuje vodič a izolant, předvídá jeho chování v elektrickém poli - objasní podmínky vzniku stejnosměrného proudu - využívá Ohmův zákon při řešení praktických problémů - aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách, plynech a vakuu při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech	Elektrický proud v látkách - proud jako veličina - Ohmův zákon pro část obvodu i pro uzavřený obvod - elektrický odpor - elektrická energie a výkon stejnosměrného proudu - polovodiče, polovodičová dioda - elektrolyty - plyny a vakuum	EV Člověk a životní prostředí
- užívá kinematické vztahy při řešení úloh a problémů o harmonických kmitavých pohybech - objasní princip vzniku a šíření mechanických vln, odrazu a interferenci vlnění	Mechanické kmitání a vlnr. 124/39ění - kmitání mechanického oscilátoru, jeho perioda a frekvence - harmonický pohyb - síla pružnosti - postupné a stojaté vlnění, vlnová délka a rychlost vlnění - zvuk, jeho hlasitost a intenzita	HV - akustika, zdroje zvuku HV – zvuk a jeho vlastnosti Z- seismické vlny M-Goniometrické funkce IVT-záznam a reprodukce zvuku Ochrana před hlukem
- uvádí základní vlastnosti magnetického pole a pomocí nich řeší úlohy - vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu - objasní základní vlastnosti nestacionárního magnetického pole - využívá zákon elektromagnetické indukce k řešení problémů a k objasnění funkce prakticky významných elektrických zařízení	Magnetické pole - pole magnetů a vodičů s proudem - magnetická indukce - částice s nábojem v magnetickém poli - magnetické vlastnosti látek - indukované napětí - vlastní indukce, indukčnost	
- vysvětlí vznik střídavého proudu a popíše jeho charakteristiky - objasní chování základních prvků v obvodu střídavého	Střídavý proud vznik střídavého harmonického napětí a proudu, jejich frekvence	MV Účinky mediální produkce a vliv médií EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- proudu - popíše princip výroby a rozvodu elektrického proudu v praxi	- obvody střídavého proudu - výkon střídavého proudu - generátory - třífázová soustava - transformátor - elektromotor	Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a ČR
- klasifikuje elektromagnetické vlnění - využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění	Elektromagnetické kmitání a vlnění - elektromagnetické kmitání - elektromagnetická vlna	M – kmitání, vlnění
7. ročník		
- porovná šíření elektromagnetického vlnění v různých prostředích - využívá zákony šíření světla k určování vlastností zobrazení předmětů jednoduchými optickými systémy	Optické zobrazování - světlo, jeho šíření a vlastnosti - rychlost světla v různých prostředích - zákony odrazu a lomu světla - index lomu - zobrazení odrazem na rovinném a kulovém zrcadle - zobrazení lomem na tenkých čočkách - zorný úhel - oko jako optický systém - lupa a optické přístroje	VV – optika (VV – 6. ročník) IVT – využití znalostí z optiky při pořizování a zpracování fotografií a videa D – historické osobnosti Fy
- analyzuje různé teorie podstaty světla - předvídá na základě vlastností světla jeho chování při interakci s optickou soustavou	Vlnové vlastnosti světla - optické spektrum - interference světla - difrakce a polarizace světla	Užití difrakce a polarizace v praxi
- klasifikuje jednotlivé druhy záření - na základě charakteristik vysvětlí vlastnosti a uvede příklady využití jednotlivých složek elektromagnetického spektra v praxi	Elektromagnetické záření - spektrum elektromagnetického záření - rentgenové záření	B -vliv záření na živé organismy Užití infračerveného, ultrafialového a rentgenova záření v praxi
- aplikuje poznatky při řešení aktuálních problémů výzkumu vesmíru či stavby atomu - vysvětlí s porozuměním princip činnosti urychlovačů částic - chápe problémy pohybu těles pohybujících se rychlostí blízkou rychlosti světla	Speciální teorie relativity - stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách - důsledky stálosti rychlosti světla v inerciálních soustavách - relativnost současnosti - kontrakce délek - dilatace času - relativistická hmotnost - skládání rychlostí - relativistická hybnost	M – počítání s odmocninami, se zlomky Urychlovače částic D – nové pojetí světa (D-8. ročník) ZSV – fyzikální obraz světa D – historické osobnosti Fy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	○ vztah mezi hmotností a energií	
- popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu, uvede případy jeho užití v praxi - vymezi základní vlastnosti fotonu - vysvětlí duální povahu částic - využívá poznatky o kvantování energie záření a mikročástic k řešení fyzikálních problémů	Kvanta a vlny - fotoelektrický jev - foton a jeho energie - korpuskulárně vlnová povaha záření a mikročástic	
- vysvětlí podstatu spektrální analýzy - posoudí jadernou přeměnu z hlediska vstupujících a vystupujících částic i energetické bilance - vysvětlí principy využití jaderné energie - využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek - navrhne možné způsoby ochrany člověka před nebezpečnými druhy záření	Atomy - základní poznatky o atomu - kvantování energie elektronu v atomu, čárové spektrum - spontánní a stimulovaná emise - laser - složení atomového jádra, hmotnostní schodek, vazebná energie - jaderná energie - syntéza a štěpení jader atomů, zákony zachování, energetická bilance jaderných reakcí - řetězová reakce - jaderný reaktor, bomba	CH- periodická soustava prvků CH – kvantová čísla, radioaktivita EV člověk a životní prostředí MV Účinky mediální produkce a vliv médií EV Člověk a životní prostředí, Životní prostředí regionu a ČR, Problematika vztahů organismů a prostředí
- vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl - vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Práce s laboratorní technikou: - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	M - vektory

4.6 Chemie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	2	2	2	3	3	2	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Chemie RVP ZV a RVP G, dále část obsahu oboru Geologie RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP G a Environmentální výchova RVP ZV a RVP G.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v tematickém okruhu Komunikace a Kooperace a kompetice prolíná učivem všech ročníků při laboratorní práci ve dvojicích nebo skupinách. Průřezové téma Environmentální výchova v tematickém okruhu Lidské aktivity a problémy životního prostředí prolíná učivem všech ročníků, v tematickém okruhu Vztah člověka k prostředí se realizuje ve čtvrtém ročníku.

Ve 2. až 6. ročníku se jednu hodinu týdně třída dělí na 2 skupiny. Tato hodina je věnována laboratorním cvičením, chemickým výpočtům a procvičování chemického názvosloví. Náplň laboratorních cvičení je volena dle dostupnosti chemikálií a v souladu s předpisy bezpečnosti práce a laboratorním řádem.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou a chemická laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Základy laboratorní techniky (7. ročník) a Chemický seminář (8.ročník).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Ve vyučování chemii mají žáci získat představu o molekulové stavbě látek a základních chemických, fyzikálně-chemických a biochemických dějích. Důraz je kladen na souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty a na zásadní vliv chemických dějů na životní prostředí.

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- rozuměl základním typům chemických reakcí a znal jejich postavení v přírodě a v každodenním životě.
- využíval matematický aparát k základním chemickým výpočtům,
- aplikoval své znalosti při provádění laboratorních cvičení,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině – integrace části vzdělávacího oboru Člověk a svět práce – Práce s laboratorní technikou RVP ZV
- ve vhodných případech využíval digitální technologie k zaznamenání, popisu a interpretaci chemických jevů a dějů
- rozuměl souvislostem mezi vývojem vědy a lidské společnosti, zvláště v kontextu moderních dějin

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

- Učitel vede žáky k používání vhodné literatury včetně elektronických zdrojů a periodické soustavy prvků – **kompetence k učení**, kompetence digitální.
- Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – **kompetence komunikativní**
- Učitel dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – **kompetence občanské**.
- Učitel zadává chemické úlohy a problémy jak k samostatné práci, tak ke spolupráci ve skupině – **kompetence k řešení problémů**.
- Učitel vede žáky k diskusi nad řešeními, hledání řešení, k prezentaci vlastních postupů – **kompetence komunikativní, sociální a personální, kompetence občanské**.
- Učitel zadává úkoly formou skupinové práce – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské**.
- Učitel zadává vybrané úlohy tak, aby je bylo možné zpracovat s využitím digitálních technologií – kompetence digitální.
- Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy – **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů**.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
2. ročník		
- určí společné a rozdílné vlastnosti látek - pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost. - posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí.	- chemie-úvod, pozorování. Pokus. - vlastnosti látek - hustota. Rozpustnost a další - zásady bezpečné práce – ve školní laboratoři i v běžném životě - H –a P – věty, piktogramy a jejich význam	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Fy – atomární struktura látek Fy – elektronegativita, stavba atomu, soustava prvků Z – látky znečišťující životní prostředí IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
- rozlišuje směsi a chemické látky - navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení - uvede příklady oddělování složek v praxi	- směsi - různorodé a stejnorodé, roztoky - oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	- voda – destilovaná, pitná, odpadní, výroba pitné vody, čistota vody - vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Využití znalostí: F, Z, B – voda IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - používá pojmy chemický prvek a sloučenina ve správných souvislostech - orientuje se v PSP	- částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, protonové číslo, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky – názvy, značky - PSP – skupiny a periody - chemické sloučeniny – chemická vazba	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci, ochrana člověka za mimořádných okolností)
- rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chem. reakcí, zhodnotí jejich využívání - rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - vlastnosti a použití vybraných prvků - oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
porovná vlastnosti a použití vybraných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí, užívá názvosloví oxidů	prakticky významných oxidů, oxidační číslo	Lidské aktivity a problémy životního prostředí IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
3. ročník		
- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení - porovná vlastnosti a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi - užívá názvosloví kyselin a hydroxidů	- roztoky – vznik, nasycený a nenasycený, koncentrovanější a zředěnější - složení roztoku – hmotnostní zlomek a koncentrace - kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití prakticky významných kyselin a hydroxidů	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Využití znalostí: M IP – práce s laboratorní technikou
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a jejich vliv na životní prostředí - užívá názvosloví solí	- solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů - tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
- dokáže vysvětlit redoxní reakce na základě změny oxidačních čísel a výměny elektronů - vyjmenuje možnosti ochrany kovů před korozí	- redoxní reakce – oxidace a redukce - tepelná a elektrická vodivost - vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek - koroze	OSV Komunikace Kooperace a kompetice EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí IP – práce s laboratorní technikou IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
- vytvoří vzorce jednoduchých anorganických sloučenin a naopak vzorce pojmenuje - využívá chemickou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů - provádí základní chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických chem. problémů	- chemické názvosloví - oxidy, soli, kyseliny, hydroxidy - látkové množství, mol, molární hmotnost - zákon zachování hmotností – aplikace - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku	ČJL – terminologie (ČJL – 4. ročník) Využití znalostí: M (chemické výpočty) IP – práce s laboratorní technikou IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
4. ročník		
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů	teplo a chemická reakce	EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- energie a uvede příklady produktů zpracování ropy - zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi - dokáže objasnit potřebu obnovitelných zdrojů energie - aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	- paliva - uhlí, ropa a její frakce, zemní plyn - zdroje energie - hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti - mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Informatika, Fy, IP – zpracování výsledků laboratorních cvičení IP – práce s laboratorní technikou IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	rychlost chemických reakcí a faktory ovlivňující rychlost – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Komunikace Kooperační a kompetice IP – práce s laboratorní technikou IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	- uhlovodíky významné v praxi – alkany, alkeny, alkyny, areny - názvosloví uhlovodíků	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	deriváty uhlovodíků	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- dokáže vysvětlit princip polymerace - posoudí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a recyklaci surovin	plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití a likvidace	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů - orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - seznámí se s zneužíváním dopingových a návykových látek	- přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů, vitaminů - chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin - průmyslová hnojiva - detergenty a pesticidy, insekticidy - léčiva a návykové látky	EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV Komunikace Kooperační a kompetice Využití znalostí: B – zdravá výživa, Z – průmysl ČR IP – práce s laboratorní technikou IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
5. ročník		
dodržuje zásady bezpečné práce	bezpečnost práce v chemii	EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů - provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů – popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic - předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek - předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o PSP - využívá znalostí o částicové struktuře a chemických vazbách k předvídání některých fyzikálně-chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích - vysvětlí pojem oxidační číslo a určí oxidační čísla jednotlivých prvků ve sloučeninách. - vysvětlí pojem elektronegativita - objasní vznik chemické vazby - rozliší typy chemických reakcí	- klasifikace a struktura látek – atom, molekula, ion. prvek, izotop, nuklid, sloučenina - disperzní soustavy a jejich složení - názvosloví anorganických sloučenin - stavba atomu - jádro, obal, orbital, kvantová čísla, radioaktivita - periodická soustava prvků – skupiny, periody, elektronová konfigurace - chemická vazba (kovalentní, polární a nepolární, iontová, koordinačně kovalentní, kovová, slabé interakce) a vlastnosti látek - chemické reakce - rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha - tepelné změny při chemických reakcích – endotermický a exotermický děj, termochemické zákony - veličiny a výpočty v chemii - H – a P – věty, piktogramy a jejich význam	Člověk a životní prostředí OSV Sociální komunikace Spolupráce a soutěž Z – znečištění složek krajinné sféry člověkem IVT, Fy, IP – zpracování výsledků laboratorních cvičení Fy – látkové množství Využití znalostí: M, Fy
- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin - zapiše elektronovou konfiguraci prvků - uvede složení vzduchu, jeho vlastnosti a znečištění - popíše vlastnosti vody a její význam, zhodnotí využitelnost různých druhů vod a navrhne možné způsoby efektivního hospodaření vodou	- vodík, kyslík, voda, peroxid vodíku, vzduch - povrchové vody – chemické složení a pH - podzemní vody – chemické složení, pH, ochrana podzemních vod - teorie kyselin a zásad – kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH - s-prvky a jejich sloučeniny - p-prvky a jejich sloučeniny	OSV Sociální komunikace Spolupráce a soutěž Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému EV Problematika vztahu organismu a prostředí Člověk a životní prostředí Využití znalostí: M- logaritmus
6. ročník		
- využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin - charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí	- p-prvky a jejich sloučeniny - s-prvky a jejich sloučeniny - d-prvky a f-prvky a jejich sloučeniny	EV Člověk a životní prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu	základy chemické analýzy	OSV Sociální komunikace Spolupráce a soutěž Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému
- zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu sloučenin s možností využití triviálního nebo dvousložkového názvosloví - charakterizuje základní skupiny organických sloučenin a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí - aplikuje znalosti základních mechanismů organických reakcí na konkrétní příklady - porovná vlastnosti jednoduché, dvojné a trojné vazby	- úvod do organické chemie – vlastnosti org. sloučenin, vzorce, izomerie, reakce, štěpení vazby - uhlovodíky – alkany a cykloalkany, alkeny a alkadieny, alkiny a areny - surovinové zdroje organických sloučenin – ropa, uhlí a zemní plyn	EV Člověk a životní prostředí Využití znalostí: Z - ropa
- charakterizuje jednotlivé typy derivátů uhlovodíků, uvede jejich zástupce, zhodnotí jejich zdroje, využití a vliv na životní prostředí - aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy - vyžívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí - využívá znalostí základů kvalitativní a kvantitativní analýzy k pochopení jejich praktického významu v organické chemii	deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, dusíkaté deriváty, alkoholy a fenoly, ethery, aldehydy a ketony, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin	OSV Sociální komunikace Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému EV Člověk a životní prostředí IVT, Fy ,IP – zpracování výsledků laboratorních cvičení
7. ročník		
- vysvětlí pojmy heterocykly a heteroatom, rozdělí heterocykly dle typu heteroatomu a dle počtu atomů v cyklu - uvede význam a nejdůležitější zástupce heterocyklů	heterocyklické sloučeniny	EV Člověk a životní prostředí Využití znalostí: B
- vysvětlí pojem polymer a uvede princip jejich vzniku - jmenuje některé významné polymerní sloučeniny	syntetické makromolekulární látky	EV Člověk a životní prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
zhodnotí využití polymerů v praxi a jejich vliv na životní prostředí		
- rozdělí léčiva dle jejich účinku - jmenuje nejvýznamnější alkaloidy a jejich účinky	- léčiva, pesticidy, barviva a detergenty - alkaloidy	Využití znalostí: B-výchova ke zdraví – léčiva drogy
objasní strukturu jednotlivých sloučenin, jmenuje významné zástupce	- lipidy - izoprenoidy - sacharidy - bílkoviny - nukleové kyseliny	EV Člověk a životní prostředí Problematika vztahu organismu a prostředí
- objasní strukturu a funkci sloučenin nezbytných pro důležité chemické procesy probíhající v organismech - charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam	- významné prvky a sloučeniny živých soustav - fyzikálně – chemické procesy v živých soustavách - enzymy, vitamíny, hormony - metabolismus sacharidů, lipidů a bílkovin	Využití znalostí: B
- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka - aplikuje znalosti na řešení modelových situací z praxe	- chemie a životní prostředí - havárie s únikem nebezpečných látek	EV Člověk a životní prostředí Problematika vztahu organismu a prostředí B – člověk a životní prostředí Fy – periodická soustava prvků

4.7 Biologie

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	3	3	-

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Přírodopis RVP ZV, Biologie RVP G, dále část obsahu oboru Geologie RVP G, část oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP G, dále část oboru Člověk a svět práce RVP ZV - okruhu Práce s laboratorní technikou.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G,

Environmentální výchova RVP ZV a RVP G a Multikulturní výchova RVP ZV.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna a laboratoř.

Na předmět navazuje volitelný předmět Somatologie (7. ročník), Biologická cvičení (7. ročník), Seminář z biologie (8. ročník).

Z předmětu biologie lze skládat maturitní zkoušku.

Ve vyučovacích hodinách biologie mají žáci získat představu o podstatě života, o jeho rozmanitosti, seznámí se se základy evoluce a základy biologického systému. Důraz je kladen na molekulovou a biochemickou podstatu a na problémy související s ochranou životního prostředí.

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- se orientoval v základních formách živé a neživé přírody,
- chránil přírodu a životní prostředí,
- byl si vědom možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- byl schopen diskutovat o přírodních procesech, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku
- chápal důsledky lidské činnosti na všechny formy živé i neživé přírody díky molekulové podstatě dějů,
- při provádění laboratorních cvičení účinně spolupracoval ve skupině
- rozuměl souvislostem mezi vývojem vědy a lidské společnosti a dopadům lidské činnosti na životní prostředí, zvláště pak v kontextu moderních dějin.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

Učitel:

- vede žáky k užívání vhodné literatury (atlasů, klíčů ...) – kompetence k učení,
- vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti – kompetence komunikativní,
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu – kompetence občanské,
- zadává úkoly formou skupinová práce – kompetence sociální a personální, kompetence občanské.

Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy – kompetence k učení, kompetence k řešení problémů.

Žák se seznamuje s novými technologiemi a aplikacemi, v případě, že je to účelné, je veden k průběžnému používání digitálních zařízení, vyhledávání a posuzování dat a informací a jejich používání ve výuce nebo přípravě projektů – digitální kompetence.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
rozezná základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoji organismů	Vznik, vývoj, projevy života a jeho význam - výživa - dýchání - růst - rozmnožování - vývin - reakce na podněty Názory na vznik života	EV Ekosystémy Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí Z – nároky rostlin a živočichů na přírodní podmínky, Využití znalostí: Z
- používá různé metody pro pozorování přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody	Pozorování přírody - Lupa - Mikroskop (preparáty)	IP – Člověk a svět práce
- popíše rozdíl mezi bakterií a virem - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - na příkladech popíše škodlivost a užitečnost jednobuněčných organismů - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady prevence a léčby - vysvětlí princip fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - experimentuje s kvasinkami	Mikroorganismy - Virus - Bakterie a sinice - Jednobuněčné rostliny - Kolonie - Jednobuněční živočichové – prvoci - Jednobuněčné houby	OSV Sebepoznání a sebepojetí EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
objasní důležitost řas pro výživu, na příkladech popíše rozmanitost živých organismů	Říše rostlin, podříše nižší rostliny Mnolibuněčné řasy: červené, zelené, hnědé	EV Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky
- rozeznává některé z hlavních zástupců jedlých a jedovatých hub, popíše hlavní znaky smrtelné jedovatých hub - vysvětlí nebezpečí lysohlávky, muchomůrky červené a dalších zneužitelných jedovatých hub - objasní význam penicilínu a kvasinek	Říše hub - Stavba těla, funkce, rozmnožování, význam a hlavní zástupci: - houby vřecovýtrusé - houby stopkovýtrusé	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Z – výskyt a životní podmínky
- rozeznává základní druhy lišejníků - popíše jedinečné postavení lišejníků v systému	Lišejníky výskyt, význam lišejníků	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky
- seznámí se s principy třídění organismů dle jejich příbuznosti - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Žahavci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - polypovci - meďúzovci - korálnatci	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky
- vysvětlí nebezpečí nákazy vnitřními cizopasníky - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Ploštěnci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - tasemnice - motolice - ploštěnky	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky
popíše způsob přenosu cizopasníků na člověka vysvětlí souvislost s osobní hygienou	Hlísti - roupi, škrkavky - háďátka	EV Ekosystémy OSV Sebepoznání, sebepojetí
- popíše na příkladech druhovou rozmanitost i ojedinělost vyspělosti třídy hlavonožců - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Měkkýši - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - plži - mlži - hlavonožci	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky
- vysvětlí hospodářský význam žízála, vysvětlí pojmy destruenti potravní řetězec - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Kroužkovci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - máloštětinatci - mnohoštětinatci	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- popíše místa výskytu členovců - vysvětlí jejich užitek i nebezpečí pro člověka - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Členovci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - pavoukovci - korýši, hmyz	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky
vysvětlí pojmy vnější a vnitřní kostra, popíše způsoby pohybu ostnokožců	Ostnokožci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - hvězdice - hadice - liliice - sumýši - ježovky	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – výskyt a životní podmínky
2. ročník		
- popíše stavbu těla strunatců - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	Strunatci - Stavba těla, rozmnožování, význam a rozdělení do jednotlivých podkmenů - pláštěnci (sumky, salpy) - bezlebeční (kopínatec) - obratlovci	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
vysvětlí rozdílnost přímého a nepřímého vývinu	Obratlovci - kruhoústí Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy
popíše tělo paryb a zhodnotí jejich význam	Obratlovci – paryby - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - žraloci - rejnoci - chiméry	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy
porovná znaky různých ryb a zhodnotí hospodářský význam	Obratlovci – ryby Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci	EV Základní podmínky života Ekosystémy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- sladkovodní ryby - mořské ryby - ohrožené a chráněné druhy ryb	Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy
hodnotí význam obojživelníků v přírodě, vysvětlí význam jejich ochrany	Obratlovci – obojživelníci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - bezocasí - ocasatí	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: Z, F, CH
určuje vybrané druhy našich i jinde žijících plazů	Obratlovci – plazi - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci - ještěři - hadi - krokodýli - želvy	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Z – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy
- určí běžně žijící ptáky - popíše fungující potravní řetězce	Obratlovci – ptáci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: - hrabaví - vrubozobí - dravci - sovy - pěvci - měkkozobí - šplhavci - pštrosi - tučňáci	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: Z, F, CH
- rozlišuje základní stavbu orgánů vyšších rostlin a jejich funkce, vysvětlí význam prvotních ekosystémů pro vývoj dalšího života - popíše význam lesa a význam základních druhů hospodářských rostlin - vysvětlí nutnost ochrany přírody - popíše souvislost mezi rostlinnou buňkou, pletivem, orgánem a soustavou - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Říše rostlin, podříše vyšší rostliny - Stavba těla, funkce, rozmnožování a význam: - Mechorosty - Kapradiny - Přesličky - Plavuně - Nahosemenné rostliny- květ, opylení, oplození, semeno - Krytosemenné rostliny – květ, květenství, opylení, oplození, semeno, plod (stavba,	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí atlasů či klíčů - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozdělení, přenos, význam) přehled nejdůležitějších čeledí jednoděložných a dvouděložných rostlin význam rostlin a jejich ochrana	Z – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy Využití znalostí: M, Z
3. ročník		
- popíše život vybraných druhů savců, jejich přizpůsobení se prostředí a výživě - popíše kostru, orgány a orgánové soustavy vybraných savců - určuje typické zástupce z jednotlivých řádů - vyjmenuje některé z kriticky ohrožených zástupců savců u nás i ve světě	Obratlovci – savci - Stavba těla, rozmnožování, význam a hlavní zástupci nejdůležitějších řádů: - ptakořitní - vačnatci - hmyzožravci - letouni - hlodavci - zajícovci - šelmy - ploutvonožci - sudokopytníci - lichokopytníci - chobotnatci - kytovci - primáti	EV Základní podmínky života Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí
- objasní pojem etologie - rozliší vrozené i naučené chování, uvede příklady - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Etologie - nepodmíněné reflexy – instinkty - přivýkání - tradice, sociální chování - podmíněné reflexy - chování podmíněné látkovou výměnou - dorozumívání	
- vysvětlí zařazení člověka do systému živých organismů - popíše vývojové etapy člověka - popíše různé názory na vznik člověka	Původ a vývoj člověka - polidštění - Australopithecus - Homo habilis - Homo erectus - Homo sapiens	MKV Etnický původ Z – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy OV – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy D – antropologie a antropogeneze (D – 1., 5. ročník)
objasní zdravý způsob života	Opěrná soustava	OSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- rozlišuje kosti - vysvětlí provázanost výživy se stavem opěrného systému	- lebka - páteř - hrudník - končetiny - stavba kosti	Sebezpoznání a sebezpojetí Využití znalostí: OV, CH
- ukáže na modelu základní svaly - chápe, co je zdravý životní styl	Pohybová soustava - rozdělení svalů - stavba svalů - základní příčně pruhované svaly - hladké svalstvo - srdeční svalstvo	OSV Sebezpoznání a sebezpojetí Využití znalostí: CH
- vysvětlí důležitost krve, objasní pojem transfúze, prevence před chorobami, infarkt, alergie, imunita - chápe, jak poskytnout první pomoc	Tělní tekutiny - tkáňový mok - míza - krev - oběhová soustava – srdce, cévy	OSV Sebezpoznání a sebezpojetí Využití znalostí: CH
- rozlišuje vstupní brány nemocí, zná zásady prevence - objasní pojmy infekce, epidemie, karanténa, očkování	Nakažlivé nemoci - viry - bakterie - obrana organismu proti infekci - epidemie	OSV Sebezpoznání a sebezpojetí Využití znalostí: CH, Z, D IP – Výchova ke zdraví
- umí popsat dýchací soustavu - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí i při mimořádných událostech - chápe, jak poskytnout první pomoc	Soustava dýchací - stavba a funkce - první pomoc při zástavě dýchání - epidemie	OSV Sebezpoznání a sebezpojetí Využití znalostí: CH, Z, D
- stručně popíše trávicí soustavu - vysvětlí význam vyvážené výživy a souvislost způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob - uplatňuje zdravé stravovací návyky	Soustava trávicí - stavba a funkce - přeměna látek a energií - výživa a zdravý životní styl	OSV Sebezpoznání a sebezpojetí Využití znalostí: CH
- popíše vylučování plícemi, kůží i ledvinami - zjednodušeně popíše ledvinu i děje v ní probíhající	Soustava vylučovací - stavba a funkce ledvin - močovody, močový měchýř, močová trubice	OSV Sebezpoznání a sebezpojetí Využití znalostí: CH
- zjednodušeně popíše mozek, nervy - popíše jednotlivá smyslová ústrojí	Soustava nervová stavba a funkce mozku	OSV Sebezpoznání a sebezpojetí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- vysvětlí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným a duševním a sociálním zdravím - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti ve prospěch aktivní podpory zdraví	- smyslová ústrojí – zrak, sluch, chuť, čich, hmat - drogy - zvládání stresu - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	Fy – Stavba oka, vady oka a jejich odstranění (Fy- 2. r.) Fy – lidské ucho (Fy – 3. roč.) ZSV – nervová soustava, smyslové orgány (ZSV – 5.r) IP – Výchova ke zdraví Využití znalostí:CH. Fy
vyjmenuje nejdůležitější žlázy s vnitřním vylučováním a popíše účinky jejich hormonů	Soustava s vnitřním vylučováním - hypofýza - štítná žláza - příštítná tělíska - nadledviny - slinivka břišní - pohlavní žlázy - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka	OSV Sebepoznání a sebepojetí Využití znalostí:CH
- popíše mužské i ženské pohlavní ústrojí - vysvětlí pojem antikoncepce a plánované rodičovství - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - v souvislosti se zdravím, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezp. sex. chování	Rozmnožovací soustava - Stavba a funkce pohlavních orgánů - antikoncepce - prevence pohlavních chorob - epidemie - vývin jedince	OSV Sebepoznání a sebepojetí OV-sexuální a rodinná výchova (OV – 4. ročník) IP – Výchova ke zdraví
- objasní pojmy gen, chromozom, DNA, genotyp, fenotyp, alela a uvědomují se důležitost studia genetiky - vysvětlí podstatu pohl. a nepohl. rozmn. a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Dědičnost - dědičnost - křížení	OSV Sebepoznání a sebepojetí Využití znalostí:D
4. ročník		
diskutuje o názorech na vznik Země a složení vesmíru	Vznik Země - zrození planety - stavba Země	
- shrne základní fyzikální vlastnosti nerostů - určí a stručně popíše běžné nerosty a jejich užití - aplikuje praktické metody poznávání přírody - dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při	Nerosty - fyzikální a chemické vlastnosti nerostů - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- poznávání neživé přírody - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek		Využití znalostí: CH, Fy
- učí a stručně popíše běžné horniny a jejich užití - vysvětlí původ hořlavých usazenin a jejich význam - vysvětlí geologický oběh hornin i oběh vody - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Horniny - vyvřelé - usazené - přeměněné	EV Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: CH, Fy
- objasní pohyby litosférických desek - shrne nejdůležitější poruchy zemské kůry - vysvětlí původ sopečné činnosti a zemětřesení	Téma: Vnitřní geologické děje - vrásnění - sopečná činnost - zemětřesení - zlomy - pohyb litosférických desek - mimořádné události způsobené přír. vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR	EV Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: CH, Fy TV, OV, Z, IP – ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - shrne působení zemské tíže, vody, větru a organismů na přetváření zemského povrchu - uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života	Vnější geologické děje - zvětrávání – mechanické, chemické - působení zemské tíže - působení vody - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - působení větru a organismů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život - vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a člověka - nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: F, CH TV, OV, Z, IP – ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
popíše zákonitosti vzniku půd a objasní význam půdotvorných činitelů	Půdy - složení půd - vlastnosti půd - význam půd	EV Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: F, CH, Z
vysvětlí důležitost pitné vody a rozeznává základní druhy	Podpovrchová voda a prameny	EV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
pramenů	- průlinová voda - puklinová voda - minerální voda - druhy pramenů	Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: F, CH, Z
- popíše různé představy o vzniku života - vysvětlí pojem koacervát - shrne éry vývoje Země a jejich typické zástupce fauny a flóry - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů - třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Vznik života na Zemi - chemický vývoj: prvky- aminokyseliny - bílkoviny – koacerváty - geologické éry: - prekambrium - prvohory - druhohory - třetihory - čtvrtohory	EV Vztah člověka k prostředí Využití znalostí: F, CH, Z
- vysvětlí význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - rozlišuje neživé a živé složky životního prostředí - vysvětlí pojem potravní řetězce na různých příkladech a uvědomuje si jejich důležitost - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Ekologie - neživé podmínky života – světlo, teplo, vzduch, voda - živé podmínky života - ochrana přírody NP, CHKO	EV Vztah člověka k prostředí Ekosystémy Využití znalostí: F, CH, OV
5. ročník		
- odlišuje neživé soustavy od živých na základě jejich charakteristických vlastností - porovnává významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi - zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby - objasní funkci a strukturu organel prokaryotních buněk - zná onemocnění člověka způsobená bakteriemi - objasní funkci a strukturu organel eukaryotních buněk - charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy - zná onemocnění člověka způsobená viry - charakterizuje bakterie a protista z ekologického, zdravotnického a hosp. hlediska - zhodnotí pozitivní a negativní význam bakterií, sinic, virů,	Obecná biologie, biologie virů, bakterií a protist - vznik a vývoj živých soustav, evoluce - buňka – stavba a funkce - stavba a funkce virů - stavba a funkce bakterií	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti IP -Výchova ke zdraví Z – život ve vesmíru, život v přírodě, změny v ročních obdobích Z – vznik jednotlivých sfér, ekologické vztahy, vazby Z – rozdělení biosféry, vývoj

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
roślin, živočichů, hub z hlediska zdravotního a ekologického		
- popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkce rostlinných orgánů - objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku - rozliší vegetativní a sexuální způsoby rozmnožování rostlin - porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin - pozná a pojmenuje významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky - posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci těla - zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany - odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí - zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti	Biologie rostlin - Morfologie a anatomie rostlin - fyzologie rostlin - Systém a evoluce rostlin - Rostliny a prostředí	EV Problematika vztahu organismů a prostředí Člověk a životní prostředí OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti IP -Výchova ke zdraví
6. ročník		
- vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů - pozná a pojmenuje významné zástupce - posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub a lišejníků - vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích - objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Biologie hub: - stavba a funkce hub - stavba a funkce lišejníků - stavba a funkce protist	EV Problematika vztahu organismů a prostředí OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -Výchova ke zdraví
- charakterizuje základní taxonomické jednotky a významné zástupce - charakterizuje prvky a rozpozná jejich významné zástupce a zhodnotí jejich možný pozitivní a negativní význam - popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových	Biologie živočichů - morfologie a anatomie živočichů - fyzologie živočichů - systém a evoluce živočichů - živočichové a prostředí - etologie	EV Problematika vztahu organismů a prostředí Člověk a životní prostředí Životní prostředí regionu a ČR IP - Výchova ke zdraví

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- soustav - objasní principy základních způsobů rozmnožování - pozná a pojmenuje významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky - posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti - charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci - charakterizuje základní typy chování živočichů - zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany		Z – rostlinstvo a živočišstvo regionu
7. ročník		
- podle předloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka - využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími ve vlastním těle - charakterizuje ontogenezi člověka a posoudí faktory ovlivňující vývin v pozitivním a negativním směru.	Biologie člověka - opěrná a pohybová soustava - soustavy látkové přeměny - soustavy regulační - soustavy rozmnožovací	EV Člověk a životní prostředí Problematika vztahu organismů a prostředí OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -Výchova ke zdraví CH – výchova ke zdraví, léčiva a drogy B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy OV – sexuální a rodinná výchova (OV – 4. ročník) Fy – fyziologie vidění, poruchy a jejich korekce ZSV – nervová soustava, smyslové orgány (ZSV – 5. ročník) IP - Výchova ke zdraví
- využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů - analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	Genetika - molekulární a buněčné základy dědičnosti - dědičnost a proměnlivost - genetika člověka - genetika populací	
- používá správně základní ekologické pojmy - objasňuje základní ekologické vztahy	Ekologie - základní ekologické pojmy - podmínky života - biosféra a její členění	EV Člověk a životní prostředí Problematika vztahu organismů a prostředí Životní prostředí regionu a ČR Fy – vliv záření na živé organismy CH – člověk a životní prostředí Z – rostlinstvo a živočišstvo regionu

4.8 Zeměpis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	1	2	2	2	2	2	-

V průběhu studia se realizuje obsah vzdělávacího oboru Geografie RVP ZV a RVP G a dále část obsahu Geologie RVP G.

V rámci výuky se vyučují tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana a Mediální výchova.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené didaktickou technikou a ve třídách.

Na výuku navazuje volitelný předmět Seminář ze zeměpisu (8. ročník).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Výuka předmětu úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Cílem výuky je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v souladu s výstupy pro jednotlivá témata oboru Geografie.

Vzdělávání směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních, společenských a ekonomických hodnot a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání složek krajiny, regionů světa, vlastní země a okolního mikroregionu, ve kterém žije a působí, jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- chápání historických, politických i geografických podmínek životního prostředí v různých lokalitách a to zvláště pak v kontextu s problematikou moderních dějin
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování v souladu s trvale udržitelným rozvojem
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi

Geografie v rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s ostatními předměty
(rozpracováno v tabulkách osnov) využívá znalostí žáků i v oblasti těchto témat:

D - kultura národů, historie států, vývoj osídlování, náboženství, důraz je kladen na sledování a analýzu dopadu historického vývoje ve 20. a 21. století

B - biosféra, rozšíření živočichů a rostlin, ekosystém, biokoridory, biomy, biotopy, ekologické vazby v regionu, ochrana přírody – národní parky, CHKO

FY - vesmír, sluneční soustava, důkazy pohybů Země, tvar Země, pojem geoid, skleníkový efekt, soumrak, svítání – lom světla refrakce, difuze, astronomie – velký třesk, ekliptika, zodiak, světový rovník, astronomické souřadnice

CH - složení atmosféry, hydrosféry, biosféry, znečištění – kyselé deště, devastace krajiny

M - měřítko mapy, převody jednotek, kartogram, kartodiagram, práce s grafickým vyjádřením, výpočet délek a ploch v kartografii, jednotky k určování vzdá-

leností ve vesmíru

IVT, informatika - zdroj aktuálních informací a jejich zpracování, GIS, využívání internetových dat

ZSV - vztahy ve společnosti, sociální prostředí, rozdílná kulturnost světa

ČJL - mediální výchova, názvoslovný obsah map

A, F, N, R - geografické reálie států a jazykových oblastí, názvoslovný obsah, výslovnost cizích názvů na mapách

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

frontální výuka – využití demonstračních pomůcek, obrazového materiálu, digitálních zdrojů apod.

skupinová práce – využití map, pracovních listů, atlasů, geografických časopisů, internetu, zpracování samostatně získaných dat apod.

referáty, eseje, besedy, tvorba prezentací

geografické exkurze a vycházky

projekty

ročníkové práce a „diskusní stoly“

- podporujeme žáky v tom, aby efektivně využívali vybrané digitální informační technologie v běžném životě pro orientaci v geografických reáliích (atlas.mapy.cz; mapy.seznam.cz; google.map; google earth)
- vedeme žáky k činnostem s digitálními technologiemi využívajícími digitální mapy, vybrané produkty dálkového průzkumu Země, satelitního a leteckého snímkování krajin pro orientaci v terénu, pozorování, zobrazování a hodnocení prostředí
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je pro odpovědné chování a jednání v digitálním světě

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - uveče příklady užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě; - hodnotí význam navigačních přístrojů a aplikací pro orientaci na Zemi v rámci života lidí, uvádí konkrétní příklady jejich využití; - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování a hodnocení vybraných složek přírodního obrazu planety Země; - využívá vybraný geografický informační systém pro znázorňování, srovnání a hodnocení vybraných charakteristik států světa; - vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v prostorové realitě na základě digitalizovaných prostorových informací; - rozdílí na příkladech rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, uvede výhody a nevýhody jednotlivých druhů; - objasní výhody digitálních tematických map pro zobrazení a hodnocení geografické reality přírodního prostředí	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - Základní geografické, topografické a kartografické pojmy - Základní topografické útvary – liniové, plošné, bodové - Sítě, povrchy, uzly - Statistická data a jejich grafické vyjádření – tabulky - Základní informační geografická média a zdroje dat - Mapa a globus - Měřítko mapy - Zeměpisná síť a zeměpisné souřadnice - Konstrukce map a jejich dělení - Obsah map - Určování polohy na mapě i v regionu s použitím plánu a topografické mapy - Orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám - Praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartogr. produkty v tištěné i elektronické podobě - příklady užití geoinformačních technologií v geografii a v běžném životě: navigační přístroje a systémy v dopravě, digitální mapy, digitální zdroje pro znázornění, vyjádření a hodnocení prvků, jevů a procesů v geografickém prostředí, digitální vzdělávací zdroje, databáze, kanály a portály pro výuku zeměpisu; - digitální mapy, mapové portály – charakteristiky, příklady užití v geografii i v běžném životě, příklady digitálních map a příklady mapových portálů ve vztahu k poloze školy, rozdíl mezi digitální a analogovou mapou, výhody a nevýhody digitálních map, digitální mapa jako zdroj informací	Výuka v místním regionu OSV Rozvoj schopností poznávání Mezipředmětové vztahy: TV – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu Fy – orientace, póly Země
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu - aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace - Orientační body v místní krajině - Určování světových stran - Orientace v terénu a určování stanoviště - Odhad vzdáleností a výšek v terénu - Pohyb v krajině podle mapy a azimutu	Terénní vyučování Mezipředmětové vztahy: M – azimut, velikost úhlů VV – práce s mapou B – výskyt a životní podmínky rostlin a živočichů

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- Situační plány, náčrtý pochodové osy, panoramatický náčrt - Hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - Zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy, opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v model. situacích	VDO Občan, občanská společnost a stát OSV Seberegulace a sebeorganizace IP – výchova ke zdraví (bezpečné chování, ochrana člověka za mimořádných okolností) IP – chování člověka v rizikových situacích, v situaci ohrožení, vzájemná pomoc
- prokáže na konkrétních příkladech znalosti o tvaru Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - charakterizuje a vymezí krajinnou sféru a rozumí základním vztahům mezi složkami přírodního prostředí a jejich vzájemnou podmíněnost - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře, a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - objasní mechanismy cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry, jejich funkci v krajině - určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a charakterizuje možnosti efektivního hospodaření s půdou - charakterizuje a rozlišuje vegetační pásy a stupně	Přírodní obraz Země - Země jako vesmírné těleso - Tvar a pohyby Země - Důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů - Střídání dne a noci - Střídání ročních období - Časová pásma na Zemi - Kalendář - Slapové jevy a jejich význam pro lidskou činnost - Krajinná sféra a její složky - Vymezení krajinné sféry - Přírodní sféra - Společenská a hospodářská sféra - Vztahy v krajinné sféře - Závislost složek krajinné sféry na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - Fyzickogeografická sféra - Složky a vztahy ve FGS - Důsledky pro životní prostředí - Litosféra - Vznik, vývoj stavby pevnin a oceánů - Litosferické desky – pohyb - Zemětřesení a vulkanismus - Horotvorná činnost - Zemská kůra, členění, stavba, složení, dělení hornin - Zvětrávání - Atmosféra - Složení a stavba - Oběh atmosféry - Počasí a podnebí	Mezipředmětové vztahy: ČJL – zeměpisné názvy ČJL - místopis FY – Sluneční soustava, gravitační síla Fy – gravitační působení Země a měsíce B – život ve vesmíru, život v přírodě, změny v ročních obdobích B – nároky rostlin a živočichů na přírodní podmínky, nerostné suroviny, minerály, horniny M – srovnávání rozměru planet, jednotky vzdáleností D – stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země OV – kalendář MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - snímky z kosmu OSV – Komunikace - otázka vlastního názoru na tvar Země VMEGS – Objevujeme Evropu a svět - důsledky pohybů Země pro život lidí ve světě i na našem kontinentu Terénní výuka Mezipředmětové vztahy: B – vznik jednotlivých sfér, ekologické vztahy a vazby M – nadmořská výška OSV – Rozvoj schopností poznávání, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - zájem o okolí, rozvoj kritického myšlení, řešení problémů

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	○ Podnebné pásy • Hydrosféra ○ Oběh vody ○ Světový oceán ○ Vodstvo pevnin • Pedosféra ○ Vznik a charakteristika půd ○ Půdní druhy a půdní typy • Biosféra ○ Členění rostlinstva a živočišstva a jejich vzájemné vztahy ○ Vegetační pásy a stupně ○ Vztahy lidské společnosti k biosféře	EV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - propojení složek přírodní sféry, podmínky pro život Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí (sopečná činnost, povodně, kalamity zp. povětrnostními vlivy,...) Mezipředmětové vztahy: FY – teplota, tlak, hustota, změny skupenství D – časová představa pohybu kontinentů EV – člověk – přírodní prostředí – životní prostředí OSV – Rozvoj schopnosti poznávání. Poznávání lidí, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - problémy života společnosti, její činnosti v oblastech vulkanického a tektonicky neklidného reliéfu EV – Vztah člověka k prostředí - Člověk a životní prostředí. Vliv člověka na atmosféru VMEGS – Objevujeme Evropu a svět - Činnost člověka ve vztahu k atmosféře. Důsledky, zaměřené na atmosféru. Skleníkový efekt. Ozónová díra. EV – Vztah člověka a prostředí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vliv člověka na hydrosféru VMEGS - Objevujeme Evropu a svět - Problémy vztahu člověka k hydrosféře. Příčiny a důsledky. Roztávání ledovců. Znečištění oceánů. Vliv na ostatní složky přírodní FGS. OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - Efektivní řešení problému v oblasti prevence. Spolupráce. VMEGS - Objevujeme Evropu a svět - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce. Pomoc při živelních pohromách. EV - Vztah člověka k prostředí. Vliv člověka na pedosféru. OSV - Rozvoj schopnosti poznávání. Řešení problémů a rozhodovací - Vztah půdy a společnosti. Tlak na půdu. Hospodaření s půdou. EV - Vztah člověka k prostředí - Hospodaření s půdou v ČR

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		MKV – Kulturní difference - Vztah společnosti k půdě v různých oblastech kulturního prostředí EV Vztah člověka k prostředí . Vliv člověka na biosféru..
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - porovná předpoklady aq hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Společenské a hospodářské prostředí - Obyvatelstvo - Územní rozložení obyvatelstva - Vývoj světové populace - Rasová skladba - Národnostní skladba - Náboženská skladba - Věková skladba - Ekonomická skladba - Skladba obyvatelstva podle pohlaví - Přirozený a mechanický pohyb - Rozmístění obyvatelstva na Zemi - Sídelní struktura - Vývoj sídel - Rozdělení sídel - Městská a venkovská sídla - Urbanizace a suburbanizace - Světové hospodářství - Zemědělství a lesnictví - Rozmístění zemědělství a faktory ovlivňující lokaci - Světová zemědělská výroba - Světová produkce potravin - Průmysl - Lokační faktory rozmístění - Průmyslové oblasti světa - Odvětví průmyslu - Doprava - Rozmístění - Charakteristika druhů dopravy - Služby - Rozmístění - Druhy služeb - Cestovní ruch - Rozmístění - Politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení(integrace) států	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět - Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací (přírodní pohromy) MKV – Kulturní difference. Lidské vztahy. - Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV - komunikace, psychohygiena MV - Fungování a vliv médií ve společnosti - Vliv sdělovacích prostředků a jejich významy v dorozumívání mezi lidmi VDO - Formy participace občanů v politickém životě v různých částech světa Mezipředmětové vztahy: ČJL - regionální zeměpis ČJL – jazyky (ČJL – 3., 5. ročník) HV – hudební památky Čech, Moravy a Slezska OV – vztahy ve společnosti, náboženství OV – problémy lidstva, nemoci, hlad VMEGS – Občan, občanská společnost a stát OSV – Mezilidské vztahy. Hodnoty, postoje, praktická etika. EV – Lidské aktivity a životní prostředí. - Člověk a životní prostředí – městská sídla, venkovská sídla a regiony VMEGS – Objevujeme Evropu a svět. Jsme Evropané. - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce Žijeme v Evropě. Problémy lidstva – hlad ve světě OSV – Kooperace a kompetice- Spolupráce ve světě EV - Lidské aktivity a životní prostředí. - Průmyslová výroba ve vztahu znečištění složek krajiny Životní prostředí České republiky VDO Občan, občanská společnost a stát

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	Geopolitické procesy	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky ve světě i v Evropě OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - IP – Člověk a svět práce
2. ročník		
- porovná různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Životní prostředí - Geografie životního prostředí - Krajina-přírodní, společenské prostředí, krajinná ekologie - Vztah příroda a společnost - udržitelný život a rozvoj - Principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí - Chráněná území přírody - Globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV – Vztah člověka k prostředí - Člověk a životní prostředí, ekosystémy VDO - Občan, občanská společnost a stát Využití znalostí: CH, B IP - Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací – globální ekologické a environmentální problémy lidstva
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných(modelových) států - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - charakterizuje užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států	Regiony světa - Geografické aspekty bohatství a chudoby - Problémové oblasti světa, hlavní světová ohniska napětí - Mezinárodní integrační seskupení - Územní uspořádání států - Severní Amerika - Přírodní podmínky - Historický, politický a ekonomický vývoj - Socioekonomické poměry - USA - Kanada - Latinská Amerika - Přírodní podmínky - Historický a ekonomický vývoj - Brazílie - Argentina - Asie - Islámský svět – propojení s afr. státy - Přírodní podmínky	MKV – Kulturní diference. Multikulturalita. VMEGS – Objevujeme Evropu a svět. Jsme Evropané. - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce. Příčiny ekonomických, etnických a jiných problémů, jejich důsledky. OSV - Komunikace, mezilidské vztahy EV - Vztah člověka k prostředí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí. VDO - Formy participace občanů v pol. životě (států různé ekon. vyspělosti) Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Využití znalostí: B, D, OV, ČJL Mezipředmětové vztahy: TV – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu ČJL – zeměpis Evropy ČJL – historické hranice států CH – průmysl ČR

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- Historický a ekonomický vývoj - Socioekonomické poměry - Regionální oblasti a státy	CH – látky znečišťující životní prostředí HV – kultura Čech, Moravy a Slezska B – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy D – historický vývoj regionu OV – kultura a náboženství regionu Fy – hloubky moří, mořské příkopy IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci, ochrana člověka za mimořádných okolností)
3. ročník		
- lokalizuje na mapách hlavní makroregiony světa, vymezí jejich polohu a zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry - charakterizuje užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států	Mimoevropské regiony - Afrika - Přírodní podmínky - Historický politický a ekonomický vývoj - Černá Afrika - Severní Afrika – islámský svět - Austrálie a Oceánie - Přírodní podmínky - Historický, politický a ekonomický vývoj - Socioekonomické poměry - Australský svaz - Nový Zéland - Reg. členění Oceánie Antarktida - Základní geografická charakteristika	MKV- Kulturní difference, etnický původ , princip sociálního smíru a solidarity -Základní problémy sociokulturních rozdílů Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce. OSV - Komunikace EV- Vztah člověka k prostředí. Problematika vztahu organismu a prostředí Mezipředmětové vztahy: TV – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu M – měřítko mapy ČJL – zeměpisné názvy, zeměpis obyvatelstva – rozdělení podle jazyků D – historický vývoj regionu OV – kultura a náboženství regionu B – rostlinstvo a živočišstvo typické pro biomy Využití znalostí: B, D, OV, ČJL
- vymezí základní regionální strukturu Evropy - zhodnotí polohu, přírodní poměry, socioekonomický vývoj a současnost evropských regionů - rozlišuje na územních příkladech mikroregionální, regionální, státní makroregionální a globální geografickou dimenzi - charakterizuje a vymezí státy Evropské unie, charakterizuje ostatní integrační seskupení V Evropě - zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry regionu střední Evropa a vazbu ČR k této části	Regionální geografie Evropy - Evropa - Evropská integrace - Přírodní podmínky - Historický, politický a ekonomický vývoj - Sociální prostředí - Regionální členění Evropy - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá. Objevujeme Evropu a s v.ět. - Žijeme v Evropě. Vzdělání v Evropě a ve světě. MKV- Multikulturalita. Kulturní difference.-Spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV - Poznávání lidí. Mezilidské vztahy. Komunikace VDO -Občan, občanská společnost a stát. Formy participace občanů v politickém životě.Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí VMEGS- Evropa a svět nás zajímá. Jsme Evropané

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		MV – Tvorba mediálního sdělení. Mezipředmětové vztahy: ČJL – zeměpisné názvy, zeměpis Evropy, zeměpis obyvatelstva – rozdělení podle jazyků Využití znalostí: D, OV, Cizí jazyky IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
4. ročník		
- vymezí a lokalizuje místní oblast(region) podle bydliště nebo školy - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit - uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států - charakterizuje užití geoinformačních technologií v geografii i v běžném životě - používá vybrané digitální mapy, mapové portály a digitální databáze pro charakteristiku a srovnávání makroregionů světa a modelových států	Regionální geografie Evropy - o Západní Evropa - o Severní Evropa - o Střední Evropa Česká republika • Regionální vymezení - o Poloha a rozloha - o Územní vývoj státu • Přírodní poměry - o Geomorfologické členění georeliéfu - o Vodstvo - o Podnebí - o Půdy - o Rostlinstvo a živočišstvo - o Ochrana přírody - o Nerostné bohatství • Socioekonomické poměry - o Obyvatelstvo a sídla - o Politický systém, administrativní členění - o Hospodářství – průmysl zemědělství doprava služby cestovní ruch - o Zahraniční obchod - o Zapojení ČR do mezinárodní dělby práce a obchodu - o Oblastí a kraje České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - Životní prostředí České republiky, ekosystémy OSV - Poznávání lidí. Mezilidské vztahy. Komunikace – místní region. Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – uplatnění ve své vlasti VMEGS- Evropa a svět nás zajímá. Jsme Evropané. Vzdělání v Evropě a České republice. Humanitární pomoc našeho státu ve světě. Žijeme v České republice VDO - Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MV – Tvorba mediálního sdělení. Práce v realizačním týmu. -Školní časopis – TIGY Mezipředmětové vztahy: ČJL – zeměpis Evropy, regionální zeměpis HV – regionální varianty hudby (HV – 3. ročník) VV – památky Tišnovska (VV – 4. ročník) D – historický vývoj regionu OV – kultura a politický systém TV – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – geografické aspekty války Fy – energetický průmysl Fy – stavba sluneční soustavy Využití znalostí: D, OV, B IP - Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných situací (povodně v ČR)

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- Regionální charakteristika mikroregionu Tišnovska - Geografické vymezení - Přírodní poměry - Socioekonomické poměry - Vztahy k okolním regionům - Potenciál a bariéry místní oblasti	IP – výchova ke zdraví (bezpečnost při práci)
5. ročník		
- Používá dostupné kartografické produkty další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů - Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje - Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území - Orientuje se pomocí map v krajině	Geografické informace a terénní vyučování Geografická kartografie a topografie - Mapa a globus - Měřítko mapy - Konstrukce map a jejich dělení - Obsah map - Ostatní způsoby kartografického vyjadřování- kartogram, kartodiagram - Určování polohy na mapě i v regionu, práce s plány a topografickými mapami, praktické aplikace s kartografickými produkty Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk - Obecně používané pojmy - Kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data - Informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Geografické informační a navigační systémy - Dálkový průzkum Země a jeho využití - Geografický informační systém GIS a jeho využití - Satelitní navigační přístroje GPS (globální polohový systém) - Terénní geografická výuka, praxe a aplikace	Mezipředmětové vztahy: ČJL – zeměpis Evropy – rozdělení podle jazyků, regionální geografie Evropy TV – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu Výuka v místním regionu Využití znalostí a dovedností: IVT,M OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. . Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému. - osvojování si různých jevů ve škole i v životě mimo školu, poznání co a jak mohou trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila – tvorba vlastní mapy
- Uplatňuje v krajině praktické zkušenosti a postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny - Ovládá použití buzoly k orientaci v terénu - Aplikuje znalosti ze základů praktické orientace v terénu - Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - Uplatňuje hodnocení a poznatky v místní krajině	- Topografická a turistická mapa - Topografická buzola - Orientace v terénu a určování stanoviště - Zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině - Pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce - Jízdní řád	IP - geologie
Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Přírodní prostředí Země jako vesmírné těleso	Mezipředmětové vztahy: FY-sluneční soustava, gravitační síla

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi - Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - Využívá vybrané metody identifikace minerálů - Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy - Rozezná, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - Analyzuje různé druhy poruch v litosféře - Využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů - Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí - Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin	- Tvar a pohyby Země - Důsledky pohybů Země pro život lidí a organismů - Střídání dne a noci - Střídání ročních období - Časová pásma na Zemi a Kalendář - Slapové jevy a jejich význam pro lidskou činnost Geologie – Složení, struktura a vývoj Země Země jako geologické těleso - Základní geobiocykly - Geologická historie Země - Geologická období vývoje Země - Změny polohy kontinentů - Evoluce bioty a prostředí Zemské sféry - Chemické, mineralogické a petrologické složení Země - Minerály – jejich vznik a ložiska. Krystaly a jejich vnitřní skladba. Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů Přírodní prostředí Fyzickogeografická sféra - Vzájemné vazby a souvislosti složek FGS - Základní zákonitosti stavu a vývoje složek FGS - Důsledky pro přírodní prostředí Geologie – Geologické procesy v litosféře Magmatický proces - Vznik magmatu a jeho tuhnutí - Krystalizace minerálů z magmatu Deformace litosféry - Vývoj stavby pevnin a oceánů - Mechanismus deskové tektoniky - Křehká a plastická deformace geologických objektů - Zemětřesení a vulkanismus - Tvary zemského povrchu Metamorfnní procesy - Typy metamorfnních procesů - Kontaktní a regionální metamorfóza - Zvětrávání a sedimentační cyklus - Mechanické a chemické zvětrávání - Srážení sedimentace	Fy – sluneční soustava, zeměpisná délka a šířka B-život ve vesmíru, život v přírodě, změny v ročních obdobích D-stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země ZSV – kalendář Terénní výuka Mezipředmětové vztahy: B-vznik jednotlivých sfér, ekologické vztahy a vazby CH-znečištění složek krajinné sféry člověkem IP - Geologie – Složení a struktura Země, geologické procesy v litosféře- Integrováno IP – chování člověka v krizových situacích Mezipředmětové vztahy: FY-teplota, tlak, hustota, změny skupenství CH – složení, stavby atmosféry FY – výroba energetické energie z vodních elektráren CH-chem. reakce při zvětrávání D-časová představa pohybu kontinentů EV-Člověk a životní prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů - Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry, jejich funkci v krajině - Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti - Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu - Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu - Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí - Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu - Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu - Rozliší hlavní biomy světa	Přírodní prostředí Fyzickogeografická sféra Litosféra a georeliéf - Horotvorná činnost - Zemská kůra, členění a stavba - Horniny, jejich dělení - Energetická bilance Země - Příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů - Georeliéf, jeho geneze, vývoj, klasifikace - Geomorfologický cyklus Atmosféra - Složení a stavba - Oběh atmosféry - Počasí a podnebí - Podnebné pásy Hydrosféra - Oběh vody - Světový oceán - Vodstvo pevnin Geologie – voda Povrchové vody - Jejich rozložení na Zemi - Chemické složení a pH - Hydrogeologický cyklus - Podzemní vody - Propustnost hornin - Hydrogeologické systémy - Chemické složení podzemních vod - Ochrana podzemních vod Člověk a anorganická příroda Vznik a vývoj půd Interakce mezi přírodou a společností - Přístupy environmentální geologie - Rekultivace a revitalizace krajiny - Práce v terénu a geologická exkurze Přírodní prostředí Pedosféra - Charakteristika půd - Půdotvorný pochod - Půdní druhy a půdní typy	IP – geologie – geologické procesy v litosféře IP – geologie - voda EV- Člověk a životní prostředí-vliv člověka na atmosféru VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky – světový populační vývoj, působení společnosti na atmosféru. Skleníkový efekt. Ozónová díra. Mezipředmětové vztahy: CH – složení, stavba atmosféry EV – Člověk a životní prostředí- využívání vody, její znečištění, vlivy prostředí, ohrožující život člověka. Roztávání ledovců. Znečištění oceánů. Vliv na ostatní složky přírodní FGS. Prognózy globálního rozvoje světa ve vztahu environmentálního jednání lidstva IP – chování člověka za mimořádných událostí IP – člověk a anorganická příroda Mezipředmětové vztahy: CH- půdní reakce

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- Zonálnost a zonálnost v pedosféře - Efektivní hospodaření s půdou, vztah lidské společnosti k půdě Biosféra - Členění rostlinstva a živočišstva a jejich vzájemné vztahy - Zonálnost a zonálnost v biosféře - Geobiomy - Vztahy lidské společnosti k biosféře Systém fyzickogeografické sféry na planetární a regionální úrovni - Objevy, jevy, procesy - Zonalita, azonální jevy	EV–Člověk a životní prostředí. Vliv člověka na biosféru. VMEGS–Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce. Obyvatelstvo ve vztahu k biosféře a hospodaření s biosférou. Historické kořeny vývoje různých oblastí světa a jejich rozvojové spolupráce Mezipředmětové vztahy: B-rozdělení biosféry, vývoj
- Zhodnotí na příkladech krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi - Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a krajinné složky a prvky krajiny - Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální úrovni	Životní prostředí Krajina - Vývoj krajiny - Přírodní prostředí - Společenské prostředí - Vývoj ve využívání půdy - Kulturní krajina - Environmentalistika - Krajinná(geografická) ekologie - Typy krajiny - Krajinný potenciál Vývoj interakce příroda-společnost-prostorová koexistence - Udržitelný rozvoj(život) - Limity přírodního prostředí - Globální problémy lidstva - Výchovné, hospodářské, a právní nástroj ochrany přírody a životního prostředí	Mezipředmětové vztahy: Fy – počasí, atmosféra
6. ročník		
- Posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové	Sociální prostředí. Obyvatelstvo - Územní rozložení obyvatelstva - Vývoj světové populace - Rasová skladba - Národnostní skladba - Náboženská skladba - Věková skladba	VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy.Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, chudoba a bohatství – rozdílné aspekty a kritéria hodnocení, lidská práva v rozděleném světě, nerovnost mezi muži a ženami, problematika genderu, vzdělání v globálním kontextu-nerovnosti v oblasti vzdělávání

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- a energetické zdroje • Porovná předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • Porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • Lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- Ekonomická skladba - Skladba obyvatelstva podle pohlaví - Přirozený a mechanický pohyb - Rozmístění obyvatelstva na Zemi - Kulturní regiony světa Kulturní a politické prostředí • Struktura obyvatelstva • Státní zřízení • Geopolitické procesy • Hlavní světová ohniska napětí Sídla a osídlení • Struktura a vývoj sídel • Rozdělení sídel • Městská a venkovská sídla • Struktura měst • Jádra a periferie • Urbanizační proces • Sídelní systémy- teorie centrálních míst Světové hospodářství - Lokalizační faktory - Sektorová a odvětvová struktura a její důsledky - Vývoj hospodářství a jeho typy Zemědělství a lesnictví - Rozmístění zemědělství a faktory ovlivňující lokaci - Světová zemědělská výroba - Světová produkce potravin Průmysl - Lokační faktory rozmístění - Průmyslové oblasti světa - Jádra a periferie - Odvětví průmyslu Doprava • Rozmístění • Charakteristika druhů dopravy Služby - Rozmístění - Druhy služeb Cestovní ruch • Rozmístění Socioekonomická sféra • Sociálněgeografické systémy	MKV-Základní problémy sociokulturních rozdílů, příčiny nesnášenlivosti, etnické, náboženské, rasismus, xenofobie, extremismus, intolerance příčiny migračních jevů. Psychosociální aspekty interkulturality - strach z cizinců, možnosti zlepšení porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství, světového názoru apod. Mezipředmětové vztahy: ČJL – jazykové rodiny, rozšíření jazyků (ČJL – 5. roč.) D, ZSV – náboženství. Kultura TV – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu ZSV – geografické aspekty mezinárodní politiky CH – ropa B – kulturní plodiny, GMO

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- Geografické aspekty bohatství a chudoby - Globalizace	
- Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi - Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná	Regiony Makroregiony světa Jádra, periferie Modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii Severní Amerika - Přírodní podmínky - Historický, politický a ekonomický vývoj - Socioekonomické poměry - USA - Kanada Latinská Amerika - Přírodní podmínky - Historický a ekonomický vývoj - Brazílie - Argentina Afrika - Přírodní podmínky - Historický politický a ekonomický vývoj - Subsaharská Afrika - Severní Afrika – islámský svět Asie - Islámský svět – propojení s afr. státy - Přírodní podmínky - Historický a ekonomický vývoj - Socioekonomické poměry - Regionální oblasti a státy Austrálie a Oceánie - Přírodní podmínky - Historický, politický a ekonomický vývoj - Socioekonomické poměry - Australský svaz - Nový Zéland - Reg. členění Oceánie Antarktida - Základní geografická charakteristika	OSV- Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů-mé organizační schopnosti a dovednosti, reflexe sebeovládání, systematickosti vlastních snah a činností Mezipředmětové vztahy: VV – památky Tišnovska B – rostlinstvo a živočišstvo regionu D – historický vývoj regionu ZSV – státní zřízení, kultura, náboženství regionu ČJL – jazyky regionu (ČJL – 5. roč.) Fy – seismické vlny Využití znalostí: B, D, ZSV, ČJL MV – účinky mediální produkce a vliv médií – prezentace vybraných států studenty, využití internetu, dataprojektoru,
7. ročník		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	Evropa - Evropská integrace s důrazem na Evropskou unii - Přírodní podmínky - Historický, politický a ekonomický vývoj - Sociální prostředí Regionální členění Evropy - Západní Evropa - Severní Evropa - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa - Střední Evropa	VMEGS- Žijeme v Evropě, vzdělání v Evropě a ve světě-Geografický a geopolitický profil Evropy, evropské kulturní kořeny a hodnoty, shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí, evropský integrační proces. Mezipředmětové vztahy: B – rostlinstvo a živočišstvo regionu D – historický vývoj regionu ZSV – státní zřízení, kultura, náboženství regionu ZSV – geografické faktory ekonomických procesů ČJL – jazyky regionu (ČJL – 5. roč.) TV – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – geografické aspekty války Využití znalostí: D, ZSV, ČJ
- Posoudí aspekty polohy, přírodních poměrů a zdrojů České republiky - Analyzuje podstatné politické a socioekonomické transformační procesy probíhající v České republice - Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky - Vymezí mikroregion /podle bydliště, školy/ na mapě podle zvolených kritérií - Charakterizuje Tišnovsko a jeho vazbu k vyšším územním celkům	Česká republika Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě - Poloha a rozloha - Územní vývoj státu - Hodnocení v rámci Evropské unie a NATO Přírodní poměry - Geologická stavba a vývoj - Geomorfologické členění georeliéfu, vývoj a charakteristika - Vodstvo - Podnebí - Půdy - Rostlinstvo a živočišstvo - Ochrana přírody - Nerostné bohatství Socioekonomické poměry - Charakteristika obyvatelstva a sídel - Politický systém, administrativní členění - Transformační ekonomické procesy - Struktura hospodářství – průmysl zemědělství doprava služby cestovní ruch Regiony a_euroregiony	EV- Životní prostředí regionů a České republiky- Jaká je historie a současný stav ochrany přírody a krajiny v ČR, které z institucí v ČR se zabývají problematikou životního prostředí, nejvýznamnější legislativní opatření v oblasti životního prostředí v EU a ČR VMEGS - Žijeme v Evropě – Ekonomický vývoj českých zemí v evropském a světovém kontextu Mezipředmětové vztahy: VV – památky Tišnovska (VV – 6. roč.)

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	Oblasti a kraje České republiky Místní region Regionální charakteristika Tišnovska • Geografické vymezení • Přírodní poměry • Socioekonomické poměry • Vazba na Brněnský region • Vymezení v Jihomoravském kraji • Zhodnocení, možnosti rozvoje, strategické a územní plánování	D – historický vývoj regionu (D – průběžně) IP – Člověk a svět práce (pracovní příležitosti)

4.9 Dějepis

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	2	2	2	2	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Dějepis RVP ZV a RVP G.

Začleňují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova (OSV) RVP ZV a RVP G demokratického občana (VDO) RVP ZV a RVP G Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) RVP ZV a RVP G, Environmentální výchova (EV) RVP ZV a RVP G, Mediální výchova (MV) RVP G a RVP G a Multikulturní výchova (MKV) RVP ZV a RVP G.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou a projekční technikou s připojením k internetu.

Na předmět Dějepis navazuje volitelný předmět Dějepisný seminář (7. a 8. ročník). Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o dějinách lidstva. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jednotlivce, uvědomění si národní sounáležitosti i globální odpovědnosti lidstva rozvíjením historické zkušenosti a výchovou k demokratickému naslouchání, multikulturní toleranci a ekologickému jednání. Záměrem výuky je podat ucelený obraz vývoje společnosti od jejího počátku až do současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, v nichž se utvářely předpoklady současných společenských procesů a jevů, a na národní dějiny jako zdroj národní hrdosti a vlastenectví. Výklad dějin se soustředí na hledání souvislostí a vzájemných vztahů převážně v evropském kontextu, žák bude veden k tomu, aby chápal dějiny jako integrální součást současných dějů, objektivně posuzoval společenské jevy současnosti i minulosti, dokázal rozlišit mýty a ideové manipulace od reálné skutečnosti. Jako člen velkého evropského politického uskupení by měl cítit úctu nejen k vlastnímu národu, ale i k jiným evropským národům a jejich dějinám a kultuře, získat respekt k etnickým, náboženským i kulturním odlišnostem mezi lidmi na celém světě. Současně by měl přijímat hodnoty, na nichž je budována současná demokratická Evropa, včetně kolektivní obrany. Vyučovací předmět Dějepis tak chce utvářet ucelený obraz světa. Zvláštní důraz klade Dějepis na vysvětlení souvislostí minulosti a současnosti a to s vědomím si významu moderních dějin.

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k různým formám vzdělávání (besedy, přednášky, odborné pořady)
- učitel zadává žákům referáty na dané téma
- učitel vede žáky ke sledování nových výzkumů a objevů

Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá individuálních schopností žáků a vede je k samostatnému řešení problémů
- učitel vede žáky k účasti na soutěžích a olympiádách

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k prezentaci vlastních prací a názorů
- učitel vede žáky k užívání historické terminologie
- učitel učí žáky pravidlům racionální diskuse

Kompetence občanské

- učitel vede žáka k zájmu o veřejné dění (historická výročí obce, státu)

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k samostatné realizaci projektů, rozvíjí jejich podnikavost a kreativitu

Kompetence sociální a personální

- učitel při skupinové práci podporuje kooperaci a komunikaci
- učitel vede žáky k odpovědnosti za svoji práci ve skupině
- učitel vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce ostatních

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání různých informačních zdrojů a ke kritickému posouzení jejich obsahu
- učitel připravuje podmínky pro užívání digitálních technologií
- učitel vede žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost a ke kritickému zhodnocení jejich přínosů a rizik

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
- žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných znalostí - uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány - orientuje se na časové ose a v historické mapě - seřadí historické epochy v chronologickém sledu	Člověk v dějinách - Význam zkoumání dějin - Historický čas a prostor - Historie jako věda, práce historika - Historické prameny - Časová osa a periodizace dějin	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MKV Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení POKOS Armády starověkých mocností, jejich organizace a vliv na společnost IP – Výchova ke zdraví – vztahy mezi lidmi a formy soužití Mezipředmětové vztahy: Z – stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země, časová představa pohybu kontinentů Bi – antropologie a antropogeneze (Bi- 3. roč.) ČJL – jména historických osobností ČJL – nejstarší české dějiny ČJL – historický román jako informační zdroj ČJL – antická řecká a římská literatura HV – obecná charakteristika jednotlivých historických
- popíše vývoj člověka v pravěku - charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu - objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Počátky lidské společnosti - Vymezení pravěku jako historického období - Vývoj člověka a lidské společnosti v pravěku - Periodizace pravěku - Střední Evropa a české území v pravěku	
- rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací - uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví - demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury zrod křesťanství - porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie - pochozí souvislosti vývoje nejstarších civilizací a současné společensko - politické reality	Nejstarší civilizace. Kořeny evropské civilizace - Vymezení starověku jako historického období - Staroorientální státy: Egypt a Mezopotámie - Starověká Indie a Čína - Antické státy: Řecko a Řím - Antická kultura - Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		období (HV – 5. ročník) TV – historie tělesné kultury ZSV – vznik států, antická demokracie (OV, ZSV – 1., 3., 6. roč.) Fy – historické osobnosti Fy Využití znalostí: Z, OV, ČJL, VV, HV, Cizí jazyk, B, FY VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Žakovský projekt: Generační vazby
2. ročník		
- žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto útvarů v evropských souvislostech - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Křesťanství a středověká Evropa - Vymezení středověku jako historického období - Periodizace středověku - Struktura středověké společnosti - Křesťanství, církev a papežství - Stěhování národů a nový etnický obraz Evropy - První velké říše středověku (Frankové, Byzanc, Arabové a islám) - Slované, Sámův svaz a Velká Morava - Utváření nových států v raném středověku (Anglie, Francie, Německo, Polsko, Uhry, Kyjevská Rus, jihoslovanské státy) - Vznik českého přemyslovského státu - Křížové výpravy - Románská kultura - Změny evropské společnosti ve vrcholném středověku - Kolonizace a vznik měst - Stoletá válka - Vznik Španělska - Svatá říše římská - Polsko-litevská unie - Balkán a turecké výboje - Rusko a expanze Mongolů - Český vrcholněstředověký stát (poslední	OSV Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperační a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti. Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy Multikulturalita Etnický původ EV Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- Přemyslovci, Lucemburkové, husitství, Jagellonci) - Gotická kultura a vzdělanost	POKOS Způsoby vedení boje ve středověku IP – Výchova ke zdraví – vztahy mezi lidmi a formy soužití Mezipředmětové vztahy: ČJL – dějiny středověku ČJL – Velkomoravská říše (ČJL – 4. roč.) ČJL – Velkomoravské legendy ČJL – české kroniky a legendy (ČJL – 2.,5. ročník) ČJL - vrcholné fáze českého středověkého písemnictví v době Karla IV. a husitství (ČJL – 2.,5. ročník) ČJL – knihtisk a šíření vzdělanosti HV, VV – renesance HV – obecná charakteristika jednotlivých historických období (HV – 5. ročník) HV – české umění vrcholného středověku (HV – 5. roč.) Z – historický vývoj regionu TV – historie tělesné kultury OV – monarchistické systémy OV – obrana vlasti Fy – historické osobnosti Fy Využití znalostí: Z, OV, ČJL, VV, HV, Cizí jazyk, B, FY Žakovský projekt: "Region v kontextu moderních dějin"
- vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve - popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky; - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy - vysvětlí postavení českého státu uvnitř habsburské monarchie; - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek - pochopí a vysvětlí dopad středověkého vývoje na současnou společensko-politickou situaci	Objevy a dobývání. Počátky nové doby - Vymezení novověku jako historického období - Renesance a humanismus - Reformace a její šíření Evropou - Zámořské objevy a počátky dobývání světa - Český stát jako součást habsburské mnohonárodnostní monarchie - Velmocí v 15. – 16. století	
3. ročník		
- posoudí význam třicetileté války jako mocensko- ideového konfliktu a důsledky náboženské nesnášenlivosti - objasní důsledky absolutismu v habsburské monarchii pro české země - pochopí příčiny a důsledky koloniálních výbojů - rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede příklady významných kulturních památek	Počátky nové doby - Velmocí v 17.–18. století - První buržoazní revoluce - Český stát jako součást habsburské mnohonárodnostní monarchie - Koloniální výboje - Barokní kultura a osvícenství	VMEGS- Jsme Evropané MKV – Kulturní diference. Lidské vztahy.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- vysvětlí podstatné ekonomické, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti - objasní souvislosti mezi událostmi francouzské buržoazní revoluce a napoleonských válek a rozbití starých mocenských struktur v Evropě - porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů - pozná a charakterizuje jednotlivé kulturní styly - vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla - charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií - pochozí a vysvětlí dopad vývoje v raném novověku a v 19. století na současnou společensko-politickou a geograficko-demografickou situaci	Modernizace společnosti - Vznik USA - Velká francouzská revoluce a napoleonské období - Vídeňský kongres - Průmyslová revoluce a její důsledky; sociální otázka - Národní hnutí a utváření novodobých národů - Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus) - Občanská práva a ústavnost - Sjednocení Itálie a Německa - Vývoj evropských velmocí (Velká Británie, Francie, Rusko) - Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus - Občanská válka v USA - Rakousko-uherský dualismus - České země před první světovou válkou - Kulturní rozrůzněnost 19. století	Mezipředmětové vztahy: ČJL – dějiny novověku HV – vývoj hudby v kontextu vývoje společnosti VV – historické slohy, vývoj architektury v dějinách Z – historický vývoj regionu TV – historie tělesné kultury ZSV, OV – absolutismus, parlamentarismus Využití znalostí: Z, OV, ČJL, VV, HV VMEGS Jsme Evropané MKV - Kulturní diference. Lidské vztahy. VDO - Občan, občanská společnost a stát -Občanská společnost, lidská práva, politický život Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování POKOS – vliv velmocenských konfliktů na bezpečnost v Evropě a v českých zemích IP – Výchova ke zdraví – vztahy mezi lidmi a formy soužití, ochrana člověka za mimořádných okolností
4. ročník		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- žák charakterizuje soupeření mezi velmocemi - na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů - charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu - na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřiměřenost z hlediska lidských práv - zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Moderní doba - První světová válka a její důsledky - Revoluce a občanská válka v Rusku, komunismus - Vznik Československa a jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - Nové politické uspořádání Evropy, sociální a národnostní problémy - Mezinárodní vývoj ve 20. letech - Světová hospodářská krize a vzestup fašismu a nacismu ve 30. letech - Mnichovská krize - Druhá světová válka a holocaust - Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj - Politické a ekonomické důsledky války - Kultura 1. poloviny 20. století	Mezipředmětové vztahy: ČJL – dějiny 19. a 20. století ČJL – literární reflexe války jejími účastníky ČJL – protifašistická literatura ČJL – obraz moderního člověka a společnosti v literatuře HV – obecné charakteristiky jednotlivých historických období VV, HV – umění 20. století HV – moderna a postmoderna ZSV, OV – totalitní a demokratické společnosti (OV, ZSV-3.,4.,8.roč) ZSV – problémy fungování demokratického systému Z – historický vývoj regionu Z – geografické aspekty války Fy – historické osobnosti Fy Fy – vývoj a použití jaderných zbraní za 2. světové války Využití znalostí: Z, FY, CH, VV, HV POKOS Bezpečnostní složky československé první republiky Formy domácího a zahraničního odboje OV, IP – obrana vlasti VMEGS Jsme Evropané VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV – Multikulturalita. Princip sociálního smíru a solidarity.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa - uvede příklady střetávání obou bloků - vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce - posoudí postavení postkoloniálních rozvojových zemí - prokáže základní orientaci v problémech současného světa - popíše proces sjednocování Evropy	Rozdělený a integrující se svět - Studená válka a bipolární svět - Vývoj zemí západního bloku - Vývoj zemí východního bloku - Vývoj poválečného Československa - Rok 1989 - Vznik a vývoj České republiky - Mimoevropský svět a dekolonizace - Sjednocující se Evropa - Problémy současnosti - Kultura a věda 2. poloviny 20. století - Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje - Sport a zábava	Využití znalostí: Z, ČJL OV – korupce VMEGS - Jsme Evropané VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MKV - – Multikulturalita. Princip sociálního smíru a solidarity. POKOS – Bezpečnost v době hrozícího jaderného konfliktu IP – Výchova ke zdraví – vztahy mezi lidmi a formy soužití, ochrana člověka za mimořádných okolností Žakovský projekt: Momenty a mezníky - významná data
5. ročník		
Žák: - charakterizuje smysl historického poznání a jeho povahu jako poznání neuzavřeného a proměnlivého - rozlišuje různé zdroje historických informací, způsob jejich získávání a úskalí interpretace - vymezí rozdíl mezi historií a dějepisem - vysvětlí metody práce historika - uvede typy historických pramenů - vyjmenuje pomocné vědy historické a vysvětlí jejich obsah - objasní hlavní mezníky v periodizaci dějin	Úvod do studia historie - Význam historického poznání - Členění dějin - Práce historika a metody historické vědy - Historické prameny - Pomocné vědy historické	Průřezová témata: OSV– Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti-význam historického poznání pro lidský život Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou ▪ samostatná práce, referát ▪ videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: ČJL – historický román jako informační zdroj ČJL - starověk, antika, Velkomoravská říše, dějiny středověku, doba lucemburská, husitství ČJL – antická a římská literatura HV – obecná charakteristika pravěku, starověku VV – historické slohy Z – stáří kosmu, existence lidstva, vývoj poznání o tvaru Země, časová představa pohybu kontinentů TV – historie tělesné kultury ZSV – vznik státu, antická demokracie(OV,ZSV – 1.,3.,6. roč.) Fy – historické osobnosti Fy
objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v pravěku	Pravěk Vymezení a charakteristika období	Průřezová témata: OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- vysvětlí pojem antropogeneze, hominizace, sapientace - vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti - charakterizuje pojem archeologická kultura - zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku	- Antropogeneze - Hominizace a sapientace - Periodizace pravěku - Český pravěk	Sociální komunikace. Morálka všedního dne. - formování lidské společnosti MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů - střídání pravěkých kultur na českém území EV – Člověk a životní prostředí - proměny podnebí a krajiny v pravěku Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí
- zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace - objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a důležité neevropské kulturní systémy - popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin	Starověk - Vymezení a charakteristika období - Proces vzniku státu - Staroorientální státy - Starověké Řecko - Starověký Řím - Antická kultura	Průřezová témata: VMEGS – Žijeme v Evropě- antické kořeny evropské kultury MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů - propojení orientální a antické kultury Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: ČJL – starověk, antika TV – historie tělesné kultury ZSV – vznik státu, antická demokracie (OV, ZSV – 1., 3., 6. roč.) B – antropogeneze (B – 3. ročník)

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě, vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním a východním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti - definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5.–9. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích - vymezí specifika islámské oblasti - pochozí a vysvětlí dopad vývoje na současnou společensko-politickou, náboženskou a geograficko - demografickou situaci	Středověk - Periodizace středověku - Středověká ekonomika a společnost - Křesťanství a jeho význam Vznik středověké společnosti (5.-9. stol.) - Vymezení a charakteristika období - Stěhování národů - Barbarské státy a Francká říše - Byzantská říše - Arabská říše, islám První státní útvary na našem území	Průřezová témata: VMEGS – Žijeme v Evropě -křesťanství jako jednotící prvek evropských národů MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů - střetávání křesťanství s islámem Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí - práce s náboženskými texty - vysvětlení obsahu a historie vzniku těchto dokumentů s uvědoměním si přesahu do současnosti
6. ročník		
- objasní vznik států zásadních pro další vývoj Evropy - vysvětlí podstatu střetávání západního a východního světa v éře křížových výprav - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území - sleduje vývoj raně středověkých států do současnosti	Raný středověk - Normané a vznik Anglie - Vznik Francie a Německa - Boj o investituru - Křížové výpravy - Vznik Uher, Polska a jihoslovanských států - Kyjevská Rus - Český přemyslovský stát - Románská kultura	Průřezová témata VMEGS – Žijeme v Evropě - nové národy Evropy a jejich vztahy s původním obyvatelstvem Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: HV – obecná charakteristika středověku ZSV, Z – náboženství, kultura Z – historický vývoj regionu TV – historie tělesné kultury ČJL – české kroniky a legendy ZSV – historický a společenský vývoj státu, historický vývoj mezinárodních systémů, vývoj demokracie ZSV – dějiny Evropy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti ve 13. až 15. století a jeho specifické projevy v jednotlivých zemích - pochopí význam obnoveného městského způsobu života, centralizaci politické moci a objasní proměnu kulturního stylu - charakterizuje základní rysy vývoje na našem území, příčiny vzestupu českého státu za posledních Přemyslovců a Lucemburků, sociální a náboženské příčiny vzniku husitství - vysvětlí důsledky tatarských nájezdů pro východní Evropu	Vrcholný středověk - Vymezení a charakteristika období - Stoletá válka mezi Anglií a Francií - Španělská reconquista - Svatá říše římská v době partikularismu - Polský stát a unie s Litvou - Mongolská expanze do východní Evropy - Moskevská Rus a svržení tatarského jha - Uhry, jihoslovanské státy a turecká expanze - Český stát v období posledních Přemyslovců - Lucemburkové na českém trůně - Český stát v období husitství - Český stát v epoše jagellonské	Průřezová témata: VMEGS – Žijeme v Evropě - vliv morových epidemií na vývoj evropské politiky, ohlas husitství v zahraničí MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů. Psychosociální aspekty interkulturality. - vliv tatarských a tureckých vpádů na evropskou kulturu Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: ČJL – vrcholné fáze českého středověkého písemnictví v době Karla IV. a husitství (ČJL – 2., 5. ročník) HV – české umění vrcholného středověku
- umí vysvětlit nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14.–17. století, zhodnotí jejich praktický dopad - porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným ekonomickým a politickým změnám. - popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský a světový vývoj - vymezí základní rysy stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů - posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry - sleduje vývoj raně středověkých států do současnosti	Počátky novověku - Vymezení a charakteristika období - Zámořské objevy - Renesance a humanismus - Reformace a protireformace - Tudorovská Anglie - Francie v době náboženských válek - Nizozemská revoluce - Český stát v éře předbělohorské - České stavovské povstání - Třicetiletá válka a její důsledky - Kultura baroka a klasicismu	Průřezová témata: OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problému. Morálka všedního dne. - humanistické vnímání člověka VMEGS – Žijeme v Evropě. - vytváření mnohonárodnostních říší, náboženské štěpení Evropy Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: ČJL – knižní a šíření vzdělanosti EV – shodné a rozdílné znaky renesančního a barokního umění (HV-5. ročník) Fy – historické osobnosti Fy
7. ročník		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- posoudí principy vestfálského politického systému a jeho vliv na politické a mocenské proměny Evropy v 17.–18. století - uvědomí si postavení českého národa v rámci habsburské monarchie v souvislosti s reformními kroky Marie Terezie a Josefa II. v perspektivě jeho dalšího národního vývoje	Vestfálský systém - Vymezení a charakteristika období - Vestfálský systém v mezinárodních vztazích - Absolutismus a parlamentarismus - Anglická revoluce - Francouzský absolutismus - Vznik Pruska - Trojí dělení Polska - Rusko v době Petra Velikého a Kateřiny Veliké - Habsburská monarchie a turecké války - Reformy Marie Terezie a Josefa II.	Průřezová témata: VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy. Žijeme v Evropě. - vytváření mezinárodního systému, kapitalismus MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů - Rusko a Evropa Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: ČJL – věk revolucí (ČJL – 6. roč.) ČJL – doba národního obrození (ČJL – 6. roč.) ČJL – dějiny 1. poloviny 20. století, I. světová válka) HV – charakteristika období 18.- 19. st. (HV- 6. r.) Z – historický vývoj regionu Z, ZSV – náboženství, kultura TV – historie tělesné kultury Fy – historické osobnosti Fy B – historické osobnosti ZSV – absolutismus a parlamentarismus
- uvědomí si podstatu přechodu společnosti od feudalismu ke kapitalismu a s tím spojené politické, ekonomické a sociální proměny společnosti - určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. století - posoudí význam ústavy a nové organizace státu, význam budování základů občanské společnosti	Věk revolucí - Vymezení a charakteristika období - Osvícenství - Vznik USA - Francouzská revoluce - Napoleonské války - Vídeňský kongres a Svatá aliance - Revoluční hnutí v 1. pol. 19. stol. - Rakousko v době předbřeznové - Revoluce roku 1848 - První průmyslová revoluce - Kultura a společnost 1. pol. 19. stol.	Průřezová témata: VMEGS – – Globalizační a rozvojové procesy. Žijeme v Evropě šíření demokratických idejí mimo Evropu MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality - evropská kultura a domorodé kultury v koloniích EV – Člověk a životní prostředí - průmyslová výroba a počátky zatížení přírody Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy:

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		ČJL – národní obrození ZSV – osvícenské ideje a demokratizace evropské společnosti EV – kultura biedermeieru (EV –6. ročník)
- vyloží problematiku pojmu národ a nacionalismus v 19. století a specifika vývoje českého národa - charakterizuje ekonomický vývoj ve světě 2. poloviny 19. století, nerovnoměrnost, vliv techniky a vědy, ekonomické, politické, a sociální důsledky, militarizaci ekonomiky, počátky ekologických rizik industrializace - popíše ekonom., polit. a sociální problémy české společnosti 2. pol. 19. stol.	Svět ve 2. polovině 19. století - Vymezení a charakteristika období - Druhá průmyslová revoluce - Vznik občanské společnosti - Sjednocení Itálie a Německa - Velká Británie v éře viktoriánské - Francie v době 2. císařství a 3. republiky - Občanská válka a rekonstrukce v USA - Rusko za posledních Romanovců - Balkán a tzv. východní otázka - Habsburská monarchie v období dualismu - Česká národní politika a její neúspěch - Mezinárodní vztahy před první světovou válkou - Kultura a společnost 2. pol. 19. stol.	Průřezová témata: OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - rozvoj historického myšlení VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy. Globální problémy, jejich příčiny a důsledky -vznik globalizace MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality problematika kolonialismu EV – Člověk a životní prostředí vliv industrializace na životní prostředí MV – Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách -tisk jako „sedmá velmoc“ IP – ochrana člověka za mimořádných událostí - obrana vlasti Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí
8. ročník		
- charakterizuje válku jako prostředek řešení mezinárodních vztahů, její politické, hospodářské a sociální důsledky - objasní principy vedení totální války - vysvětlí mezinárodní souvislosti vzniku československého státu	První světová válka a její důsledky - Příčiny první světové války - Vývoj první světové války - Bolševická revoluce v Rusku - Versailleský systém - První československý odboj - Vznik Československa	Průřezová témata: VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - vojenský konflikt globálního charakteru Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Mezipředmětové vztahy: ČJL – historický a politický vývoj 2. poloviny 20. st. HV – charakteristika období 18.- 19. st. (HV- 6. r. TV – historie tělesné kultury Fy – historické osobnosti Fy B – historické osobnosti
• srovná demokracii a totalitní režim a určí jejich základní historické znaky a projevy • vysvětlí problém radikalizace společnosti a jejich důsledků • nalezne souvislost mezi ekonomickým vývojem a politickými prostředky jeho řešení	Období mezi světovými válkami • Krize versailleského systému ve 20. letech a vznik fašismu • Vývoj hlavních světových mocností ve 20. letech • ČSR ve 20. letech • Světová hospodářská krize • Mezinárodní vztahy ve 30. letech • Vývoj hlavních světových mocností ve 30. letech • Československo ve 30. letech • Mezinárodní situace konce 30. let • Mnichovská krize a její důsledky	Průřezová témata: OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, sociální komunikace, morálka všedního dne-odpovědnost jedince v společenské krizi Metody a formy práce: • výklad, diskuze, řízený rozhovor • práce s historickým dokumentem, mapou • samostatná práce, referát • videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: OV, ZSV – demokratické a totalitní společnosti (OV, ZSV-3.,4.,8. roč.) EV – moderní umění (EV – 6. ročník)
• vysvětlí příčiny a podstatu opakování světového vojenského konfliktu • objasní důsledky realizace rasově motivované ideologie • objasní význam druhého odboje pro obnovu československého státu	Druhá světová válka a její důsledky • Okolnosti počátku druhé světové války • Průběh druhé světové války, dílčí fáze • Druhý československý odboj a role ČSR ve válce • Výsledky druhé světové války	Průřezová témata: OSV – morálka všedního dne rasová nesnášlivost a holocaust MV – Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách -novinář v boji proti fašismu MKV – psychosociální aspekty multikulturality-vliv války na národy mimo vyspělý svět EV –Člověk a životní prostředí - válka a životní prostředí Metody a formy práce: • výklad, diskuze, řízený rozhovor • práce s historickým dokumentem, mapou • samostatná práce, referát • videoprojekce s následnou diskuzí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Mezipředmětové vztahy: ČJL – protifašistická literatura Z – geografické aspekty války
- vysvětlí problematiku světové bipolarity, vojenské, politické a hospodářské aspekty, vzájemné vztahy v bipolárním světě a konflikty - charakterizuje a komparativním způsobem srovná problémy vnitřního vývoje obou bloků - vysvětlí problematiku sociálního, politického a mravního prostředí totalitních států - objasní problematiku sjednocování Evropy v politickém a ekonomickém smyslu - vysvětlí podstatu ekonomických, polit. a dalších specifík rozvojových zemí	Období po druhé světové válce 1945-1989 - Nový charakter mezinárodních vztahů po roce 1945 - Vznik sovětského bloku - ČSR v období tranzice 1945-1948 - Studená válka - Vývoj nejdůležitějších států Západu 1945-1989 - Vývoj zemí v sovětském bloku 1945-1989 - ČSR v letech 1948-1969 - Evropská integrace - Dekolonizace a vývoj třetího světa - ČSR v období normalizace 1969-1989 - Rozpad sovětského bloku a konec studené války	Průřezová témata: VMEGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce bipolární svět a evropská integrace OSV – morálka všedního dne -odpovědnost člověka v atomovém věku MKV – psychosociální aspekty multikulturality - multikulturní společnost MV – Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách - vliv médií ve společnosti Metody a formy práce: - výklad, diskuze, řízený rozhovor - práce s historickým dokumentem, mapou - samostatná práce, referát - videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: ZSV – moderní politické systémy a ideologie ZSV – náboženství ZSV – historické souvislosti vývoje myšlení ZSV – historický vývoj morálky ČJL – obraz moderního člověka a společnosti v literatuře FY – nové pojetí světa (FY – 7. ročník) EV – moderna a postmoderna
- charakterizuje nové rozložení sil ve světové politice po pádu železné opony - objasní podstatu globalizace - vysvětlí příčiny a důsledky rozdělení Československa - pokusí se nastínit perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti	Období po roce 1989 - Nová mezinárodní situace 90. let a počátku 21. století - Globalizace a globální problémy - Vývoj důležitých států světa - Evropská integrace po roce 1990 - Rozdělení Československa - Vývoj ČR od roku 1993	Průřezová témata: VMEGS – globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě globalizace a globální svět MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty multikulturality Západ a islamismus EV – Člověk a životní prostředí - globální ekologické problémy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		IP – ochrana člověka za mimořádných událostí – obrana vlasti Metody a formy práce: • výklad, diskuze, řízený rozhovor • práce s historickým dokumentem, mapou • samostatná práce, referát • videoprojekce s následnou diskuzí Mezipředmětové vztahy: ZSV – problémy fungování demokratického systému

4.10 Občanská výchova, Základy společenských věd

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	-	-	-	-

Časové, obsahové a organizační vymezení (Základy společenských věd)

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	-	-	-	-	1	1	2	2

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Výchova k občanství RVP ZV, vzdělávací obsah tematického okruhu Výchova ke zdraví oboru Člověk a zdraví RVP ZV a vzdělávací obsah tematického okruhu Svět práce oboru Člověk a svět práce RVP ZV.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, a Mediální výchova. Jsou zde řešena témata v souvislosti s POKOS.

Na předmět Občanská výchova navazuje předmět Základy společenských věd, který je vyučován na vyšším stupni gymnázia.

V návaznosti na učivo dalších předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u nich vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Předměty OV i ZSV jsou obsahem úzce propojeny s obsahem předmětu D. Zvláštní důraz kladou OV i ZSV na vysvětlení souvislostí minulosti a současnosti a to s vědomím si významu moderních dějin, z něhož vyplývají základní principy současné společensko-politické reality

Hodnocení žáků zahrnuje různé druhy zkoušek - ústní, písemné, didaktické testy a také soustavné sledování výkonů žáka a jeho přístupu ke vzdělávání. PK se dohodla na jednotných kritériích hodnocení žáků.

Vyučování se orientuje zejména na to:

- aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti, demokratických postupech při řízení státu a skupinovém rozhodování, o lokálních i

globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní a mezinárodní úrovni,

- aby si žáci uvědomili význam souvislosti historických událostí a současné reality a to s důrazem na kontext moderních dějin
- aby se žáci naučili orientovat v důležitých právních otázkách, poznali cesty, jak se projevat jako odpovědný a aktivní občan demokratické společnosti, pochopili význam uvážlivého přístupu při navazování partnerských vztahů v souvislosti s perspektivním převzetím rodičovské role a dokázali se vyvarovat rizikových forem sexuálního chování,
- aby žáci získali schopnost bezpečně se orientovat v základních otázkách zdravého životního stylu a prevence zneužívání návykových látek, dokázali k nim zaujmout žádoucí postoje, organizovat svůj denní režim v souladu se zásadami zdravého životního stylu, volit správná rozhodnutí ve prospěch zdraví a odmítat postupy poškozující zdraví,
- aby se žáci naučili orientovat v základních i rozmanitých životních situacích, předvídat situace konfliktní a krizové, účinně jim předcházet, případně na ně adekvátně reagovat, vytvářet uspokojivé vztahy k druhým lidem a ke společenstvím, v nichž budou prožívat dospělost a rozhodovat se pro společensky vhodné způsoby chování,
- aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat se, obhajovat a korigovat své názory, stanoviska a přesvědčení a diskutovat o nich, věcně argumentovat, ověřovat si získané poznatky, kriticky vnímat veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy a respektovat práva a názory druhých,
- aby žáci uplatňovali aktivní přístup k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i při poznávání otázek obrany státu,
- aby se žáci orientovali v problematice peněz, a aby byli schopni odpovědně spravovat osobní (rodinný) rozpočet s ohledem na měnící se životní situaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k hledání mezipředmětových vztahů
- učitel vede žáka k účasti na různých formách poznávání (besedy, přednášky)
- učitel zadává žákům různé formy samostatné práce

Kompetence k řešení problémů

- učitel využívá individuálních schopností žáků a vede je k samostatnému řešení problémů
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k vlastní prezentaci svých prací
- učitel vede žáky k osvojování a užívání odborného pojmosloví
- učitel připravuje podmínky pro práci ve skupinách
- učitel učí žáky pravidlům racionální diskuse

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k zájmu o veřejné dění a formování občanských postojů
- učitel učí žáky pravidlům racionální diskuse

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k samostatné realizaci projektů, rozvíjí jejich podnikavost a kreativitu

Kompetence sociální a personální

- při skupinové výuce podporuje učitel komunikaci a kooperaci
- učitel vede žáky k odpovědnosti za výsledek skupiny
- učitel vede žáky k hodnocení vlastní práce i práce ostatních

Kompetence digitální

- učitel vede žáky k využívání různých informačních zdrojů a ke kritickému posouzení jejich obsahu
- učitel připravuje podmínky pro užívání digitálních technologií
- učitel vede žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost a ke kritickému zhodnocení jejich přínosů a rizik

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
Člověk ve společnosti - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu Výchova ke zdraví - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí a mimořádných událostí - respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery, pozitivní komunikaci a kooperaci přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství (v rodině, komunitě) - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků - význam a činnost žákovské samosprávy - společná pravidla a normy - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Zásady lidského soužití - pravidla chování Naše obec, region, kraj - důležité instituce - zajímavá a památná místa - místní tradice Naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví - státní symboly, státní svátky, významné dny - v kontextu s historickým vývojem, zvláště pak v souvislosti s vývojem ve 20. a 21. století Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici (kamarádství, partnerské vztahy) - rodina (manželství a rodičovství) - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - ochrana člověka za mimořádných situací - bezpečné chování a komunikace	OSV Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice VDO Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování OSV Hodnoty, postoje, praktická etika POKOS Mimořádné situace Láska k vlasti Mezipředmětové vztahy: TV, Fy – dopravní výchova ČJL – názvy institucí, tituly Z – kalendář Z – problémy lidstva, nemoci, hlad TV – rizika poškození zdraví IP: Výchova ke zdraví VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané Projekt: Generační vazby (ve spolupráci s D, ČJL) Projekt: Kolik stojí dítě od početí po dospělost?
2. ročník		
Člověk ve společnosti kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů - kulturní hodnoty - kulturní tradice	MKV Lidské vztahy Etnický původ OSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- kulturní instituce - masová kultura, manipulativní reklama a informace Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - rovnost a nerovnost - lidská solidarita	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Mezilidské vztahy Komunikace Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika MV Fungování a vliv médií ve společnosti VDO Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování POKOS – obrana vlasti Kybernetická bezpečnost Mezipředmětové vztahy ČJL – názvy společenských institucí ČJL – umělecké dílo ve společenském kontextu, umělecké slohy ČJL – člověk a společnost HV – lidové zvyklosti Z – kultura a náboženství regionu IP – výchova ke zdraví (hodnota a podpora zdraví – podpora zdraví a její formy, podpora zdraví v komunitě) IP – výchova ke zdraví (manipulativní reklama a informace)
Člověk, stát a hospodářství - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich obrany, uvede jejich příklady - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnosti jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	Majetek, vlastnictví - formy vlastnictví - hospodaření s penězi, majetkem Hospodaření - rozpočet domácnosti	Využití znalostí: M – finanční gramotnost D- Mezipředmětový přesah do D (moderní dějiny - formy vlastnictví) Projekt: Globální problémy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Stát a právo - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů Mezinárodní vztahy, globální svět - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj vlastní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů,	Právní základy státu - znaky státu - typy a formy státu Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - politický pluralismus - význam a formy voleb do zastupitelstev Globalizace významné globální problémy	Mezipředmětové vztahy ČJL – ideologie D- Mezipředmětový přesah do D (moderní dějiny - formy vlády) VDO Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Jsme Evropané POKOS Obrana demokratického politického zřízení
3. ročník		
Člověk jako jedinec - objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Podobnost a odlišnost lidí - projevy chování - rozdíly v prožívání, myšlení a jednání - osobní vlastnosti - dovednosti a schopnosti - charakter - vrozené předpoklady, osobní potenciál Vnitřní svět člověka - vnímání - prožívání - systém osobních hodnot, sebehodnocení - stereotypy v posuzování druhých lidí Osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva - adaptace na životní změny, sebezměna - význam motivace, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV Rozvoj schopností poznávání Sebepoznávání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Hodnoty, postoje, praktická etika Komunikace VDO Formy participace občanů v politickém životě MKV - Princip sociálního smíru a solidarity Projekt: Psychický vývoj člověka Mezipředmětové vztahy: ČJL – komunikace, mezilidské vztahy, emoce

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Výchova ke zdraví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními chápá význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání - sexualita jako součást formování osobnosti - zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita - problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - pohlavní identita Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví - duševní hygiena, denní režim Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - podpora zdravého životního stylu - odpovědnost jedince za zdraví - základní lidské potřeby a jejich hierarchie Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztah - mezilidská komunikace a kooperace - konflikty v mezilidských vztazích - problémy lidské nesnášlivosti Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí - respektování sebe sama i druhých - seberegulace a sebeorganizace činností a chování - psychohygiena	IP – výchova ke zdraví
Člověk, stát a hospodářství - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetních a kreditních platebních karet, vysvětlí jejich omezení - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Peníze - formy placení Principy tržního hospodářství - nabídka a poptávka - trh a jeho fungování - podstata ceny, inflace	Využití znalostí: M – finanční gramotnost IP: Člověk a svět práce (trh práce, podnikání) D- Mezipředmětový přesah do D (moderní dějiny - hospodářský vývoj 20. stol.)

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
Stát a právo - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR a jejich orgánů a institucí - uveďe příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Právní základy státu - složky státní moci, jejich orgány a instituce - obrana státu Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy	Mezipředmětové vztahy Z – kultura a náboženství regionu INF – právní hledisko porušování zákona o autorských právech D – vznik státu, antická demokracie (D 1.,5. ročník) D – demokratické a totalitní společnosti (D -4.,8. roč.) D- Mezipředmětový přesah do D (moderní dějiny - společensko - politický vývoj 20. stol.) OSV Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občan, občanská společnost a stát Občanská společnost a škola Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VMEGS Jsme Evropané POKOS Obrana státu, bezpečnostní složky státu
4. ročník		
Člověk ve společnosti - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích Člověk, stát a hospodářství - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uveďe a porovná neobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu Stát a právo - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí	Zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost Majetek a vlastnictví - hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana Hospodářství - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti - význam daní Banky a jejich služby - aktivní a pasivní operace - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - úročení, pojištění Právní základy státu	OSV Hodnoty, postoje, praktická etika VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Mezipředmětové vztahy D – korupce INF – právní hledisko porušování zákona o autorských právech

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- státní občanství ČR - Ústava ČR Lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte, jejich ochrana - poškození lidských práv, šikana, diskriminace Právní řád České republiky - právní normy, předpisy, jejich publikování - orgány právní ochrany občanů - soustava soudů Protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, včetně korupce - trestní postižitelnost Právo v každodenním životě - základní práva spotřebitele - styk s úřady	Projekt: Dr. Zdedil a pan Zdražil Projekt: Kvarta pro tercii
Svět práce - posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trhu práce	Trh práce - rovnost příležitostí na trhu práce Zaměstnání - nezaměstnanost, způsoby hledání zaměstnání - pohovor u zaměstnavatele - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Volba profesní orientace - sebepoznávání, osobní zájmy a cíle Podnikání - druhy a struktura organizací - nejčastější formy podnikání - drobné a soukromé podnikání	IP: Člověk a svět práce (trh práce)
Mezinárodní vztahy, globální svět popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Evropská integrace - podstata, význam, výhody - Evropská Unie a ČR	Mezipředmětové vztahy Z – kultura a politický systém D – demokratické a totalitní společnosti (D -4.,8. roč.) D– problémy fungování demokratického systému

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	Mezinárodní spolupráce - spolupráce mezi státy - význam mezinárodní organizace Globalizace - významné globální problémy - možnosti jejich řešení	POKOS Evropská integrace a její bezpečnostní funkce Projekt: Momenty a mezníky - významná data (mezipředmětové vztahy s D, Ov)
Výchova ke zdraví uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - auto-destruktivní závislosti - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita	Mezipředmětové vztahy B – sexuální a rodinná výchova (Bi - 3.,7. ročník) IP: TV– ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí IP: Výchova ke zdraví
5. ročník		
Žák: - Objasní, proč a jak se lidé odlišují ve svých projevech chování, uvede příklady faktorů, které ovlivňují prožívání, chování a činnost člověka - porovná osobnost v jednotlivých vývojových fázích života, vymezí, co každá etapa přináší do lidského života nového a jaké životní úkoly před člověka staví - vyloží, jak člověk vnímá, prožívá a poznává skutečnost, sebe i druhé lidi a co může jeho vnímání a poznání ovlivňovat - porovnává různé metody učení a vyhodnocuje jejich účinnost pro své studium s ohledem na vlastní psych. předpoklady, uplatňuje zásady duševní hygieny při práci a učení - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace, výběru partnera - uplatňuje vhodné způsoby vyrovnávání se s frustrací a stresem - eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi - uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům druhých lidí, rozpozná nekorektní argumentaci a manipulativní strategie v mezilidské komunikaci	Poznání a psychologie - začlenění psychologie do systému věd - teorie, metody, osobnosti Člověk jako individualita Podstata lidské psychiky - vědomí, psychické jevy, procesy, stavy a vlastnosti Osobnost člověka - charakteristika osobnosti, její typologie - vývoj a formování osobnosti v jednotlivých etapách lidského života - charakter, emoce, motivace, postoje, schopnosti, vlohy, inteligence Učení a jeho význam pro vývoj jedince - učení v užším slova smyslu - zásady efektivního učení - význam celoživotního učení a sebevýchovy Psychologie v každodenním životě - sebepoznání a sebereflexe - stres, frustrace, zdravý životní styl - zásady duševní hygieny, náročné životní situace - psychologické poradenství	Průřezová témata: OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti- člověk jako osobnost, osobnostní profil Metody a formy práce: - přednášky, diskuse, prezentace - testování - myšlenková mapa - projekty (Nautilus) Mezipředmětové vztahy: B – nervová soustava, smyslové orgány (Bi- 3., 7. ročník) ČJL - komunikace ČJL – filosofické směry starověké filosofie, světová náboženství HV – společenská odpovědnost Z – kalendář TV – historie tělesné kultury IVT – právní hledisko porušování zákona Fy – filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	duševní poruchy a jejich hlavní kategorie	
- dokáže charakterizovat, jakým způsobem utváří média náš pohled na současnost - porozumí specifikům masové komunikace - zná hlavní druhy masových médií a orientuje se v jejich historickém vývoji - charakterizuje hlavní funkce médií v současné společnosti a kriticky zhodnotí jejich naplňování - popíše, jakými způsoby mohou média ovlivňovat veřejné mínění - porozumí potřebě přistupovat kriticky k obsahu bulvárních médií	Poznání skutečnosti Média a náš pohled na svět - média a jejich historický vývoj - masová komunikace a masová média - funkce médií v současné společnosti - základní charakteristiky mediálních sdělení - vliv médií na veřejné mínění - bulvární a seriózní média - cenzura médií	Průřezová témata: MV - Média a mediální produkce, účinky mediální produkce a vliv médií -mediální vlivy celospolečenské a kulturní Metody a formy práce: - přednášky, diskuse, prezentace - práce s tiskem - metody kritického myšlení Mezipředmětové vztahy: ČJL – komunikační model, komunikační strategie
- dokáže vymezit kategorie sociální interakce a sociálního jednání a zná jejich hlavní formy - odliší od sebe právní a mravní normu - ve svém jednání respektuje platné právní normy - uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace ve formálních i neformálních vztazích - neshody či konflikty s druhými lidmi řeší konstruktivním způsobem - využívá získané poznatky při sebepoznávání, poznávání druhých lidí, volbě profesní orientace - respektuje sociální odlišnosti, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky	Život mezi druhými - sociální interakce a jednání - socializace - sociální instituce a kontrola - sociální percepce a chyby v ní - stereotypy a předsudky - sociální komunikace a její průběh - efektivní komunikace - manipulace v komunikace	Průřezová témata: OSV – Sociální komunikace, morálka všedního dne, seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, spolupráce a soutěž -člověk a společnost, mezilidské vztahy MV – Mediální produkty a jejich významy, účinky mediální produkce a vliv médií MKV – Psychosociální aspekty multikulturality - odlišnost kultur, předsudky, stereotypy Metody a formy práce: - přednášky, diskuse, prezentace - hraní rolí Mezipředmětové vztahy: ČJL – komunikace, efektivní komunikace

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
6. ročník		
• uplatňuje společensky vhodné způsoby komunikace a formálních i neformálních vztazích a využívá jich při dosahování svých záměrů a cílů • předchází konfliktům s jinými lidmi a případné konflikty účinně řeší • respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky • objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích • posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní • objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně patologického chování na jedince a společnost	Člověk ve společnosti, sociologie Společnost a společenské útvary • společnost jako téma sociologie • začlenění jedince do sociálních vazeb • sociální skupiny • proces socializace Sociální struktura společnosti • sociální útvary • společenské instituce • sociální nerovnost • sociální mobilita • jedinec ve skupině Sociální fenomény a procesy • rodina, práce, kultura, masmédiá • tradiční a moderní společnost • životní prostředí • sociální deviace • sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita)	Průřezová témata: OSV – Sociální komunikace-člověk a společnost, mezilidské vztahy MV – Účinky mediální produkce a vliv médií EV – člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu a ČR MKV – psychosociální aspekty multikulturality Mezipředmětové vztahy: D – společenský vývoj ČJL – média a jejich funkce (ČJL – 7. ročník) Z, D – náboženství, kultura Z – státní zřízení, kultura, náboženství regionu TV – historie tělesné kultury Integrováno: výchova ke zdraví
• rozlišuje a porovná historické a současné typy státu a formy vlády • porovná postavení občana v demokrat. a totalitním státě, pochopí volební systémy • uvede příklady, jak může občan v demokratickém zřízení ovlivňovat politické dění v obci a v státě • vysvětlí podstatu a význam parlamentních a komunálních voleb, rozliší jejich funkce • rozlišuje složky politického spektra ČR, porovná přístupy vybraných politických stran k řešení každodenních problémů občanů	Politologie a politika Stát a politický systém • definice státu • vznik a funkce státu • typy státu a formy vlády • stát a národ, občanství • principy a formy demokracie • lidská práva a občanská společnost • moc zákonodárná, výkonná, soudní • volby a volební systémy • politické strany • koalice a opozice • legislativní proces	Průřezová témata: OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne - svoboda člověka v demokratickém systému VMEGS – Žijeme v Evropě, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce - význam mezinárodních organizací MV – Účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách - vliv médií na politický proces Metody a formy práce: • přednášky, debaty, diskusní panely • samostatná práce žáků, referáty • práce s textem, analýza a interpretace dokumentů Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj státu

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		HV- obrozenecké snahy D – vznik státu, antická demokracie (D 1.,5. roč.)
- vyloží podstatu demokracie, porovná antickou a současnou podobu demokracie - vysvětlí, jak může občan obhajovat svá práva na státní i evropské úrovni, respektuje práva druhých - vysvětlí podstatu hlavních ideologií - objasní tři nezávislé složky státní moci	Politické ideologie - znaky a funkce - přehled ideologií - pluralismus, populismus, extremismus	Průřezová témata: OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne -vliv ideologií na myšlení občana VMEGS – Žijeme v Evropě -tradice ústavnosti ve státech Západu“ Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj demokracie ČJL – antická literatura (ČJL – 5. ročník)
- objasní podstatu a význam pluralismu. vysvětlí nebezpečí politického extremismu a populismu. - objasní podstatu evropské integrace a její důvody. Rozlišujeme funkce orgánů EU - posoudí vliv členství ČR v EU na každodenní život občanů, uvede příklady, jak uplatňovat práva v rámci EU	Evropská integrace - dějiny evropské integrace - instituce EU - společné politiky EU	Průřezová témata: VMEGS – Žijeme v Evropě - evropská integrace Mezipředmětové vztahy: D – dějiny Evropy
- pochozí pojetí mezinárodní politiky, charakter mezinárodních vztahů a mechanismů jejich fungování - objasní činnost a význam světových institucí	Mezinárodní vztahy - mezinárodní vztahy, aktéři, kooperace, konflikt - zahraniční politika, diplomacie - mezinárodní organizace, OSN, NATO - globalizace a globální problémy	Průřezová témata: MKV – Psychosociální aspekty interkulturality - prolínání a střetávání kultur v globalizovaném světě VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky - globalizace politiky, mezinárodní spolupráce Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj mezinárodních systémů Z – geografické aspekty mezinárodní politiky
7. ročník		
- pochozí podstatu práva jako normativního systému a odliší jej od ostatních (etických, náboženských) - osvojí si strukturu právních institucí, vysvětlí proces tvorby zákonů, roli jednotlivých institucí při naplňování principu zákonnosti ve společnosti - pochozí strukturu, funkce a význam právních norem, jejich výklad a aplikaci v praxi - vymezí podmínky vzniku a zániku právních vztahů, práva a povinnosti účastníků, dovede je aplikovat na konkrétní příklady	Občan a právo - normativní a právní systémy, právní normy, právní odvětví, zákonnost - právní subjektivita, právní vztahy - právní instituce - ústavní právo - správní právo a sociální zákonodárství - trestní právo - občanské právo	Průřezová témata: OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne -rozvoj právního myšlení a zodpovědného chování MKV – Psychosociální aspekty interkulturality, vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí -tolerance jiných právních systémů MV – Média a mediální produkce, účinky mediální produkce a vliv médií - právní odpovědnost médií

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- rozlišuje jednotlivá právní odvětví, uvědomuje si význam ústavního práva a ústavních práv jednotlivce jako základního zákona státu, posuzuje význam jednotlivých ústavních institucí v politickém systému a v legislativním procesu - rozlišuje správní a trestní řízení, charakter jednotlivých právních deliktů, uvede příklady právních problémů, se kterými se může občan obracet na jednotlivé právní instituce, je si vědom trestní odpovědnosti - uvědomí si sociální funkce státu, objasní funkci sociálních dávek, především podpory v nezaměstnanosti, popíše, jak zažádá o sociální dávku, na niž má nárok. - dovede uspořádat majetkové vztahy a náležitosti dle zásad občanského a rodinného práva, je si vědom odpovědnosti v rodinných vztazích a za výchovu dětí, včetně alternativních způsobů rodinné péče, dovede uplatnit v praxi zásady pracovního práva při uzavření pracovní smlouvy, výkonu pracovní činnosti či ukončení pracovního poměru - orientuje se v legislativě EU ve vztahu k ČR, uznává základní principy evropského pojetí práva a právní zodpovědnosti ČR vůči EU - ve svém jednání respektuje platné právní normy, zaujímá odmítavé postoje vůči sociálně patologickému jednání - uvědomuje si, jak se odpovědně chovat v případě mimořádných událostí.	- rodinné právo - pracovní právo - evropské právo	EV –Člověk a životní prostředí - právní ochrana přírodního bohatství VMEGS – Žijeme v Evropě - právo EU Metody a formy práce: - přednášky, besedy, panelové diskuse - videoprogramy s následnou diskusí - přednášky odborníků, příp. návštěva soudu - samostatná práce, referáty - práce s textem, právním předpisem Mezipředmětové vztahy D – historický vývoj práva Č – jazykový výklad právní normy Z – státní zřízení, kultura, náboženství D – absolutismus a parlamentarismus D – osvícenské ideje a demokratizace evrop. spol. Z, D – náboženství, kultura TV – historie tělesné kultury IVT – právní hledisko porušování zákona o autorských právech Integruje se předmět Svět práce
- pochozí význam ekonomiky pro zajišťování materiálních potřeb společnosti, objasní základní principy fungování hospodářské politiky, rozliší základní typy daní, uvede, jakým způsobem podá příznání k dani z příjmu fyzických osob - vysvětlí fungování tržní ekonomiky a její přednosti ve srovnání s ostatními ekonomickými systémy, pochozí princip vzájemného vztahu nabídky a poptávky a dokáže jej aplikovat na konkrétní ekonomické jevy, posoudí na základě informací z tisku vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (HDP, inflace, míra nezaměstnanosti) - rozliší jednotlivé typy trhů, především se bude orientovat na trhu práce a finančních trzích, kriticky posoudí svoje předpoklady pro volbu budoucího povolání, uvědomí si	Občan a ekonomika - ekonomika a ekonomie - hospodářská politika, daňová soustava - tržní ekonomika - kapitálové trhy - trh práce - finanční trhy a bankovníctví - makroekonomické ukazatele - národní hospodářství a jeho struktura - právní formy podnikání - podnik a jeho struktura - globální ekonomika	Průřezová témata: OSV –Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž - pochopení principů trhu a rozvoj podnikavosti MKV – základní problémy sociokulturních problémů, psychosociální aspekty interkulturality - multikulturalita jako obohacující faktor trhu VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě - globalizace ekonomiky MV – Účinky mediální produkce a vliv médií - vliv médií na tržní chování EV – Člověk a životní prostředí - dopady

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
význam kvalifikace a rekvalifikace, dokáže vyhledat informace o pracovních místech, vymezí práci úřadu práce personálních agentur - objasní činnost ČNB a komerčních bank, zvolí optimální způsob financování svých osobních potřeb, naučí se využívat moderní formy bankovních služeb včetně moderních informačních a telekomunikačních technologií - rozlišuje a porovnává jednotlivé formy podnikání, posoudí, která forma podnikání je v dané situaci nejvýhodnější, posoudí výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním, uvede, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti - porozumí vnitřním mechanismům řízení firmy a zásady managementu, pochopí smysl marketingu, naučí se analyzovat skrytý obsah reklamy, vyjadřuje svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu - pochopí nezvratnost procesu globalizace ekonomiky, význam mezinárodních ekonomických institucí a nutnost obstat v podmínkách konkurence na mezinárodním trhu		ekonomiky na životní prostředí Mezipředmětové vztahy: D – výroba a obchod v minulosti Z – geografické faktory ekonomických procesů M – ekonomická statistika a účetnictví M – ekonomie (M – 8. ročník) Integruje se předmět Svět práce
8. ročník		
- vysvětlí, proč je filozofie věda - objasní vztah filozofie k náboženství, umění, ideologii a světovému názoru - zamyslí se nad užitím filozofie pro současnost a dnešního člověka	Vznik, předmět a vývoj filozofie - filozofie jako věda - struktura filozofie - filozofie a světový názor	Průřezová témata: OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne - rozvoj myšlení a odpovědného přístupu ke světu MV – Účinky mediální produkce a vliv médií mediální a reálný obraz světa EV – Problematika vztahu organismu a prostředí - filozofie přírody Metody a formy práce: - přednášky, debaty, diskusní panely - práce s textem, analýza a interpretace filozof. díla - samostatná práce, referáty Mezipředmětové vztahy: D – náboženství HV – podstata umění (HV – 6. ročník)
- charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry v dějinách filozofie a jejich představitele - vysvětlí zásady etiky argumentace, rozpozná manipulativní argumentaci	Dějiny filozofie - antické filozofie - orientální filozofie - středověká filozofie	Průřezová témata: OSV – Poznání a rozvoj vlastní osobnosti, morálka všedního dne - harmonický rozvoj osobnosti

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	• renesanční filozofie • novověká filozofie • osvícenská filozofie • filozofie 19.stol. • filozofie 20. století	MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů - poznání neevropských filozofických systémů VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě - globalizace myšlení Mezipředmětové vztahy: D – demokratické a totalitní společnosti (D -4.,8.r.) ZSV – moderní politické systémy a ideologie D – problémy fungování demokratického systému D – historické souvislosti vývoje myšlení Č – prolínání filozofie a literatury M – výklad světa na základě číselných vztahů FY – fyzikální obraz světa TV – historie tělesné kultury ČJL – filosofické směry 19. století (ČJL – 7. roč.) ČJL – filosofické směry novověku (ČJL – 6. roč.) ČJL – filosofické směry 20. století ČJL – logika (ČJL – 7. ročník)
• vysvětlí a rozliší pojmy axiologie a etika • zhodnotí odpovědnost vědce, politika, lékaře apod. • objasní význam svědomí člověka v praktických životních situacích z hlediska morálky – možný konflikt individuálního a obecného • posoudí vztah mezi praktickou a sociální etikou	Etika • etické kategorie • praktická etika • dějiny etiky • teorie hodnot	Průřezová témata: OSV – Morálka všedního dne -význam morálního jednání MKV – Základní problémy sociokulturních rozdílů odlišnost morálních norem MV – Účinky mediální produkce a vliv médií morální odpovědnost masmédií VMEGS – Globalizační a rozvojové procesy, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě globální problémy a odpovědnost lidstva EV – Člověk a životní prostředí - odpovědnost člověka za stav životního prostředí Mezipředmětové vztahy: D – historický vývoj morálky ČJL – problém morálky v literárním díle

4.11

Informatika

Informatika a výpočetní technika

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	2	2	-	-

Obsahové vymezení předmětu:

Předmět Informatika (NG) a Informatika a výpočetní technika (VG) akceptuje vzdělávací obsah oboru Informatika dle revidovaného RVP ZV z roku 2021 a Informační a komunikační technologie dle platného ještě neupraveného RVP G. Tento postup byl zvolen z důvodu návaznosti a postupného náběhu změn výuky dle nových RVP.

Předmět realizuje vybrané tematické okruhy průřezových témat: OSV, VMEGS, MV.

Obsah předmětu Informatika na NG je zaměřen na nové klíčové digitální kompetence nového vzdělávacího oboru informatika tak, je problematika definovaná v RVP ZV z roku 2021. Zaměřuje se na:

- informační systémy a cloudové řešení ve škole (sdílení dat, online komunikace, emailová komunikace)
- rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií, na práci se získanými informacemi,
- digitální technologie - získání a prohloubení znalostí práce s PC (práce s operačním systémem, souborová správa),
- tvorbu a úpravu dat - funkce textového editoru, tabulkového kalkulátoru, prezentace a vizualizace dat, zpracování fotografií a videa
- získávání, prezentování a ověřování věrohodnosti informací, komunikaci v počítačových sítích, dodržování základních typografických a estetických pravidel a využití výpočetní techniky v rámci ostatních předmětů. V pokročilejších skupinách žáků je výše uvedená obsahová náplň probírána více do hloubky směrem k náročnějším technologiím a je průběžně doplňována o další témata v závislosti na vývoji IT dle podrobněji zpracovaných výukových materiálů předmětové komise Informatiky a IVT.

Organizační vymezení předmětu:

Výuka probíhá ve dvou počítačových učebnách se 17 žákovskými stanicemi. Počítač pedagoga je napojen na dataprojektor. Všechny počítače v učebnách stejně jako v celé škole jsou připojeny k Internetu.

Žáci jsou ve výuce děleni do skupin. Na předmět navazují volitelné předměty Informatika a výpočetní technika a Programování (7. a 8. ročník) a Kancelářská informatika (8. ročník). Studium lze zakončit maturitní zkouškou.

Výchovné a vzdělávací strategie:

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz

na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

Kompetence k učení:

- hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací
- zadáváním vhodných úloh a problémů vede žáky k samostatné práci i spolupráci, nutnosti vyhledávat informace a posuzovat je

Kompetence k řešení problémů:

- učí schopnosti formulovat své požadavky a využívat je v interakci s počítačem
- předkládá jim problémy z běžného života a praxe a vede je k řešení s využíváním VT
- učí žáky řešit problémy spojené s obsluhou PC (instalace, údržba dat, ...)

Kompetence komunikativní:

- zadává náročnější úkoly, pro jejichž zpracování je třeba pracovat ve skupinách, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, vhodně rozdělit práci ve skupině, chápat potřebu efektivní spolupráce
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím sítě (lokální i Internetu)
- vede žáky k užívání VT při prezentaci svých názorů

Kompetence sociální a personální:

- předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty
- při týmové práci vede žáky ke zhodnocení jejich schopností a uplatnění se v týmu

Kompetence občanské:

šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek
vede žáky ke zodpovědnosti při práci s PC, k dodržování právních i etických norem

Kompetence digitální:

- vede žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb
- vede žáky k využívání digitálních zařízení při učení i při zapojení se do života školy a do společnosti a k samostatnému rozhodování se o tom, které technologie pro jakou činnost lze využít
- vede žáky k získávání, vyhledávání, posuzování informací a digitálního obsahu
- učí žáky, jak spravovat a sdílet data
- učí žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- učí žáky k využívání digitálních technologií, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- vede žáky k tomu, aby chápali význam digitálních technologií a k seznamování se s novými technologiemi, ke kritickému hodnocení jejich přínosů a rizik jejich využívání
- Vede žáky k předcházení situací ohrožujících
- Vede žáky k tomu, aby dbali na tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních a k etickému jednání při zacházení s digitálními prostředky

Hodnocení

podle konkrétní situace v konkrétní třídě bude kombinováno formativní a sumativní hodnocení.

Mezipředmětové vztahy

Vzhledem k specifické podstatě předmětů Informatika a IVT jsou využívány uvědoměle dovednosti a znalosti nabyté v rámci Informatiky a IVT ve všech ostatních předmětech v průběhu celého studia.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
• má přehled o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě (informační systémy a cloudová řešení) • vysvětlí účel informačních systémů, identifikuje jejich prvky • orientuje se ve školním informačním systému a v základních službách Microsoft 365	Informační systémy a online prostředí (cloudové řešení) • informační systém ve škole; uživatelé, činnosti a práva uživatelů, struktura dat; účel informačních systémů a jejich role ve společnosti • cloudové řešení ve škole • princip cloudových aplikací • Microsoft 365; základní služby, uživatelé, skupiny, ochrana dat uživatelů, práva uživatelů • výhody cloudového řešení • metody zabezpečení přístupu k datům • porovnání s jinými systémy • bezpečnost práce a ochrana zdraví, prevence	A – odborná terminologie OSV – mezilidské vztahy, komunikace
• popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému a umí jej obsluhovat • umí ukládat data do svého datového úložiště • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • respektuje licenční politiku softwaru a autorská práva	Digitální technologie • hardware počítače o součásti počítače • parametry a principy jejich společného fungování • přídatná zařízení • software – licence; dělení sw • řešení technických problémů, nepropojení, kontrola nastavení • jednoduchá údržba počítače a dat	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti A – odborná terminologie
• umí využívat funkce operačního systému • umí si přizpůsobit uživatelské prostředí operačního systému (nastavení zvuku, kamery) • provádí běžné instalace potřebných aplikací • má přehled o možnostech příslušenství operačního systém	Operační systém • základní funkce operačního systému • typy operačních systémů • využití operačního systému, jeho nastavení a přizpůsobení • instalace a odinstalace aplikací příslušenství operačního systému	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti A – odborná terminologie

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
---------	-------	--

2. ročník

	Opakování učiva 1. roč. - přihlašování do žákovských PC - přístup do síťových složek - přihlašování do informačních systémů (emaily, skupiny) - online komunikace	
- získá z dat informace, interpretuje data, která ho obklopují, odhaluje chyby - navrhne a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (kódování čísel, znaků, barev) - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svoje řešení stejného problému s jinými a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - vyhledá chybu v modelu a opraví ji	Data, informace - jednotky informace a jejich praktické použití - Binární soustava – bit, byte, násobné jednotky - Hexadecimální soustava - způsoby kódování dat s ohledem na jejich přenos - Kódování znaků (ASCII tabulka) - Kódování barev - získávání, vyhledávání a ukládání dat v počítači; - interpretace získaných dat pomocí grafického znázornění pomocí grafů nebo schémat (vývojové diagramy)	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti M – číselné soustavy a převody mezi nimi
- dokáže pracovat se složkami a datovými soubory v souborových manažerech, má kontrolu nad svými daty ve svých souborech - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - zná základní formáty souborů a jejich asociaci s aplikacemi, umí vyhledat vhodnou aplikaci pro zobrazení určitých formátů dat	Digitální technologie - souborová správa - disk, složka, soubor - asociace souborů v operačním systému - práce v souborových manažerech - archivace a zálohování dat, komprese dat - datové a programové soubory a jejich formáty - textové soubory - soubory s tabulkami - soubory s obrázky a fotkami - audio a video soubory - programové soubory - instalace aplikací	OSV - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

3. ročník

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- Žák se orientuje na klávesnici - editace spec. znaků - zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek - ovládá základní postupy s textovým editorem jakožto základní uživatelskou aplikaci - uplatňuje typografická a estetická pravidla pro práci s textem - umí aplikovat pravidla a strukturu dokumentů do oddílů a v kapitolách editovat záhlaví a zápatí	Informační systémy - návrh a tvorba evidence dat, typy dat - Práce s textovými informacemi - Kontrola správnosti a použitelnosti struktury (formátování písma a odstavce, číslovaný a nečíslovaný seznam, vkládání obrázků) - Nastavení pravidel úpravy a struktury dokumentů s využitím oddílů a stylů - Úprava typografických požadavků	A – odborná terminologie v počítačovém světě, výslovnost, český překlad odborných termínů
- umí sestavit správnou strukturu tabulky s jednoduchými výpočty v tabulkovém kalkulátoru a znázornit jejich výsledky graficky - orientuje se v rozsáhlých datech pomocí řazení a filtrů - nastavuje zobrazení, filtrování a řazení dat v tabulce, využívá funkce pro automatické zpracování dat - sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat - zhodnotí funkčnost, navrhne úpravu tabulky, formátuje tabulku, - vkládá a odstraňuje části tabulky - ověřuje data ve vstupních buňkách, zabezpečuje obsah - výstupních buněk - umí rozkopírovat vzorce se základními funkcemi do dalších buněk tabulky - prezentuje získané informace	- Práce s tabulkami a daty - struktura a formát tabulky - pravidla a omezení vstupních dat - úpravy v tabulkách - vzorce a základní funkce, adresace buněk - vizualizace dat – jednoduché grafy - řazení a filtrování dat, typy dat, práce se záznamy - práce s řetězcíP - prezentace informací	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení - vyhledává informace na portálech a ověřuje jejich věrohodnost, - posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost - má přehled o důvodech používání počítačových sítí a jejich typech, vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě, uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - umí provádět údržbu webového prohlížeče s ohledem na ochranu svého soukromí (historie procházení, zapamatování hesel, soubory cookies)	Počítačové sítě · internet a jeho základní služby - význam sítí - typy sítí (klient-server, peer-to-peer) - prvky sítí (aktivní, pasívní) - služby sítí - IP adresa, principy internetu - Připojení zařízení do sítě, příklady sítí - řešení problémů s konektivitou, odezvou, propojením - web (fungování, prohlížeč, odkaz, url, cloud) - vyhledávač přístupová práva · poskytovatelé připojení	AJ, CJ 2- komunikace na internetu v různých jazycích OSV Rozvoj schopnosti poznávání, Mezilidské vztahy, Komunikace Poznávání lidí Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VMEGS Objevujeme Evropu a svět MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálního sdělení

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
umí provádět údržbu webového prohlížeče s ohledem na ochranu svého soukromí (historie procházení, zapamatování hesel, soubory cookies)	Bezpečnost - zabezpečení dat v pc – antivirová ochrana, firewall, hesla, šifrovaný přenos, nebezpečné aplikace - aktualizace, zálohování, archivace - bezpečná hesla, dvoufaktorová autentizace - nebezpečné aplikace a systémy - digitální identita – digitální stopa, sledování polohy, ochrana soukromí (fotografie, mailová korespondence, komunikace na sociální síti) - údržba webového prohlížeče – historie procházení, soubory cookies, stažené soubory	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti OV – právní hledisko porušování zákona (OV, ZSV – 2.,3.,4.,7. ročník)
4. ročník		
- Žák ví, co je algoritmus a program - umí složitý problém dekomponovat na dílčí samostatně řešitelné části a navrhnout a popsat kroky k jejich řešení - umí analyzovat problém z různých pohledů, vybrat a obhájit zvolené řešení - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí postup, který je daným algoritmem řešen - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu - umí vytvořit program v blokově orientovaném programovacím jazyce, program vyzkoušet a opravit v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné - umí pracovat se strukturovanými daty – navrhnout model, data shromažďovat a následně zpracovávat	opakování učiva tercie Algoritmizace a programování - algoritmus a program - programovací jazyky - příkaz, blok, procedura/funkce, objekt - proměnné - cykly - podmíněný příkaz - praktická cvičení v programovacím jazyce, kontrola funkčnosti, nalezení chyby - vývojové diagramy Práce s daty - data a informace - mapování objektů reálného světa na entity - další typy dat – obrázky, texty a jejich kódování - praktická cvičení návrhu datového modelu Informační systémy (IS), tvorba digitálního obsahu - analýza – potřeby uživatelů, use cases (UC),	FY – součásti výpočetních zařízení OSV Rozvoj schopnosti poznávání Mezilidské vztahy, Komunikace Poznávání lidí VMEGS Objevujeme Evropu a svět ČJL –pravopis FY, CH – zpracování výsledků laboratorních cvičení, grafická prezentace fyzikálních jevů M – aritmetické a logické operace, matematická logika, praktická matematika, funkce a jejich grafický průběh

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- myšlenkové mapy, uživatelské rozhraní - dekompozice na dílčí samostatně řešitelné části - porovnání více řešení a obhajoba zvoleného řešení - vývoj aplikace s formuláři a sběrem dat - analýza a zpracování získaných dat - autorství a licence, právní aspekt	
5. ročník		
- zná význam základních pojmů v informatice a vývojové trendy v oblasti IT - ovládá, propojuje a aplikuje dostupné prostředky ICT - využívá teoretické i praktické poznatky o funkcích jednotlivých složek hardwaru a softwaru k tvůrčím a efektivnímu řešení úloh - umí řešit základní problémy s hardware - zná základní softwarové produkty, jejich určení a způsoby ovládání - orientuje se v možnostech uplatnění ICT v různých oblastech společenského poznání a praxe - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	základy práce s počítačem informatika – vymezení teoretické a aplikované informatiky (základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje a instituce) hardware – funkce prostředků ICT, jejich částí a periférií, technologické inovace, digitalizace a prezentace dat software - ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika, operační systémy a programové aplikace - jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software ergonomie, hygiena a bezpečnost práce s ICT – ochrana zdraví, možnosti využití prostředků ICT handicapovanými osobami	- A – odborná terminologie v počítačovém světě, výslovnost, český překlad odborných termínů OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problému
- dokáže pracovat s diskovými jednotkami - odlišuje pojmy složka a soubor a zná základní operace s nimi přímo a v souborových manažérech - zná základní formáty souborů - organizuje účelně data a chrání je proti poškození či zneužití	souborová správa údržba a ochrana dat - správa souborů a složek - práce v souborových manažérech - komprese, antivirová ochrana, firewall, zálohování dat	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problému
- umí upravit základní nastavení prvků operačního systému - umí řešit problémové situace se systémem - pracuje s textem a obrázkem v textovém i grafickém editoru a využívá vhodných aplikací - zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	operační systémy a jejich základní funkce software – funkce operačních systémů a programových aplikací, uživatelské prostředí zpracování a využití informací - příslušenství operačního systému – základní funkce textového a grafického editoru - počítačová grafika	
	pokročilé funkce textového editoru Word	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- nastavuje vzhled stránky, pracuje se záhlavím a zápatím - chápe pojem styl a zvládá základy práce se styly - pracuje v různých druzích zobrazení - ovládá práci s textovým editorem - uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	- formátování oddílů - styly - vícestránkové dokumenty členěné do kapitol - druhy zobrazení a možnosti nastavení pracovního prostředí - tabulky - hyperlinky publikování – estetické a typografické zásady publikování	- VV – grafické a estetické hledisko, základní typografické zásady pro tvorbu ročníkových prací - ČJL –pravopis
- efektivní postupy při formátování tabulky - ovládá práci s tabulkovým editorem - edituje, zpracovává a zabezpečí informace v tabulkách - konstruuje jednoduché a složitější vzorce s funkcemi, které jsou do sebe vnořovány - řadí a filtruje záznamy v databázích	pokročilé funkce tabulkového kalkulačnického Excel - formátování tabulky - ověřování vstupních dat - další funkce, vnořování funkcí - grafy - databáze - možnosti nastavení pracovního prostředí	- FY, CH – zpracování výsledků laboratorních cvičení, grafická prezentace fyzikálních jevů - M – aritmetické a logické operace, matematická logika, praktická matematika, funkce a jejich grafický průběh
- využívá dostupné služby informačních sítí k vyhledávání informací, ke komunikaci, k vlastnímu vzdělávání a týmové spolupráci - využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií, knihoven, databází a výukových programů - používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje vztahy mezi údaji - posuzuje tvůrčím způsobem aktuálnost, relevanci a věrohodnost informačních zdrojů a informací - využívá informační a komunikační služby v souladu s etickými, bezpečnostními a legislativními požadavky	internet - globální charakter internetu - multikulturní a jazykové aspekty - služby na internetu informace – data a informace, relevance, věrohodnost informace, odborná terminologie, informační zdroje, informační procesy, informační systémy - metody a nástroje vyhledávání informací - formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy - vývojové trendy informačních technologií sdílení odborných informací – diskusní skupiny, elektronické konference, e-learning informační technika, legislativa – ochrana autorských práv a osobních údajů	- AJ, CJ 2- komunikace na internetu v různých jazycích - VV – vyhledávání informací na internetu OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému. VMEGS – Žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě MV – Média a mediální produkce - OV – právní hledisko porušování
- zvládá vytvoření algoritmu s větvením na dvě nebo více možnosti - vybere vhodný cyklus pro opakované provedení příkazů	základy algoritmizace - větení programu - cykly – základní předpoklad modulárně řešených programů	OSV- Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
6. ročník		
• žák si zopakuje svoje znalosti na testech ECDL • žák bude seznámen s historií grafiky, pochopí rozdíl mezi 2D a 3D grafika a umí vysvětlit výhody a nevýhody rastrové a vektorové grafiky • naučí se zpracovávat bitmapové obrázky a fotografie jednotlivě i v dávkách a prezentovat skupiny obrázků • pochopí pojmy Výběr, Cesta, Stopa, Přechody, Vzorky a Paleta a naučí se zpracovávat obrázky z jejich využitím • pochopí využití Vrstev, Masky a Filtrů při zpracování obrázků • žák se seznámí se záznamem zvuku. Porozumí starším způsobům záznamu zvuku v analogové formě. Pochopí uložení zvuku v digitální podobě a komprimování zvuku. Naučí se zpracování zvukových stop a tvorbu výstupního zvukového souboru v různých formátech • žák vytvoří animaci v různých prostředích a naučí se připravit animaci pro použití v prezentačních programech • žák se seznámí se základními vlastnostmi videozáznamu, jeho komprimování a použití kodeků. Umí nainstalovat video z různých úložišť, zpracovat je trimováním a uložit do výstupního souboru v různém formátu • dokáže vytvořit multimediální prezentaci s využitím znalostí a dovedností získaných v průběhu celého školního roku (umí do prezentace začlenit video, titulky a přechody, texty, mluvené slovo, zvuky, hudbu, obrázky, fotografie, animace) • zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím pokročilých funkcí aplikačního softwaru, multimediálních technologií a internetu	opakování učiva předchozích ročníků počítačová grafika • zpracování digitální fotografie - hromadné zpracování fotografií a jejich prezentace • úpravy bitmapových a vektorových obrázků - vrstvy - maska - filtry zvukový soubor a jeho úpravy • práce se stopami • tvorba zvukového souboru vytváření animace v různých programech zpracování videa • import videa • střih videa a zpracování videa pomocí efektů • přidání titulků a přechodů do videa • práce se zvuky ve videu • export výsledného videa do různých formátů prezentační software • výběr a srovnání různých prostředí pro tvorbu prezentace • vytváření vlastní multimediální prezentace	• OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému, spolupráce a soutěž • OV – právní hledisko porušování zákona o autorských právech (OV, ZSV – 2., 3., 4., 7. ročník) • Fy – využití znalosti z optiky při pořizování a zpracování fotografií a videa • Fy, CH – zpracování výsledků laboratorních cvičení • Fy – záznam a reprodukce zvuku, ochrana před hlukem • VV – estetické hledisko zpracování obrázků • VV – práce s fotografií (VV – 3., 6. roč.) • VV – počítačová grafika, práce s interetem • VV – vytvoření prezentace • M – aritmetické a logické operace, matematická logika, praktická matematika, funkce a jejich grafický průběh

4.12 Výtvarná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	2	2	1	1	2	2	-	-

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Výtvarná výchova RVP ZV a Výtvarný obor RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova RVP ZV a RVP G a Multikulturní výchova RVP ZV, které prolínají výukou po celou dobu studia.

Na nižším stupni gymnázia výuka probíhá v dvouhodinových blocích, ve 3. a 4. ročníku jednou za dva týdny nebo jednou hodinou týdně. Pro výuku od 5. ročníku žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna.

Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Význam předmětu Výtvarná výchova je důležitý pro chápání vizuálního vnímání světa a jeho zákonitostí, vlivu na člověka a společnost, na formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty, význam Vv je také relaxační, terapeutický a sebereflexivní. Specifikou VV jsou kontrolované kreativity, otevření se inovacím a práce týmech. Ve výuce se žáci seznámí se základními výtvarnými technikami, základními výtvarnými výrazovými prostředky a nastíní se jim základy odborného navrhování. Důležitou složkou je základní přehled některých výtvarných směrů, autorů a děl.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- se podílel na utváření příjemného prostředí pro pobyt ve škole,
- se v rámci svých možností snažil vyjádřit se výtvarnými prostředky,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- si na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých (jiných kultur) utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společenstvím,
- chápal význam výtvarného díla a výtvarného umění v historickém kontextu
- chápal kontext vývoje umění a historických událostí se zvláštním důrazem na historické události 20. a 21. století

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k řešení problémů.
- Učitel organizuje návštěvy výstav podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k řešení problémů.
- Učitel (u některých projektů) organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.

- Učitel používá s žáky digitální techniku (mobil, PC, notebook, tablet, dataprojektor, tiskárnu), pracuje s žáky v různých aplikacích (úprava fotografií, vytváření komiksů), využívá komunikaci s žáky formou e-mailů a Outlooku, používá internet (vyhledávání textů, informací, galerií), využívá s žáky práci ve Wordu, Excelu a Malování, dodržuje s žáky pravidla hygieny práce, zdraví a etiky, vede žáky k používání antivirů, upozorňuje na možnost zneužití internetových stránek – kompetence digitální, kompetence k řešení problémů, kompetence pracovní.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- práce s uměleckým dílem - experimenty s reprodukcí - vyjadřování prožitků netradičními způsoby - počítačová grafika	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní difference MKV Multikulturalita Mezipředmětové vztahy: ČJL – ilustrátoři dětských knih HV – inspirace hudbou Z – práce s mapou M – souměrnost a asymetrie Využití znalostí: Informatiky, D Kompetence: digitální, k řešení problémů IP – Výchova ke zdraví
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- záznamy emocí, prožitků, představ, vjemů - výtvarné vyjádření povrchu, struktury - výtvarné vyjádření prožitků z hudby - fantazie, sny, představy, příběh	Využití znalostí: HV, ČJL Kompetence: komunikativní
vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků	- plošné a prostorové vyjadřování - kombinované techniky, experimenty s materiály - pohyb, rytmus, řazení prvků - princip sériovosti - proměna tvaru	Využití znalostí: Informatiky, M Kompetence: komunikativní, k řešení problémů
vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- barvy základní, doplňkové - malba temperou, akvarel - barevný kontrast, kompozice - zlatý řez, vertikála, horizontála	Využití znalostí: FY, M Kompetence: digitální, sociální
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- tělo ve výtvarném umění - portrét, mimika, gesto - lidská postava, pohyb	Využití znalostí: TV Kompetence: komunikativní, sociální
rozezná působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně	- vztah člověka k prostředí - krajina, mapa, reliéf	Využití znalostí: Z Kompetence: sociální, komunikativní, k řešení problémů

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- stavba tvaru, struktura, detail - kresba a malba podle modelu	
2. ročník		
žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- práce zachycující proměnu času, - komiks, práce s fotografií, - fáze pohybu a prostředky zachycení jeho jednotlivých fází, - roční období, proměny světla, krajiny, - mobilní objekty, hra s prostorem, - hudební notový záznam, písemný záznam řeči	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní diference MKV Multikulturalita Mezipředmětové vztahy: ČJL –odraz vývoje poznání v uměleckých dílech ČJL – literární formy (ČJL – 5. ročník) HV – inspirace hudbou Využití znalostí: HV, FY, Informatika Kompetence: digitální, k řešení problémů
vybírání, vytváření a pojmenovávání prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů představ a poznatků, variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	- využití malby, kresby, grafiky - prostorová tvorba - práce s rozličnými materiály /kov, dřevo, papír, plast/ - koláž /prolínání světů/ - kombinované techniky	Využití znalostí: FY Kompetence: komunikativní
zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie	- divadlo, performance /kulisy, masky, kostým, hudba, hra s textem/ - živly /země, vítr, oheň, voda a výtvarné zpracování jejich působení/ - haptické etudy	Mezipředmětové vztahy HV – kulisy (HV - 1.ročník) Z – ochrana přírody Využití znalostí: HV Kompetence: komunikativní, sociální, pracovní
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- hledání vlastního výrazu - hledání výrazových prostředků pro vyjádření nálad, pocitů, fantazie - osobní prostor, místo k bytí, interiér, exteriér - perspektiva vnějšího a vnitřního prostoru	Mezipředmětové vztahy HV- odraz hudby ve výtvarném umění, lidové nástroje HV – hudební doprovod Využití znalostí: D, OV Kompetence: komunikativní, sociální, pracovní IP – Výchova ke zdraví

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- samostatná tvorba - skupinová práce - velký formát, vývojová řada, projekt - interpretace díla, příběh - design, reklama - figurální námět /postava, portrét/	Využití znalostí: OV Kompetence: komunikativní, k řešení problémů, digitální IP – Výchova ke zdraví
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- umělecko-historické slohy - návštěva galerií, muzeí - video, film, architektura - archetyp, přírodní národy, inspirace východní kulturou - řemesla (keramika, řezbářství, textil)	Využití znalostí: D Mezipředmětové vztahy D – historické slohy, vývoj architektury v dějinách D, HV – renesance Kompetence: digitální, sociální
3. ročník		
- žák rozpoznává specifickosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci - v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	- možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření - linie, barva, tvar, světlo - plocha, objem /prostorová tvorba/ - technologické postupy tvorby - grafické techniky	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní diference MKV Multikulturalita Mezipředmětové vztahy M - tělesa Využití znalostí: FY, D Kompetence: digitální, sociální, komunikativní
- pojmenovává vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích	- člověk a prostředí - architektura a její vliv na člověka v proměnách času	Mezipředmětové vztahy ČJL, HV – základní rysy uměleckých směrů D – vývoj architektury v dějinách Využití znalostí: ČJL, D Kompetence: občanské, sociální, komunikativní
- pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně - návštěvy galerií, diskuse s výtvarníky, komentované video/ - výtvarné techniky - nová média	Využití znalostí: HV, Informatiky, ČJL Kompetence: digitální, sociální, personální, komunikativní

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích - prvky vizuálně obrazných vyjádření uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	- proměny života - osobnost, vztahy - vnitřní krajina - studie, inspirace přírodními motivy	Využití znalostí: B Kompetence: digitální, sociální IP – Výchova ke zdraví
- na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	- diskusní fórum v rámci estetického hodnocení vizuální kultury - individuální, kolektivní projev - práce ve skupině - akční tvorba	Využití znalostí: OV Kompetence: sociální, komunikativní, personální, pracovní IP – Výchova ke zdraví
- své získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	- vliv reklamy, - film, fotografie - street art - užitá grafika, design - masovost a autenticita projevu	Mezipředmětové vztahy Využití znalostí: Ov Kompetence: digitální, sociální, k řešení problémů IP – Výchova ke zdraví
- na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- citace, parafráze, narážka, - humor ve výtvarném umění, - karikatura, komiks - autenticita projevu a vyprázdňenost forem - seznámení s umělecko historickými památkami v nejbližším okolí - kresba v pléneru	Využití znalostí: Č, Z HV – folklór Kompetence: sociální IP – Výchova ke zdraví
na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	- komunikace, hra s formou - gestická malba - haptická projekce	Využití znalostí: OV, TV Kompetence: sociální, komunikativní, personální IP – Výchova ke zdraví
4. ročník		
pojmenuje účinky prvků vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání zaznamenává podněty z představ a fantazie	- práce s materiály - kompozice, barva - tvar, linie, bod - kontrast, rytmus, plocha - inspirace hudbou - práce v exteriéru	OSV Kreativita Komunikace MV Kulturní diference MKV Multikulturalita Mezipředmětové vztahy HV – výtvarné umění korespondující s hudebním

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		M – návrh a realizace výtvarných děl Využití znalostí: HV, VV, M, FY Kompetence: komunikativní, pracovní, digitální
- vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- já moje identita - osobní značka, znak, - subjektivní vyjádření, introspekce	Mezipředmětové vztahy HV – inspirace hudbou Využití znalostí: OV Kompetence: sociální, komunikativní, personální IP – Výchova ke zdraví
- vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- možnost seberalizace a sebevyjádření temperament (extrovert – introvert) - dlouhodobý projekt	Využití znalostí: OV, HV Kompetence: sociální, komunikativní, personální, pracovní, občanské IP – Výchova ke zdraví
- využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy - k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	- seznámení s novými médii a technikami (počítačová grafika) - současné umělecké směry a jejich vliv na společnost na konci 20. století	Mezipředmětové vztahy Informatika – použití programu malování na PC Informatika – grafické a estetické hledisko (Informatika-- 3. roč.) Využití znalostí: Informatika Kompetence: komunikativní, digitální
vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší	- výtvarné techniky grafika, malba - základy fotografie, film, divadlo - prostorová tvorba	Využití znalostí: ČJL, CH Kompetence: sociální, komunikativní
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace - archetypální souznění různých kultur - tradice, zvyky, folklór - klasická a nová média v proměnách času	Mezipředmětové vztahy HV - folklór Využití znalostí: OV Kompetence: sociální, komunikativní, digitální
rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku	- proměnlivost obrazu v čase - návštěvy galerií, galerijních animací - interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření - reflexe vývoje umění v současné společnosti	Využití znalostí: D, OV Kompetence: sociální, komunikativní, personální
zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích, pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů	- umělecké směry 20. století - seznámení se současnými výtvarnými tendencemi - body art	Mezipředmětové vztahy D, HV – umění 20. století Využití znalostí: Z, TV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- land art - konceptuální umění	Kompetence: sociální, komunikativní
pojmenovává příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů	- vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků - nestandardní postupy ve výstavbě díla - současné výstavy v kontextu společenského dění	Využití znalostí: D Kompetence: sociální, komunikativní, personální
5. ročník		
- vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách, objasní její význam v procesu umělecké tvorby i v životě i jako základního faktoru rozvoje své osobnosti - vysvětlí umělecký znakový systém jako systém vnitřně diferencovaný a rozpozná v něm umělecké znaky od objevných až po konvenční - na příkladech vysvětlí roli uměleckého znaku jako neukončenou, nedefinitivní ve svém významu; vysvětlí vztah mezi subjektivním obsahem znaku a významem získaným v komunikaci - objasní význam osobně založených podnětů na vznik estetického prožitku; popíše vlastní zkušenosti i zkušenosti s uměním, které s jeho vznikem souvisejí - vysvětlí, jaké předpoklady jsou zapotřebí k recepci uměleckého díla a zejména k porozumění uměleckým dílům současnosti - objasní podstatné rysy magického, mýtického, univerzalistického, modernistického přístupu k uměleckému procesu, rozpozná je v současném umění a na příkladech vysvětlí posun v jejich obsahu - objasní podstatné rysy aktuálního (pluralitního, postmodernistického) přístupu k uměleckému procesu a na základě toho vysvětlí proces vzniku „obecného vkusu“ a „estetických norem“ - vystihne nejpodstatnější rysy dnešních proměn a na příkladech uvede jejich vliv na proměnu komunikace v uměleckém procesu	Umělecký proces a jeho vývoj - umělecký proces a realita - chápání uměleckého procesu - znakové systémy jednotlivých druhů umění - historické proměny pojetí uměleckého procesu - prezentace uměleckého díla Role subjektu v uměleckém procesu - smyslové vnímání a jeho rozvoj - interpretace a recepce uměleckého díla - tvořivá osobnost v roli tvůrce, interpreta, recipienta Úloha komunikace v uměleckém procesu - umění ve společnosti - role umělce - proces tvorby nových, sociálně dosud nezakotvených znaků - publikum a jeho role - nové technologie a jejich vliv na umělecký proces - subjektivní chápání uměleckých hodnot a hodnoty společensky uznávané Téma prolíná celým učivem VV v 1. a 2. ročníku	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problému, spolupráce a soutěž MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě EV Člověk a životní prostředí
rozpoznává specifickosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	- experiment z hlediska inovace prostředků - analýza vizuálně obrazových systémů - klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplín	MV Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií TO: Design a konstruování TO: Digitální technologie TO: Zpracování a prezentace informací

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	- možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření - technologické postupy tvorby	Mezipředmětové vztahy IVT – vyhledávání informací na internetu IVT – grafické a estetické hledisko, základní typografické zásady pro tvorbu ročníkových prací
vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace	- člověk a prostředí - architektura a její vliv na člověka v proměnách času	D – historické slohy
interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta	- seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně - výtvarné techniky - nová média	
uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační	- proměny života - osobnost, vztahy - vnitřní krajina - studie, inspirace přírodními motivy	
na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	- diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury - individuální, kolektivní projev - práce ve skupině - akční tvorba	
na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	- transformace hodnot a její odraz v umění - světonázorové, náboženské, filosofické zázemí historických slohů	
pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	- práce s materiály - kompozice, barva - tvar, linie, bod - kontrast, rytmus, plocha - inspirace hudbou - práce v exteriéru	Mezipředmětové vztahy HV – inspirace hudbou
- já- moje identita - při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	- osobní značka, znak, - subjektivní vyjádření, introspekce	Mezipředmětové vztahy ČJL, HV - umění a architektura od starověku po vrcholnou gotiku HV – výtvarné propojení s hudebními počátky Využití znalostí: HV, TV, D, ČJL, IVT, B, Z, M, CH, FY
na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření, aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	- komunikace, hra s formou - gestická malba - haptická projekce	O zařazení učiva do ročníku rozhoduje učitel po dohodě s žáky s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem
samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky a při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké	- dlouhodobý projekt - možnost seberalizace a sebevyjádření	Mezipředmětové vztahy M – souměrnosti a asymetrie

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění • nalézá, vybírá a uplatňuje odpovídající prostředky pro uskutečňování svých projektů		
6. ročník		
• využívá znalostí, aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	• seznámení s novými médii a technikami • současné umělecké směry a jejich vliv na společnost na konci 20. století	MV Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií TO: Design a konstruování TO: Digitální technologie TO: Zpracování a prezentace informací
• charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	• výtvarné techniky- grafika, malba • základy fotografie • prostorová tvorba	
• své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	• vliv reklamy, • film, fotografie • street art • užitá grafika, design • masovost a autenticita projevu	OSV – Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problému, spolupráce a soutěž MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů Psychosociální aspekty interkulturality Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí VMEGS Žijeme v Evropě Vzdělávání v Evropě a ve světě EV Člověk a životní prostředí
• na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	• moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace • archetypální souznění různých kultur • tradice, zvyky, folklór • klasická a nová média v proměnách času	Mezipředmětové vztahy ČJL – popis uměleckého díla a fotografie, kompozice a plány obrazu IVT – práce s fotografií IVT – vytvoření prezentace FY - optika Využití znalostí: HV, TV, D, ČJL, IVT, B, Z, M, CH, FY
• vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	• proměnlivost obrazu v čase • návštěvy galerií • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti	O zařazení učiva do ročníku rozhoduje učitel po dohodě s žáky s přihlédnutím k jejich individuálním schopnostem a dovednostem

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření	- umělecké směry 20. století - seznámení se současnými výtvarnými tendencemi - body-art - land-art - konceptuální umění	Mezipředmětové vztahy ČJL, HV – umělecké směry od renesance k romantismu ČJL, HV – moderní umění 19. a 20. století (ČJL – 7.a 8. roč.) ČJL, HV – umělecké směry 2. poloviny 20. století, vliv a zobrazení událostí 2. světové války a šoa (ČJL – 8. roč.) HV, D – kultura biedermeieru (D- 7. ročník) HV, D – umění 20. století (D- 4.,8.ročník) HV, D – moderna a postmoderna (D- 8. ročník)
na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl	- vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků - nestandardní postupy ve výstavbě díla - současné výstavy v kontextu společenského dění	Mezipředmětové vztahy ČJL – poezie, vyprávění (ČJL – 5. ročník) ČJL – popis IVT – estetické hledisko zpracování obrázků
na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	- citace, parafráze, narážka - humor ve výtvarném umění, - autenticita projevu a vyprázdněnost forem - seznámení s umělecko-historickými památkami v nejbližším okolí	Mezipředmětové vztahy Z – památky Tišnovska

4.13 Hudební výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	1	1	1	1	2	2	-	-

Předmět Hudební výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru Hudební výchova RVP ZV a Hudební obor RVP G.

Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnosti a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Enviromentální výchova i Mediální výchova. V hudební výchově se rozvíjejí nejen veškeré smysly žáka a studenta, ale činnosti v sobě zahrnují všechna průřezová témata uvedená v RVP ZV a RVP G.

Na nižším stupni gymnázia se třída dělí na skupiny. Pro výuku od 5. ročníku žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentářem a audio-vizuální technikou.

Na předmět navazuje volitelný předmět Estetická výchova – Hudební výchova (od 5. ročníku). Studenti volí mezi Výtvarnou a Hudební výchovou.

Maturitní zkoušku lze skládat jako složku nepovinnou.

Předmět Hudební výchova má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších etap vývoje hudby v historickém sledu a jejich hudebních představitelů ve vrcholných dílech. Pozornost je věnována kontextu vývoje umění a historických událostí se zvláštním důrazem na historické události 20. a 21. století.

Učí se práci v kolektivu při nácviu a interpretaci hudby v souborech.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- chápal význam emotivních a pocitových prožitků pro život,
- v rámci svých možností interpretoval a produkoval hudbu,
- našel v hudbě prostředek relaxace i duševního obohacení,
- chápal, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny,
- na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých utvářel nepředpojaté postoje k různým kulturám a společnostem,
- chápal význam hudby v historickém kontextu,
- pracoval s dechem v koordinaci s pohybovým ústrojím, produkoval hudbu nejen zpěvem.

Výchovné a vzdělávací strategie

V předmětu využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu je kladen důraz na některé další metody a pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívají učitelé následující formy práce:

- Učitel klade důraz zejména na individuální přístup k žákům a na rozvoj jejich vlastních schopností – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Učitel organizuje žákům práci formou větších společných projektů, rozvíjí tak jejich schopnosti týmové spolupráce a zodpovědnost jedince za společné dílo – kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence pracovní.

- Učitel organizuje návštěvy výstav, koncertů a divadelních představení podle aktuálních možností, formuje tak postoje žáků k emotivním a pocitovým prožitkům a formuje jejich vztah k hudbě, rozvíjí tak jejich kulturní rozhled – kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.
- Žáci mohou zpracovat projekt s hudební tematikou – na konci 4. ročníku. Téma zpracují a vlastní výsledky prezentují a obhajují – kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů.
- Učitel zadává žákům referáty k samostatnému či skupinovému zpracování a prezentaci – kompetence k učení, kompetence komunikativní.
- Vedeme žáky k ovládnutí běžně dostupných digitálních zařízení, aplikací a služeb; jejich využívání při učení i při zapojení do života školy a do společnosti.
- Učíme žáky získávat, vyhledávat a kriticky posuzovat data, informace, volit postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků. Snažíme se předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné i duševní zdraví, i zdraví ostatních; požadujeme, aby při spolupráci, komunikaci i sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky
- – kompetence digitální.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, vícehlase - orientuje se v jednoduchém notovém zápise	Vokální činnosti - intonační cvičení - rozšiřování hlasového rozsahu - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem, vyhledávání rytmu v zápisu písně - lidový dvojhlas - píseň a její hudební forma	OSV Rozvoj schopností poznávání Kreativita Poznávání lidí Komunikace Psychohygiena VDO Občanská společnost a škola VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV Kulturní difference Lidské vztahy EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí MV Kritické vnímání mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení Mezipředmětové vztahy: ČJL - Lidové popěvky, umělci reprezentující vlast ČJL – slovo a hudba ČJL – libreto (ČJL – 5. ročník) VV – kulisy VV – inspirace hudbou OV – lidové obyčeje Z – hudební památky Čech, Moravy a Slezska Využití znalostí: ČJL, VV, D, Z, Informatika, OV IP – Výchova ke zdraví
- vytváří jednoduché doprovody - využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - zapíše tóny do notové osnovy - rozpozná dur a moll stupnice, základní intervaly	Instrumentální činnosti - jednoduchý doprovod lidových písní s využitím orffova instrumentáře, rytmická hra na tělo - improvizace jednoduché hudební formy - noty, pomlky, intervaly (stupnice dur, moll, akord)	
- taktuje dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt - pohybem vyjádří obsah písně	Hudebně pohybové činnosti - hra na dirigenta a orchestr - pantomima - využívání řeči těla - vybrané taneční kroky - vlastní pohybové ztvárnění	
- rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat - rozpozná a označí užité výrazové prostředky v proudu znějící hudby	Poslechové činnosti - hudebně výrazové prostředky - hudební nástroje v lidové hudbě - hudební nástroje orchestru - hudba a slovo – vybrané hudební žánry	
2. ročník		
- pracuje na rozšiřování svého hlasového rozsahu - při zpěvu uplatňuje správné pěvecké návyky a dovednosti dle svých individuálních dispozic v jednohlase i vícehlase.	Vokální činnosti - hlasová hygiena - lidský hlas, mutace,	MKV Kulturní difference OSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	- vokální projev - lidové a umělé písně	Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Psychohygiena Kreativita Komunikace OSV Sebepoznání a sebepojetí VDO Občanská společnost a škola
- na základě svých dosavadních individuálních hudebních schopností a dovedností částečně reprodukuje motivy, témata a tvoří jednoduché doprovody - při hudebních aktivitách využívá své dosavadní znalosti z hudební nauky	Instrumentální činnosti - Prolínají se do ostatních hudebních činností během roku - Tvorba jednoduchých doprovodů	
rozliší stupnici dur a moll	Noty, stupnice, intervaly	VMEGS Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět MV Vnímání autora mediálních sdělení VMEGS Jsme Evropané Objevujeme Evropu a svět
- rozpozná některé druhy lidových tanců, zvolí vhodný typ hudebních pohybových prvků k poslouchané hudbě - na základě individuálních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Hudebně pohybové činnosti - lidové tance (kolový tanec, mateník, polka, valčík), moderní tanec - taktování, dirigování jednoduchých lidových písní - vlastní pohybové ztvárnění (choreografie) - využívání řeči těla	
- při poslechu využívá dosavadní získané zkušenosti - vnímá použité výrazové prostředky, chápe jejich význam - zařadí skladbu do příslušného období - pojmenuje hudební formy různých období	Poslechové činnosti - výběr poslechových skladeb z různých období - skladba vokální a instrumentální - hudba duchovní a světská - vybrané hudební formy	Mezipředmětové vztahy ČJL – slovo a hudba OV – lidové zvyklosti VV – odraz hudby ve výtvarném umění, lidové nástroje VV – inspirace hudbou VV – hudební doprovod Z – kultura Čech a Moravy D – české umění vrcholného středověku Využití znalostí: ČJL, D, Z, B, OV, VV IP – Výchova ke zdraví
3. ročník		
- žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při	Vokální činnosti Hlasová hygiena – lidský hlas Lidové a umělé písně Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon	OSV Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Seberegulace a sebeorganizace VDO

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
mluvním projevem v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti - Hra na ozvěnu - Rytmická hra na tělo - Orffovy nástroje - Homofonie a polyfonie	Občan, občanská společnost a stát VMEGS Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané MKV Lidské vztahy Etnický původ Multikulturalita EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí MV Stavba mediálního sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Tvorba mediálního sdělení
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hudebně pohybové činnosti Hudebně pohybové činnosti - Hudba a tanec – dělení tanců - Taktování	Mezipředmětové vztahy ČJL – základní rysy uměleckých směrů, hudební skladatelé D – vývoj hudby v kontextu vývoje společnosti Z – regionální varianty hudby Fy – zvuk a jeho vlastnosti Fy – princip hudebních nástrojů Tv – Soulád pohybu s hudbou
- všímá si dynamických a výrazových změn v hudebním proudu - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Poslechové činnosti - Přehled hudebních slohů umělecké hudby - Poslech – postihování a srovnávání charakteristických rozdílů různých hudebních slohů	Využití znalostí: ČJL, VV, Z, D, B, Informatika
- přístupuje k dílu jako k logicky utvářenému celku - orientuje se v hudebních slozích, uvede významné představitele - zařadí na základě svých indicie. schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - rozlišuje hudbu uměleckou a nonuměleckou	- Hudba umělecká a nonumělecká - Původ hudby - Pravěk a starověk - Hudba v období středověku - Hudební renesance - Hudební baroko - Hudební klasicismus - Hudební romantismus - Hudba 20. století - jazz, spirituály, blues, - Moderní hudební nástroje	Využití znalostí: ČJL, VV, Z, D, B, Informatika IP – Výchova ke zdraví
4. ročník		
Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební	Vokální činnosti Hlasová hygiena – lidský hlas Lidové a umělé písně	OSV Sebezpoznaní a sebepo Kreativita

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- improvizace - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	Jednohlas, lidový dvojhlas, kánon	Psychohygiena Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika VDO Občanská společnost a škola
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Instrumentální činnosti - Hra na ozvěnu - Rytmická hra na tělo - Orffovy nástroje - Homofonie a polyfonie	Formy participace občanů v politickém životě VMEGS Evropa a svět nás zajímá MKV Multikulturalita Princip sociálního smíru a solidarity EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí MV Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Fungování a vliv médií ve společnosti Práce v realizačním týmu
rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě	Hudebně pohybové činnosti Hudba a tanec – blues, rokenrol, twist	Mezipředmětové vztahy ČJL – péče o hlasové orgány, hlasová výchova ČJL – staročeština v textech písní (ČJL – 5. roč.) ČJL – dějiny literatury VV – výtvarné umění korespondující s hudebním VV – inspirace hudbou VV - folklór D – obecné charakteristiky jednotlivých historických období (renesance-romantismus) OV – společenské vlivy na vývoj hudebního dění D, HV – umění 20. století D, HV – moderna, postmoderna Využití znalostí: ČJL, VV, D, Z, Informatika, OV, B, FY
- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky uzavřenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	Poslechové činnosti - Počátky českých hudebních dějin - Česká hudební renesance - České hudební baroko - Český hudební klasicismus - Český hudební romantismus - Česká populární	DOPLŇKOVÉ AKTIVITY – Práce se zpěvníky, partiturami, účast na koncertech a divadelních představeních

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		IP – Výchova ke zdraví
5. ročník		
• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • reprodukuje zpívaný (hraný vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností • vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1-8 • rytmizuje jednoduché texty • tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje • používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	Hlasová výchova • správné dýchání • hlasová hygiena • rozezpívání • správné tvoření tónů • artikulace • hlavový tón Zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas Intonace • zpěv hudebních motivů • imitace • intonační výcvik Zhudebnění • přísloví, pořekadel • vlastního textu • vytvoření vlastních drobných skladeb Intervaly • opěrné písně • základ harmonie (T,D,S) Rytmický výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář • Rytmizace textů a písní rytmičnými nástroji	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému Sociální komunikace VMEGS Žijeme v Evropě MKV Základní problémy sociokulturních rozdílů MV Účinky mediální produkce a vliv médií - Vliv médií na estetické cítění, Kritické vnímání hudebních žánrů Média, mediální produkce. Uživatelé Mediální produkty a jejich významy Mezipředmětové vztahy: ČJL, HV - umění a architektura od starověku po vrcholnou gotiku ČJL, HV – umělecké směry od renesance po romantismus (ČJL – 6. roč.), moderní umělecké směry 19. a 20. století (ČJL – 6., 7. roč.) D – shodné a rozdílné znaky renesančního a barokního umění (D- 6. ročník) ČJL, HV – umělecké směry 2. poloviny 20. století, vliv a zobrazení událostí 2. světové války a šoa (ČJL – 8. roč.) ČJL – literární žánry TV – pohybová a rytmická průprava D – pravěk, starověk, středověk, počátek novověku – obecné charakteristiky (D- učivo NG, 5., 6. roč.) VV – výtvarné propojení s hudebními počátky ZSV – společenská odpovědnost VV – hudební rytmy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Využití znalostí: ČJL, TV, B Náměty Využívání vokálních a instrumentálních partitur Doplňkové aktivity Vyhledávání informací na internetu Krátké projekty k dramatickým hudebním formám 19.stol. Návštěva koncertů Drobná veřejná vystoupení
- užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem - orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně instrumentálních skladeb	Hra na hudební nástroje - tvorba instrumentálních doprovodů - jednoduchá aranžmá - nauka o hudebních nástrojích Partitura - vývoj notace	
reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	Tanec - pohyb na hudbu - dobové tance - lidové a umělé tance - reprodukce pohybů	Využití znalostí: TV
- vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, - rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	Hudební myšlení v období - rytmicko-monomelodickém (starověk) - polymelodickém (středověk – renesance) - melodicko-harmonickém (baroko) rytmus, melodie, výrazové prostředky, tónina, hudební formy: organum, kánon, moteto, mše, madrigal)	Využití znalostí: ČJL, D, VV
- popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla - vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	Tvůrce hudby a interpret - tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, raný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, nizozemští skladatelé a přísná imitace, Palestrina, Lasso, čeští skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B.M. Černohorský - dále pak např. Bach, Mozart, Chopin, Schumann, Liszt	Využití znalostí: ČJL, D, VV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- orientuje se ve vývoji hudebního umění, - uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách - rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků na základě historických společenských a kulturních kontextů - popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Periodizace hudebního vývoje - hudba vokální a instrumentální - hudební formy - charakteristické znaky slohů - hledisko historické a kulturní - hudba česká a světová Pravěk Starověk Ars antiqua Ars nova Renesance a humanismus Baroko	Mezipředmětové vztahy D-české umění vrcholného středověku VV, D – renesance Využití znalostí: ČJL, D, VV
- odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Hudební žánry - muzikál - šanson - šantán - kabaret - revue - jazz, swing - trampeká píseň	Využití znalostí: ČJL, D
- interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností - vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla Komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl	Využití znalostí: D
- přístupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků) jako k možnému poselství, na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje - uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout	- populární hudba - jazz konce 19. století 20. léta 30. léta – swing 40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy 50. léta – rockenrol - hudba jako kulturní statek a jako zboží - hudební průmysl - hudba a její využití v běžném životě	Využití znalostí: ČJL, D, ZSV
6. ročník		

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
• uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností • zpívá z not v rozsahu 1-5 v daných tóninách • vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem	Akustika • hlasové ústrojí • sluchové ústrojí Tvorba tónu • vyrovnání vokálů • hlasové rejstříky • hlavový tón Zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas Individuální tvorba • melodie rytmičuje, podkládá textem a zapisuje do not Intervaly • opěrné písně • harmonické citění Rytmický výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář • vytváření drobných rytmických etud, jejich rytmický zápis	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Spolupráce a soutěž VMEGS Žijeme v Evropě MKV Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MV Média a mediální produkce Mediální produkty a jejich významy Účinky mediální produkce a vliv médií Mezipředmětové vztahy: ČJL - hlasová výchova, péče o hlasové orgány ČJL – umělecké směry od renesance k romantismu ČJL – sběratelská činnost a lidová píseň ČJL – fonetika ČJL – národní obrození D, HV kultura biedermeieru (D – 7. ročník) ČJL – moderní umění 20. století (ČJL – 7. roč.) ČJL – umělecké směry 2. poloviny 20. století, vliv a zobrazení událostí 2. světové války a šoa FY – zvuk a jeho vlastnosti TV – tanec D – charakteristika jednotlivých historických období 18.-20. století (D – 3.,4, 7.,8.ročník) D, HV – umění 20. Století D, HV – moderna, postmoderna (D - 8. ročník) ZSV – obrozenecké snahy ZSV – podstata umění (ZSV – 8. ročník) Náměty Práce s vokálními a instrumentálními partiturami Práce s odbornou literaturou Doplňkové aktivity Krátké prezentace k hudebním dramatickým formám 20. stol. Návštěva koncertů a divadelních představení

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		Aktuálně příležitostná veřejná vystoupení
- využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách - orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně – instrumentálních skladeb - na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	Hra na hudební nástroje - tvorba instrumentálních doprovodů - jednoduchá aranžmá - improvizace, stylizace - partitura - nástroje symfonického orchestru - orientace v notovém zápise - moderní hudební nástroje	
pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	Taneční hudba techno, disco, hip hop, reggae, house, break, trance, rap	Využití znalostí a dovedností: TV
- vyděljuje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby - rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladě - uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	Hudební myšlení v období - melodicko-harmonickém (klasicismus, romantismus, impresionismus) - sonické období (hudba 20. století) - rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy	Využití znalostí a dovedností: ČJL, D, VV
- popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla - vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	Tvůrce hudby a interpret tvůrce a interpret jako jedna osoba Divadla malých forem Britský rock – Beatles Folk music – Bob Dylan Folkrock – Simon&Garfunkel Underground – Frank Zappa Big Beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák	Využití znalostí a dovedností: ČJL, D
- orientuje se ve vývoji hudebního umění - uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách - rozděluje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů - popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	Periodizace hudebního vývoje - hudba vokální a instrumentální - hudební formy - charakteristické znaky slohů - hledisko historické a kulturní - hudba česká a světová Baroko Rokoko	Využití znalostí a dovedností: ČJL, D, VV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	Klasicismus Romantismus – impresionismus Další směry 20. století	
- odliší hudbou podle jejího stylového zařazení, významu a funkce - rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	Hudební styly a žánry, funkce hudby - hudba a její využití v běžném životě - hudba jako kulturní statek a jako zboží - hudební průmysl - hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století (u nás např. Jiří Stivín, Tomáš Víšek, Jiří Hlaváč, Michael Kocáb, ve světě např. Sting, ERA)	Využití znalostí a dovedností: D, ZSV
- interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností - vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	Estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. - pojem „kýč“ - hudba jako zboží - pojem komerce - hudba na objednávku - kvalita uměleckého díla	Využití znalostí a dovedností: ZSV
- přístupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby(hudebních znaků), jako k možnému poselství, na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje. - uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby - uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout - upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Bludiště stylů ve 20. století - Volná atonalita - Dodekafonie a serialismus - Modální hudba - Neoklasicismus - Neofolklorismus - Témbrová hudba - Elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby - Minimalismus - Stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“ Využití hudby - Muzikály - Festivaly - Divadla - Nahrávací studia, CD, DVD - Masová média, reklama, znělka Moderní populární hudba 70. a 80. let u nás i ve světě - Hard rock - Heavy metal - Art rock	Využití znalostí a dovedností: ČJL, D, ZSV

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
	• Pompézní rock • Pop rock • Disco • Punk a nová vlna • Nový romantismus a neorock • Střední proud • Protestsongy • Neonacistické metalové kapely	

4.14 Tělesná výchova

Časové, obsahové a organizační vymezení

ROČNÍK	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
hodinová dotace	3	3	2	2	2	2	2	2

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP ZV a RVP G a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP ZV a RVP G.

Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky.

Žáci 2. a 5. ročníku absolvují 6 – 7 denní lyžařský výcvikový kurz. Žáci 4. ročníku absolvují 3 denní sportovní kurz zaměřený na rozvoj kondice a orientace v terénu. Žáci 4. ročníku absolvují sportovní kurz zaměřený na rozvoj kondice a orientace v terénu. Do programu kurzu jsou začleněna témata Dopravní výchovy, Branné výchovy – chování se za mimořádných situací, PP a Obrany vlasti. Žáci 6. ročníku kurz 1. pomoci s ukázkou a přednáškou RZZS JmK, doplněný teoretickou i praktickou výukou vyučujícími tělesné výchovy, biologie a chemie. Žáci 7. ročníku absolvují sportovní kurz zaměřený na letní sporty (zpravidla vodácký a turistický).

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro hry. Maturitní zkoušku lze skládat jako zkoušku nepovinnou.

Tělesná výchova plní ve vzdělávání především funkci regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole, ale i činnostmi mimo školu. Další její význam je v rozvoji pohybových dovedností i v kultivaci pohybu, především pak v poznávání možností rozvoje zdravotně orientované zdatnosti. Její úroveň má zásadní význam pro aktuální zdraví a významně ovlivňuje zdravotní předpoklady i v dospělosti. Pohybové vzdělávání přechází od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové s uspokojováním vlastních pohybových potřeb i zájmů a s využíváním možností samostatně ovlivňovat svůj pohybový projev a zdatnost.

Charakteristické pro základní vzdělávání je rozpoznání a rozvíjení pohybových předpokladů.

Neméně důležité je:

- odhalování zdravotních oslabení a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení,
- poznávání významu tělesné a duševní zdatnosti pro celý život,
- poznání vlastních tělesných předpokladů a možností pro aktivní tělesnou činnost,
- rozvíjení osobních pohybových dovedností,
- učit se příjemně vnímat prožitky z vlastní pohybové sportovní činnosti,
- poznávání a rozvíjení vztahů v pohybových činnostech,
- přenášet vztahy fair play do života,
- osvojováním dovedností organizovat pohybové činnosti,
- digitální archivace a analýza individuálních fyzických aktivit, využívání moderních technologií, „chytrých hodinek“, GPS a mobilních zařízení pro záznam a kontrolu progresu
- analyzovat provedení pohybových úkolů pomocí videozáznamu a PC softwaru k tomu určenému

Výchova ke zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodování a chování, které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Důraz

je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě.

Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný.

Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.

Výchovné a vzdělávací strategie, klíčové kompetence

V předmětu TV využívají učitelé metody a strategie, které jsou uvedeny v charakteristice ŠVP naší školy a jsou společné pro všechny předměty. Vzhledem k specifickému obsahu předmětu TV je kladen důraz na některé další metody (např. aktivizující metody a metoda soutěže).

Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům, rozvíjí jejich osobní schopnosti, posouvá jejich limity – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální.**

Učitel organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti, zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu, učí řešit žáky herní problémy, uplatňuje tvořivé myšlení, dbá na dodržování herních pravidel – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence k řešení problémů.**

Učitel klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka, tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské.**

Učitel klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka, systematické zaznamenávání soukromých fyzických aktivit a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení – **kompetence sociální a personální, kompetence občanské, kompetence digitální**

Mezipředmětové vztahy

Učivo je využíváno ve všech ročnících na G4 i na G8

Biologie: Anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy

Dějepis: Historie tělesné kultury, kalokagatia, olympismus, tělovýchovná hnutí

Základy společenských věd: Rizika poškození zdraví

Zeměpis: práce s mapou, buzolou, orientace v terénu

Informatika a výpočetní technika: videozáznam, zpracování na PC, archivace záznamu pohybových aktivit

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
1. ročník		
• zvládá základní estetické držení těla • ví, že cvičení s hudbou má své zdravotní a relaxační účinky • zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou. Zná základní aerobní cvičení s hudbou (D) • předvede šplh na tyči • používá při cvičení švihadla a plné míče • chápe pojem kruhový trénink	Rytmická a kondiční gymnastika	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika Mezipředmětové vztahy: B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy (B - 3., 7. ročník) OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury
• dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních • zvládá úpolové hry, základní přetlaky a odpory	Úpoly	
• změří a zapíše základní výkony v osvojovaných disciplínách • připraví doskočiště a start běhu a vydá povely pro start • používá aktivně základní osvojované pojmy. Uběhne 60m, 600m (D), 1000 m (H) • předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu • používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností (běžecká abeceda)	Atletika	Shlednutí ukázky tréninkové jednotky v atletickém klubu
• uplatňuje základní pravidla sportovních her • vysvětlí základní role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her • rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry • zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) • zvládá základní průpravnou hru • zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhažování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče přihrávkou, odbírání míče • zvládá herní střeh a odbíjení obouruč vrchem	Sportovní hry • fotbal • basketbal • florbal • odbíjená	Reflexe podmínek a aktuálních možností pro zapojení do aktivní činnosti OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO Občanská společnost a škola
• zvládá základní herní činnosti jednotlivce • přihraje a chytí míč	Doplňkové sporty • softbal	EV Vztah člověka k prostředí

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
• odpálí míček, zašlápne metu • používá zjednodušená pravidla • seznámí se s charakterem a základními průpravnými činnostmi pro nové rekreační hry	• vybíjená • přehazovaná • freesbee • handbal • bruslení IP – Výchova ke zdraví	IP – Výchova ke zdraví
2. ročník		
• zaujímá správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech • užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence • dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva • dokáže odhadnout úroveň schopností svých i ostatních • chová se v duchu fair play	Základní pravidla TV	VDO Občan, občanská společnost a stát Mezipředmětové vztahy: ČJL- tělověda B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy výživy (B- 3.,7 . ročník) Fy – přetlačování, páka, zákon odrazu ve sportu OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu • provádí pravidelně cvičení s konkrétním účelem • v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem • předvídá možné nebezpečí úrazu • uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí • uplatňuje pravidla hygieny	Činnosti ovlivňující zdraví Zdravá výživa, pitný režim Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením	Využití znalostí: Trávicí soustava (B) OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností • dokáže je uplatnit ve hře, soutěži a rekreačních činnostech	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
• chápe, že různá cvičení mají různé účinky • ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích a s pomocí učitele je zlepšuje a odstraňuje • soustředí se na správné a přesné provedení pohybu	Průpravná a koordinační cvičení	
• dovede stoj o rukou s dopomocí – výdrž • Předvede základní skoky na trampolínce s odrazem snožmo (s	Gymnastika	Rozšiřující učivo: Přeskoky s oddáleným odrazem.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- roznožením, skrčením přednožmo - provede kotoul vpřed a vzad ve vazbách - ukáže základní obraty (D). Dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích		Hrazda- svis střemhlav, výmyk jednonož s dopomocí a přešvihy ve vzporu.
- zvládá základní estetické držení těla - zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D) - zvládá šplh na tyči - používá při cvičení švihadla a plné míče - vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti	Rytmická a kondiční gymnastika.	Rozšiřující učivo: Tance – polkový a valčíkový krok. OSV Kreativita
- změří a zapíše výkony v osvojených disciplínách - upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start - používá aktivně základní osvojené pojmy - uběhne 60m, 600 m (D), 1000m (H) - předvede základní techniku hodů míčkem, skoku dalekého, skoku vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu - používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	Atletika	Rozšiřující učivo: Vrh koulí – základy techniky, průpravná cvičení
- uplatňuje základní pravidla sportovních her - vysvětlí základní role ve hře a zjednodušená pravidla - zvolí taktiku hry a dodržuje ji (za pomoci spoluhráčů a učitele) - zvládá základní průpravnou hru - zvládá základní herní činnosti jednotlivce (výběr místa, vhazování míče, střelba z místa, střelba po vedení míče, uvolňování hráče, obcházení hráče, zpracování míče, odebírání míče). Zvládá vrchní i spodní odbití obouruč	Sportovní hry - fotbal - basketbal - florbal - odbějení	
- zvládá základní herní činnosti jednotlivce - používá zjednodušená pravidla - reaguje na alternativní formy hry - osvojuje si nové hry pro rozvoj herních dovedností	Doplňkové sporty - softbal - vybíjená - přehazovaná - bruslení	Netradiční sport : ringo OSV Komunikace
- zvládá základní dovednosti na sjezdových lyžích, které mu umožní bezpečný pohyb v náročném terénu - vyjmenuje zásady chování ve společných zařízeních, na vlecích a sjezdovkách a řídí se jimi. - zvládá základy mazání lyží - dovede ve spolupráci se spolužáky provést fixaci poraněných	Lyžování Poskytnutí první pomoci Obvazová technika	Týdenní lyžařský výcvikový kurz Rozšiřující učivo: snowboard VDO

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- části těla - dokáže přivolat odbornou první pomoc - řídí se bezpečnostními pokyny horské služby - je připraven na nebezpečí sněhové laviny	IP – Výchova ke zdraví	Občan, občanská společnost a stát IP – Výchova ke zdraví
3. ročník		
- zaujímá správné cvičební polohy - užívá osvojené názvosloví - dohodne se na spolupráci a taktice vedoucí k úspěchu družstva - dokáže odhadnout a srovnat úroveň schopností svých i ostatních - chová se v duchu fair play	Základní pravidla v TV	OSV Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - v hodinách TV usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti - seznamuje se s kondičními programy - předvídá možné nebezpečí úrazu - uplatňuje pravidla bezpečného chování ve sportovním prostředí - předvídá možné nebezpečí úrazu - uplatňuje pravidla hygieny	Činnost ovlivňující zdraví Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením Zdravotně orientovaná zdatnost	Volba doplňující organizované sportovní činnosti (Tv - Sh) Mezipředmětové vztahy B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy výživy (B- 3.,7 . ročník) OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury OV – ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady provedení osvojených pohybových dovedností - uplatňuje osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěžích a rekreačních činnostech - posoudí provedení pohybových činností, označí zjevné nedostatky a jejich příčiny	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	Historie olympijských her, tělovýchovná hnutí (Tyrš) (D) MV Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- chápe význam přípravy organismu před cvičením - připravuje a uklízí nářadí a náčiní - předchází možným poraněním a úrazům vhodným oblečením a obuví - plní zodpovědně pokyny učitele	Bezpečnost v TV a sportu	Rizika poškození zdraví, adrenalinové volno časové aktivity (občanská výchova)
- chápe, že různá cvičení mají různé účinky - ví o svých pohybových přednostech a nedostatcích - vyvíjí snahu ke zkvalitnění úrovně dovedností - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu	Průpravná koordinační a kompenzační cvičení	Zdravotní TV pro žáky III. zdravotní skupiny (Sh)
- dovede vazbu stoj na rukou – kotoul s dopomocí - předvede základní skoky na trampolínce odrazem snožmo	Gymnastika	Rozšiřující učivo: Přemet stranou

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- s roznožením a skrčením přednožmo - předvede kotouly ve vazbách s kotoulem letmo - ukáže základní obraty (D) - dovede z osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - dovede využít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla - zvládá bezpečně dopomoc a záchranu při osvojovaných cvicích		Hrazda – přešvih únožmo do vzporu jízdo, podmet Kruhy – komíhání, houpání
- zvládá základní estetické držení těla - vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou - používá netradiční náčiní –gymmball, obruče (D) - vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti - seznámí se a užívá posilovací stroje (zdravotní zásady). Vysvětlí zásady posilování zádových a břišních svalů	Rytmická a kondiční gymnastika	Rozšiřující učivo: Šplh na laně Aerobic – základní názvosloví, jednoduché sestavy (D) OSV Kooperace a kompetice
úpolové hry, křížkování, kotoul vpřed	Úpoly	
- změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách. - používá základní osvojené názvosloví - uběhne 60m, 150m, 350m, 800m (D), 1500m (H) - předvede základní techniku vrhu koule, skoků, běhu a štafetového běhu - používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	Atletika	Rozšiřující učivo: Souvislý vytrvalostní běh Intervalový trénink
- uplatňuje základní pravidla sportovních her - vysvětlí základní role ve hře a pravidla zjednodušených her - rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry - zvolí taktiku hry a dodržuje ji - zvládá základní průpravnou hru a herní činnosti jednotlivce	Sportovní hry - fotbal - basketbal - florbal - odběžená	
- zvládá herní činnosti jednotlivce i taktické varianty hry - používá zjednodušená pravidla	Doplňkové sporty - softbal - bruslení	Netradiční hry: Ringo, freesbee, nohejbal, badminton IP – Výchova ke zdraví
4. ročník		
- uplatňuje způsoby správného držení těla v různých polohách - zaujímá správné cvičební polohy - užívá osvojené názvosloví	Základní pravidla TV	OSV Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- dohodne se na taktice vedoucí k úspěchu družstva - dokáže odhadnout úroveň schopností svých i ostatních - chová se v duchu fair play		Mezipředmětové vztahy B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy výživy (B - 3.,7 . ročník) OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury
- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu - sleduje osobní fyzické parametry v závislosti na stravovacím a pohybovém režimu - usiluje o zlepšení své fyzické zdatnosti. Odmítá návyky škodící zdraví - uplatňuje cílevědomě pohybové prostředky ke korekci zdravotního oslabení	Činnosti ovlivňující zdraví Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením	
v souladu s individuálními předpoklady zvládá a zlepšuje pohybové dovednosti ve hře, soutěžích i rekreačních činnostech	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
- chápe význam přípravy organismu před cvičením - předchází možným poraněním a úrazům soustředěností na cvičení, vhodným oblečením a obuví - plní zodpovědně pokyny učitele, dodržuje organizaci cvičebních činností	Bezpečnost v TV a sportu	VDO Občanská společnost a škola
- chápe, že různá cvičení mají různé účinky. S pomocí učitele je zlepšuje - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	
- dovede vazbu stoj na rukou – kotoul, stoj na hlavě s dopomocí - předvede základní skoky na trampolínce s odrazem snožmo a s roznožením, skrčením přednožmo - předvede kotoul vpřed, kotoul letmo a vzad ve vazbách - ukáže základní obraty a rovnovážné postoje ve vazbách (D) - dovede s osvojených cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je - dovede využít gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla - zvládá bezpečně záchranu a pomoc při osvojovaných cvicích	Gymnastika	Rozšiřující učivo: Akrobacie – přemet stranou, vpřed Přeskoky přes kozu, švédskou bednu – skrčka Hrazda – toč jízdo vpřed Kruhy – komíhání, houpání s obraty
- vysvětlí zdravotní a relaxační účinky cvičení s hudbou - zvládá základní aerobní cvičení s hudbou (D). předvede šplh na tyči	Rytmická a kondiční gymnastika	Tance – country (D) Šplh na laně Aerobic – jednoduchá sestava

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- používá při cvičení švihadlo, plný míč, gymball, krátkou tyč - vysvětlí význam kondičního cvičení pro rozvoj rychlosti, síly, vytrvalosti a obratnosti. Vysvětlí pojem kruhový trénink - seznámí se s užíváním posilovacích strojů a dodržováním zdravotních zásad - vysvětlí základní zásady posilování břišních a zádových svalů		
vysvětlí význam úpolových sportů pro sebeobranu	Úpoly	Rozšiřující učivo: Základní úchopy Střehový postoj Odpory a přetlaky Úpolové hry.
- změří a zapíše výkony v osvojovaných disciplínách - upraví doskočiště, připraví start běhu a vydá povely pro start používá aktivně osvojované pojmy - uběhne 60m, 150m, 350m, 800m (D), 1500 m (H). předvede základní techniku vrhu koulí, skoku dalekého a vysokého, nízkého startu, běhu a štafetového běhu. Používá základní průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností	Atletika	Rozšiřující učivo: Souvislý vytrvalostní běh Běh v terénu. Negativní jevy ve sportu: Doping, korupce, agresivní fandovství VDO Občanská společnost a škola MK Lidské vztahy - Práce v realizačním týmu
- uplatňuje základní pravidla sportovních her - vysvětlí základní role ve hře a pravidla zjednodušených sportovních her - rozpozná základní pojmy označující používané náčiní, části hřiště a nejznámější sportovní hry - zvolí taktiku hry a dodržuje ji - zvládá základní průpravnou hru - zvládá základní HČJ	Sportovní hry - fotbal - florbal - basketbal - odblížená	
- zvládá herní činnosti jednotlivce a taktické varianty hry - užívá zjednodušených pravidel	Doplňkové sporty - softbal - bruslení	Rozšiřující učivo: Freesbee Branball
- zná pravidla silničního provozu a dodržuje je - dbá na vlastní bezpečnost (ochranná přilba, pravidelně ošetřuje své jízdní kolo a vybavení) - je ohleduplný k ostatním účastníkům silničního provozu	Sportovní kurz - cykloturistika - orientační běh - plavecká průprava pro záchranu tonoucích	OSV Právní a morální povinnost poskytnout 1.pomoc, chování v krizových situacích Mezilidské vztahy - sociální komunikace, morálka všedního dne právní a morální povinnost poskytnout

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- zvládne bezpečnou jízdu ve skupině - umí se orientovat v neznámém terénu - umí pracovat s mapou a buzolou - zná pokyny pro bezpečné přežití v bouřce před zásahem blesku - zvládne prvky záchranného plavání - poskytne 1. pomoc	záchrana tonoucího osobním zásahem	1.pomoc. EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - chování v krizových situacích IP – Výchova ke zdraví
5. ročník		
- ovládá sportovní terminologii a povel - orientuje se v problematice zjišťování potřebných ukazatelů tělesné zdatnosti a pohyblivosti. - pokračuje v osvojování nových a v upevňování dříve získaných pohybových dovedností a návyků použitelných v Tv, sportu i práci - respektuje pravidla osvojovaných pohybových her a sportů, jedná v duchu fair play - chápe sociální vztahy a role ve sportu a užívá je pro vytváření a upevňování meziosobních přátelských vztahů	Činnosti podporující pohybové učení - pravidla osvojovaných pohybových činností - vzájemná komunikace a spolupráce při pohybových činnostech	MV - Účinky mediální produkce a vliv médií Využívání potenciálu médií jako zdroje informací, naplnění volného času. OSV Sociální komunikace, spolupráce a soutěž - stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení, spolupráce a komunikace v týmu a v různých sportovních situacích.
- vnímá začleňování pohybových aktivit do svého denního režimu jako přirozenou a nezbytnou součást zdravého životního stylu - dovede využívat kompenzační, relaxační a vyrovnávací pohybové aktivity vzhledem k vlastnímu převažujícímu způsobu života a charakteru pracovní zátěže - průběžně pečuje o svou tělesnou zdatnost, kladné zkušenosti (postoje) staví do protikladu ke škodlivým a zdraví ohrožujícím vlivům	Činnosti ovlivňující zdraví - zdravotně zaměřená cvičení - individuální pohybový režim	Rozšiřující učivo: Cvičení pro žáky se zdravotním oslabením. EV Problematika vztahů organismů a živ. prostředí - Vliv prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí. Využití znalostí: Faktory ovlivňující zdraví (B) Mezipředmětové vztahy B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy výživy (B- 3.,7 . ročník) OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury
vytváří si osobní program zdatnosti v souladu s principy tréninku a udržování zdatnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
aktivně se zapojuje v souladu s individuálními předpoklady do pohybové činnosti, uplatňuje osvojené dovednosti a schopnosti		
- zvládá organizační, hygienické a bezpečnostní návyky pro provádění samostatné, zdravotně vhodné a bezpečné sportovní a jiné pohybové aktivity ve známém i neznámém prostředí - plní zodpovědně pokyny učitele při dopomoci a záchraně spolucvičence - dovede poskytnout 1. pomoc i v improvizovaných podmínkách	Bezpečnost v Tv a sportu	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- chápe význam pohybové činnosti pro přípravu organismu k pohybové aktivitě a k navození vhodného stavu po jejím ukončení při různých pohybových aktivitách a v různých podmínkách Tv a sportu - zvládá specifické pohybové činnosti pro správné držení těla a jeho částí, pro prevenci vzniku svalových dysbalancí i pro odstranění vzniklých oslabení - zná význam jednotlivých druhů cvičení a konkrétní účinky cviků	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení PILATES – systém cvičení zaměřený na hluboké centrální svalové skupiny Motorické testy a testy svalové nerovnováhy
- zvládne kotoul v kombinacích (ze vzporu dřepmo, ze stoje, z rozběhu), kotoul vzad v kombinacích (ze stoje pádem vzad-do vzporu dřepmo, do vzporu stojmo rozkročnéno, do vzporu stojmo,), stoj na hlavě, přemet stranou, stoj na rukou (s dopomocí), skoky-dálkový, nůžkový, kadetový, čertík (D), rovnovážné polohy v postojích - zvládne roznožku přes kozu našší i naděl s oddáleným odrazem, roznožku přes bednu (H), odbočku přes bednu našší	Gymnastika - akrobacie - skoky a přeskoky - hrazda - kruhy - kladina (D)	Rozšiřující učivo: (H) Bradla: komíhání ve vzporu, v podporu na předloktích, přednožka, zanožka. Malá trampolína: Přímé skoky (skok se skrčením přednožmo, s přednožením roznožmo, přípatmo), s celým obratem.
- na hrazdě zvládne výmyk ze svisu stojmo odrazem jednož, výmyk tahem (H), přešvihy únožmo, vzpor jízmo-spád vzad a vzepření závěsem v podkolení, sešin do stoje - na kružích předvede komíhání ve svisu, při zákmihu seskok, svis stojmo-svis vnesmo-svis střemhlav a zpět, houpání odrazem střídnož - při záhupu seskok, houpání odrazem střídnož - při předhupu shyb, při záhupu svis (H) - na kladině (D) zvládne výskoky únožmo, rovnovážné postoje a polohy, chůze s pohyby paží a nohou, celé obraty ve stoji i ve dřepu, ze stoje seskok prohnuté (vpřed, se skrčením přednožmo)	Gymnastika	
uvědomuje si správné držení těla, navyká přesnému a účelnému pohybu, v souladu s hudbou prožívá harmonický a rytmický pohyb	Rytmická a kondiční gymnastika - cvičení s náčiním - kondiční cvičení	Kondiční testy Mezipředmětové vztahy: HV – pohybově rytmická průprava

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
• zvládne základní aerobní cvičení s hudbou, rytmická cvičení s různými druhy náčiním (obruče, míče, švihadla)-(D) • chápe význam kondičního cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti • seznámí se s cvičením: s gymbaly, s malými činkami, expandery, s cvičením step aerobiku, s využitím posilovacích strojů • zvládne valčíkový a polkový krok, seznámí se s country a disko tancem		
• zná význam úpolových sportů pro sebeobranu, právní aspekty využití a zneužití bojových prvků • zdokonaluje základní činnosti - přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad, stranou a vpřed, střehový postoj a odpory v něm	Úpoly	
• chápe význam atletických činností pro všestrannou pohybovou přípravu sportovce, využívá atletických kondičních činností pro rozvoj zdatnosti • zná pravidla atletických soutěží • ovládá správnou techniku a taktiku osvojovaných atletických činností, usiluje v rámci svých možností o nejlepší výkon • zvládne běžeckou abecedu • osvojí si techniku a taktiku: startů z různých poloh • běhu na 60m (D) • běhu na 100m (H) • štafetového běhu • běhu v terénu • vytrvalostního běhu • skoku do dálky a výšky • vrhu koulí	Atletika	
• zná pravidla osvojovaných sportovních her a respektuje je • má základní taktické vědomosti o zaměřenosti chování hráče ve hře • zvládne základní akce daného systému • v basketbale zvládá uvolňování bez míče i s míčem, přihrávání, střelbu po dvojtaktu i z místa, doskakování. Herní systémy- postupný útok proti osobní obraně, rychlý protiútok, osobní obranný systém, útočné kombinace založené na početní převaze útočníků, na akci „hod“ a „běž“, na clonění • ve volejbale předvede odbití obouruč vrchem i spodem, útočný úder, spodní podání. Zvládne základní průpravnou hru	Sportovní hry • basketbal • volejbal • fotbal (H) • florbal	Rozšiřující učivo: nohejbal malá kopaná futsal (H)

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- s nahrávačem u sítě - ve fotbale předvede zpracování a vedení míče, přihrávání, střelbu, základní útočné a obranné kombinace		
ovládá pravidla, základní herní činnosti a taktiku i dalších pohybových her, aktivně se zapojuje do hry	Doplňkové sporty - Softbal - Badminton - Freesbee - Brandbal	Rozšiřující učivo: Bruslení, in- line bruslení Netradiční sporty: Petanque
- seznámí se s historií lyžování, druhy a pravidly lyžařských závodů - má znalosti o lyžařské výzbroji a výstroji, o údržbě a mazání lyží - zná zásady chování na běžeckých a sjezdových tratích, zásady bezpečnosti na horách - zvládá základní techniky sjezdového a běžeckého lyžování - zvládá poskytování 1. pomoci při úrazech na horách	Lyžařský výcvikový kurz	Rozšiřující učivo: Snowboarding
6. ročník		
- užívá tělocvičné názvosloví na úrovni cvičence - používá pro osvojované pohybové činnosti vhodnou výstroj a výzbroj - provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - respektuje práva a povinnosti vyplývající z různých sportovních rolí - zpracuje a vyhodnotí naměřená data	Činnosti podporující pohybové učení - sportovní role - měřitelné a hodnotitelné údaje související s tělesnou výchovou a sportem - sportovní výzbroj a výstroj	MKV Psychosociální aspekty interkulturality - význam sportu pro vzájemné porozumění a přátelství mezi lidmi různých národů a národností. Mezipředmětové vztahy B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy výživy (B - 3.,7 . ročník) OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury
- využívá v souladu se svými pohybovými předpoklady a zdravotními potřebami vhodné pohybové aktivity - zvolí vhodné soubory kompenzačních, relaxačních a vyrovnávacích cvičení zaměřených na prevenci a korekci svalové nerovnováhy - průběžně pečuje o svou tělesnou zdatnost - organizuje svůj pohybový režim	Činnosti ovlivňující zdraví - zdravotně orientovaná zdatnost - svalová nerovnováha	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti -péče o sebe sama, zdravý životní styl Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů EV Člověk a životní prostředí Využití znalostí: Životospráva člověka (B)
- provádí osvojované pohybové dovednosti na úrovni individuálních předpokladů - zvládá základní postupy rozvoje osvojovaných pohybových	činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	HV - tanec

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- dovedností - usiluje o své pohybové zdokonalení		
- uvědomuje si rizikové faktory ovlivňující bezpečnost pohybových činností - poskytne pomoc a záchranu spolucvičenci - dovede poskytnout 1. pomoc v případě stavů ohrožujících život	Bezpečnost v Tv a sportu	OSV Spolupráce a soutěž
- zvládá základní způsoby rozcvičení a přípravu organismu na pohybové zatížení - soustředí se na správné a přesné provedení pohybu - uvědomuje si konkrétní účinky cviků a vhodně je používá	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení PILATES – systém cvičení zaměřený na hluboké centrální svalové skupiny Motorické testy a testy svalové nerovnováhy Anatomie a fyziologie lidského organismu (Bi)
- zvládne jednoduché akrobatické sestavy z osvojených akrobatických prvků: z rozběhu odrazem snožmo kotoul letmo - přemet stranou s půlobratem - kotoul vzad do váhy předklonmo, kotoul vzad do stoje na rukou (H), přemet stranou-přemet stranou s půlobratem-kotoul vpřed; pomalý přemet vpřed (s dopomocí-D), přemet vpřed (s dopomocí) - předvede roznožku přes kozu našíř i nadél s oddáleným odrazem, roznožku přes bednu (H), odbočku přes bednu našíř - zvládne přímé skoky (skok se skrčením přednožmo, s přednožením roznožmo, přípatmo), kotoul letmo, salto vpřed s dopomocí - předvede výmyk ze svisu stojmo odrazem jednonož, výmyk tahem (H), přešvihy únožmo, toč jízdmu vpřed, vzad, vzepření vzklopmo (s dopomocí-H), podmet - zvládne houpání s obraty-při záhupu seskok, z komíhání překot vzad, předkmihem překot vzad roznožmo-(H), seskok předkmihem u předhupu - dovede (D) vazby a sestavy z osvojených prvků, výskok do vzporu dřepmo, seskoky s roznožením a přednožením	Gymnastika - akrobacie - přeskok - skoky na malé trampolíně - hrazda - kruhy - kladina	Rozšiřující učivo: (H) Bradla: komíhání ve vzporu, v podporu na předloktích, přednožka, zánožka, z výsedu roznožmo kotoul.
- orientuje se v ukazatelích tělesné zdatnosti a jejich měření - volí vhodné náčiní a nářadí pro zvýšení účinnosti cvičení - dbá na správné držení těla ve stoji, sedu, při zvedání břemen atd. - usiluje o estetické držení těla - zvládá techniku různých forem aerobního pohybu s hudebním doprovodem, rytmického cvičení s různými druhy náčiní (D)	Rytmická a kondiční gymnastika - cvičení s náčiním - kondiční cvičení	Kondiční testy Aerobik – základní názvosloví, jednoduchá sestava
dodržuje zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních	Úpoly	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
zvládne základní prvky sebeobrany- obrana proti objetí zepředu, obrana proti škrcení, obrana proti přímému úderu, boj o únik na zemi (H)		
- používá průpravná cvičení pro osvojení základních atletických činností - změří a zapíše výkony v osvojovaných atletických disciplínách - zvládne speciální atletické rozcvičení pro určitou disciplínu - zdokonaluje techniku a taktiku: - běhu na 60m, 800m (D) - běhu na 100m, 1500m (H) - štafetového běhu - běhu v terénu - vytrvalostního běhu - skoku do dálky a výšky - vrhu koulí	Atletika	Rozšiřující učivo: technika trojskoku intervalový trénink
- zná pravidla osvojovaných sportovních her a dokáže je uplatnit v činnostech rozhodčích - prakticky zvládne herní činnosti jednotlivce v rámci určitého systému hry v podmínkách utkání - má základní dovednosti uplatňované v útočné i obranné fázi hry - zvládne ve spolupráci základní akce daného systému - v basketbale zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, herní systémy- postupný útok proti osobní obraně, rychlý protiútok, osobní obranný systém, útočné kombinace založené na početní převaze útočníků, na akci „hod“ a běž“, na clonění, střelbu po pohybu a z místa, doskakování, zvládá přechod z obrany do útoku a z útoku do obrany, zónovou obranu - ve volejbale zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, útočné herní kombinace s nahrávačem u sítě, obranné proti podání soupeře, proti útočnému úderu soupeře, zvládá herní kombinace s vbíhajícím nahrávačem, jednoblok v zóně III	Sportovní hry - basketbal - volejbal - florbal - fotbal (H)	Rozšiřující učivo: házená streetball malá kopaná futsal (H)
ve fotbale (H) zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, postupný útok, systém osobní obrany v blízkosti branky, systém osobní obrany od půlící čáry, útočné kombinace založené na přihrávání, obranné kombinace založené na zajišťování a přebírání do šířky a hloubky, zvládá výběr místa (uvolňování, nabíhání), obsazování prostoru bez míče a s míčem, řešení situace jeden proti jednomu	Sportovní hry	
hraje podle pravidel, zdokonaluje herní činnosti a taktiku i	Doplňkové sporty	Rozšiřující učivo: bruslení - jízda v páru, jednoduché taneční kroky, in-line

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
dalších pohybových her, aktivně se zapojuje do hry	- softbal - badminton - baseball	bruslení
- seznámí se s všeobecnými zásadami při poskytování 1. pomoci - prakticky zvládá obvazovou techniku - umí zastavit krvácení - umí ošetřit zlomeniny - poskytne 1. pomoc při zástavě dýchání - zvládá zásady 1. pomoci při úrazovém šoku	Kurz 1. pomoci	OSV Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů Ochrana člověka za mimořádných událostí – 1. pomoc
7. ročník		
- zná ukazatele tělesné zdatnosti a pohyblivosti - koriguje vlastní pohybový program ve shodě se zjištěnými údaji - upevňuje získané pohybové dovednosti a návyky použitelné v TV, sportu i práci - odmítá podpůrné látky neslučitelné s etikou sportu. - podílí se na realizaci sportovní akce	Činnosti podporující pohybové učení pohybové činnostní, sportovní a turistické akce	OSV Spolupráce a soutěž - účast a podílení se na mimoškolních sportovních programech. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MV Mediální produkty a jejich význam
- má vytvořený pozitivní vztah k aktivnímu pohybu, který prakticky prokazuje pravidelnou účastí v některém sportu. - vybere z nabídky vhodné soubory kompenzačních cvičení a samostatně je upraví pro vlastní použití - ověří jednoduchými testy úroveň zdravotně orientované zdatnosti - osvojuje si správné hygienické návyky (hygiena cvičebního úboru, prostoru, tělesná hygiena, správná výživa...)	Činnosti ovlivňující zdraví organizmus a pohybová zátěž Hygiena pohybových cvičení a cvičebního prostředí	Mezipředmětové vztahy B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy výživy (B - 3., 7. ročník) OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury Využití znalostí: Civilizační choroby (B)
- má pozitivní vztah k pravidelným pohybovým aktivitám ve vlastním denním režimu - dovede poradit v základních otázkách souvisejících s pohybovým režimem a jeho náplní i jiným osobám - dokáže spojovat otázky tělesného pohybu a zdraví s dalšími oblastmi vzdělávání a každodenního života - samostatně připraví a vede tematické rozcvičení s ohledem na charakter další pohybové zátěže	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
- zvládá záchranu a dopomoc u osvojovaných činností - umí použít základní cvičení pro přípravu organismu před pohybovou činností a po ukončení pohybové činnosti - dovede poskytnout 1. pomoc při sportovních úrazech	Bezpečnost v TV a sportu	

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
• uplatňuje cvičení pro prevenci vadného držení těla • zná fyziologický účinek jednotlivých cviků a dovede je použít • používá cviky pro kompenzaci jednostranné zátěže • připraví a vede cvičení s ohledem na danou skladbu sportujících	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení PILATES – cvičení na gymbalech Joga UNIFITTEST – baterie motorických testů
• zdokonaluje základní akrobatická cvičení, jejich vazby a sestavy z osvojených cvičebních tvarů • zvládne roznožku a skrčku (přes různé druhy nářadí, přes zvýšené nářadí, s oddáleným odrazem), zdokonaluje přímé skoky a salto vpřed odrazem na malé trampolíně • na hrazdě a kruzích zdokonaluje osvojené pohybové činnosti, zvládne sestavu z 3-4 pohybových prvků (výmyk, toč jízdo, toč, přešvihy únožmo, spád vzad, podmet, překot vpřed, vzad, svis vznesmo, střemhlav, houpání, shyb u předhupu, záhupu,...) • na kladině (D) předvede rovnovážné postoje v náročnějších polohách, zdokonaluje vazby a sestavy z osvojených prvků	Gymnastika • akrobacie • přeskok a skoky na malé trampolíně • hrazda • kruhy • kladina	Rozšiřující učivo: Akrobatická cvičení ve dvojicích Bradla (H): stoj na ramenou
• vybere z nabídky kondiční cvičení pro rozvoj síly, rychlosti, vytrvalosti a obratnosti • volí vhodné náčiní a nářadí pro zvýšení účinnosti cvičení • využívá vhodně posilovacích strojů • kultivuje svůj pohybový projev a správné držení těla • zvládá techniku různých forem aerobního pohybu s hudebním doprovodem, rytmického cvičení s různými druhy náčiní (D)	Rytmická a kondiční gymnastika • cvičení s náčiním • kondiční cvičení	Rozšiřující učivo: základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb výběr hudebního doprovodu (D)
• zdokonaluje základní prvky sebeobrany • seznámí se s dalšími prvky bojových umění	Úpoly	Rozšiřující učivo: aikido, taekwon-do OSV Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - rozvoj psychické odolnosti, volných vlastností, sebeovládání.

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
- využívá atletických kondičních činností pro rozvoj zdatnosti - umí se uplatnit jako rozhodčí v atletickém závodě - uvědomuje si biomechanické zákony jednotlivých atletických disciplín - zná základní zásady a principy sportovního tréninku - zdokonaluje techniku a taktiku: - běhu a startů - štafetového běhu - vytrvalostního běhu - skoku do dálky a výšky - vrhu koulí - přizpůsobuje se proměnlivým podmínkám hry - dovede řešit taktické úkoly - odstraňuje technické a taktické nedostatky - zdokonaluje herní činnosti jednotlivce a jejich taktickou stránku, osvojené útočné a obranné herní systémy a kombinace, taktiku týmového herního výkonu	Atletika Sportovní hry - basketbal - volejbal - fotbal (H) - florbal	Rozšiřující učivo: hod diskem (H), vytrvalostní běh v terénu Využití znalostí: Fyzikální zákonitosti pohybu (FY) Rozšiřující učivo: házená streetball nohejbal (H) tenis malá kopaná, futsal specializace hráčů
ovládá pravidla, aktivně se zapojuje do hry	Doplňkové sporty - softbal - badminton	Rozšiřující učivo: bruslení lední hokej (H) lezení na umělé horolezecké stěně návštěva lanového centra in-line bruslení
- ovládá techniku pádlování, změny směru, zastavení - rozumí vodácké signalizaci - používá vhodnou výstroj a výzbroj - dodržuje bezpečnostní pravidla	Sportovně turistický kurz - vodácký - sportovně turistický	Rozšiřující učivo: cykloturistika Ochrana člověka za mimořádných situací – řešení mimořádných situací (kazeta).
8. ročník		
- sleduje pohybové výkony, sportovní výsledky, vyhodnotí je a výsledky různou formou prezentuje - angažuje se v různých pohybových aktivitách - chápe, že pohybová aktivita poskytuje příležitost pro potěšení, seberealizaci a komunikaci - aktivně naplňuje olympijské myšlenky jako projev obecné kulturnosti	Činnosti podporující pohybové učení olympismus v současném světě	MKV Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí Zájem o sportovní dění u nás i ve světě, seznamování se s rozmanitostí kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Mezipředmětové vztahy B – anatomie lidského těla, zásady zdravé výživy výživy

VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY PROJEKTY, KURZY, POZNÁMKY
		(B - 3., 7. ročník) OV, ZSV – rizika poškození zdraví Z – práce s mapou, buzolou, orientace v terénu D – historie tělesné kultury
- oceňuje pohybovou činnost a její přínos ke zdravému životnímu stylu - chápe, že fyziologické reakce na pohybové zatížení jsou spojeny s úrovní jeho vlastní tělesné zdatnosti - splňuje standardy adekvátní věku a pohlaví dané Fitnessgramem	Činnosti ovlivňující zdraví individuální pohybový režim	Rozšiřující učivo: Fitnessgram Spinning
- získává zkušenosti s různými typy pohybových aktivit. - je přesvědčen o potřebě pěstovat pohybové aktivity i mimo školu a po skončení školní docházky - posoudí kvalitu stěžejních částí pohybu, označí příčiny nedostatků, uplatní postupy vedoucí k nápravě - přízpůsobí svou pohybovou činnost dané skladbě sportujících, respektuje věkové, pohlavní, výkonnostní a jiné pohybové rozdíly	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
- zná činitele bezpečnosti a rizika spojená s řádnou účastí na pohybových činnostech - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	Bezpečnost v Tv a sportu	OSV Sociální komunikace, seberegulace - míra osobní odpovědnosti, respekt sebe sama a ostatních v prostředí pohybových aktivit.
- dovede vysvětlit důsledky nedostatečné flexibility na výkon v různých činnostech - kombinuje ve správném poměru cviky síly a cviky pohyblivosti - vybere vhodná relaxační a kompenzační cvičení - uplatňuje cvičení, které podporuje návyk správného držení těla	Průpravná, koordinační a kompenzační cvičení	Rozšiřující učivo: SALUTIK – systém preventivních a zdravotních cvičení Joga Testy svalové nerovnováhy
- sestaví a předvede akrobatickou řadu z osvojených cvičebních tvarů (kotouly, stoj o rukou, přemet stranou, přemet vpřed, rondat...) - zdokonaluje provedení roznožky a skrčky (přes různé druhy nářadí, přes zvýšené nářadí, s oddáleným odrazem). Zaměří se na estetické provedení přímých skoků a skoků s obraty odrazem na malé trampolíně - na hrazdě a kruzích předvede sestavu 3-4 osvojených pohybových činností (výmyk, přešvihy únožmo, toč jízdo, toč, spád vzad závěsem v podkolení, podmet, houpání s obraty, shyb u předhupu, překot vpřed, svis vznesmo, svis střemhlav...)	Gymnastika - akrobacie - přeskok a skoky na malé trampolíně - hrazda - kruhy - kladina (D)	Rozšiřující učivo: Akrobatická cvičení ve dvojicích Skrčka se zášvihem Bradla (H): komíhání do stoje na rukou – s dopomocí

[illegible]

4.15 Integrované vzdělávací obory

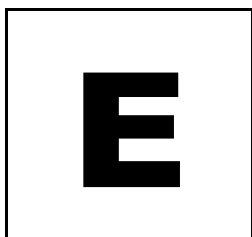
Všechny tematické okruhy vzdělávacích oborů Člověk a svět práce RVP ZV, Člověk a zdraví RVP ZV, Člověk a svět práce RVP G, Výchova ke zdraví RVP G a Geologie RVP G jsou integrovány do ostatních vzdělávacích předmětů. V některých předmětech jsou vázány na konkrétní učivo (zejména v Z, B, CH, FY, Informatika, OV, ZSV), v ostatních předmětech prolínají učivem během celého studia (zejména OV, ZSV, TV, A, F, R, N, HV, VV). Tabulka uvádí přehled Integrovaných vzdělávacích oborů a jejich tematických okruhů.

Vzdělávací obor	Tematický okruh (- učivo)	Integrace
4.15.1 Člověk a svět práce RVP ZV	Svět práce - trh práce - volba profesní orientace - možnosti vzdělávání - zaměstnání - podnikání Využití digitálních technologií - digitální technika - digitální technologie - počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací - mobilitní služby Práce s laboratorní technikou - základní laboratorní postupy - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	Svět práce a) Z 1r., Z 2.r., Z 3r., Z 4r., OV 3r b) A 4 r., aktivity Školního poradenského pracoviště (KP a VP) c) A 4 r., aktivity Školního poradenského pracoviště (KP a VP) d) ČLJ 1r., ČJL 2r., N 3.r., N 4 r., FJ 4.r., RJ 3.r., aktivity Školního poradenského pracoviště (KP, VP koordinátor podnikavosti) e) OV 3r., OV 4r., aktivity Školního poradenského pracoviště (KP, VP koordinátor podnikavosti) Využití digitálních technologií a) průběžně ve všech předmětech b) průběžně ve všech předmětech c) průběžně ve všech předmětech. d) průběžně ve všech předmětech Práce s laboratorní technikou a) FY 1r., FY 2. r., FY 3r., FY 4r., CH - 3. roč.- zařazeno průběžně, CH 4.r. b) FY 1r., FY 3.r, FY 4r., CH - 3. roč.- zařazeno průběžně, CH 4.r, B 1r.
4.15.2 Výchova ke zdraví RVP ZV	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání - sexuální dospívání a reprodukční zdraví Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví - tělesná a duševní hygiena - režim dne - ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - stres a jeho vztah ke zdraví - civilizační choroby - auto-destruktivní závislosti - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - bezpečné chování	Vztahy mezi lidmi a formy soužití a) OV 1r., OV 3r . b) ČJL 1r., D 1r., D 2r., D 3r. , D 4r., OV 1r., aktivity Školního poradenského pracoviště, AP Změny v životě člověka a jejich reflexe a) OV 3r, TV 1r. - 4.r průběžně b) B 3r., OV, aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) Zdravý způsob života a péče o zdraví a) N 3 r., FJ – 4. r., R 4 r., B 3r. B 3r., OV 3r., TV 2r., aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) b) B 3r., OV 3r., VV 1.- 4.r, HV 1.- 4. r., TV 1r. - 4.r , TV 2r. , TV 4r. c) A 3.r, F 3r., N 3 r., B 3r d) B 1r., B 3r., TV 1r. - 4.r - průběžná poučení, TV 4.r Sportovní kurz Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a) N 3 r., N 4 r., R 4 r., B 3r., OV 3r. b) B 3r., TV 1r. - 4.r. průběžně c) B 1r., , B 3r., OV 4r. TV 2r., aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) d) OV 4r., aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) e) A 4 r., FY 1r. , FY 2r., TV 1r., aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) f) FY 1r., FY 3r., FY 4r., CH 2r., B 1r., B 2r., B 3.r., Z 1r. ,INF 3r. TV 2r. , TV 3r., TV 4r., TV 4.r Sportovní kurz, LVK TV 2.

	• dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví • manipulativní reklama a informace • ochrana člověka za mimořádných událostí Hodnota a podpora zdraví • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci • podpora zdraví a její formy • podpora zdraví v komunitě Osobnostní a sociální rozvoj Sebezpoznání a sebezpojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Psychohygiena Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	ročník g) OV 1r, VV 3r. h) FY 1r., FY 4r., CH 2r. , B 3r., B 4r., Z 1r., Z 2r., Z 4r., D 3r. , D 4r., TV 4r Sportovní kurz Hodnota a podpora zdraví a) B 3r., TV 1r. - 4.r b) B 3r., , B 3r., ,OV 2r.,, TV 1r. - 4.r. c) B 3r., , OV 2r., TV 4r. Sportovní kurz Osobnostní a sociální rozvoj a)AP- 1. roč., TV 1r. - 4.r., OV průběžně b) AP- 1. roč., TV 1r. - 4.r., OV průběžně, TV průběžně c) AP- 1. roč., TV 1r. - 4.r., OV průběžně AP- 1. roč., TV 1r. - 4.r., OV průběžně, VV+ HV průběžně d) AP- 1. roč., TV 1r. - 4.r., OV průběžně, všechny předměty průběžně
4.15.3 Člověk a svět práce RVP G	Trh práce a profesní volba • profesní volba • mezinárodní trh práce • osobní management Pracovněprávní vztahy • pracovní právo • bezpečnost práce Tržní ekonomika • základní ekonomické pojmy • ekonomické subjekty • marketing Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice • fiskální politika • monetární politika ČNB • sociální politika Finance • peníze • bankovní soustava	Trh práce a profesní volba a) F 7 r., F 8r., N 5 r., R 7r., R 8r., ZSV 7r., aktivity Školního poradenského pracoviště (KP, VP, koordinátor podnikavosti) b) A 8 r., Z 6r., Z 7r., ZSV 7r. c) A 8 r., aktivity Školního poradenského pracoviště (KP, VP, koordinátor podnikavosti) Pracovněprávní vztahy a) ZSV 7r. b) ZSV 7r. Tržní ekonomika a) ZSV 7r. b) ZSV 7r. c) ZSV 7r. Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice a) ZSV 7r. b) ZSV 7r. c) ZSV 7r. Finance a) A 6 r., M 7r., ZSV 7.r b) ZSV 7r.
4.15.4 Výchova ke zdraví RVP G	Zdravý způsob života a péče o zdraví • vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině, škole, obci • zdravá výživa • hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství • první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách • psychohygiena Vztahy mezi lidmi a formy soužití • vztahy v rodině, mezigenerační soužití, pomoc nemocným a handicapovaným lidem • partnerské vztahy, manželství,	Zdravý způsob života a péče o zdraví a) N 5 r., N 7 r., B 5r., TV 5.- 8.ročník b) A 8 r., F 6 r., F 8 r., R 5r., R 6r., TV 7r., aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) c) B 7r. d) TV 6r. Kurz PP, TV 5.- 8.ročník průběžně e) ZSV 5r., VV 5. - 6. ročník, HV 5. -6. ročník, TV 5. - 8. ročník Vztahy mezi lidmi a formy soužití a) F 6 r., F 7r., R 5r. R 7r., R 8r., ZSV 5r., ZSV 6r. , ZSV 6r., ZSV 7r., ZSV 8r. b) A 5 r., F 8 r., R 6r., R 8r., ZSV 5r. , ZSV 6r., ZSV 7r., ZSV 8r.

	rodičovství, neúplná rodina, náhradní rodinná péče a její formy, ústavní péče - rizika spojená s volbou životního partnera, krizové situace v rodině - rozvoj sociálních dovedností pro život s druhými lidmi modely sociálního chování v intimních vztazích Změny v životě člověka a jejich reflexe - změny v období adolescence způsoby sebereflexe a kontroly emocí péče o reprodukční zdraví metody asistované reprodukce, její biologické, etické, psychosociální a právní aspekty modely vzájemného chování související s etickými a psychosociálními aspekty partnerského a sexuálního života Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy - zátěžové situace, stres a způsoby jeho zvládnutí, důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví - rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví - sexuálně motivovaná kriminalita - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání - auto-destruktivní závislosti a kriminalita související s těmito jevy - výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě - sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v nečekaných, složitých a krizových situacích Ochrana člověka za mimořádných událostí - vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události živelní pohromy únik nebezpečných látek do životního prostředí jiné mimořádné události první pomoc sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí	c) R 8r., ZSV 5r., ZSV 6r. d) ZSV 5r., aktivity Školního poradenského pracoviště e) ZSV 5r., ZSV 6r. Změny v životě člověka a jejich reflexe a) B 7r., ZSV 5r., ZSV 6r. TV 8r. b) ZSV 5r., TV 5.- 8.ročník průběžně, aktivity Školního poradenského pracoviště c) B 7r. d) B 7r. e) ZSV 5r., ZSV 8r. Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence a) B 5r., TV 5. - 8.ročník, aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) b) ZSV 5r., TV 5. - 8.ročník průběžně c) B 7r.. d) ZSV 6r., ZSV 7r. e) ZSV 5r., ZSV 7r., aktivity Školního poradenského pracoviště f) ZSV 6r. , IVT 5r. , TV 5r., TV 7r., aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) g) ZSV 7r., CH 7r., aktivity Školního poradenského pracoviště (MP) h) ZSV 5r., ZSV 6r., TV 7r. Sportovně turistický kurz, aktivity Školního poradenského pracoviště Ochrana člověka za mimořádných událostí a) FY 5r., FY 6r., FY 7r., D 8r., ZSV 7r., CH 7r. b) FY 6r., TV 6r. Kurz PP c) CH 5r. , CH 6r., CH 7r. TV 6r. Kurz PP d) FY 7r. , TV 6r. Kurz PP e) FY 7r., TV 5r., TV 6r., TV 6r. Kurz PP f) TV 5r, TV 7r. Sportovně turistický kurz
4.15.5 Geologie RVP G	Složení a struktura Země - zemské sféry - minerály - geologická historie Země Geologické procesy v litosféře - magmatický proces - zvětrávání a sedimentační proces - metamorfni procesy - deformace litosféry Voda	Složení a struktura Země a) Z 5r. b) Z 5r. c) Z 5r Geologické procesy v litosféře a) Z 5r. b) Z 5r. c) Z 5r. d) Z 5r Voda

	• povrchové vody • podzemní vody Člověk a anorganická příroda • interakce mezi přírodou a společností • práce v terénu	a) Z 5r. b) Z 5r. Člověk a anorganická příroda a) Z 5r. Z 5r. b) Z 5r.
--	--	--

5 Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy

5 PRAVIDLA HODNOCENÍ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

5.1 Pravidla hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Průběžné hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení práce žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Klasifikace se vyjadřuje známkou. Kritéria pro známkování stanoví každá předmětová komise a jsou uvedena v charakteristice předmětu. Kritéria mohou vycházet z procentuálního hodnocení, které si stanovuje každá komise v závislosti na povaze předmětu, způsobu a frekvence hodnocení atd. Učitelé také využívají při hodnocení prvky formativního hodnocení, které doplňuje hodnocení klasickými známkami.

V průběhu 7. ročníku žáci vypracovávají povinnou seminární práci. Pravidla vypracování a hodnocení seminárních prací jsou písemně zpracována a jsou přílohou ŠŘ.

Sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáků probíhá v každém vyučovacím předmětu průběžně; žák je veden k sebehodnocení všemi učiteli tak, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí:

- schopnost přímo uplatnit získané kompetence v praxi
- schopnost orientovat se v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností
- schopnost prosadit se v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu
- schopnost samostatně prezentovat svoje znalosti formou otevřených mluvních cvičení, psaných textů ve formě úvah, zamyšlení se atd.
- schopnost vybírat – pochopit význam jednotlivých částí rozsáhlejších testovacích souborů, vyloučit nepodstatné části a schopnost řešit dominantní části úloh
- schopnost změnit svou sociální roli v kolektivu vrstevníků
- schopnost pochopit svoji roli v kolektivu
- schopnost využívat mezipředmětové vazby
- schopnost aplikovat etické principy v praxi
- schopnost pochopit rovnováhu práv a povinností

Stupně prospěchu a celkový prospěch

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný – žák je schopen samostatně a bezchybně řešit zadané úkoly, dokáže samostatně činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen samostatně a správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; činí samostatné závěry z prováděných činností; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez chyb;

2 - chvalitebný - žák je schopen samostatně a s drobnými chybami řešit zadané úkoly; dokáže samostatně reprodukovat získané vědomosti a je schopen za pomoci učitele činit nové závěry ze získaných vědomostí; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu a bez podstatných chyb;

3 – dobrý - žák je schopen správným postupem řešit zadané úkoly s drobnými chybami, je schopen reprodukovat získané vědomosti; při jeho činnosti je třeba občasné nápovědy učitele; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen správně používat pomůcky, nástroje a přístroje, s nápovědou učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s drobnými nedostatky;

4 – dostatečný - žák je schopen s nápovědou učitele řešit zadané úkoly; dokáže používat získané vědomosti v dalším studiu a prohlubovat je; při samostatné práci je schopen určit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních je schopen za pomoci učitele používat pomůcky, nástroje a přístroje; pod vedením učitele dokáže vyvodit závěry; zadané práce odevzdává ve stanoveném termínu s vážnými nedostatky, nebo po stanoveném termínu bez podstatných chyb;

5 – nedostatečný - žák ani s nápovědou učitele není schopen řešit zadané úkoly; stupeň znalostí, vědomostí a dovedností neumožňuje pokračovat v novém osvojování učební látky; při samostatné práci není schopen ani naznačit postup řešení; v laboratorních a praktických cvičeních se dopouští vážných omylů, nedokáže používat pomůcky, nástroje a přístroje; nedokáže ze své činnosti vyvodit závěry; zadané práce neodevzdává ve stanoveném termínu;

- není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nehodnocen(a)“,
- pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „uvolněn(a)“

Chování žáka

Je klasifikováno těmito stupni:

1 – velmi dobré – žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu; méně závažných přestupků se dopouští ojediněle; žák je vždy přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit;

2 – uspokojivé – chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a s ustanoveními školního řádu, tj. dopouští se vůči nim závažných přestupků; nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, ohrožuje bezpečnost a zdraví své či jiných osob;

3 - neuspokojivé – chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování; dopouští se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výuka, bezpečnost nebo zdraví jiných osob; záměrně hrubým způsobem narušuje výchovně-vzdělávací činnost školy;

Celkový prospěch

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen následovně:

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je hodnoceno jako velmi dobré;

Prospěl – není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný;

Neprospěl – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Nehodnocen – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena slovem „nehodnocen“.

Klasifikaci provádí a zodpovídá za ni příslušný vyučující. Při stanovení výsledné známky vychází z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) dle specifik jednotlivých předmětů; termín krátkých písemných prací (do 25 minut) není učitel povinen oznamovat
- ústním zkoušením, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní
- čtvrtletními, pololetními či ročníkovými pracemi předepsanými osnovami předmětu, počet kontrolních prací trvajících hodinu a déle oznámí vyučující na začátku klasifikačního období, termín jejich vypracování alespoň 14 dní předem; v jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu kontrolní práci tohoto charakteru; Termíny všech kontrolních prací zapisují vyučující do formuláře v třídní knize, koordinuje třídní učitel
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.)

Učitel:

- opraví všechny písemné práce a do 14 dnů od jejich zadání seznámí žáky s klasifikací a nechá je do opravených prací nahlédnout ve vyučovací hodině a provede společnou kontrolu, případně opravu klasifikace
- oznámí na začátku klasifikačního období minimální počet známek za pololetí podle toho, jak bylo projednáno v předmětové komisi
- oznámí na začátku každého klasifikačního období bodové (nebo %) rozmezí pro jednotlivé klasifikační stupně, pokud se rozhodl pro bodový (nebo %) systém schválený projednáním v předmětové komisi
- archivuje předepsané písemné práce po dobu školního roku
- dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:
- nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden
- uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí

- v případě zadávání nové látky k samostatnému nastudování předem žákům sdělí, jakou formou a v jakém rozsahu bude ověřována (tento postup může být použit pouze jako doplňková forma výuky)
- na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní
- u žáka s prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení při jeho výuce i klasifikaci přihlédne k charakteru poruchy, respektuje doporučení PPP, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv, učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony
- při klasifikaci není ovlivněn chováním žáka

Zkoušky před komisí

Konají se v těchto případech:

- a) Koná-li žák opravnou zkoušku dle § 69 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb.
- b) Požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení. Postupuje se dle § 6 odst. 3 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- c) Ředitel školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení – dle § 6 odst. 2 vyhlášky č. 13/2005 Sb.
- d) Přesáhne-li absence v některém z předmětů (v případě dlouhodobé absence, případně krátkodobých absencí) 25%, může vyučující vzhledem k objektivnosti hodnocení požádat ředitele školy o doplňující zkoušení; doplňující zkoušku může z výše uvedených důvodů nařídít i ředitel školy; dále může být doplňující zkouška požadována v případě, že žák má méně než 75% známek z ústního a písemného zkoušení bez ohledu na počet zameškaných hodin (přesná pravidla stanoví každá předmětová komise pro svůj předmět podle charakteru známek); pokud vzniknou pochybnosti o důvodu absence, může být nařízena doplňující zkouška i v případě, že je absence nižší než 25 %. výsledku doplňující zkoušky se pořizuje záznam, který archivuje třídní učitel.

Obsah zkoušky před komisí odpovídá obsahu učiva za dané období (zpravidla pololetí), za které je zkouška prováděna. Zkoušející, popř. třídní učitel oznámí žákovi rozsah zkoušky současně s oznámením termínu konání zkoušky. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích úkolů, protokolů apod.), které byly v běžné výuce v daném období zadávány. Komise rovněž může po žákovi požadovat předložení dalších materiálů (např. poznámky z vyučovacích hodin, součástí zkoušky může být domácí práce atp.).

Komisionální zkoušku podle písmena a), b) a c) může žák konat v jednom dni pouze jednu. V případě zkoušky podle písmena a), b) a c) odpovídá výsledná známka u zkoušky známce, která je následně žákovi napsána na vysvědčení. V případě zkoušky dle písmena d) je výsledná známka u komisionální zkoušky pouze doplňující známkou k ostatní klasifikaci za celé příslušné pololetí, její váhu pro celkovou klasifikaci stanoví vyučující po dohodě s ostatními členy komise.

5.2 Autoevaluace školy

Některé hodnotící postupy jsou prováděny průběžně, např. hospitační činnost, některé v ročních intervalech, např. zpráva o hospodaření školy, zpráva o činnosti SRP, některé v tříletých intervalech, např. rozbor učebního plánu a nabídky volitelných předmětů.

Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících tabulkách.

Kriteria evaluace jsou stanovována na počátku evaluačního období ředitelem školy po projednání v pedagogické radě školy.

Jako podpora hodnotícího procesu využívá škola od roku 2011 modelové zpracování autoevaluace pro roky 2008-2010 s výhledem na další období metodou CAF v rámci projektu Jihomoravského kraje hrazeného z prostředků EU.

Podmínky ke vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
ověřit funkčnost základního vybavení školy • prostorové podmínky pro výuku • funkčnost sociálního zázemí • podmínky stravování	Rozbor a plán pro další období provádí vedení.
prověřit ekonomické podmínky školy • nakládání s rozpočtem - investiční výdaje - další výdaje - příjmy - priority pro další období • porovnat dlouhodobý záměr zřizovatele s postupem školy • rozebrat přínos realizovaných projektů	Rozbor zprávy o hospodaření, porovnání s dlouhodobým záměrem zřizovatele – provádí vedení školy v pedagogické radě. Přínos realizovaných projektů posoudí jejich řešitelé – písemná zpráva předaná vedení školy, souhrn rozebere vedení školy v pedagogické radě. Priority pro další období jsou stanoveny po diskusi v pedagogické radě.
ověřit materiálové vybavení školy • vybavení odborných učeben a předmětových komisí pomůckami • vybavení školy výpočetní technikou • vybavení sportovním nářadím a náčiním • analýza uspokojování potřeb jednotlivých žadatelů	Interní šetření pro předmětové komise – výsledky předkládají předsedové předmětových komisí vedení školy. Výsledky šetření jsou porovnány se zprávou vedení školy o nakládání s rozpočtem. Priority pro další období jsou stanoveny po diskusi v pedagogické radě.
rozebrat strukturu uchazečů o studium vzhledem k demografickému vývoji a dalším okolnostem	Analýza přihlášek ke studiu a statistik zřizovatele – provádí vedení školy, výsledky jsou projednány v pedagogické radě.

Průběh vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
analyzovat studijní plán a jeho vhodnost vzhledem k zájmům studentů	Analýza učebního plánu Rozbor zvolených volitelných předmětů za uplynulé období – provádí vedení školy. Úpravy učebního plánu a nabídka volitelných předmětů pro další období jsou stanoveny po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě.
analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky	Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období – provádí vedení školy. Hospitační činnost provádí vedení školy průběžně Dotazník pro žáky posledních ročníků – rozbor provede vedení školy a opatření pro další období jsou přijata po projednání v pedagogické radě.
analyzovat kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli	Rozbor hospitační činnosti. Rozbor hodnocení jednotlivých učitelů vedením školy – hodnotící dotazník pro žáky maturitních ročníků. Hodnocení jednotlivých učitelů. Pohovor vedení školy s jednotlivými učiteli .
rozebrat a posoudit organizaci školního roku	Rozbor zařazených mimorozvrhových akcí žáků, jejich přínos a negativa – projedná vedení školy s předsedy předmětových komisí a střídáními učiteli. Mimorozvrhové akce žáků jsou stanoveny na další období po projednání v předmětových komisích a pedagogické radě.
analyzovat všechny okolnosti pro sestavení rozvrhu hodin a posouzení jeho vhodnosti	Rozbor provádí vedení školy. Priority pro sestavování rozvrhu v dalším období jsou stanoveny po projednání výsledků průzkumu v předmětových komisích.

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči a dalšími institucemi, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
analyzovat podporu školy žákům	Rozbor využívání individuálních vzdělávacích plánů – provede vedení školy. Rozbor podpory žákům se SPVU – provede výchovný poradce. Rozbor práce se studenty se studijními problémy – provede třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem Po projednání v pedagogické radě je stanoven postup pro další období.
analyzovat spolupráci s rodiči a dalšími institucemi	Rozbor výročních zpráv o činnosti SRP – provede vedení školy – písemná zpráva ve výroční zprávě školy. Rozbor zápisů třídních schůzek a způsobů řešení připomínek – provedou třídní učitelé – písemná zpráva v pedagogické radě za každé pololetí. Rozbor spolupráce školy s ostatními institucemi – provede vedení školy – písemná zpráva.

Výsledky vzdělávání

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti vědomostí žáků	Rozbor výsledků maturitních zkoušek – provedou třídní učitelé maturitních ročníků – souhrnná zpráva a předsedové PK – souhrnná zpráva. Rozbor úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na VŠ – provedou třídní učitelé a výchovný poradce – souhrnná zpráva. Je projednáno v pedagogické radě.
posoudit výsledky vzdělávacího procesu v oblasti rozvoje klíčových kompetencí	Dotazníkové šetření pro studenty posledních ročníků – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období.
posoudit vliv použitých metod výuky pro rozvoj klíčových kompetencí žáků a jejich znalostí	Dotazníkové šetření pro studenty posledních ročníků – rozbor provede vedení školy v pedagogické radě a budou stanoveny priority pro další období.
posoudit vhodnost pravidel pro hodnocení žáků	Rozbor provedou předmětové komise – písemná zpráva předsedů PK. Shrnutí provede vedení školy v pedagogické radě a jsou přijata opatření pro další období.

Řízení školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
analyzovat účinnost řídicího systému	Rozbor zápisů z porad pedagogické rady a z provozních porad a analýza jejich účinnosti – provede vedení školy. Rozbor funkčnosti informačního systému školy – projednání s předsedy PK a ve spolupráci s pedagogickou radou Rozbor plnění úkolů učitelů – provede vedení školy. Bude projednáno v pedagogické radě školy a budou přijata opatření.
analyzovat personální situaci ve škole	Rozbor provede vedení školy – s výhledem na příští období.
analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů	Rozbor dalšího vzdělávání učitelů – provede vedení školy na základě pohovorů s předsedy PK. Po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období.
analyzovat systém odměňování učitelů	Rozbor mechanismu přidělování osobních příplatků Rozbor mechanismu přiznávání odměn učitelům – provede vedení školy. Po projednání v pedagogické radě jsou přijata opatření pro další období.
posoudit kvalitu práce vedení školy při organizaci výchovně vzdělávacího procesu	Provede vedení školy a porovná se závěrem pedagogické rady.

Výsledky práce školy

Cíle	Evaluační metody, výstupy evaluace
posoudit výsledky práce školy za uplynulé evaluační období	-Porovnání stanovených priorit pro uplynulé evaluační období se skutečností. Rozbor provede vedení školy a po projednání v pedagogické radě jsou stanoveny priority pro další období.
posoudit dopady vnějších vlivů na výsledky práce školy	Rozbor provede vedení školy .

- Aktuální změny v textu ŠVP VP jsou v elektronické pracovní verzi materiálu barevně vyznačeny (červenou barvou) z důvodu archivace a z důvodu zachycení průběžných úprav dokumentu.

V Tišnově dne 1. 9. 2022

PhDr. Barbora Holubová, ředitelka školy

ŠVP Gymnázium Tišnov, příspěvková organizace, Osmileté všeobecné studium
byl projednán Školskou radou dne 29. 8. 2022 a je zapsán pod číslem jedn.: GT
0426/2022